

**JAARSTUKKEN
2014**

INHOUDSOPGAVE

Pagina:

<i>JAARREKENING 2014</i>	4
<i>Hoofdstuk 1 Inleiding</i>	5
<i>Hoofdstuk 2 Balans en overzicht baten en lasten in de jaarrekening</i>	6
<i>Hoofdstuk 3 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling</i>	9
<i>Hoofdstuk 4 Toelichting op balansposten</i>	12
<i>Hoofdstuk 5 Waarborgen en garanties</i>	30
<i>Hoofdstuk 6 Toelichting op de niet uit de balans blijvende vorderingen en verplichtingen</i>	31
<i>Hoofdstuk 7 Overzicht baten en lasten in de jaarrekening en toelichting</i>	32
7.1 Algemeen.....	32
7.2 Overzicht gerealiseerde algemene dekkingsmiddelen.....	32
7.3 Gerealiseerd totaal saldo 2014 van baten en lasten.....	32
7.4 Werkelijke toevoegingen en onttrekkingen aan reserves.....	33
7.5 Gerealiseerd resultaat 2014 na reservemutaties.....	34
7.6 Analyse saldo ten opzichte van de begroting 2014.....	34
7.7 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen.....	49
<i>Hoofdstuk 8 Overzicht algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien</i>	50
<i>Hoofdstuk 9 SISA-Verantwoording</i>	52
<i>JAARVERSLAG 2014</i>	55
<i>Hoofdstuk 10 Programmaverantwoording</i>	56
PROGRAMMA 1 Krachtige kernen in prachtig gebied.....	56
PROGRAMMA 2 Samenleven en zorgzaam zijn.....	61
PROGRAMMA 3 Oude industrie verbonden met cultuur en kunst.....	67
PROGRAMMA 4 Energiek ondernemen.....	71
PROGRAMMA 5 Kwaliteit in dienstverlening en bestuur.....	79
<i>Hoofdstuk 11 Paragrafen</i>	83
10.1 Paragraaf Financiering.....	83
10.2 Paragraaf Verbonden partijen.....	88
10.3 Paragraaf Lokale heffingen.....	98
10.4 Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen.....	103
10.5 Paragraaf Grondbeleid.....	116
10.6 Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	131
10.7 Paragraaf Bedrijfsvoering.....	140
Raadsbesluit.....	144
<i>Controleverklaring</i>	145

JAAARREKENING 2014

Hoofdstuk 1 Inleiding

Inleiding

Voor u ligt de jaarrekening 2014. Deze rekening bestaat uit een programmarekening en een programmaverslag. In het programmaverslag wordt voor de programma's verantwoording afgelegd via de vragen 'Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?' In de programmarekening wordt onder andere specifiek ingegaan op de balans, de waarderingsgrondslagen, de rekening van baten en lasten en de bijbehorende toelichtingen. Verder vindt u nog de paragrafen. Aan het einde vindt u te zijner tijd de controleverklaring, het raadsbesluit en de bijlagen.

Hoofdstuk 2 geeft de balans per 31-12-2013 en per 31-12-2014 en staat het overzicht van baten en lasten over het jaar 2014. Dit geeft een overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per programma, het totaal van de algemene dekkingsmiddelen, de werkelijke toevoegingen en onttrekkingen aan reserves evenals het gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten en uiteindelijk gerealiseerd resultaat.

In hoofdstuk 3 staan de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling vermeld.

De hoofdstukken 4, 5 en 6 gaan over de balans en de onderbouwing ervan, waarborgen en garanties en de toelichtingen op de die niet uit de balans blijken vorderingen en verplichtingen.

In de hoofdstukken 7 en 8 wordt een toelichting gegeven op het gerealiseerde resultaat en de afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de programmarekening. Deze toelichtingen bevatten tevens een overzicht van de aanwending onvoorzien en een overzicht van incidentele baten en lasten.

In hoofdstuk 9 is de verplichte bijlage SISA-verantwoording (Single Information Single Audit) opgenomen.

In hoofdstuk 10 vindt u het programmaverslag.

In hoofdstuk 11 staan de Paragrafen.

De controleverklaring is in dit boekwerk nog niet opgenomen, deze zal afzonderlijk verstrekt worden.

In het raadsbesluit worden voorstellen tot het opheffen van overbodige bestemmingsreserves en de uiteindelijke bestemming van het resultaat gedaan.

Hoofdstuk 2 Balans en overzicht baten en lasten in de jaarrekening

BALANS		
ACTIVA	31-12-2013	31-12-2014
Vaste activa		
Immaterieel		
Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio	€ 0	€ 0
Kosten van onderzoek en ontw ikkeling van een bepaald actief	€ 32.365	€ 21.393
Subtotaal immaterieel	€ 32.365	€ 21.393
Materieel		
Investerings met economisch nut:		
- gronden uitgegeven in erfpacht	€ 12.256	€ 12.256
- overige investeringen met economisch nut	€ 82.566.952	€ 83.860.012
Investerings met maatschappelijk nut	€ 28.581.524	€ 29.850.681
Subtotaal materieel	€ 111.160.732	€ 113.722.949
Financieel		
Kapitaalverstrekingen aan:		
1. Deelnemingen	€ 342.177	€ 342.177
2. Gemeenschappelijke regelingen	€ 0	€ 0
3. Overige verbonden partijen	€ 3.750	€ 3.750
Leningen aan:		
1. Openbare lichamen als bedoeld in art. 1 ond. A. w et Fido	€ 0	€ 0
2. Woningbouw corporaties	€ 0	€ 0
3. Deelnemingen	€ 0	€ 0
4. Overige verbonden partijen	€ 0	€ 0
Overige langlopende leningen	€ 24.933.332	€ 24.741.932
Uitzettingen in 's Rijks schatkist > 1 jaar	€ 0	€ 0
Uitzettingen in de vorm van Nederlands schuldpapier > 1 jaar	€ 0	€ 0
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd > 1 jaar	€ 0	€ 0
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	€ 7.474.035	€ 7.665.534
Subtotaal financieel	€ 32.753.294	€ 32.753.393
Totaal vaste activa	€ 143.946.391	€ 146.497.735
Vlottende activa		
Voorraden		
Grond- en hulpstoffen gespecificeerd naar:		
1. Niet in exploitatie genomen bouw gronden	€ 1.034.045	€ 3.410.463
Onderhanden werk, waaronder bouw gronden in exploitatie	€ 24.974.006	€ 21.543.294
Verliesvoorziening voorraden	€ -1.299.875	€ -1.491.358
Verliesvoorziening herziening exploitaties	€ 0	€ -3.147.944
Subtotaal voorraden	€ 24.708.176	€ 20.314.455
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		
Vorderingen op openbare lichamen	€ 1.037.886	€ 205.421
Verstrekte kasgeldleningen aan Openbare lichamen	€ 0	€ 0
Overige verstrekte kasgeldleningen	€ 0	€ 0
Uitzettingen in 's Rijks schatkist < 1 jaar	€ 0	€ 1.972
Rekening-courant verhoudingen met het Rijk	€ 0	€ 0
Rekening-courant verhoudingen met niet-financiële instellingen	€ 0	€ 0
Uitzettingen in de vorm van Nederlands schuldpapier < 1 jaar	€ 0	€ 0
Overige vorderingen	€ 1.133.594	€ 1.099.042
Overige uitzettingen	€ 0	€ 0
Subtotaal uitzettingen	€ 2.171.480	€ 1.306.436
Liquide middelen		
Kas- banksaldi	€ 99.579	€ 87.586
Overlopende activa		
	€ 5.584.572	€ 5.888.799
Totaal vlottende activa	€ 32.563.808	€ 27.597.276
Totaal generaal	€ 176.510.198	€ 174.095.011

BALANS

PASSIVA	31-12-2013	31-12-2014
Vaste passiva		
Eigen vermogen		
Algemene reserves	€ 18.907.096	€ 17.092.883
Bestemmingsreserves	€ 12.338.336	€ 13.184.444
Resultaat jaarrekening	€ 2.440.488	€ -875.192
Subtotaal eigen vermogen	€ 33.685.920	€ 29.402.135
Voorzieningen		
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	€ 2.365.744	€ 3.081.708
Onderhoudsregalisatievoorzieningen	€ 548.464	€ 0
Door derden beklemde middelen met specifieke aanwendingsrichting	€ 0	€ 0
Subtotaal voorzieningen	€ 2.914.208	€ 3.081.708
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		
Obligatieleningen	€ 0	€ 0
Onderhandse leningen van:		
1. Binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	€ 544.536	€ 363.024
2. Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	€ 125.672.134	€ 129.750.465
3. Binnenlandse bedrijven	€ 0	€ 0
4. Openbare lichamen als bedoeld in art.1 ond. A w et Fido	€ 0	€ 0
5. Overige binnenlandse sectoren	€ 0	€ 0
6. Buitenlandse instellingen, fondsen, banken, bedrijven en overige		
Waarborgsommen	€ 33.547	€ 33.247
Subtotaal vaste schulden	€ 126.250.217	€ 130.146.736
Totaal vaste passiva	€ 162.850.345	€ 162.630.579
Vlottende passiva		
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		
Kasgelden	€ 2.500.000	€ 0
Banksaldi	€ 2.542.814	€ 2.700.582
Overige schulden	€ 3.900.231	€ 3.251.149
Subtotaal netto-vlottende schulden	€ 8.943.046	€ 5.951.731
Overlopende passiva	€ 4.716.808	€ 5.512.701
Totaal vlottende passiva	€ 13.659.854	€ 11.464.432
Totaal generaal	€ 176.510.198	€ 174.095.011
Gewaarborgde geldleningen	€ 96.312.097	€ 95.598.231

Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

Programma	realisatie 2013			raming voor wijziging			raming na wijziging			realisatie 2014		
	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo
1 Krachtige kernen in prachtig gebied	18.594.901	26.325.404	7.730.503-	16.513.696	25.736.271	9.222.575-	16.371.696	26.145.271	9.773.575-	21.210.302	34.837.731	13.627.429-
2 Samenleven en zorgzaam zijn	1.462.160	11.290.257	9.828.097-	989.250	11.379.319	10.390.069-	889.250	11.216.069	10.326.819-	1.141.336	10.875.076	9.733.740-
3 Oude industrie verbonden met cultuur en kunst	106.098	3.750.252	3.644.154-	17.126	3.457.507	3.440.381-	17.126	3.513.319	3.496.193-	383.052	3.673.904	3.290.851-
4 Energiek ondernemen	15.204.269	26.698.199	11.493.930-	13.441.911	25.299.886	11.857.975-	13.537.270	25.596.813	12.059.543-	16.240.699	27.872.766	11.632.067-
5 Kwaliteit in dienstverlening en bestuur	6.652.979	17.751.439	11.098.460-	5.429.153	15.487.514	10.058.361-	5.962.604	15.936.619	9.974.015-	8.583.459	18.340.501	9.757.041-
Totaal programma's	42.020.407	85.815.550	43.795.143-	36.391.136	81.360.497	44.969.361-	36.777.946	82.408.091	45.630.145-	47.558.849	95.599.977	48.041.128-
Algemene dekkingsmiddelen												
Algemene uitkering	35.760.715		35.760.715	35.969.983		35.969.983	37.188.925		37.188.925	37.771.192		37.771.192
Dividend	896.357		896.357	807.000		807.000	1.022.000		1.022.000	1.020.150		1.020.150
Lokale heffingen	6.543.069		6.543.069	6.702.000		6.702.000	6.652.000		6.652.000	6.646.897		6.646.897
Overig	780.016		780.016	778.983		778.983	751.483		751.483	759.593		759.593
Totaal algemene dekkingsmiddelen	43.980.157	-	43.980.157	44.257.966	-	44.257.966	45.614.408	-	45.614.408	46.197.831	-	46.197.831
onvoorzien					98.695	98.695-		52.840	52.840-			
Geraamd/gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	86.000.564	85.815.550	185.013	80.649.102	81.459.192	810.090-	82.392.354	82.460.931	68.577-	93.756.681	95.599.977	1.843.297-
<i>geraamd/gerealiseerde mutaties in reserves</i>												
1 Krachtige kernen in prachtig gebied	610.676	734.171	123.495-	169.006	35.759	133.247	252.006	485.759	233.753-	3.021.156	243.861	2.777.296
2 Samenleven en zorgzaam zijn	50.000	-	50.000	50.000	-	50.000	50.000	572.824	522.824-	92.981	1.159.391	1.066.410-
3 Oude industrie verbonden met cultuur en kunst	485.000	-	485.000	275.000	-	275.000	275.000	-	275.000	275.000	-	275.000
4 Energiek ondernemen	375.466	-	375.466	171.435	-	171.435	171.435	-	171.435	493.233	-	493.233
5 Kwaliteit in dienstverlening en bestuur	3.238.991	1.255.752	1.983.239	1.691.567	1.362.948	328.619	1.691.567	1.362.948	328.619	2.223.168	3.784.282	1.561.114-
Algemene dekkingsmiddelen	51.200	565.936	514.736-	50.100	198.311	148.211-	50.100	-	50.100	50.100	-	50.100
Totaal reservemutaties	4.811.333	2.555.859	2.255.475	2.407.108	1.597.018	810.090	2.490.108	2.421.531	68.577	6.155.638	5.187.534	968.105
Geraamd/gerealiseerd resultaat	90.811.897	88.371.409	2.440.488	83.056.210	83.056.210	-	84.882.462	84.882.462	-	99.912.319	100.787.511	875.192-

Hoofdstuk 3 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De programmarekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de programmarekening

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's, die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de programmarekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar wordt gesteld.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidsgerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin de uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke. Tenzij anders aangegeven staan alle bedragen vermeld in euro's.

BALANS

ACTIVA

Vaste activa

Artikel 59 BBV beschrijft het onderscheid tussen investeringen met uitsluitend maatschappelijk nut in de openbare ruimte en investeringen met een (beperkt) economisch nut. Investerings die op enigerlei wijze kunnen leiden tot of bijdragen aan het verwerven van inkomsten zijn investeringen met economisch nut.

Het afschrijvingsbeleid wordt toegepast conform de geldende regels van de gemeente Oude IJsselstreek. In de Financiële verordening gemeente Oude IJsselstreek (ex art. 212 Gemeentewet) is bepaald dat de bepalingen in deze verordeningen met ingang van het begrotingsjaar 2006 moeten voldoen aan wat in de verordening is gesteld. In de verordening (artikel 10) is bepaald dat de volgende afschrijvingstermijnen worden gehanteerd:

- a. 40 jaar: nieuwbouw woonruimten en bedrijfsgebouwen;
- b. Zoals aangegeven in het vigerende GRP: rioleringen elektromechanisch deel;
- c. Zoals aangegeven in het vigerende GRP: rioleringen civieltechnisch deel;
- d. 25 jaar: renovatie, restauratie en aankoop woonruimten en bedrijfsgebouwen;
- e. 15 jaar: technische installaties in bedrijfsgebouwen;
- f. 10 jaar: veiligheidsvoorzieningen bedrijfsgebouwen; telefooninstallaties; kantoormeubilair; schoolmeubilair; aanleg tijdelijke terreinwerken; nieuwbouw tijdelijke woonruimten en bedrijfsgebouwen; groot onderhoud woonruimten en bedrijfsgebouwen;

- g. variabel: tractiemiddelen/voertuigen;
- h. 3 jaar: automatiseringsapparatuur en software;
- i. niet: gronden en terreinen.

Activa met een verkrijgingprijs van minder dan € 10.000 worden niet geactiveerd, uitgezonderd gronden en terreinen.

Onder bijdragen van derden zijn bijdragen opgenomen, die direct gerelateerd zijn aan de betreffende investering. Onder de afwaardering staan de afwaarderingen vermeld wegens duurzame waardevermindering.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijging- c.q. vervaardigingprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in maximaal 5 jaar afgeschreven. De afschrijving van de geactiveerde kosten onderzoek en ontwikkeling vangt aan met ingang van het jaar van investering. Afsluitkosten van opgenomen geldleningen worden afgeschreven in de looptijd van de betrokken geldlening.

Materiële vaste activa met economisch nut:

In erfpacht gegeven gronden

De in erfpacht uitgegeven percelen zijn gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs (i.c. de waarde die bij de eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen). Eventuele percelen waarvan de erfpacht eeuwigdurend is afgekocht, worden tegen een geringe registratiewaarde opgenomen.

Overige investeringen met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijging- of vervaardigingprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.

Op investeringen die vóór 2004 zijn gedaan c.q. beschikbaar zijn gesteld zijn in voorkomende gevallen reserves afgeboekt.

Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijging- of vervaardigingprijs. In voorkomende gevallen zijn reserves in mindering gebracht op de investering. Indien een reserve niet voldoende dekking biedt wordt op de restant boekwaarde afgeschreven.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

Participaties in het aandelen kapitaal van NV's en BV's ("kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen" in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt mocht dalen tot onder de verkrijgingprijs zal afwaardering plaatsvinden.

Bijdragen aan activa van derden worden geactiveerd. Dergelijke geactiveerde bijdragen zijn gewaardeerd op het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen.

Vlottende activa

Voorraden

De nog niet in exploitatie genomen bouwgronden worden gewaardeerd tegen marktwaarde. Er wordt geen rente bijgeschreven op de boekwaarde van deze voorraden en geen voorbereidingskosten bijgeboekt wanneer hierdoor de waarde boven de marktwaarde uitkomt. Zie voor nadere gegevens het desbetreffende overzicht onder de post Voorraden.

De als "onderhanden werken" opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingprijs. De vervaardigingprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging

kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijp maken), evenals een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en administratie- en beheerskosten.

Winsten uit exploitaties worden pas genomen wanneer een project nagenoeg geheel is afgerond en alle kosten voor het project zijn gemaakt. Indien een verlies wordt voorzien wordt hiervoor een verliesvoorziening gevormd onder verliesvoorziening voorraden.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor de verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van geschatte kans op ontvangst van de vordering.

Liquide middelen

Deze activa worden tegen de nominale waarde opgenomen.

PASSIVA

Reserves

De (bestemmings)reserves zijn gevormd/ingesteld op basis van daartoe door de raad genomen besluiten. De vermeerderingen en verminderingen die ten gunste respectievelijk ten laste van (bestemmings)reserves zijn verantwoord, zijn eveneens gebaseerd op daartoe strekkende raadsbesluiten (veelal vastgelegd in oorspronkelijke begroting en/of begrotingswijzigingen).

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is dit betreffende totaalbedrag buiten de balans opgenomen als niet uit de balans blijkende verplichtingen. In de toelichting op de balans is nadere informatie opgenomen.

Hoofdstuk 4 Toelichting op balansposten

(Alle balansposten zijn afgerond op hele euro's en kunnen daarmee summier afwijken op de bij hoofdstuk 2 vermelde bedragen)

Activa

	Balans 2014	Balans 2013
Immateriële vaste activa	21.393	32.365

Onder immateriële vaste activa worden begrepen die vaste activa die niet stoffelijk van aard zijn, en tevens niet onder de financiële vaste activa worden begrepen.

Het verloop van de boekwaarde is als volgt:

	Boekwaarde 01-01-2014	Investering	Extra afschrijving	Afschrijving	Bijdragen van derden	Af- waardering	Boekwaarde 31-12-2014
Kosten verbonden aan geldleningen	0	0	0	0	0	0	0
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	32.365	10.855	0	21.827	0	0	21.393
Totaal	32.365	10.855	0	21.827	0	0	21.393

	Balans 2014	Balans 2013
Materiële vaste activa	113.722.949	111.160.731

Materiële activa zijn stoffelijk van aard. De materiële vaste activa kunnen worden onderverdeeld in investeringen met een economisch nut en investeringen met een maatschappelijk nut.

Het verloop van de boekwaarde van investeringen met een **economisch nut** is als volgt:

	Boekwaarde 01-01-2014	Investering	Extra afschrijving	Afschrijving	Bijdragen van derden	Af- waardering /balans- mutatie	Boekwaarde 31-12-2014
In erfpacht uitgegeven gronden	12.256	0	0	0	0	0	12.256
Subtotaal	12.256	0	0	0	0	0	12.256
Gronden en terreinen	7.444.576	2.000	0	25.368	0	0	7.421.208
Bedrijfsgebouwen	30.549.542	3.828.637	0	1.037.421	611.505	673.557	31.055.697
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	93.752	0	0	7.403	0	0	86.349
Riolering	38.332.368	2.494.248	0	1.353.548	39.966	0	39.433.102
Vervoermiddelen	646.519	47.163	0	195.800	20.000	0	477.884
Machines, apparaten en installaties	2.118.758	0	0	248.950	0	15.931	1.853.876
Overige materiële vaste activa	3.381.437	573.258	0	420.781	0	2.019	3.531.896
Subtotaal	82.566.952	5.945.306	0	3.289.271	671.471	691.507	83.860.012
Totaal	82.579.208	5.945.306	0	3.289.271	671.471	691.507	83.872.268

Alle investeringsuitgaven en mutaties > € 100.000 worden per onderdeel hieronder genoemd.

Balanspost bedrijfsgebouwen

Investerings

- € 1.835.097 Realisatie van het innovatiecentrum ICER. Provinciale subsidie bedraagt van 3.3 miljoen.
- € 248.445 Realisatie van een MFA In Ulft Noord, voormalig Dobbelsteen en St. Antonius
- € 139.500 Afronding DRU panden, metname realisatie verwarming SSP-Hal
- € 314.000 Realisatie van het nieuwe zwembad de Paasberg.

Afwaardering

Medio september is het totale van Pallandtcomplex overgegaan naar Hydra sportbeheer, hierdoor moest de boekwaarde ineens met € 658.000 worden afgewaardeerd naar € 0,00.

Riolering

- € 141.068 Aanleg overstrort riool in Sinderen
- € 182.886 Reconstructieriolering Industrierweg Terborg
- € 146.974 Reconstructie Riolering Prinses Margrietstraat Varsseveld
- € 241.059 Herstructurering riolering Vogelbuurt Ulft
- € 122.506 Reconstructie riolering Prins Bernhardstraat Silvolde
- € 357.217 Relining diverse rioleringen Varsseveld
- € 274.554 Reconstructie riolering Nijverheidstraat Terborg
- € 197.026 Reconstructie riolering Doetinchemseweg Westendorp
- € 195.000 Aanleg riolering Gieterijplein Ulft
- € 236.366 Aanleg riolering Hofskamp-Noord Varsseveld

Overige materiële vaste activa

- € 115.508 Project gemeente heeft antwoord
- € 195.006 Aanschaf en plaatsen van diverse ondergrondse containers

Het verloop van de boekwaarde van investeringen met een **maatschappelijk nut** is als volgt:

	Boekwaarde 01-01-2014	Investing	Extra afschrijving	Afschrijving	Bijdragen van derden	Af- Waardering /balans- mutatie	Boekwaarde 31-12-2014
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	23.607.053	5.685.769	583.539	1.883.454	1.413.496	0	25.412.334
Machines, apparaten en installaties	408.706	0	0	40.844	0	0	367.861
Overige materiële vaste activa	4.565.764	483.239	0	334.992	643.525	0	4.070.487
Totaal	28.581.523	6.169.008	583.539	2.259.290	2.057.021	0	29.850.682

Alle investeringsuitgaven en mutaties > € 100.000 worden per onderdeel hieronder genoemd.

Grond-, weg- en waterbouwkundige werken

Investerings

- € 579.717 Aanleg van een nieuw kunstgrasveld op sportpark IJsselweide
- € 108.500 Aanleg nieuw groenafval depot / composteerinrichting op de gemeentewerf in Ulft
- € 721.322 Verkeerscirculatieplan Ulft fase 1, We ontvangen een subsidie van de Regio Achterhoek.
- € 314.370 Verkeerscirculatieplan Ulft fase 2
- € 209.433 Realisering recreatieve fietspaden, we ontvangen hiervoor subsidie van de Provincie
- € 268.000 Reconstructie Oosterstraat Gendingen
- € 193.448 Beveiliging spoorwegovergangen, we ontvangen hiervoor subsidie van de Provincie
- € 1.138.654 Doetinchemseweg Westendorp, we ontvangen hiervoor subsidie van de Provincie
- € 176.188 Aanleg Emailleplein Ulft
- € 680.209 Herstructurering Vogelbuurt Ulft
- € 256.512 Reconstructie Terborgseweg Breedenbroek
- € 276.936 Reconstructie Aaltenseweg Sinderen

€ 113.425 Revitalisering Akkermansweide Terborg, We ontvangen hiervoor een HRT subsidie

Extra afschrijving

€ 300.000 Verkeerscirculatieplan fase 1, dekking vanuit de bestemmingsreserve bovenwijkse voorziening grondexploitatie

€ 283.539 Reconstructie Ulfterbrug, dekking vanuit de daarvoor gevormde bestemmingsreserve Ulfterbrug

Overige materiële vaste activa

€ 134.396 Realisatie Engbergen in Perspectief. Hiervoor ontvangen van een subsidie van ministerie LNV, de Dienst Landelijk gebied

	Balans 2014	Balans 2013
Financiële vaste activa	32.753.393	32.753.294

De financiële activa betreffen verstrekte langlopende geldleningen, aandelen in gemeenschappelijke regelingen, deelnemingen, in het bezit van de gemeente zijnde effecten evenals verstrekte geldleningen aan eigen personeel in het kader van de hypotheekregeling. Onder bijdragen van derden zijn bijdragen opgenomen, die direct gerelateerd zijn aan de betreffende investering.

Het verloop van de boekwaarde van de financiële vaste activa is als volgt:

	Boekwaarde 01-01-2014	Investering	Extra aflossing/ afschrijving	Aflossing/ afschrijving	Af- Waardering/ balans- mutatie	Boekwaarde 31-12-2014
Kapitaalverstrekking						
deelnemingen	342.176	0	0	0	0	342.176
overige verbonden partijen	3.750	0	0	0	0	3.750
overige langlopende leningen	12.737.768	519.703	0	221.745	0	13.035.725
Verstrekte hypotheekleningen	12.195.565	0	383.935	105.424	0	11.706.207
Bijdrage aan activa in eigendommen van derden	7.474.035	454.867	0	263.368	0	7.665.534
Totaal	32.753.294	974.570	383.935	590.537	0	32.753.393

Alle investeringsuitgaven en mutaties > € 100.000 worden per onderdeel hieronder genoemd

Toelichting

Kapitaalverstrekking

Deze balanspost bestaat uit het totaal van onze aandelen en deelnemingen.

Overige langlopende leningen

Starters leningen, Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederland.

In 2009 is besloten om deel te nemen in het Starters fonds SVN. De raad heeft hiervoor de Verordening VROM Starters leningen gemeente Oude IJsselstreek vastgesteld. Tot heden is er, inclusief de storting á € 500.000 in dit jaar € 2.350.000 beschikbaar gesteld. Per saldo is er nu nog over € 431.000 om aan starters te verstrekken.

Duurzaamheid leningen, Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederland

Wij bieden particulieren de mogelijkheid om een geldlening krijgen, waarmee zij duurzame investeringen aan hun woning kunnen financieren. Hier is in 2010 € 200.000 beschikbaar gesteld. Dit jaar zijn er geen nieuwe leningen verstrekt, wel is er dit jaar afgelost. Er blijft nu nog ruim € 123.000 om te verstrekken.

Verkoop opbrengst aandelen NUON

Onder deze balanspost is onder andere de aandelenopbrengst van de NUON verantwoord. In totaal blijft er nu nog een laatste termijn € 8.788.643 over om van Vattenfall te ontvangen. De uitbetaling hiervan wordt medio 2015 verwacht.

Kortlopende vorderingen

Naast bovenstaande leningen zijn er in het verleden diverse (renteloze) leningen verstrekt waarop jaarlijks wordt afgelost. Onderstaand een overzicht van het aflossingbedrag van deze geldleningen in 2015

<i>Lening verstrekt aan:</i>	<i>aflossing</i>
Achtergestelde lening Vitens	179.027
Lening Schutterij Willem Tell	3.951
Lening Bibliotheek Achterhoekse Poort	25.280
Renteloze leningen diverse sportverenigingen	13.661

Verstrekte Hypotheken

In de wet Fido is bepaald dat per 1 januari 2009 het verstrekken van nieuwe leningen, vanuit de regeling Woningfinanciering ambtenaren, niet meer is toegestaan. De aangegeven leningen vanuit het verleden blijven geldig onder de oude voorwaarden voor de restant duur van de looptijd. We zien wel een trend dat er door collega's extra wordt afgelost.

Kortlopende vorderingen

In totaal wordt er conform de afgesloten overeenkomsten in 2015 € 113.654 afgelost.

Bijdrage aan activa in eigendommen van derden

Investerings

€ 430.000 Bijdrage aan het Westendorphuis, bestemd voor de verbouwing en nieuwbouw van het voormalig pand "de Vos".

	Balans 2014	Balans 2013
Vorraden	20.314.455	24.708.176

Het onderdeel voorraden wordt hieronder nader uitgesplitst in de posten 'niet in exploitatie genomen bouwgronden' en 'bouwgronden in exploitatie'.

Gronden niet in exploitatie	Boek-waarde 1-1-2014	Investe-ringen	Des-investe-ringen	Naar gronden in exploitatie	Boek-Waarde 31-12-2014	Boek-waarde per m2
Ulft-Noord, Eksterstraat (voorheen Biezenakker II)	140.347	562		0	140.909	77,63
In het verleden gedane aankopen	881.629	3.159.726	783.919	0	3.257.437	10,37
Den Dam Breedenbroek	12.069	48		0	12.118	--
Totaal	1.034.045	3.160.337	783.919	0	3.410.463	

Gronden In exploitatie	Boek-waarde 1-1-2014	Investe-ringen	Des-investe-ringen	Boek-Waarde 31-12-2014	Exploitaties met verwacht voordelig resultaat (obv NCW)**	Voorziening verlies-Latend complex (obv NCW)	Balans-waarde 31-12-2014
Rieze IV Ulft	-194.747	194.747					0
Rieze VI Ulft	2.327.251	107.308	473.700	1.960.858	508.985		1.960.858
De Hutten Noord Ulft	1.938.035	2.034.841	2.003.666	1.969.209	58.848		1.969.209
De Hutten Zuid Ulft	864.739	31.059	1.400.000	-504.202	3.324		-504.202
Rieze V Ulft	2.576.076	74.725		2.650.801	246.214		2.650.801
Centrumplan Ulft	2.179.748	1.052.307	1.397.916	1.834.139		775.757	1.058.382
Slawijkseweg Netterden	335.976	10.848		346.824		118.206	222.740
Hofskamp-Oost II Vsv	10.990.713	308.822		11.299.535	1.864.008		11.299.535
Eskopje Varsseveld	555.823	23.862	448.673	131.012	2.748		131.012
Lenteleven-West Gendr.	-27.865	27.865					0
Essenkamp Varsseveld	560.656	33.659	471.923	122.392	18.358		122.392
Kromkamp Sinderen	823.289	381.829	1.119.001	86.117		101	86.016
Bomenbuurt Ulft	1.886.65	71.114		1.957.179		583.160	1.374.019
Varsselder v/d Pavert	-44.492	21.868	121.281	-143.905	267.121		-143.905
Het Anker Ulft	24.169	136.231	160.400	0			0
Wienw/Bosboomstr Terborg	46.819	12.509	24.750	34.578	45.205		34.578
Keurkamer (Atagterr.) Ulft	131.750	17.007	350.001	-201.244		14.134	-215.378
<i>Verliesvoorziening herziening exploitaties</i>						3.147.944	-3.147.944
Totaal	24.974.006	4.540.599	7.971.311	21.543.294	3.014.811	4.639.302	16.903.992

* Op de balans worden de verliesvoorzieningen "voorraden" en "herziening exploitaties" negatief gepresenteerd onder de vlottende activa. Een uitgebreidere toelichting op bovenstaande tabellen vindt u in de paragraaf Grondbeleid.

**NCW staat voor Netto contante waarde

	Balans 2014	Balans 2013
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	1.306.436	2.171.480

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of korter kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Soort vordering	Saldo per 01-01-2014	Saldo 31-12-2014	Voorziening oninbaarheid	Saldo 31-12-2014
Vorderingen op openbare lichamen	1.037.886	205.421	0	205.421
Uitzetting in Schatkist	0	1.972	0	1.972
Overige debiteuren	1.133.594	1.372.044	273.001	1.099.043
Totaal	2.171.480	1.579.437	273.001	1.306.436

Het saldo van deze vorderingen bedraagt ultimo april 2015 ca. € 974.000. Hiervan heeft ca. € 340.000 betrekking op vorderingen ouder dan 2014.

De verschillende vorderingen hebben aanleiding gegeven tot het vormen van een voorziening dubieuze debiteuren. De voorziening dubieuze debiteuren is als volgt opgebouwd:

Omschrijving	Bedrag
Algemene debiteuren	42.902
Belastingdebiteuren	230.099
Totaal	273.001

Alle openstaande vorderingen, behoudens de gemeentelijke belastingen, zijn afzonderlijk beoordeeld. Daarbij is een inschatting gemaakt in hoeverre het ontvangen van de openstaande bedragen met het verstrijken van de jaren nog reëel is. Waar nodig is het gehele bedrag of een deel ervan als dubieus aangemerkt. Qua oninbaarheid van de openstaande gemeentelijke belastingen hebben wij het risico van voor 2014 op 75% en 2014 zelf op 25% geschat.

	Balans 2014	Balans 2013
Liquide middelen	87.586	99.579

De liquide middelen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Omschrijving	2014	2013
Banksaldi	78.029	84.873
Kassaldi	9.557	14.706
Boekwaarde per 31 december	87.586	99.579

	Balans 2014	Balans 2013
Overlopende activa	5.888.799	5.584.572

De overlopende activa kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Omschrijving	2014	2013
Nog te ontvangen bedragen	4.085.847	4.742.228
Vooruit betaalde bedragen	1.168.331	661.205
Overige overlopende activa	634.621	181.139
Boekwaarde per 31 december	5.888.799	5.584.572

Nog te ontvangen bedragen

Bedragen die in 2014 gefactureerd of opgeboekt worden, maar ten gunste van het boekjaar 2014 moeten komen, worden via deze balanspost geboekt.

In dit saldo is een bedrag van € 3.922.636 opgenomen, betreffende de declaratie uit het BTW compensatiefonds (BCF) bij de Belastingdienst over 2014. Een voorschot á € 125.000 is in januari ontvangen, het restant zal rond 1 juli 2014 worden ontvangen.

Daarnaast bestaat het saldo uit:

- * Diverse afrekeningen vanuit uit Zorgloket/WMO tesamen € 106.546.
- * De rentevergoeding á € 47.666 van Vitens over de achtergestelde lening.

Vooruit betaalde bedragen

Aan het einde van het boekjaar 2014 ontvangen wij al facturen, die betrekking hebben op het boekjaar 2015. (bv contributie 2015) Voor het verhalen van de BTW bij de Belastingdienst is de factuurdatum leidend en worden de facturen in 2014 geboekt. Dus om de gefactureerde kosten geboekt te krijgen in het jaar waarop deze betrekking hebben, gebruiken wij deze balanspost.

Ook gebruiken we deze balanspost om de rente over de langlopende geldleningen aan het juiste boekjaar toe te rekenen.

Het saldo bestaat voornamelijk uit:

- * Betaling 1^e kwartaal 2015 aan het ISWI
- * Facturen voor jaarabbonnementen en contributies.
- * Diverse verzekeringspremies
- * Transitorische rente.
- * Het saldo van de betaalde afkoop voor 10 jaar onderhoud van de gemalen aan het Waterschap Rijn & IJssel. Gedurende de jaren 2015 en 2016 wordt dit nog in de exploitatie verwerkt.

Overige overlopende activa.

De daaronder vallende posten betreffen voor het grootste deel vorderingen op de Belastingdienst á € 590.000. Deze zullen, na beoordeling van onze suppletieaangiften, aan ons uitbetaald worden.

Passiva

	Balans 2014	Balans 2013
Eigen vermogen inclusief rekeningresultaat	29.402.135	33.685.920

Het eigen vermogen kan als volgt worden gespecificeerd:

Omschrijving	2014	2013
Algemene reserve	17.092.883	18.907.096
Bestemmingsreserves	13.184.444	12.338.336
Boekwaarde reserves	30.277.327	31.245.432
Rekeningresultaat	-875.192	2.440.488
Boekwaarde eigen vermogen per 31 december	29.402.135	33.685.920

Algemene reserve

De algemene reserve is bedoeld om mogelijke risico's en fluctuaties in de exploitatiesfeer op te kunnen vangen. Het is een vermogensbestanddeel dat bedrijfseconomisch gezien vrij aanwendbaar is. De algemene reserve kan als volgt worden gespecificeerd:

Verloop algemene reserves	Saldo 01-01-2014	Rente toevoeging	Overige toevoeging	Onttrekking	Rekening-Resultaat 2013	Saldo 31-12-2014
Algemene reserve	18.907.096	228.662	279.985	3.087.847	764.987	17.092.883

De toevoegingen betreffen:

Bespaarde rente, conform BBV voorschriften kan er rente aan het eigen vermogen worden bijgeschreven. Dit jaar betrof deze rente 1%.	228.662
Conform besluit jaarrekening 2013. Vrijval van de bestemmingsreserve Beeldende kunst	64.262
Conform besluit jaarrekening 2013. Vrijval van de bestemmingsreserve verplaatsing Smeltkroes/Bibliotheek/Centrumplan Uft	45.576
Conform besluit jaarrekening 2013. Vrijval van de bestemmingsreserve kosten fusietraject peuterspeelzalen	67.588
Conform besluit jaarrekening 2013. Vrijval van de bestemmingsreserve Monumenten	59.433
Conform besluit jaarrekening 2013. Vrijval van de bestemmingsreserve aanloop- en frictiekosten Cultuurcluster	43.126
Het rekeningresultaat over het boekjaar 2013	764.987
TOTAAL	1.273.634

De onttrekkingen vanuit de algemene reserve betreffen:

Conform raadsbesluit van 1 december 2011 is besloten de komende 4 jaren € 750.000 te onttrekken ter compensatie van de gederfde NUON dividenden.	750.000
Conform raadsbesluit van 1 december 2011 is besloten om de komende 4 jaren per saldo € 3.000.000 te onttrekken ten behoeve van de ZBB omvorming.	700.000
Conform raadsbesluit van 17 oktober 2013 is ten behoeve van het opstellen van een 0-meting en het opstellen van een meerjaren onderhoudsplan in het kader van de privatisering veldonderhoud € 25.000 onttrokken.	25.000
Conform raadsbesluiten zijn een 3 tal bouwgrondexploitaties herzien, te weten het Eskopje en Essenkamp in Varsseveld en Kromkamp te Sinderen. Voor sluitende exploitaties was bij elkaar € 1.612.847 noodzakelijk.	1.612.847
TOTAAL	3.087.847

Bestemmingsreserves

Op grond van artikel 43 BBV wordt onder een bestemmingsreserve verstaan, een reserve waar door de gemeenteraad een specifieke bestemming aan is gegeven. Tot de bestemmingsreserves worden ook gerekend:

- bestemmingsreserves die dienen om ongewenste schommelingen op te vangen in de tarieven die aan derden in rekening worden gebracht, maar die niet specifiek besteed hoeven te worden;
- overige bestemmingsreserves.

De bestemmingsreserves kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Verloop bestemmingsreserves	Saldo 01-01-2014	Vrijval naar Algemene of bestemmings reserve	Rente toevoeging	Overige toevoeging	Onttrekking	Vermindering ter dekking van meerjarige (kapitaal)lasten	Saldo 31-12-2014
					Incidenteel	Structureel	
Reserve Almende College: Past.Bleumersmavo	1.044.626		47.008			84.317	1.007.317
Reserve Paasberghal	685.607		30.852			45.106	671.353
Reserve bijdrage 2005 Almende College: Isalacollege	1.127.626		50.743			87.118	1.091.251
Reserve gemeentewerf	328.084		14.764			51.876	290.972
Reserve onderwijshuisvesting (Brede School)	113.967		1.140		42.981		72.126
Reserve onderhoud openbaar groen	145.181		1.452				146.633
Reserve stimulering leefbaarheid	152.048		1.520		50.000		103.568
Reserve begraafrechten	188.187		1.882	25.060			215.129
Reserve dividend BNG 2006	1.195.255		11.953			50.100	1.157.107
Reserve Cultuurcluster	737.676		7.377	208.333	275.000		678.386
Reserve revitalisering bedrijfsterreinen	463.839		4.638	46.976			515.453
Reserve Opleiding en ontwikkeling personeel	148.792		1.488				150.280
Reserve gelden Langenberg	741.634		7.416		125.131	35.000	588.919
Reserve uitgestelde raadsbesluiten	27.459		275	20.000			47.733
Reserve Afbramerij	2.279.817		102.592			38.123	2.344.286
Reserve vereveningsfonds DRU	171.037		1.710				172.747
Reserve PMO en risico inventarisatie	107.619		1.076				108.695
Reserve sociaal veranderagenda	250.000		2.500				252.500
Reserve gemeentelijke objecten	779.660		7.797				787.457
Reserve stimuleren woningmarkt	514.085		5.141		411.250		107.976
Reserve Sociaal Domein			10.925	2.251.891	38.259		2.224.557
Reserve IJsselweide				450.000			450.000
Reserves die volledig besteed zijn of waarvan oorspronkelijk doel is gerealiseerd							
Reserve beeldende kunst *	64.262	64.262					
Reserve verplaatsing Smeltkroes etc. *	45.576	45.576					0
Reserve kosten fusietraject peuterspeelzalen	67.588	67.588					0
Reserve monumenten *	59.433	59.433					0
Reserve aanloop en frictiekosten Cultuurcluster *	43.126	43.126					0
Fonds bovenwijkse voorzieningen grondexpl.	308.364	11.448	3.084		300.000		0
Reserve opknop Ulfterbrug	280.732		2.807		283.539		0
Reserve veranderkapitaal	267.057		2.671		269.728		0
Reserve verbetering landbouwkundige structuur	0		5.000	500.000	505.000		0
Reserve Privatisering zwembaden	0		830	83.000	83.830		0
Totaal bestemmingsreserves	12.338.336	291.433	328.640	3.585.260	2.384.718	391.640	13.184.444

* conform besluit vaststelling jaarrekening 2013 overgeboekt naar de Algemene reserve, zie pagina 19

Op deze en volgende pagina's wordt op grond van artikel 54 van het Besluit Begroting en Verantwoording de aard en reden weergegeven per reserve.

De volgende bestemmingsreserves dienen ter dekking van meerjarige (kapitaal)lasten en daarom heeft de onttrekking eruit een **structureel** karakter:

- Reserve Almende College (Pastoor Bleumersmavo)
- Reserve Almende College (Isalacollege)
- Reserve Paasberghal
- Reserve Gemeentewerf
- Reserve Afbamerij
- Reserve gelden Langenberg (deel)
- Reserve dividend BNG 2006

Alle dotaties en onttrekkingen uit de overige bestemmingsreserves hebben een **incidenteel** karakter

Reserve Almende College: Pastoor Bleumersmavo

Deze reserve is in het leven geroepen om de kapitaallasten van de uitgevoerde investering langjarig te kunnen dekken. Jaarlijks wordt 4,5% rente op de reserve bijgeschreven.

Reserve bijdrage 2005 Almende College: Isalacollege

Deze reserve is in het leven geroepen om de kapitaallasten van de uitgevoerde investering langjarig te kunnen dekken. Jaarlijks wordt 4,5% rente op de reserve bijgeschreven.

Reserve Paasberghal

Deze reserve is in het leven geroepen om een deel van de kapitaallasten van de uitgevoerde investering langjarig te kunnen dekken. Jaarlijks wordt 4,5% rente op de reserve bijgeschreven.

Reserve gemeentewerf

Deze reserve is in het leven geroepen om een deel van de kapitaallasten van de uitgevoerde investering langjarig te kunnen dekken. Jaarlijks wordt 4,5% rente op de reserve bijgeschreven

Reserve onderwijshuisvesting (Brede School)

Deze reserve diende ter dekking van de realisatie van de Rietborgh en voor de inrichting ervan. Het restantsaldo wordt betrokken bij de wijziging van de Stichtingsamenstelling.

Reserve onderhoud openbaar groen

Deze reserve is bedoeld voor de herinrichting van het terrein dat nu in gebruik is in park de Blenk te Ulft, als tijdelijke huisvesting van diverse zorgcentra.

Reserve stimulering leefbaarheid

De reserve dient ter stimulering van de leefbaarheid binnen de gemeente Oude IJsselstreek in de ruimste zin des woord. Met de reserve stimulering leefbaarheid kunnen initiatieven die bijdragen aan het creëren en/of in stand houden van een leef-, woon- en werkomgeving die past bij een vitale plattelandsgemeente, uitgevoerd worden. Momenteel zijn er geen concrete bestedingsdoelen te benoemen. Wel spelen er initiatieven rond wijkgericht werken en wijkbudgetten, waar deze reserve voor ingezet kan worden. Vanaf 2012 worden gedurende 5 jaren € 50.000 onttrokken voor dit doel.

Reserve begraafrechten

De reserve is gevormd en wordt jaarlijks aangevuld met de jaarlijkse ontvangen afkoopsommen voor onderhoud van graven. Deze reserve heeft tot doel om de schommelingen in de tarieven op te vangen.

Reserve dividend BNG 2006

In het jaar 2006 is er van de Bank Nederlandse Gemeenten een extra dividend ontvangen van € 1.449.910. De raad heeft dit bedrag bestemd ter financiering van de majeure projecten van de gemeente Oude IJsselstreek. Hieruit wordt jaarlijks onttrokken.

Reserve Cultuurcluster

In 2007 is er een extra dividenuitkering van de Bank Nederlandse Gemeenten geweest. De reserve is gevormd uit deze extra dividenuitkering 2007 (€ 1.449.911). In de raadsvergadering van 21 december 2006 is besloten, dit bedrag te bestemmen voor een mogelijk toekomstig exploitatietekort bij de DRU-Cultuurfabriek. Dit geldt voor een periode van 10 jaar á € 275.000 per jaar. Vanuit het Centrumplan Ulft

wordt deze reserve vanaf 2011 in een aantal jaren gevoed met een totaalbedrag van € 1.250.000.

Reserve fonds revitalisering bedrijfstreinen (grondexploitatie)

Deze reserve wordt gevormd uit een bijdrage van € 5 voor iedere door de gemeente te verkopen m2 bouwgrond uit een grondcomplex. Dit fonds kan ingezet worden voor bij voorbeeld bedrijfsverplaatsingen en revitalisering van bedrijventreinen. Het restsaldo vanuit de reserve Fonds bovenwijkse voorzieningen grondexploitatie is hieraan toegevoegd.

Reserve Opleiding en ontwikkeling personeel

Deze reserve is ingesteld ten behoeve van opleiding en ontwikkeling van personeel. Deze reserve is in 2012 gevoed vanuit de uitgekeerde Zakgeldten.

Reserve Langenberggelden

De Regio Achterhoek heeft de calamiteitenreserve, groot € 1.177.569 aan ons uitbetaald. Door de raad is besloten deze geldten in te zetten om de minderopbrengsten OZB over de periode 2011 tot en met 2014 af te dekken. tevens dekken wij hieruit jaarlijks een deel van de jaarlijkse bijdrage aan het VNOG, groot € 35.000.

Reserve uitgestelde raadsbesluiten

De reserve is bestemd voor nog uitgespaarde bestedingen voor de gemeenteraad, de griffie en de rekenkamercommissie. De Lokale Rekenkamer wordt opnieuw vorm gegeven. In het presidium is besloten om de jaarlijkse overschotten vanuit het budget van de Lokale Rekenkamer toe te voegen aan deze reserve om dit te realiseren.

Reserve Afbramerij

De Afbramerij is gerestaureerd en getransformeerd het innovatiecentrum Icer. Hiervoor waren Provinciale geldten en gemeentelijke investeringskredieten beschikbaar. Deze reserve is in het leven geroepen om de kapitaallasten van de uitgevoerde investering langjarig te kunnen dekken. Jaarlijks wordt 4,5% rente op de reserve bijgeschreven.

Reserve vereveningfonds DRU

Om van de DRU Cultuurfabriek een structureel financieel gezonde organisatie te maken zijn er op dit moment, conform het herstelplan DRU, nog extra geldten noodzakelijk. Met deze geldten worden de aanloop tekorten afgedekt. Zodra de DRU-Cultuurfabriek op alle vlakken op volle toeren draait is berekend dat er dan ook boekwinsten gerealiseerd worden. Deze winsten zullen dan weer terug vloeien in deze reserve.

PMO en risico inventarisatie

Deze reserve is gevormd voor het bekostigen van de wettelijke verplichting voor een periodiek arbeid- en geneeskundig onderzoek evenals een 4 jaarlijkse risico inventarisatie.

Reserve Sociaal veranderagenda

Bij de het vaststellen van de programmabegroting 2014 – 2016 is besloten deze reserve te vormen. Met deze reserve wordt conform de motie een verenigingswerkplaats gevormd, voor eenmalige uitgaven voor preventie activiteiten, die het beroep op jeugd- en ouderenzorg structureel verminderen en zo een besparing op de zorgbudgetten mogelijk maakt.

Reserve gemeentelijke objecten

Vanaf 2012 hebben wij geen meerjarig onderhoudsplan (MOP) meer. Daarom betalen we hieruit de niet structurele grote onderhoudskosten en extra bouwkundige aanpassingen om de verkoopbaarheid van een overtollig pand te vergroten. Dit jaar waren er op diverse producten ramingen voor groot onderhoud. Het niet bestede saldo ervan zal middels een resultaatbestemming worden voorgelegd om toe te voegen aan deze reserve.

Reserve stimuleren woningmarkt

In 2013 is besloten deze reserve te vormen. Hierdoor kan maatwerk geleverd worden bij de verkoop van bouwkaavel of kunnen andere stimulerende maatregelen genomen worden. De negatieve financiële consequenties daarvan komen dan niet ten laste van de bouwgrondexploitatie. Er wordt in juni 2015 voorgesteld om een deel van de reserve ineens te verwerken in de diverse grondexploitatie, zodat we met aangepaste grondprijzen de markt op kunnen. Dit wordt ook in de paragraaf grondbeleid nader toegelicht.

Reserve Sociaal

Bij de jaarrekening 2013 is de reserve decentralisaties gevormd. Vanaf 1 januari 2015 is de gemeente

verantwoordelijk voor de uitvoering van diverse nieuwe taken in het sociaal domein. De verantwoordelijk van deze taken start per 1 januari, maar de overgang van oud naar nieuw zal een langduriger en continue ontwikkeling zijn. Om dit te realiseren heeft de gemeente tijd en geld nodig. Het Rijk heeft hiervoor in 2013 en 2014 middelen beschikbaar gesteld om de voorbereiding te kunnen bekostigen. Met de 2^e Berap is besloten de reserve te hernoemen naar Sociaal Domein. Daarbij is ook besloten het jaarrekeningsaldo van de WMO gelden toe te voegen aan deze reserve. Tevens is conform besluit 2e Berap de bijgestelde integratie uitkering WMO in deze reserve gestort.

Reserve IJsselweide

Bij de 2^e berap van 2014 is besloten is besloten om het BTW voordeel omtrent de sportvoorzieningen ook weer daadwerkelijke te goede te laten komen aan sport in de vorm van een bijdrage aan het project de IJsselweide in 2015.

Reserves die volledig besteed zijn of waarvan het oorspronkelijke doel is gerealiseerd.

Reserve fonds bovenwijkse voorzieningen grondexploitatie

Deze reserve is gevormd voor werken of werkzaamheden, ten behoeve van verdere in- en uitbreidingsplannen, waarmee binnen de grondexploitatie geen rekening is gehouden, maar wel een relatie hebben met de plannen. Hieruit is dit jaar voor € 300.000 aan kapitaallasten van het verkeerscirculatieplan ineens afgedekt. Het restant van deze reserve is zoals in de vorige jaarrekening gemeld toegevoegd aan de bestemmingsreserve revitalisering bedrijventerreinen.

Reserve opknap Ulfterbrug

Er hebben werkzaamheden aan de Ulfterbrug plaatsgevonden. Aangezien de brug voor een deel in beheer en onderhoud is van het Waterschap Rijn en IJssel zijn er afspraken met hen gemaakt over de verdeling van de kosten. De reserve is dit jaar volledig ingezet om een deel van de kapitaallasten ineens af te dekken..

Reserve Veranderkapitaal

De gemeente heeft de totale organisatie volgens de zero based bugeting (ZBB) benadering opnieuw ingericht. Hiervoor zijn middelen noodzakelijk om tot de gewenste kernachtige en flexibele organisatie te komen. Dit jaar zijn hieruit o.a. de trainees en de kosten van de diverse commissieleden betaald.

Reserve verbetering landbouwkundige structuur

Bij de jaarrekening 2013 is deze bestemmingsreserve gevormd ter verbetering van de landbouwkundige mogelijkheden van het gebied tussen de Oude IJssel en Slingerparallel door de uitplaatsing van een landbouwkundig bedrijf naar Sinderen. Dit jaar is deze reserve volledig ingezet om de onder het grondbedrijf geboekte kosten van af te dekken.

Reserve privatisering zwembaden

Bij de jaarrekening 2013 is deze reserve gevormd om de aangegane verplichtingen op het gebied van privatisering en commercialisering van de zwembaden te bekostigen. Deze kosten hebben dit jaar plaatsgevonden.

Voorzieningen

	Balans 2014	Balans 2013
Voorzieningen	3.081.708	2.914.208

Voorzieningen worden gevormd wegens:

- verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs valt in te schatten;
- op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs valt in te schatten;
- kosten die in een volgend dienstjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.

Voorzieningen moeten precies de benodigde omvang hebben van de achterliggende verplichtingen en risico's. Ze mogen niet kleiner of groter zijn dan de verplichtingen of de risico's, waarvoor ze zijn ingesteld. Om de toereikendheid van de voorzieningen te kunnen beoordelen is het noodzakelijk dat wordt beschikt over door de gemeenteraad vast te stellen beheersplannen, waaruit de benodigde omvang blijkt.

Deze plannen moeten regelmatig worden geactualiseerd. Indien bij een dergelijk actualisatie blijkt dat de voorziening niet meer op niveau is, dan moet door middel van extra dotaties de voorziening weer op peil worden gebracht. Blijkt dat de voorziening meer dan toereikend is, dan kan het te veel (vrijval/surplus) eenmalig ten gunste van de exploitatie worden afgeboekt. Indien er niet meer volgens een beheersplan of berekening gewerkt wordt, zal de voorziening vrij vallen ten gunste van de exploitatie.

De voorzieningen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Verloop voorzieningen	Saldo 01-01-2014	Toevoeging	Aanwending	Vrijval	Saldo 31-12-2014
Voor verplichtingen, verliezen en risico's					
Voorziening wachtgeldverplichting voormalig personeel	171.026	54.092	24.120		200.998
Voorziening pensioenverplichting voormalig wethouders	1.534.945	0	113.590	67.862	1.353.493
Voorziening verlies regionaal bedrijventerrein A18	659.774	867.444	0		1.527.218
Subtotaal	2.365.744	921.536	137.710	67.862	3.081.708
Onderhoudsegalisatie					
Voorziening bufferfonds riolering	195.509	3.691.604	3.887.113		0
Voorziening Huisvesting Onderwijs inclusief gymzalen	171.741	188.988	22.543	338.185	0
Voorziening openbare verlichting	181.215	100.000	262.022	19.193	0
Subtotaal	548.464	3.980.592	4.171.678	357.378	0
Totaal	2.914.208	4.902.128	4.309.388	425.240	3.081.708

Op de volgende pagina wordt de aard en reden weergegeven per voorziening op grond van artikel 55 van het Besluit Begroting en Verantwoording.

Voor verplichtingen, verliezen en risico's

Voorziening wachtgeldverplichting voormalig personeel

Deze voorziening is gevormd ter bekostiging van de wachtgeldverplichting van een aantal personeelsleden. Volgens de berekening zat er dit jaar te weinig in de voorziening. Daarom is er € 54.092 bijgestort.

Voorziening pensioenverplichting voormalig wethouders

Deze voorziening is gevormd ter bekostiging van de pensioenvoorziening van de voormalige wethouders van zowel de huidige gemeente als de voormalige gemeenten Gendringen en Wisch. Elk jaar wordt een actuariële berekening gemaakt om te bepalen of de voorziening nog op niveau is. Dit jaar zat er € 67.682 te veel in de voorziening, dit is vrijgevallen in de exploitatie. .

Voorziening verlies regionaal bedrijventerrein A18

De gemeente Doetinchem is grondgebiedgemeente voor het A18 Bedrijvenpark en heeft de grondexploitatie geactualiseerd. Het geprognosticeerde exploitatieresultaat is nadelig als gevolg van vertraging in de uitgifte, toenemende plankosten en een hoge rekenrente. Het aandeel van onze gemeente in het verwacht nadelig saldo voor het Bedrijvenpark A18 (zuidelijk én noordelijk deel) bedraagt 20 % en komt voor ons neer op € 1.527.218. Zie hiervoor ook de paragraaf grondbeleid.

Onderhoudsegalisatie

Voorziening bufferfonds riolering

Dit fonds is ingesteld bij de vaststelling van het Gemeentelijk Rioleringsplan 2013 -2015 (GRP) en dient gezien te worden als een egalisatiefonds. Jaarlijkse exploitatie-uitgaven riolering dienen gedekt te worden uit dit fonds, terwijl ontvangen rioolrechten over het jaar aan het fonds worden toegevoegd. Met behulp van dit fonds is de bij het GRP voorziene tariefstijging van de rioolbelasting gereguleerd en genivelleerd. Op basis van de werkelijke cijfers van 2014 zou er sprake zijn van een negatieve voorziening. Daarom is dit jaar € 36.253 extra toegevoegd om op € 0,00 uit te komen. Er moet voor 2015 en verder een nieuwe berekening gemaakt worden.

Voorziening Huisvesting Onderwijs inclusief gymzalen

Deze voorziening is opgebouwd op basis van een meerjaren onderhoudsplan (MOP) met als doel de kwaliteit van de gemeentelijke onderwijsgebouwen te kunnen waarborgen. Dit jaar is er voor gekozen om voorziening vrij te laten vallen en er middels resultaatbestemming een reserve voor te vormen. Zodoende creëer je meer vrijheid voor de toekomstige uitgaven.

Voorziening openbare verlichting

Deze voorziening diende voor het op peil houden en brengen van de Openbare verlichting in onze gemeente conform het plan "licht op maat" over de periode 2013-2016. Echter met de begroting 2015-2018 is besloten om over de jaren 2015 en 2016 niet meer aan deze voorziening te doteren. Daarmee kan de voorziening als zodanig niet in stand blijven. Daarom zijn veel geplande uitgaven naar voren gehaald en dit jaar gerealiseerd. Er wordt nog gekeken of er in de toekomst alsnog een voorziening dan wel een bestemmingsreserve ingesteld moet worden.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

	Balans 2014	Balans 2013
Vaste schulden	130.146.736	126.250.217

De vaste schulden zijn schulden met een oorspronkelijke looptijd van één jaar of langer. Het verloop van de vaste schulden kan als volgt worden weergegeven:

Vaste schulden	Saldo 1-1-2014	Opgenomen in 2014	Rente 2014	Aflossing 2014	Saldo 31-12-2014
Onderhandse leningen van binnenlandse pensioenfondsen en overige financiële instellingen	544.536	0	32.400	181.512	363.024
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	125.672.134	15.000.000	3.994.364	10.921.669	129.750.465
Waarborgsommen	33.547	425	0	725	33.247
Totaal	126.250.217	15.000.425	4.026.764	11.103.906	130.146.736

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan een jaar.

	Balans 2014	Balans 2013
Netto vlottende schulden	5.951.731	8.943.046

De netto vlottende schulden zijn schulden met een oorspronkelijke looptijd van korter dan één jaar.

De specificatie van de post netto vlottende schulden is als volgt:

	Saldo 31-12-2014	Saldo 31-12-2013
Kasgeldleningen	0	2.500.000
Saldi diverse banken	2.700.582	2.542.814
Crediteuren	3.197.577	3.860.082
RC verhouding met Stichting Idinkbos/Paasberg	53.572	40.149
Totaal	5.951.731	8.943.046

Ultimo april 2014 zijn de nog te betalen facturen onder de post crediteuren nagenoeg afgewikkeld en staan er alleen nog enkele creditfacturen open.

Overlopende passiva

	Balans 2014	Balans 2013
Overlopende passiva	5.512.701	4.716.808

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

Van derden verkregen middelen:	Saldo 1-1-2014	Toevoeging	Aanwending/Vrijval	Saldo 31-12-2014
OAB-Onderwijsachterstandenbel. >2014 *	88.165	15.890	0	104.055
Project Gezamenlijke beoordeling	48.817	18.710	0	30.107
Opstellen klimaat- Dubobeleid	133.651	0	118.617	15.034
Stimulering goedkope woningbouw	752.232	19.704	58.716	713.219
Tijd stimuleringsregeling woningbouwproj.	18.500	0	0	18.500
Opplussen bestaande woningvoorraad	56.662	0	37.556	19.106
Preventief jeugdbeleid	15.762	0	15.762	0
Rijks gelden impulsplan wonen	232.000	0	210.000	22.000
Provinciale subs. Gem. monumenten	6.047	0	5.894	153
Provinciale subs. Zelfregie en eigen kracht	15.154	0	0	15.154
Provinciale subs. Verkeerseducatie BDU	116.220	0	116.220	0
Provinciale subs. Impuls woningbouw DRU	0	200.000	0	200.000
Van derden verkregen middelen	1.483.210	254.304	562.765	1.137.328
Vooruit ontvangen bedragen	251.362			679.020
Nog te betalen bedragen	1.399.001			1.822.054
Egalisatiefonds verhuur voormalig Gemeentehuis Varsseveld	600.000			640.000
Overige overlopende passiva	983.235			1.234.298
Totaal	4.716.808			5.512.701

Van derden verkregen middelen

Jaarlijks wordt bekeken of er een onttrekking of juist een toevoeging plaats vindt bij de van derden verkregen gelden. Bij sommige uitkeringen geldt dat wanneer naar verloop van tijd de gelden niet volgens beschikkingsafpraak zijn besteed, deze terug betaald dienen te worden.

Hieronder worden de toevoegingen, aanwendingen en uiteindelijke balansbedragen > € 100.000 kort toegelicht.

Onderwijsachterstandenbeleid (OAB)

In het kader van de OAB ontvangen wij rijks gelden die moeten volgens de wetgeving worden besteedt aan:

- * afspraken over voor- en vroegschoolse educatie.
- * de daadwerkelijke voorschoolse educatie.
- * overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal.

Opstellen Klimaat-Dubobeleid

Om duurzaamheidsinitiatieven vanuit de bevolking te kunnen realiseren zijn hiervoor, vanuit voornamelijk de Provincie, gelden beschikbaar gesteld.

Stimulering goedkope woningbouw

Om de dreiging van een aanzienlijk tekort in het aanbod van woningen in het betaalbare segment tot halt te brengen hebben de Provinciale Staten in 2007 een stimuleringsbijdrage ingesteld. Uit deze gelden worden o.a. uitvoeringskosten van de starters en de duurzaamheids leningen via de SVN betaald.

Provinciale subsidie verkeerseducatie BDU Achterhoek

Zeven Achterhoekse gemeenten vormen samen de SVG-regio Achterhoek. SVG staat daarbij voor Samenwerkingsgebieden Verkeersveiligheid Gelderland. Deze gemeenten maken samen een werkplan met daarin de gezamenlijke niet-infrastructurele verkeersveiligheidsactiviteiten, bijvoorbeeld op het gebied van verkeerseducatie. De subsidieaanvraag Mobiliteit die voor deze activiteiten in het kader van de Brede Doeluitkering wordt gedaan, wordt jaarlijks door één van de gemeenten opgepakt

voor de hele SVG-regio. Voor het jaar 2013 was Oude IJsselstreek aan de beurt om namens de hele SVG-regio de subsidieaanvraag en –afhandeling te regelen. In dat kader hebben we 116.220 euro als voorschot ontvangen. Op basis van werkelijk gemaakte kosten is dit verdeeld onder de deelnemende gemeenten.

Rijks gelden Impulsplan Wonen

Door de Provincie is een subsidie á € 290.000 toegekend in het kader van het impulsplan wonen voor de realisatie van woningen rondom de MFA in Rietborgh in Terborg. Dit jaar hebben wij aan Woning € 210.000 overgemaakt voor de realisatie van 9 woningen aan de Borgsche Rieten.

Provinciale gelden impulsplan Wonen

Door de Provincie is een subsidie á € 400.00 toegekend in het kader van het impulsplan wonen voor de realisatie van woningen rondom de DRU-laan. Dit jaar hebben wij € 200.000 ontvangen. Het overige deel hebben wij in 2015 ontvangen en in geheel doorbetaald aan Woning.

Vooruit ontvangen bedragen

Hier staat het saldo van 3 investeringsbijdragen die vanuit de Staat van activa in 2014 hiernaar toe geboekt zijn. Dit omdat er anders door een bij gebrek aan investeringsuitgaven een negatieve kapitaallast ontstaat. Het gaat om de volgende projecten:

- Akkermansweide € 538.209
- Uitvoering plattelandsontwikkeling € 33.227
- verbeteren veiligheid fietsers tussen Gendringen en Megchelen € 50.000

Daarnaast hebben wij van de Stichting Afvalfonds een afrekening ontvangen á € 56.119 die wij in boekjaar 2015 verwerken. Deze vergoeding ontvangen wij vanuit de deelnemersovereenkomst met Nedvang voor het gescheiden inzamelen van verpakkingsafval.

Nog te betalen bedragen

Wanneer een werk of een dienst is opgeleverd in 2014, maar de factuur/afrekening ontvang je pas in 2014, komen dergelijke verplichtingen terecht onder deze balanspost.

Het saldo betreft o.a. > € 50.000:

- * Eindafrekening van de huishoudelijke hulp over de maand december.
- * De afrekening van de door de gemeente Doetinchem verzorgde salarisadministratie
- * De afrekening van de telefoniekosten aan KPN/Gemnet
- * Terugbetalingsverplichting teveel ontvangen algemene uitkering over 2013.
- * Afrekening van de Wijnheffing met de belastingdienst.
- * ISWI aanvulling van negatieve het jaarrekeningresultaat
- * te betalen bijdrage inzake de overbruggingsregeling Regiotaxi aan de Provincie Gelderland
- * te verwachten verrekening van de in 2014 ontvangen Algemene uitkering.

Medio april is ruim € 660.000 van de verplichtingen voldaan.

Egalisatiefonds verhuur voormalig gemeentehuis Varsseveld

Met Sensire is een huurovereenkomst van 10 jaar aangegaan, waarin ze jaarlijks € 160.000 + eventuele indexering betalen. Er is afgesproken, dat ze in het eerste jaar € 600.000 betalen, waarna ze geleidelijk minder huur gaan betalen. Om de jaarlijkse huuropbrengst in de exploitatie gelijk te laten lopen, wordt na verloop van tijd dit fonds aangesproken.

Overige overlopende passiva

Saldo Gebiedscommissie

Begin 2012 hebben wij door de opheffing van de gebiedscommissie Wisch het aanwezige saldo van deze commissie, groot € 13.550 op onze bankrekening ontvangen. De gebiedscommissie omvatte een vijftal thema's: Landbouw, natuur en landschap, leefbaarheid, vrije tijdseconomie en cultuurhistorie. Begin 2015 is € 12.500 overgemaakt naar de Plattelandsraad waarmee zij invulling kunnen geven aan deze thema's.

Depot hypotheek

Zoals bij de financiële vaste activa beschreven is het verstrekken van nieuwe leningen, vanuit de regeling Woningfinanciering ambtenaren, niet meer is toegestaan. De aangegeven leningen vanuit het verleden blijven geldig onder de oude voorwaarden voor de restant duur van de looptijd. Dit houdt ook in dat men in geval van nieuwbouw tijdelijk de verkoopopbrengst van de oude woning ten grote van maximaal het resterende hypotheekbedrag bij ons mogen stallen. De hypotheek blijft dan gewoon doorlopen. Men krijgt hierover geen rentecompensatie. In totaal zit er eind 2014 € 112.125 in het depot. Dit bedrag is inmiddels weer opgenomen.

Overig

Daarnaast bestaat deze balanspost voornamelijk uit de nog af te dragen loonheffing é € 644.338 en diverse pensioenpremies, groot € 170.213 over de maand december. Deze loonheffing en pensioenpremies zijn eind januari 2015 door ons betaald.

Hoofdstuk 5 Waarborgen en garanties

Conform artikel 50 van het BBV wordt aan de passiefzijde van de balans buiten de balanstelling opgenomen het bedrag waartoe aan natuurlijke en rechtspersonen borgstellingen of garantstellingen zijn verstrekt. Het onderdeel woningbouw betreft de achtervang positie die de gemeente heeft ten aanzien van het Waarborgfonds Sociale Woningbouw. Het betreft de waarborgen en garanties voor zover ze op dit moment bekend zijn.

Borgstellingen (aard van de geldlening)	Oorspronkelijk bedrag	Percentage borgstelling	Restantbedrag 1-1-2014	Restantbedrag 31-12-2014
Woningbouw	185.378.000	50%	87.912.123	87.602.577
Hypotheke particulier	7.991.684	100%	3.716.753	3.491.009
Drinkwatervoorziening	189.200.000	ca. 3.15%	391.331	332.874
Accommodatie 1	90.679	100%	46.850	43.019
Accommodatie 2.1	10.452.097	100%	489.508	420.644
Accommodatie 2.2	168.662	100%	69.869	60.453
Accommodatie 3.1	52.185	100%	9.760	8.138
Accommodatie 3.2	22.689	100%	9.454	8.697
Accommodatie 4	470.520	100%	0	470.520
Accommodatie 5.1	1.350.000	100%	810.000	675.000
Accommodatie 5.2	600.000	100%	600.000	600.000
Accommodatie 6.1	150.000	100%	120.000	105.000
Accommodatie 6.2	60.000	100%	55.200	52.800
Accommodatie 7	225.000	100%	225.000	225.000
Accommodatie 8	400.000	100%	400.000	400.000
Accommodatie 9	2.700.000	100%	1.115.000	775.000
Accommodatie 10	275.000	100%	261.250	247.500
Accommodatie 11	220.000	100%	220.000	80.000
TOTAAL	399.666.516		96.312.097	95.598.231

Borgstellingen	omschrijving	geldnemer	Besluit d.d.
Woningbouw	borgstellingen in het kader van de regeling WSW	Wonion, WS Dinxperlo, HABION, Mooiland	div.
Particulieren	Achtervang hypotheke	Diversen	div.
Drinkwatervoorz.	Rente en aflossing van lening	Vitens	28-02-1962
Accommodatie 1	Bouw bibliotheek Gendringen	Stg. BB Achterhoekse Poort	28-03-1972
Accommodatie 2.1	Geldlening	Stg. Azora	15-09-1969
Accommodatie 2.2	Geldlening	Stg. Azora	29-09-1988
Accommodatie 3.1	Renovatie sportzaal	Stg. Sportbelangen Etten	29-09-1988
Accommodatie 3.2	Onderhoud sportzaal	Stg. Sportbelangen Etten	30-05-1996
Accommodatie 4	Verbouw Westendorphuis	Stg. Westendorphuis	28-2-2014
Accommodatie 5.1	lening tbv inventaris	DRU-Cultuurfabriek	28-08-2013
Accommodatie 5.2	Kredietgarantie	DRU-Cultuurfabriek	07-10-2013
Accommodatie 6.1	lening kunstgrasvelden	S.D.O.U.C.	30-11-2013
Accommodatie 6.2	Lening nieuwe kleedkamers	S.D.O.U.C.	12-07-2013
Accommodatie 7	geldlening + overbruggingskrediet	Stg. Gemeenschapshuis Varselder-Veldhuten	15-11-2013
Accommodatie 8	geldlening tbv investeringen	Optimaal FM	12-05-2013
Accommodatie 9	Herontwikkeling panden	BOEi	28-06-2013
Accommodatie 10	Lening clubgebouw	Schuttersgilde St. Joris	29-05-2014
Accommodatie 11	Lening opknappen panden	Stg. Stadsherstel Terborg	08-07-2008

Hoofdstuk 6 Toelichting op de niet uit de balans blijvende vorderingen en verplichtingen

Verplichtingen

Meerjarig afgesloten contracten

Bedrijfsnaam	omschrijving	Jaar einde contract
TSN	WMO Hulp in de huishouding	2015
Azora	WMO Hulp in de huishouding	2015
Tzorg	WMO Hulp in de huishouding	2015
Zorgkompas	WMO Hulp in de huishouding	2015
AKZO nobel	Strooizout	2015
Lyreco	Levering kantoorartikelen	2015
Multilease	Leasing Fiat Panda's	2015
Loyalis	APPA	2015
CWS Nederland	Toiletsupplies	2015
Vluchtelingenwerk O-NL	Maatschappelijke begeleiding	2015
Start people	Uitzendkrachten/detachering	2015
Randstad Payroll solutions	Uitzendkrachten	2015
Van den Bosch beton	Levering stenen Vogelbuurt	2015
SITA Nederland	Afvalverwerking	2015
Wecycle	Inzameling elektrische apparaten	2015
Provincie Gelderland	Regiotaxi	2015
Ter Horst Milieu	Inzameling rest en GFT afval	2015
Raetsheren van Orden	Opstalverzekering	2015
Econocom Nederland	Gemlease huur apparatuur	2015
Coffee fresh Westhoff	Drankautomaten	2016
KPN lokale overheid	Telefonie infrastructuur	2016
Centraal Beheer Achmea	Wagenpark	2016
Dirkzwager	Juridisch advies	2016
Informatie in beeld	Webapplicatie begroting in beeld	2016
Ter Horst Milieu	Storten en overslaan restafval	2016
KOOP werkmaatschappij	Openbare bekendmaking	2016
Multisignaal	Risicosignaleringsstelsel	2016
ISWI	Schoonmaken gemeentewerf	2016
WEDEO	Schoonmaak diverse panden	2016
Munckhof Taxi	Leerlingenvervoer	2016
Deloitte accountants BV	Accountantscontrole	2017
Greenschoice	Levering van gas	2017
Eneco Business BV	Levering van stroom	2017
Bwaste internationaal	Ondergrondse containers	2017
Melior	Aansprakelijkheidsverzekering	2017
VAR	GFT-Afval	2017
Operator Groep Delft	Coconut, sociaal internet / OGD	2017
MeteoGroup Nederland	gladheidbestrijding	2017
Centric IT Solutions	Programmatuur Key2	2018
Hesselink koffiesystemen	Lease koffiemachine	2019

Vorderingen

Meerjarig afgesloten overeenkomsten > € 5.000

Bedrijfsnaam	omschrijving	Jaar einde contract
Opticom Holding BV	Huur Optimaal FM Loonbureau	2016
Stg. SSP-Hal	Huur SSP hal	2018
Stg ICER	Huur Afbramerij	2018
Politie N-O Gelderland	Huur deel brandweergarage Vsv.	2019
Connexion Ambulance	Huur deel brandweergarage Vsv.	2020
Stg. DRU Cultuurfabriek	Huur Portiersgebouw	2023
Laco Recreatie BV	Huur Paasbergcomplex	2024
Netterden zandwinning	Compensatie zandwinactiviteiten	2033
Physique	Recht van erfpacht Paasberg	2043
Restaurant Engbergen vof	Recht van erfpacht Engbergen	2049

Bromfietsprojecten

Samen met enkele Achterhoekse gemeenten is er vanaf 2005 uitvoering gegeven aan het zogeheten bromfietsproject. De kosten die hiermee gemoeide kosten zijn subsidiabel. De afrekening met de Provincie over de verschillende jaren laat nog op zich wachten. Inmiddels is ruim € 16.000 afgerekend. Wat er nu nog precies binnen gaat komen is niet exact aan te geven.

Hoofdstuk 7 Overzicht baten en lasten in de jaarrekening en toelichting

7.1 Algemeen

Op grond van het Besluit Verantwoording en Begroting wordt een resultaat bepaald vóór de toevoegingen en onttrekkingen aan reserves. Vervolgens worden de toevoegingen en onttrekkingen bepaald, waarna het resultaat na de reservemutaties wordt vastgesteld.

7.2 Overzicht gerealiseerde algemene dekkingsmiddelen

	Realisatie begrotings-jaar	Raming begrotings-jaar na wijziging	Raming begrotings-jaar voor wijziging
Lokale heffingen niet gebonden	6.646.897	6.652.000	6.702.000
Algemene uitkering	37.771.192	37.188.925	35.969.983
Dividend	1.020.150	1.022.000	807.000
Overige	759.593	751.483	778.983
Onvoorzien *	0	-52.840	-98.695
Totaal	46.197.831	45.561.568	44.159.271

* Werkelijke uitgaven ten laste van onvoorzien worden functioneel verantwoord. Voor een specificatie, zie het afzonderlijke hoofdstuk 8 Overzicht algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien.

7.3 Gerealiseerd totaalsaldo 2014 van baten en lasten

Op basis van de voorschriften BBV presenteren we eerst het saldo voor de reservemutaties (saldo programma's inclusief de algemene dekkingsmiddelen, maar exclusief de reservemutaties) Het resultaat 2014 vóór bestemming bedraagt nadelig € 1.843.297.

7.4 Werkelijke toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

De hieronder genoemde toevoegingen en onttrekkingen zijn verwerkt in de voorliggende programmarekening en hebben invloed gehad op de exploitatie.

Programma	Onttrekking uit reserve	Toevoeging aan reserve
01 – Krachtige kernen in een prachtig gebied	3.021.156	243.861
02 – Samenleven en zorgzaam zijn	92.981	1.159.391
03 – Oude industrie verbonden met cultuur en kunst	275.000	-
04 – Energiek ondernemen	493.233	-
05 – Kwaliteit in dienstverlening en bestuur	2.223.168	3.784.282
Algemene dekkingsmiddelen	50.100	-
TOTAAL	6.155.638	5.187.534
Rekeningresultaat 2013		2.440.448

Het totaal van toevoegingen bestaat uit het rekeningresultaat van 2013 rente- en overige toevoegingen. De onttrekkingen bestaan uit verminderingen ter dekking van afschrijvingen en overige onttrekkingen.

Het saldo van de reserves is met € 968.105 afgenomen. Inclusief het rekeningresultaat van 2013 is ons eigen vermogen gedaald met € 3.408.593.

Hieronder wordt per programma het saldo van de onttrekkingen uit de diverse bestemmingsreserves gepresenteerd met een structureel karakter. (zie ook overzicht bestemmingsreserves)

Programma	Structurele onttrekking
01 – Krachtige kernen in een prachtig gebied	83.229
02 – Samenleven en zorgzaam zijn	0
03 – Oude industrie verbonden met cultuur en kunst	0
04 – Energiek ondernemen	171.435
05 – Kwaliteit in dienstverlening en bestuur	86.876
Algemene dekkingsmiddelen	50.100
TOTAAL	391.640

		-/- is nadeel											
Omschrijving	Prognose / AFWIJKINGEN											Toelichting bij afwijkingen	
	Uitgaven		uitgaven	uitgaven	inkomsten		inkomsten	inkomsten					
	1e berap	2e berap	jaarrekening	Saldo	1e berap	2e berap	jaarrekening	Saldo					
PROGRAMMA 1 KRACHTIGE KERNEN IN PRACHTIG GEBIED													
5	Sportcomplexen			92.000	92.000			133.000-	133.000-				Betreffen de exploitatieresultaten van de zwembaden De Blenk, van Pallandt, de Paasberg en de sportcomplexen van Pallandt en de Paasberg. Voor de van Pallandt zijn minder kosten gemaakt en opbrengsten behaald in verband met de overname door RHea per 1 september 2014. Daarnaast is er met de beheerder van de sporthal de Paasberg een compensatieregeling gesloten getroffen, omdat de sporthalkantine niet meer kan worden geëxploiteerd. Verder zijn met name de opbrengsten voor Zwembad de Blenk erg afgenomen.
5	Sportcomplexen			116.000-	116.000-							-	Rhea BV is al per 1 september 2014 gestart met beheer en exploitatie van sportcomplex Van Pallandt in Varsseveld in plaats van per 1 januari 2015. Daardoor is ook de overeengekomen exploitatiebijdrage aan Rhea 'gestart' per 1 september 2014. Daarnaast heeft Rhea zwembadpersoneel van de gemeente overgenomen. Conform de aanbesteding heeft Rhea daarvoor een financiële bijdrage ontvangen. In het kader van privatisering van sportcomplex Van Pallandt en commercialisering van sporthal en zwemaccommodatie De Paasberg zijn diverse kosten gemaakt voor externe begeleiding en extern onafhankelijk onderzoek. Daarnaast is voor de bouw van binnenzwembad De Paasberg een gerechtelijke procedure doorlopen waarvoor onze huisadvocaat is ingeschakeld.
5	Voetbalcomplexen			88.000	88.000							-	Een fors aangescherpte offerte van de Groenmakers heeft in 2014 een voordeel van € 88.000 opgeleverd
27	Riolering			36.253-	36.253-							-	De voorziening bufferfonds riolering zal vanuit de exploitatie gevoed moeten worden met € 36.253 ivm een negatieve stand van de voorziening op 31-12-2014. Kapitaallasten en energielasten zorgen voor een overschrijding.
31	Bestemmingsplannen				-			32.000-	32.000-				Er zijn minder bestemmingsplanwijzigingen aangevraagd dan geraamd waardoor minder inkomsten zijn behaald. De verwachting was dat er meer bestemmingsplan opdrachten vanuit de markt zou komen.
31	Verkeersveiligheid				-			47.000	47.000				Eindafrekening omtrent verkeersveiligheid rondom stationsomgevingen.
40	Afbramerij				-		30.000-					30.000-	Er ontstaat een tekort op de huurinkomsten voor 2014 aangezien de verhuur ingaat per 6 mei 2014 ipv. 1 januari 2014. Tekort ca. € 30.000.
40	Loonbureau				-		12.000-					12.000-	Inkomsten zijn opgebouwd uit huur optimaalFM a € 15.000 en € 4.800, verhuur ijslokaal aan DCF. Extra benodigde inkomsten uit verhuur conform begroting zijn niet gedekt.

Omschrijving	Prognose / AFWIJKINGEN								Toelichting bij afwijkingen
	Uitgaven		uitgaven	uitgaven	inkomsten		inkomsten	inkomsten	
	1e berap	2e berap	jaarrekening	Saldo	1e berap	2e berap	jaarrekening	Saldo	
40 Overige accommodaties				-			48.000-	48.000-	Bij de harmonisatie van de tarieven in 2012 is uitgegaan dat alle accommodaties volledig verhuurd zal worden. Mede door de leegstand van enkele accommodaties is gehaald.
40 Pachten en huren				-	40.000			40.000	Eenmalige bijdrage voor het afkopen van het recht van opstal voor 10 Pop's (schakelkasten).
40 SSP hal			48.700-	48.700-				-	Betreft onder anderen kosten voor inspectie plafond; De dakplaten zijn uitgevoerd in een type beton welke door ouderdom en gevolgen van de slechte waterdichtheid en hoeveelheid vocht in het pand van voorgaande jaren lichte schade hebben opgelopen. Hierdoor vind er betonrot plaats (door het roesten van wapeningsstaal/versteviging in het beton en het uitzetten van het staal door de roest knapt het omliggende beton kapot). Vanaf ca. 8m1 hoogte een vallend stukje beton kan gevaarlijk zijn en daarom hebben wij inspectie aan het plafond laten uitvoeren.
subtotaal incidenteel programma 1	-	-	20.953-	20.953-	2.000-	-	166.000-	168.000-	
40 Portiersgebouw DRU	131.000			131.000	150.000-			150.000-	Tekort op inkomsten huur voor 2014. Huurprijs is met ingang van nieuwe contract (terugwerkende kracht tot 1-1-2014) aangepast naar € 335.000.
subtotaal structureel programma 1	131.000	-	-	131.000	150.000-	-	-	150.000-	
Totalen programma 1	131.000	-	20.953-	110.047	152.000-	-	166.000-	318.000-	

Omschrijving	Prognose / AFWIJINGEN								Toelichting bij afwijkingen
	Uitgaven		uitgaven	uitgaven	inkomsten		inkomsten	inkomsten	
	1e berap	2e berap	jaarrekening	Saldo	1e berap	2e berap	jaarrekening	Saldo	
³⁸ Grondexploitatie	-	-	2.676.757-	2.676.757-	-	-	-	-	<p>A18: Het verwachte exploitatieresultaat van de A18 is door de aanhoudende recessie verder verslechterd. In de risicoanalyse Samenwerking Bedrijventerreinen West Achterhoek (A18 en EBT) is vastgelegd dat dit door de geldende voorschriften voor de gemeente Oude IJsselstreek betekent dat zij voor haar deel een verliesvoorziening moet treffen. Dit betekent een verhoging van de bestaande voorziening á € 867.444.</p> <p>Verliesvoorziening voorraden: Het oplopen van de verliesvoorziening voorraden heeft met name betrekking op het centrumplan Uft. Door het achterblijven van inkomsten, het oplopen van de o.a. de plankosten en de financiële gevolgen van de gemaakte afspraken binnen de in 2014 gesloten overeenkomst met de ontwikkelaar is er een negatief exploitatieresultaat ontstaan. Voor de overige complexen waarbij de het negatieve resultaat verder is opgelopen heeft vooral betrekking op rente en plankosten door het verder uitfaseren van de uitgifte. In totaal een nadeel van € 779.967.</p> <p>Herwaardering: Voor een aantal objecten binnen de strategische aankopen heeft een herwaardering plaats gevonden. Dit resulteert in een afboeking van € 158.559.</p> <p>Vennootschapsbelasting: De onzekerheden in het kader van de vennootschapsbelasting (VPB) zullen de herzieningen van de overige grondexploitaties (voor woningbouw) worden uitgesteld tot na invoering van de VPB. Het gaat daarbij om de complexen: Centrumplan Uft, Slawijkseweg Netterden en Bomenbuurt Uft. Gekozen is om een verliesvoorziening herziening exploitaties op te voeren onder de voorraden hiervoor was naast andere dekkingsmiddelen aanvullend € 870.787 nodig.</p>
subtotaal incidenteel grondexploitatie programma 1	-	-	2.676.757-	2.676.757-	-	-	-	-	

Omschrijving	Prognose / AFWIJKINGEN								Toelichting bij afwijkingen	
	Uitgaven		uitgaven	uitgaven	inkomsten		inkomsten	inkomsten		
	1e berap	2e berap	jaarrekening	Saldo	1e berap	2e berap	jaarrekening	Saldo		
PROGRAMMA 2 SAMENLEVEN EN ZORGZAAM ZIJN										
51 Subsidiering sportverenigingen		70.000-		70.000-					-	De subsidieregeling is op dit moment een open einde regeling (geen subsidieplafonds ingebouwd). Alle aanvragen zijn conform de regeling toegekend, dit resulteert in een nadeel van € 70.000.
53 Algemeen volksgezondheidsbeleid				-			26.000	26.000		Betreft afrekening jaarrekeningsaldo 2013 GGD.
54 Subsidiering sociaal cultureel werk			80.000	80.000					-	Het faillissement van Fidesse begin 2014 zorgt voor de onderschrijding op dit budget. Er is een doorstart gemaakt met slechts een deel van de sociaal werkers. Deze fte kosten minder overhead, omdat zij via een payroll constructie werken vanuit het gemeentehuis.
57 HV	250.000			250.000	100.000-				100.000-	Het voordelig resultaat op de uitgaven ontstaat oa door de verlaging van de uurtarieven van Azora. Daarnaast heeft de beëindiging van het contract met Sensire per 1 januari 2014 geresulteerd in een positief resultaat.
57 Leefvoorzieningen	80.000			80.000					-	Op meerdere onderdelen worden voordelen geprognosticeerd oa op de verstrekking van scootmobielen, rolstoelen en bij de regiotaxi.
57 WMO			586.567	586.567			586.567-	586.567-		In de tweede bestuursrapportage wordt voorgesteld om alle voordelen op het product Wmo ten gunste te laten komen van de reserve sociaal domein. Het besluit wordt door de raad pas genomen na de besluitvorming over de marap september. We lopen hiermee derhalve vooruit op besluitvorming berap.
57 Woonvoorzieningen	45.000			45.000					-	Er wordt een voordelig resultaat verwacht bij de bouwkundige woningaanpassingen.
subtotaal incidenteel programma 2	375.000	70.000-	666.567	971.567	100.000-	-	560.567-	660.567-		
subtotaal structureel programma 2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Totalen programma 2	375.000	70.000-	666.567	971.567	100.000-	-	560.567-	660.567-		

Omschrijving	Prognose / AFWIJINGEN								Toelichting bij afwijkingen	
	Uitgaven		uitgaven		inkomsten		inkomsten			
	1e berap	2e berap	jaarrekening	Saldo	1e berap	2e berap	jaarrekening	Saldo		
PROGRAMMA 3 OUDE INDUSTRIE VERBONDEN MET CULTUUR EN KUNST										
50 Love kunstwerk		55.812-		55.812-					-	De reproductie van het LOVE kunstwerk, is vernietigd ivm het ontbreken van toestemming om een auteursrechtelijk kunstwerk te vervaardigen / plaatsen. De daarmee gemoeide kosten betreffen voor het plaatsen en het ontwerpen € 51.822, de kosten voor het vernietigen en afvoeren € 1.292,50 en voor de juridische bijstand ivm auteursrechten € 2.697,80
50 Dru panden			257.000-	257.000-			320.000	320.000	320.000	Inkomsten: Omdat er aanvankelijk onvoldoende duidelijkheid bestond over BTW-aspecten is bij de verbouw en inrichting van de Afbramerij het gehele budget 'inclusief BTW' behandeld, waardoor het netto-investeringsbedrag de facto lager uitviel. Daardoor is een aantal planonderdelen 'on hold' gezet, totdat er duidelijkheid zou zijn over de BTW. De Belastingdienst heeft inmiddels verklaard dat ICER BTW-plichtig is. Daarmee kan ook de BTW op bouw en interieur volledig worden ingezet. Deels is dit budget aan ICER overgedragen om alsnog een aantal specifiek benoemde onderdelen te realiseren. Daarnaast is er een deel bij de gemeente ingezet ten behoeve van de Afbramerij. Uitgaven: Dit betreft enerzijds uitgaven die bij de gemeente zijn gedaan ten behoeve van de Afbramerij/ICER met als dekking de BTW, die aanvankelijk voorzichtigheidshalve was ingehouden. Daarnaast kosten voor marketing, communicatie, nutsvoorzieningen en beveiliging op het DRU Industriepark.
subtotaal incidenteel programma 3	-	55.812-	257.000-	312.812-	-	-	320.000	320.000		
50 Subsidiering kunst en cultuur			40.000-	40.000-					-	In de begroting 2014 is uitgegaan van de te verwachten resultaten (bezuiniging) van een herijking van het subsidiebeleid. Er zijn in 2014 geen nieuwe financiële kaders voor subsidiëring cultuurverenigingen geformuleerd. Daardoor is dit nadeel ontstaan.
subtotaal structureel programma 3	-	-	40.000-	40.000-	-	-	-	-	-	
Totalen programma 3	-	55.812-	297.000-	352.812-	-	-	320.000	320.000		

Omschrijving	-/- is nadeel								Toelichting bij afwijkingen
	Prognose / AFWIJKINGEN								
	Uitgaven		uitgaven	uitgaven	inkomsten		inkomsten	inkomsten	
1e berap	2e berap	jaarrekening	Saldo	1e berap	2e berap	jaarrekening	Saldo		
PROGRAMMA 4 ENERGIE Ondernemen									
29	Bermen		51.000	51.000				-	Het zou de bedoeling zijn geweest om het afgelopen jaar de sloten en duikers in de bermten te gaan uitdiepen. Door allerlei omstandigheden is dit niet gebeurd.
29	Civieltechnische kunstwerken		38.000-	38.000-				-	De reguliere werkzaamheden, zoals het schoonspuiten van de civiele kunstwerken, zijn uitgevoerd. De achterstand in schilderwerk aan leuning en hekwerken is nog niet weggewerkt. De weersomstandigheden lieten dit niet meer toe. Met de kosten voor onderhoud aan de waterspeelplaats is binnen het project geen rekening gehouden. Om in de toekomst de waterspeelplaats te kunnen onderhouden zal het budget verhoogd moeten worden.
29	Kabels- en leidingen			-			122.000	122.000	Extra inkomsten ivm degeneratie. En incidenteel extra inkomsten project glasvezelaanleg vanwege verrekening uren Reggefiber (2012-2013). Bij de jaarrekening voorstellen het bedrag toe te voegen aan de reserve wegens schade. Deze extra inkomsten in de reserve aanwenden voor extra onderhoud bestratingen als gevolg van levensduurverkorting door aanleg van glasvezelkabel, in de toekomst.
39	Regio Achterhoek			-	7.746			7.746	Afrekening van het jaarrekeningresultaat over 2013.
42	Studie buslijn Achterhoek-Kleve		35.000-	35.000-				-	Dit betreft een budgettair neutraal project. De kosten die in 2014 zijn gemaakt zijn gedeclareerd en worden middels subsidie in 2015 ontvangen.
56	ISWI	238.940-	216.060-	455.000-		64.713	20.000	84.713	De beheers- en apparaatskosten zijn binnen de begroting gebleven. 2013 wordt afgesloten met een positief saldo van € 126.810,=. Voor de deelnemende gemeenten leidt dit tot een teruggave van een percentage van dit overschot. Voor Oude IJsselstreek is dat € 64.713. Daarnaast geeft de doorschuif-btw een positief effect van ca. € 20.000. Er is sprake van een toename van het uitkeringsbestand dit leidt tot hogere kosten. Deze kosten worden niet vanzelfsprekend door het Rijk gecompenseerd. Het resultaat voor 2014 betekent een toename van het tekort voor Oude IJsselstreek met € 455.000. Een deel van dit tekort kan worden gedeclareerd bij het Rijk door het aanvragen van een Incidenteel aanvullende uitkering (IAU). De toekenning daarvan is echter aan een aantal strenge regels gebonden, en het is lang niet zeker dat deze declaratie toegekend wordt.
56	Wedeo		114.913	114.913				-	Het AB van Wedeo heeft besloten tot een herberekening van het weerstandsvermogen, op basis van nieuwe uitgangspunten. Dit heeft geleid tot dekking van het tekort in de jaarrekening, door vrijval van budget uit het weerstandsvermogen. Een gemeentelijke bijdrage is daarom over 2014 vooralsnog niet nodig.

Omschrijving	Prognose / AFWIJKINGEN								Toelichting bij afwijkingen
	Uitgaven		uitgaven	uitgaven	inkomsten		inkomsten	inkomsten	
	1e berap	2e berap	jaarrekening	Saldo	1e berap	2e berap	jaarrekening	Saldo	
59 Onderwijshuisvesting				-			338.000	338.000	Vrijval van de voorziening huisvesting onderwijs incl. gymzalen. Er ligt een voorstel om deze gelden middels resultaatbestemming in een nieuwe bestemmingsreserve te storten.
59 Schoolzwemmen			29.000	29.000				-	Schoolzwemmen is afgeschaft per schooljaar 2014-2015. De inkomsten betreffen schooljaar 2013-2014 en zijn derhalve volledig ontvangen, de uitgaven hebben deels betrekking op schooljaar 2014-2015.
60 Kinderopvang			25.000	25.000				-	De kosten voor noodzakelijke inspecties door de GGD zijn lager dan verwacht.
66 Armoedebeleid / Klijsma gelden			46.494	46.494				-	De invulling van de Klijsma gelden is na de zomer 2014 gestart, hierdoor onvoldoende tijd om het gehele bedrag in te zetten.
66 Bijzondere bijstand			103.000-	103.000-				-	Landelijk is het aantal personen in 2014 met een bijstandsuitkering toegenomen. Toename door leenbijstand verstrekkingen, kinderopvang en de bewindvoeringskosten. 1 - Leenbijstand verstrekkingen (in 2014 waren dit er 36 t.o.v. 2013 waren dit 12 personen). 2- Toename van kinderopvangkosten, in 2014 maakte 45 gezinnen daar gebruik van t.o.v. 2013 waren dit er nog 17 gezinnen. 3 - Toename bewindvoeringskosten (49 in 2014 t.o.v. 42 in 2013)
66 Kwijtschelding			27.000-	27.000-				-	In 2014 is er voor € 240.930,- aan gemeentelijke belastingen kwijtgescholden (In 2013 hebben 690 mensen hiervan gebruik gemaakt, in 2013 waren dit er nog 611).
subtotaal incidenteel programma 4	-	124.027-	267.566-	391.593-	7.746	64.713	480.000	552.459	
59 Leerlingenvervoer	50.000-		47.000	3.000-				-	2e Berap: Na doorrekening op grond van nieuwe contract is de prognose dat de raming € 50.000 te laag is ingeschat. Jaarrekening: Het aantal leerlingen dat gebruik maakt van het leerlingenvervoer vertoont een lichte daling. Bovendien zijn er twee 'dure' leerlingen (naar Zeist en Sint Michielsgestel) in de loop van het kalenderjaar gestopt.
59 Overige onderwijsvoorzieningen	40.000			40.000				-	Door o.a. krimp, hoeft minder (door) betaald te worden aan de verschillende stichtingen voor het schoolgebruik van de gymlokalen.
66 Schulddienstverlening	140.000-			140.000-				-	De extra middelen die door het Rijk zijn toegewezen aan het gemeentefonds om in te zetten voor Armoede- en schuldenproblematiek worden niet nader geoormerkt. Deze worden toegevoegd aan product 66 'Inkomensondersteuning', om in te zetten daar waar intensivering van beleid noodzakelijk is.
subtotaal structureel programma 4	150.000-	-	47.000	103.000-	-	-	-	-	
Totalen programma 4	150.000-	124.027-	220.566-	494.593-	7.746	64.713	480.000	552.459	

Omschrijving	Prognose / AFWIJINGEN								Toelichting bij afwijkingen	
	Uitgaven		uitgaven	uitgaven	inkomsten		inkomsten	inkomsten		
	1e berap	2e berap	jaarrekening	Saldo	1e berap	2e berap	jaarrekening	Saldo		
PROGRAMMA 5 KWALITEIT IN DIENSTVERLENING EN BESTUUR										
¹¹ Personeelsaangelegenheden		133.176-	60.000	73.176-					-	2e Berap: Uitkering voor een vertrokken wethouder voor 6 maanden ad € 33.176 Niet geraamde gevolgen cao wijzigingen € 100.000 Jaarrekening: Er is een bezuiniging gerealiseerd op personele lasten door kritisch te blijven op het invullen van vacatureruimte, het gebruik van vangnetkosten, het inwinnen van extern advies en het inzetten van personeel van derden. De organisatieontwikkeling is doorgezet en hiervoor zijn de opleidingsgelden en het veranderkapitaal ingezet. De formele afwikkeling van de organisatieontwikkeling heeft tot gevolg dat we meer aan ontslagvergoedingen hebben betaald en kosten voor mobiliteitsverbanden en kosten voor de zwembaden hebben gemaakt.
¹² Bag	100.000-			100.000-					-	De BAG moet worden geactualiseerd. Hiervoor is onvoorzien extra fte nodig. Indien de gemeente niet zelf de actualisering van de BAG ter hand neemt, wordt dit mogelijk via het Rijk gedaan en liggen de kosten hoger. marap oktober: Project wegwerken achterstanden BAG is later begonnen dan gepland. De voorziene kosten voor 2014 lopen door in 2015. Dat levert nu een positief resultaat op. Maar voor 2015 een nadelig resultaat voor hetzelfde bedrag. Dit zal worden aangegeven in de eerste marap over 2015.
¹² Implementatie zaakstysteem	90.000-			90.000-					-	Een belangrijk onderdeel van het project is de vertaling van zaakgericht werken naar het zaakstysteem. Wensen en eisen van de organisatie moeten snel kunnen worden omgezet naar iets dat past binnen de structuur van het gekozen systeem (Zaaksysteem.nl). Een goede functioneel beheerder is daarvoor onmisbaar.
²¹ Algemene uitkering			144.000	144.000	392.342		438.933	831.275	1e Berap: De begroting is gebaseerd op de meicirculaire 2013. Bij de 1e Berap heeft de bijstelling plaatsgevonden obv de septembercirculaire 2013. Jaarrekening: Er is € 187.000 meer AU ontvangen door afrekeningen over de jaren 2012 en 2013. Het overige heeft betrekking op 2014, berekend conform de werkelijke aantallen volgens de betaalspecificatie van het ministerie van BZK en de Decembercirculaire 2014. Daarnaast was er € 144.000 geraamd voor de inzet van combinatiefuncties, die niet zijn ingevuld.	
²¹ Algemene uitkering / WMO		572.824-		572.824-		572.824		572.824	Obv septembercirculaire 2014 is er sprake van een bijstelling van de integratieuitkering Wmo van € 572.824 Er wordt voorgesteld om dit totale bedrag toe te voegen aan de reserve decentralisaties (in deze berap herbenoemd tot reserve sociaal domein).	
²¹ Alliander				-	260.000			260.000	De prognose van het dividend Alliander is een voordeel van € 260.000	

Omschrijving	-/- is nadeel								Toelichting bij afwijkingen	
	Prognose / AFWIJKINGEN									
	Uitgaven		uitgaven		uitgaven		inkomsten			inkomsten
1e berap	2e berap	jaarrekening	Saldo	1e berap	2e berap	jaarrekening	Saldo			
21 Nagekomen baten en lasten			376.000-	376.000-				450.000	450.000	Inkomsten: Betreft voordeel afwikkeling uit het verleden opgenomen verplichtingen tot betaling, o.a. een verwachte terugbetaling van de algemene uitkering en een aanvullende maatschappelijke compensatie van Netterden Zand&grind. Uitgaven: Vanuit de jaarrekeningcontrole 2013 is er een opmerking gemaakt over de transitorische rente, deze hebben we in 2014 volledig opgevolgd en daarmee gecorrigeerd. Verder zijn de openstaande debiteuren beoordeeld en is aanvullend een boeking gedaan aan de balanspost dubieuze debiteuren.
21 Nagekomen baten en lasten (St. Stadsherstel)	150.000-			150.000-					-	Afwikkeling geldlening Stadsherstel Terborg, waarvoor wij garant staan.
21 Rekeningresultaat 2013			823.000	823.000					-	Het rekeningresultaat 2013 was werkelijk € 2.440.488. Daarvan is uiteindelijk € 764.988 werkelijk toegevoegd aan de algemene reserve. Waarmee de doelstelling om de algemene reserve op peil te brengen vanuit de rekeningresultaten grotendeels gerealiseerd is. Gezien het rekeningresultaat 2014 hebben we besloten niet aanvullend toe te voegen aan de algemene reserve.
21 Onvoorziene uitgaven			52.840	52.840					-	De post onvoorzien sluit met een voordelig saldo van € 52.840
21 Btw suppletie		450.000-		450.000-		450.000			450.000	Ivm een onderzoek naar de btw omtrent sportvoorzieningen is er een suppletieverzoek bij de belastingdienst gedaan. Dit heeft geresulteerd in een teruggave van € 450.000. Voorgesteld wordt dit bedrag ten goede te laten komen aan sport, in de vorm van een bijdrage aan het project de IJsselweide. Hiervoor dient een bestemmingsreserve te worden gevormd. Dit is bij de investeringsstaat 2015 verwerkt.
22 Verzekeringen			26.000-	26.000-					-	Vorig jaar is de schadeuitkering van het kunstwerk "de Gent" ontvangen, groot € 13.000. Dit bedrag is niet gereserveerd. Dit jaar komen de uitgaven van herstel. Daarnaast verwachten we dat het eigen risico verzekeringen met € 12.000 wordt overschreden, doordat er veel grote schades zijn geweest die voor eigen rekening komen.
25 Afval				-				26.000-	26.000-	Opbrengst Nedvang - € 40.000: Heeft te maken met een lagere hoeveelheid ingezamelde afvalstoffen in combinatie met dalende marktprijzen Afvalstoffenheffing € 38.000 Werkelijk zijn er 1% meer huishoudens geweest dan bij de raming in september 2013. Overige opbrengsten afval -€ 24.000: Voornamelijk veroorzaakt door de opbrengsten papier die te maken hebben met een dalende marktprijs voor oud papier en karton.
43 Leges bouwvergunningen				-				228.000	228.000	De raming is gebaseerd op de voorgaande jaren waarbij een beperkt aantal grote plannen zijn aangevraagd. In het afgelopen jaar zijn er diverse grot plannen geweest. De plannen voor het bouwen van 28 woningen in de Vogelbuurt in Ulft, het bouwen van 9 woningen aan de Borgsche Rieten in Terborg, Het bouwen van windturbines in Netterden, het bouwen van het zwembad in Terborg en het bouwen van 32 woningen aan de Dru laan in Ulft zijn vergund en hebben er toe geleid dat er meer inkomsten zijn. De verwachte vergunning voor de hoogspanningsmasten is om juridische redenen nog niet afgehandeld.

Omschrijving	-/- is nadeel								Toelichting bij afwijkingen	
	Prognose / AFWIJKINGEN									
	Uitgaven		uitgaven	uitgaven	inkomsten		inkomsten	inkomsten		
1e berap	2e berap	jaarrekening	Saldo	1e berap	2e berap	jaarrekening	Saldo			
43	Bouwvergunningen			26.000-	26.000-				-	De uitgaven voor externe adviseurs worden, net als de legeskosten, bepaald aan de hand van de hoogte van de bouwkosten. Op het moment dat de inkomsten voor leges zullen stijgen zullen ook de uitgaven stijgen. (de kosten voor de hoogspanningsmasten zijn al wel bij de gemeente in rekening gebracht maar nog niet bij de aanvrager geïnd.)
48	Natuur en Milieu-educatie			31.000-	31.000-				-	Het betreft hier ontvlechtingskosten als gevolg van de beëindiging van de samenwerking met het NME centrum. Het NME voerde sinds 1994 voor de gemeenten Oude IJsselstreek, Montferland, Bronckhorst en Doetinchem diensten uit op het gebied van natuur- en milieueducatie. In 2014 besloten Doetinchem en Bronckhorst de overeenkomst met het NME te beëindigen. Montferland overwoog hetzelfde in het kader van de kerntakendiscussie. Omdat de kosten voor het in stand houden van het NME met één of twee gemeenten onevenredig hoog zouden worden en tekorten steeds verder op zouden lopen hebben de gemeenten in goed overleg met het stichtingsbestuur van het NME besloten om de samenwerking per 1 januari 2015 te beëindigen. Gemeenten spraken ook af de ontvlechtingskosten te delen. Dat was een bedrag van € 31.000 per gemeente.
61	Rijbewijzen		7.000		7.000			30.000-	30.000-	Verwachting is dit jaar wederom minder rijbewijzen af te geven; per 1-10-1986 werd het rijbewijs 10 jaar geldig (was 5 jaar). Dit is nog steeds aan het aantal aanvragen te merken. Na 5 jaren met veel aanvragen, volgen 5 jaren waarin het rustiger is. Aantallen lopen redelijk gelijk met 2013. Minder inkomsten, dan ook minder uitgaven aan rijksleges.
68	Uitvoering wet WOZ-administratie	40.000			40.000				-	Doordat het aantal WOZ bezwaren ingediend door zogenaamde No Cure No Pay bureau's lager is uitgevallen dan in eerste instantie begroot, verwachten we een voordeel van € 40.000 te behalen.
69	Onroerende zaakbelastingen eigenaren woning				-	20.000-			20.000-	De verwachting is dat de opbrengst € 20.000 lager uitvalt dan begroot. Dit komt omdat in september 2013 al de O.Z.B. tarieven berekend zijn op de gegevens die toen bekend waren, nadien zijn nog enige aanpassingen in de WOZ waarden doorgevoerd. toelichting marap september: De verwachting is dat de opbrengst € 10.000 lager uitvalt dan begroot. Dit komt omdat Woning bezwaar heeft gemaakt tegen hun gehele woningbestand en dit bezwaar is gedeeltelijk gehonoreerd.
69	Onroerende zaakbelastingen gebruikers niet woning				-	30.000-			30.000-	De verwachting is dat de opbrengst € 30.000 lager uitvalt dan begroot. Dit komt omdat recentelijk de Hoge Raad heeft besloten dat verzorgings-of verpleegtehuizen aangemerkt dienen te worden als woning i.p.v. een niet-woning. Aangezien woningen geen gebruikersheffing kennen vervalt deze inkomst. toelichting marap oktober: De verwachting is dat we een minder nadelig resultaat gaan behalen van ongeveer € 7.500.
70	VNOG				-	43.751			43.751	Afrekening van het jaarrekeningresultaat over 2013.
73	Algemeen bestuur			41.000	41.000				-	Als gevolg van de raadsverkiezingen in 2014 was het aantal raadsactiviteiten minder dan gebruikelijk, vandaar het overschot.

Omschrijving	Prognose / AFWIJINGEN								Toelichting bij afwijkingen	
	Uitgaven		uitgaven	uitgaven	inkomsten		inkomsten	inkomsten		
	1e berap	2e berap	jaarrekening	Saldo	1e berap	2e berap	jaarrekening	Saldo		
PROGRAMMA OVERSTIJGENDE AFWIJINGEN (in de telling meegenomen bij pg 5)										
Kapitaallasten		635.000	433.520-	201.480					-	<p>2e Berap: Wanneer we de begrote ramingen afzetten tegen de verwachtingen tot het einde van het jaar dan zien we dat niet de hele geraamde bedragen benodigd zullen zijn. We hebben uitgerekend dat dit een verwacht incidenteel voordeel op de kapitaallasten 2014 zal geven van € 635.000.</p> <p>Jaarrekening: Bij de berap is nog geen rekening gehouden met extra afschrijvingen ivm het afstoten van vastgoed. Wanneer vastgoed wordt afgestoten moet de restant boekwaarde in een keer als nadeel in de exploitatie worden meegenomen. Dit betreft ondermeer sportcomplex van Pallandt, pand Hovenstraat en het Pakhuus. Daarnaast is er sprake van een nadelig rentetoerekening vanuit het grondbedrijf.</p>
Planmatig onderhoud gemeentelijke gebouwen			355.000	355.000					-	<p>Betreft het resultaat groot onderhoud gemeentelijke objecten 2014, dotatie € 435.000 - werkelijke kosten € 80.000. De verwachting is dat Accommodatiebeheer de komende jaren qua capaciteit niet verder uitgebreid gaat worden en dat het planmatig onderhoud, minder structureel als gewenst, kan worden uitgevoerd. Accommodatiebeheer zal gepland onderhoud zoveel mogelijk per pand gaan bundelen en dit door middel van groot onderhoud zoveel mogelijk in 1 keer uit gaan voeren. Om deze flexibiliteit in onze onderhoudsintervallen in te bouwen en zo het onderhoudsniveau van onze objecten weer op niveau te krijgen is het wenselijk op de voorziening gemeentelijk objecten om te zetten in een reserve. Door middel van een reserve kan accommodatiebeheer flexibel schakelen met de beschikbare budgetten per jaar en werkzaamheden, indien wenselijk, naar voren te trekken of uit te stellen.</p>
Urentoerekening			68.077-	68.077-					-	<p>In de begroting wordt rekening gehouden met een toerekening van uren aan de investeringen en aan de grondexploitatie. Er zijn over 2014 voor € 68.077 minder uren toegeschreven aan bovengenoemde producten.</p>
Overige kleine afwijkingen			197.810	197.810					-	<p>Saldo afwijkingen < € 25.000 bij de jaarrekening, voordeel op oa de producten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Documentaire informatievoorziening en archief € 20.000 - Huishoudelijke ondersteuning en repro € 17.000 - Communicatie, voorlichting en promotie € 23.000 - Cultuurhistorie en monumenten € 21.000 - Recreatie en toerisme € 21.000 - Bibliotheek € 20.000 - Belastingen € 23.000 - Internationale contacten € 15.000
subtotaal incidenteel programma 5	300.000-	514.000-	713.053	100.947-	646.093	992.824	1.090.933		2.729.850	

Omschrijving	Prognose / AFWIJKINGEN								Toelichting bij afwijkingen
	Uitgaven		uitgaven	uitgaven	inkomsten		inkomsten	inkomsten	
	1e berap	2e berap	jaarrekening	Saldo	1e berap	2e berap	jaarrekening	Saldo	
	-/- is nadeel								
1 Wachtgeldverplichtingen voormalig wethouders	150.000-			150.000-				-	De post in de begroting voor wachtgeld van oud-wethouders is in 2014 niet verhoogd. Nu er 3,5 fte wethouders in wachtgeld instromen, moet hiervoor financiële ruimte worden gevonden.
3 VNG	7.500-			7.500-				-	Bijdrage conform actuele inwonerbijdragen en verdeelsystematiek.
7 Verhuur nieuwbouwMeugel				-	50.000-			50.000-	De inkomsten van de nieuwe Meugel zijn geraamd op € 50.000. Echter deze is nog niet verhuurd en het ziet er nog niet naar uit dat deze verhuurd gaat worden. Dus zal dit bedrag niet behaald worden.
21 Algemene uitkering				-	140.000			140.000	Extra bijdrage in de algemene decembercirculaire ad 140.000 in 2014, ingaagnde 2015 is het structurele bedrag € 180.000. De raming van het budget voor schulddienstverlening is gelijk aan de extra bijdrage in de algemene uitkering. Zie toelichting programma 4.
21 Algmene uitkering/ODA				-	113.776			113.776	We ontvangen in de AU dit geld dat voorheen via de provincie liep. Dit betalen we door aan de ODA. Budgettair neutrale verrekening met product 47.
21 Bank Nederlandse Gemeenten				-	45.000-			45.000-	Dividendbedrag per aandeel gedaald van € 1,49 naar € 1,27.
21 Vitens				-	12.500-			12.500-	Door een rentebijstelling van Vitens ontvangen we € 12.500 minder rentevergoeding.
21 Zand en grindwinning				-	15.000-			15.000-	Vanwege stagnatie in de bouwwereld wordt de benodigde hoeveelheid zand en grind naar beneden bijgesteld.
25 Afval			25.000-	25.000-				-	Met service en onderhoudskosten van nieuwe geplaatste ondergrondse containers was in de begroting geen rekening gehouden. Dit betreffen structurele kosten
47 Omgevingsdienst Achterhoek	113.776-			113.776-	-			-	We ontvangen in de AU dit geld dat voorheen via de provincie liep. Dit betalen we door aan de ODA. Budgettair neutrale verrekening vanuit de algemene uitkering product 21
61 Reisdocumenten	80.000-			80.000-	80.000			80.000	Miv 10 maart afgifte van reisdocumenten met een geldigheidsduur van 10 jaar. De rijksleges van deze documenten zijn verhoogd, de gemeentelijke leges blijven gelijk. Extra inkomsten zijn gelijk aan extra uitgaven.
subtotaal structureel programma 5	351.276-	-	25.000-	376.276-	211.276	-	-	211.276	
Totalen programma 5	651.276-	514.000-	688.053	477.223-	857.369	992.824	1.090.933	2.941.126	

Omschrijving	Prognose / AFWIJKINGEN								Toelichting bij afwijkingen	
	Uitgaven		uitgaven	uitgaven	inkomsten		inkomsten	inkomsten		
	1e berap	2e berap	jaarrekening	Saldo	1e berap	2e berap	jaarrekening	Saldo		
Niet gerealiseerde maatregelen vanuit de begrotingen 2012 en 2013										
Beheer sportvoorzieningen / privatiseren naar clubs	300.000-			300.000-					-	De gemeenteraad heeft in oktober 2013 besloten de 'privatisering sportvelden' en 'velden afstemmen op normering NOC*NSF' uit te stellen tot 1 juli 2014 om de verenigingen de gelegenheid te geven om binnen de financiële kaders een nieuw plan uit werken. Begin 2015 is in overleg met de clubs tot een nieuw voorstel gekomen.
Beheer sportvelden afstemmen op NOC/NSF normen	47.000-			47.000-					-	
Privatiseren zwembaden			400.000-	400.000-					-	Deze maatregel is in 2014 niet te realiseren. Het zwembad van Pallandt is tot 1 september geëxploiteerd door de gemeente. Het zwembad de Blenk en zwembad de Paasberg zijn c.q. worden geheel 2014 geëxploiteerd door de gemeente. Het personeel is volledig ingezet, waardoor hier geen financiële ruimte is ontstaan. Door de overgang van gemeentelijk zwembadpersoneel naar de nieuwe exploitant in Varsseveld is er sprake van frictiekosten. Daardoor zijn de personele uitgaven in 2014 hoger.
Bijdrage multifunctioneel centrum Gendringen	11.750-			11.750-					-	Deze bijdrage ligt vast in contractuele afspraken met Wonion en de peuterspeelzaal.
Buurtschapshuizen privatiseren	50.000-			50.000-					-	Binnen de huidige kaders kunnen deze maatregelen niet gerealiseerd worden. Hiervoor is nieuw beleid nodig.
buurtschapshuizen beheer (verlaging van de lasten) (maatregel 2012)	100.000-			100.000-					-	De gemeente exploiteert het buurtschapshuis in Heelweg nog zelf, omdat Stichting Buurtschapshuis Heelweg haar (nieuwbouw)plannen nog niet heeft afgerond. Nieuwbouw gaat gepaard met privatisering, waardoor de gemeente in de toekomst geen exploitatielasten meer draagt voor het buurtschapshuis. Daarnaast verstrekt de gemeente een jaarlijkse bijdrage aan Stichting Buurtschapshuis Sinderen. Deze bijdrage kan (nog) niet verminderd of stopgezet worden, omdat hier tot 2018 contractuele verplichtingen onder liggen.
Subsidiebeleid herijken	200.000-			200.000-					-	Doordat de herijking in 2013 niet heeft plaatsgevonden, kan deze in 2014 niet worden gerealiseerd.
Subsidiebeleid herijken / compenserende maatregelen tbv minima	120.000			120.000					-	
Totalen maatregelen	588.750-	-	400.000-	988.750-	-	-	-	-	-	

7.7 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen

De WNT is op 6 december 2011 door de Tweede Kamer aangenomen en is met ingang van 1 januari 2013 in werking getreden. De WNT kent een openbaarmakingregime en een maximale bezoldigingsnorm. De maximale bezoldigingsnorm is van toepassing op topfunctionarissen die in dienstbetrekking werkzaam zijn en topfunctionarissen die niet in dienstbetrekking werkzaam zijn, indien zij binnen een periode van 18 maanden meer dan 6 maanden werkzaam zijn voor de (semi-)publieke instelling.

De WNT is van toepassing op topfunctionarissen. Als topfunctionarissen worden aangemerkt:

- De leden van het hoogste uitvoerende orgaan (RvB of bestuur) en leden van het toezichthoudende orgaan (RvC of RvT)
- De hoogste ondergeschikte of de leden van de groep hoogste ondergeschikten (aan dat orgaan)
- Degene of degenen belast met de dagelijkse leiding aan de gehele rechtspersoon of instelling.

De WNT stelt een maximum aan de bezoldiging van topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector. De algemene bezoldigingsnorm van de WNT bedraagt na indexering voor 2014: € 230.474. Dit bedrag is opgebouwd uit de volgende onderdelen:

- Bruto beloning: € 187.340
- Belastbare vaste en variabele kostenvergoedingen: € 8.263
- Voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn: € 34.871

Onder de WNT geldt een publicatieverplichting in de jaarrekening. Daarom staan hieronder de topfunctionarissen en hun beloning over 2014 vermeldt voor onze gemeente.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	j
Mw. Ir. G.H. Tamminga	104.088,83	7.062,68	2.700,96	17.454,12	Secretaris	36	n.v.t.	Secretaris	n.v.t.
Dhr. J. van Urk	87.998,90	7.059,24	1.311,50	13.841,28	Griffier	36	n.v.t.	Griffier	n.v.t.

Verklaring van de letters:

- de naam
- de beloning
- de door de werkgever betaalde sociale verzekeringspremies
- de belastbare vaste en variabele onkostenvergoedingen
- de voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn (pensioenpremies)
- de functie
- de duur en omvang van het dienstverband in het boekjaar
- de in het boekjaar verrichte uitkeringen wegens beëindiging van het dienstverband
- de naam en functie die tijdens het dienstverband zijn bekleed
- het jaar waarin het dienstverband is beëindigd

Hoofdstuk 8 Overzicht algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Lokale heffingen

De gemeente Oude IJsselstreek kent de volgende niet bestedingsgebonden gemeentelijke heffingen:

	Realisatie 2014	Raming 2014 na wijziging	Raming 2014 voor wijziging
Toeristenbelasting	128.704	142.500	142.500
Onroerende-zaakbelastingen	6.482.456	6.477.000	6.527.000
Hondenbelasting	35.737	32.500	32.500
Totaal	6.646.897	6.652.000	6.702.000

Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar de paragraaf Lokale heffingen.

Algemene uitkering

De verantwoorde algemene uitkeringen uit het Gemeentefonds zijn gebaseerd op de ten tijde van het opstellen van de jaarrekening bekende informatie.

	Realisatie 2014	Raming 2014 na wijziging	Raming 2014 voor wijziging
Algemene uitkering 2014	37.583.800	37.188.925	35.969.983
Algemene uitkering 2013	72.717	0	0
Algemene uitkering 2012	114.675	0	0
Totaal	37.771.192	37.188.925	35.969.983

Dividenden

Verantwoord zijn de navolgende dividenden:

	Realisatie 2014	Raming 2014 na wijziging	Raming 2014 voor wijziging
BNG	205.054	205.000	250.000
NUON / Alliander	706.141	710.000	450.000
Vitens	108.955	107.000	107.000
Totaal	1.020.150	1.022.000	807.000

In de jaarrekening zijn alleen de werkelijk ontvangen dividenden opgenomen. Het betreffen de ontvangen dividenden over het kalenderjaar 2013. Ook hebben wij dit jaar € 58.754 rente ontvangen voor de achtergestelde lening bij de Vitens.

Onvoorzien

In de primitieve begroting is in het programma Algemene Dekkingsmiddelen een post voor onvoorzien uitgaven opgenomen ad € 98.695. De raming van deze post is gebaseerd op een bedrag van € 2,50 per inwoner.

In het begrotingsjaar zijn de volgende begrotingswijzigingen ten laste van de onvoorzien uitgaven gebracht.

	Bedrag
Stand 1-1-2014	98.695
Telefonie	-23.855
Bezoek koningspaar	-22.000
Stand 31-12-2014	52.840

Overzicht incidentele baten en lasten

Conform artikel 28 van het BBV bevat de toelichting op de programmarekening een overzicht van de incidentele baten en lasten, zoals vermeld in hoofdstuk 7.6 Analyse saldo ten opzichte van de begroting 2014. Hieronder staan de extra mutaties rondom de diverse voorzieningen, grote nagekomen baten en lasten en de baten en lasten met een omvang van > € 200.000.

Incidentele lasten	Afgerond bedrag
Aflossing lening Stg. Stadsherstel Terborg	142.000
Dotatie voorziening wachtgeldverplichting voormalig personeel	54.000
Dotatie voorziening bufferfonds riolering	36.000
Extra kosten rondom DRU Industriepark	257.000
Afwikkeling transitorische rente oude jaren	172.000
Dotatie voorziening dubieuze debiteuren	182.000
Geraamde dotatie jaarrekeningresultaat 2013 aan algemene reserve	-/- 823.000
Voordeel niet doteren aan voorziening gemeentelijke objecten	-/- 355.000

Incidentele baten	Afgerond bedrag
Vrijval voorziening huisvesting onderwijs	338.000
Vrijval voorziening openbare verlichting	19.000
Vrijval voorziening pensioenverplichting voormalig wethouders	68.000
Belastingdienst, afwikkeling BTW sportbesluit 2009-2013 *	449.000
Afwikkeling eventuele nabetaling algemene uitkering 2012	207.000
Voordeel BTW suppletie Abramerij/ICER	320.000
Voordeel uitkering algemene Uitkering 2014	439.000
Meeropbrengst leges verleende bouwvergunningen	228.000

* Vorig jaar is onder Hoofdstuk 6: Toelichting niet uit de balans blijvende vorderingen en verplichtingen reeds een vordering op de Belastingdienst in dit kader genoemd.

Hoofdstuk 9 SISA-Verantwoording

SISA bijlage verantwoordingsinformatie 2014 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 2 januari 2015								
BZK	C7C	Investering stedelijke vernieuwing (ISV) II Provinciale beschikking en/of verordening Project-gemeenten (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen	Overige bestedingen (jaar T)	Cumulatieve bestedingen ten laste van provinciale middelen tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Cumulatieve overige bestedingen tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Toelichting afwijking
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: C7C / 01	Aard controle R Indicatornummer: C7C / 02	Aard controle R Indicatornummer: C7C / 03	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: C7C / 04	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: C7C / 05	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: C7C / 06
			1 2005-004360	€ 0	€ 0	€ 158.606	€ 0	
			2 2010-003903	€ 0	€ 381.829	€ 350.000	€ 2.693.479	
			3 2005-009628	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	regio legt verantwoording af
			4 2010-002507	€ 0	€ 21.868	€ 230.000	€ 1.994.947	correctie 2011 8.138 correctie 2012 6.946
			Kopie beschikingsnummer	Eindverantwoording Ja/Nee	Activiteiten stedelijke vernieuwing (in aantallen) Afspraak Alleen in te vullen na afloop project	Activiteiten stedelijke vernieuwing (in aantallen) Realisatie Alleen in te vullen na afloop project	Activiteiten stedelijke vernieuwing Toelichting afwijking Alleen in te vullen na afloop project	
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: C7C / 07	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: C7C / 08	Aard controle D1 Indicatornummer: C7C / 09	Aard controle D1 Indicatornummer: C7C / 10	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: C7C / 11	
			1 2005-004360	Nee				
			2 2010-003903	Nee				
3 2005-009628	Nee							
4 2010-002507	Nee							
OCW	D9	Onderwijsachterstanden beleid 2011-2015 (OAB) Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoupe educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie		
			Aard controle R Indicatornummer: D9 / 01	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 02	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 03	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 04		
			€ 314.189	€ 0	€ 13.031	€ 88.590		
I&M	E27B	Brede doeluitkering verkeer en vervoer SiSa tussen medeoverheden Provinciale beschikking en/of verordening Gemeenten en Gemeenschappelijke Regelingen	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen	Overige bestedingen (jaar T)	Correctie ten opzichte van tot jaar T verantwoorde bestedingen ten laste van provinciale middelen Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde bestedingen	Correctie ten opzichte van tot jaar T verantwoorde overige bestedingen Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde bestedingen	
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 01	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 02	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 03	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 04	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 05	
			1 2011-020306	€ 91.769	€ 101.795	€ 101.795		
			Kopie beschikingsnummer	Cumulatieve besteding ten laste van provinciale middelen tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Cumulatieve overige bestedingen tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Toelichting	Eindverantwoording Ja/Nee Als u kiest voor 'ja', betekent dit dat het project is afgerond en u voor de komende jaren geen bestedingen meer wilt verantwoorden	
Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 06	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 07	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 08	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 09	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 10				
1 2011-020306	€ 113.041	€ 125.392						

SZW	G1	Wet sociale werkvoorziening (Wsw)_gemeente 2014 Wet sociale werkvoorziening (Wsw) Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of er in (jaar T) geen, enkele of alle inwoners werkzaam waren bij een Openbaar lichaam o.g.v. de Wgr.	Het totaal aantal geïndiceerde inwoners van uw gemeente dat een dienstbetrekking heeft of op de wachtlijst staat en beschikbaar is om een dienstbetrekking als bedoeld in artikel 2, eerste lid, of artikel 7 van de wet te aanvaarden op 31 december (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee							
			Aard controle R Indicatornummer: G1 / 01	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G1 / 02	0,00	Nee					
SZW	G1A	Wet sociale werkvoorziening (Wsw)_totaal 2013 Wet sociale werkvoorziening (Wsw) Alle gemeenten verantwoord hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G1B + deel gemeente uit (jaar T-1)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen emaaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Het totaal aantal gerealiseerde arbeidsplaatsen voor geïndiceerde inwoners in (jaar T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren;	Het totaal aantal gerealiseerde begeleid werkenplekken voor geïndiceerde inwoners in (jaar T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren;						
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G1A / 01	Aard controle R Indicatornummer: G1A / 02	Aard controle R Indicatornummer: G1A / 03	inclusief deel openbaar lichaam	inclusief deel openbaar lichaam				
			1 61509 Oude IJsselstreek	232,40	9,50						
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 WWB_gemeente 2014 Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente L1 Wet werk en bijstand (WWB)	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente L1 Wet werk en bijstand (WWB)	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente L2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente L2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente L3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente L3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)			
			Aard controle R Indicatornummer: G2 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 02	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 03	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 04	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 05	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 06	€ 0	€ 0	€ 0
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen Gemeente L4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen Gemeente L4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente L6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee					
			Aard controle R Indicatornummer: G2 / 07	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 08	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 09	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2 / 10					
			€ 0	€ 0	€ 0	Nee					
SZW	G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 WWB_totaal 2013 Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoord hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G2B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G2C-1)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen emaaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) algemene bijstand inclusief geldstroom naar openbaar lichaam L1 Wet werk en bijstand (WWB)	Baten (jaar T-1) algemene bijstand (exclusief Rijk) inclusief geldstroom naar openbaar lichaam L1 Wet werk en bijstand (WWB)	Besteding (jaar T-1) IOAW inclusief geldstroom naar openbaar lichaam L2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Baten (jaar T-1) IOAW (exclusief Rijk) inclusief geldstroom naar openbaar lichaam L2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)				
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 01	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 02	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 03	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 04	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 05				
			1 61509 Oude IJsselstreek	€ 6.863.929	€ 120.661	€ 372.944	€ 4.148				
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A / 01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) IOAZ inclusief geldstroom naar openbaar lichaam L3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	Baten (jaar T-1) IOAZ (exclusief Rijk) inclusief geldstroom naar openbaar lichaam L3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	Besteding (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen inclusief geldstroom naar openbaar lichaam L4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	Baten (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen inclusief geldstroom naar openbaar lichaam L4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	Baten (jaar T-1) WWIK (exclusief Rijk) inclusief geldstroom naar openbaar lichaam L6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)			
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 06	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 07	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 08	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 09	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 10	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 11			
			1 61509 Oude IJsselstreek	€ 112.030	€ 1.190	€ 14.776	€ 835	€ 0			

SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeente 2014	Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob)	Besteding (jaar T) kapitaalverstreking (exclusief Bob)	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) kapitaalverstreking (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob)	Besteding (jaar T) Bob
			<i>Aard controle R Indicatornummer: G3 / 01</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G3 / 02</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G3 / 03</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G3 / 04</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G3 / 05</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G3 / 06</i>
		Besluit	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee			
			<i>Aard controle R Indicatornummer: G3 / 07</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G3 / 08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3 / 09</i>			
			€ 0	€ 0	Nee			
SZW	G3A	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_totaal 2013	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob)	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstreking (exclusief Bob)	Baten (jaar T-1) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Baten (jaar T-1) kapitaalverstreking (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob)
			<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3A / 01</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G3A / 02</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G3A / 03</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G3A / 04</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G3A / 05</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G3A / 06</i>
			1 61509 Oude IJsselstreek	€ 69.363	€ 154.100	€ 2.284	€ 90.858	€ 55.851
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G3A / 01	Besteding (jaar T-1) Bob	Baten (jaar T-1) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004		
		In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam
		<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3A / 07</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G3A / 08</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G3A / 09</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G3A / 10</i>			
			€ 0	€ 0	€ 0			
SZW	G5	Wet participatiebudget (WPB)_gemeente 2014	Het aantal in (jaar T) bij een ROC ingekochte contacturen					
			Let op: Dit is de enige gelegenheid om verantwoording af te leggen over deze taakuitvoering					
			Let op: Deze verantwoording kan niet door een gemeenschappelijke regeling worden uitgevoerd, ongeacht de keuze van de gemeente bij indicator G5/07					
		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	<i>Aard controle D1 Indicatornummer: G5 / 01</i>					
		499						
		Besteding (jaar T) participatiebudget	Waaraan besteding (jaar T) van educatie bij roc's	Baten (jaar T) (niet-Rijk) participatiebudget	Waaraan baten (jaar T) van educatie bij roc's	Reservering besteding van educatie bij roc's in jaar T voor volgend kalenderjaar (jaar T+1)	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee	
		<i>Aard controle R Indicatornummer: G5 / 02</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G5 / 03</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G5 / 04</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G5 / 05</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G5 / 06</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G5 / 07</i>	
		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
SZW	G5A	Wet Participatiebudget (WPB)_totaal 2013	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) participatiebudget	Waaraan besteding (jaar T-1) van educatie bij roc's	Baten (jaar T-1) (niet-Rijk) participatiebudget	Waaraan baten (jaar T-1) van educatie bij roc's	Besteding (jaar T-1) Regelluw
			<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G5A / 01</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G5A / 02</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G5A / 03</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G5A / 04</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G5A / 05</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G5A / 06</i>
			1 61509 Oude IJsselstreek	€ 1.253.560	€ 226.814	€ 351.005	€ 0	
		Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T- 1) regeling G5B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G5C-1)		inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Dit onderdeel is uitsluitend van toepassing op gemeenten die in (jaar T-1) duurzame plaatsingen van inactieven naar werk hebben gerealiseerd en verantwoord aan het Rijk. inclusief deel openbaar lichaam	
		<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G5A / 01</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G5A / 02</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G5A / 03</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G5A / 04</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G5A / 05</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G5A / 06</i>	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		

JAARVERSLAG 2014

Hoofdstuk 10 Programmaverantwoording

PROGRAMMA 1

Krachtige kernen in prachtig gebied

Programma-inhoud

Dit programma gaat over de ruimtelijke inrichting en ontwikkeling van de hele gemeente. Basis voor dit programma zijn de gemeentelijke Structuurvisie en Woonvisie, maar ook het WMO beleidsplan, dat ten aanzien van de kwaliteit van de leefomgeving in de kernen en het voorzieningenniveau een belangrijke onderlegger is.

Wat willen we bereiken?

Hoofddoelstelling programma (missie)

De gemeente biedt de inwoners een unieke combinatie van landelijk wonen met stedelijke voorzieningen, in een leefbaar buitengebied en met landschappelijke en ecologische kwaliteit.

Doelstelling 1:

De leefomgeving in de kernen is op orde

De uitvoering van de centrumplannen is zo veel mogelijk verder ter hand genomen. Hierbij hebben wij samengewerkt met de markt en de partners. Waar mogelijk hebben wij meegewerkt met plannen uit de samenleving.

Activiteiten 2014:

- 1.1 *Wij voeren regie over de verdere woningbouw aan 't Gietelinck te Ulft. Hierbij zijn wij voor de uitvoering afhankelijk van de medewerking van Wonion en marktpartijen.*
KVO is in 2014 gestart met de bouw van vier (van de resterende 22) woningen in plandeel zuid. De bouw van 32 woningen voor Wonion aan de DRU Laan is niet meer in 2014 begonnen, maar in januari 2015. Ook de start van de verkoop van de woningen door KVO in het landmark in plandeel zuid is naar 2015 verschoven.
- 1.2 *In Ulft wordt verder gewerkt aan het Centrumplan. In 2014 zijn de realisatie van de supermarkt aan de Veldstraat (incl. openbare ruimte) en de invulling van de kop van Deken Nijkampstraat aan de orde. De planvorming voor de Blenk wordt opgepakt.*
In Ulft vordert de uitvoering van het Centrumplan gestaag. In 2014 is de supermarkt aan de Veldstraat gerealiseerd en is de omliggende openbare ruimte heringericht en naar een hoger kwaliteitsniveau getild. De planvorming voor De Blenk is afgerond, zowel qua bestemmingsplan als bouwplan. De invulling van de Kop Deken Nijkampstraat is niet van de grond gekomen. Een belangrijke partij voor de invulling heeft een andere locatie verkozen. Ook de ontwikkelingen in de detailhandel zijn in 2014 zodanig, dat de geplande invulling met circa 750 tot 900 m² commerciële ruimten als zeer problematisch wordt gezien en zelfs als ongewenst (gelet op de bestaande panden). Wel is het perceel vrijgemaakt van bebouwing en geëgaliseerd.
In 2015 start de transformatie van De Blenk; de C1000 zal nog dit jaar overgaan naar de Jumbo-formule. Ook start de verbouw van een deel van de winkelpanden (rij bij Kruidvat). Een ander deel zal begin 2016 uitgevoerd worden. Tevens zal dit jaar de openbare ruimte rondom het winkelcentrum opgeknapt worden, waaronder het omhooghalen van de parkeerkuil. Ook wordt het voetgangersgebied verruimd, zodat de Kerkstraat direct verbonden is met De Blenk. De invulling van de Kop Deken Nijkampstraat staat op een laag pitje en er zal dit jaar een alternatief idee uitgewerkt worden.
- 1.3 *Wij voeren regie over de woningbouw in Hutten-Zuid fase II, conform het raadsbesluit van september 2013.*
Hierbij zijn wij voor de uitvoering afhankelijk van initiatieven van marktpartijen.
- 1.4 *Wij voeren regie over het centrumplan Terborg. Het realiseren van de laatste opgave in Terborg (Deurvorst/Trinity) is sterk afhankelijk van de kansen die zich voordoen. Waar mogelijk wordt meegewerkt.*
Met de recente overname van de locatie door de gemeente is ingezet op het doorbreken van de ontstane impasse in de beoogde herontwikkeling. Er zijn geïnteresseerde partijen, waarmee oriënterende gesprekken zijn gevoerd.

- 1.5 *Lokale partijen in Gendringen worden gestimuleerd met een gezamenlijk plan voor het centrum te komen.*
De stichting Dorpsbelangen en de gebiedsmakelaar zijn hier in overleg over.
- 1.6 *In Varsseveld spreken we met de betrokkenen over de visie over vrijkomende locaties in en rond het centrum, zoals de voormalige zuivelfabriek.*
In 2014 is een start gemaakt met gesprekken met de diverse belanghebbenden. In 2015 wordt dit verder vormgegeven. Met de belanghebbenden zal worden gekeken wat de wensen zijn en hoe hiervoor gezamenlijk een plan gemaakt kan worden.
- 1.7 *Het groenbeleid wordt samen met inwoners, maatschappelijk middenveld en ondernemers geactualiseerd, bijvoorbeeld ten aanzien van het wijkgericht werken en de (tijdelijke) invulling van (voormalige) woningbouwlocaties.*
Eind november is het Groenbeleidsplan 2014-2024 'Groen doen we samen' door de gemeenteraad met algemene stemmen aangenomen, met een amendement betreffende de omschrijving van duurzaamheid.
- 1.8 *Het beleidsplan openbare verlichting wordt (verder) uitgevoerd. In 2014 wordt de verlichting in het buitengebied aangepast.*
In 2014 er een plan van aanpak voor de openbare verlichting in het buitengebied opgesteld. Dit wordt naar verwachting in 2015 definitief vastgesteld. Uitvoering kan dan vanaf 2016 plaatsvinden. Binnen het vervangingplan zijn langs diverse wegen de masten vervangen (Rijnweg, Anton Tijdinklaan, Industrieweg in Ulft). Hierbij zijn de bestaande armaturen vervangen door LED armaturen.
- 1.9 *Het rioleringsplan (VGRP) wordt (verder) uitgevoerd, zoveel mogelijk in samenloop met wegonderhoud. Waar mogelijk wordt gebruik gemaakt van de techniek van relining.*
Daarnaast zal verder gewerkt worden aan een robuuster rioolsysteem in verband met de klimaatontwikkelingen. Verder is evenals in 2013, de hoogte van de rioolheffing bekeken aan de hand van de werkzaamheden die nodig zijn en de ontwikkeling van het rioolbufferfonds. Naar aanleiding hiervan is door de raad besloten om de heffing in 2014 te verhogen met € 10. In 2014 is in Terborg de vervanging van de riolering in uitvoering genomen in onder andere de Neering Bögelstraat, de Bruntstraat, en de Nijverheidsstraat. Hetzelfde geldt voor de vervanging van de riolering in de Dahliastraat (uitvoering in 2015, voorbereiding gereed) en een deel van de Grotestraat (uitvoering in 2015, voorbereiding gereed) in Gendringen. In Westendorp is een hemelwaterriool in de Doetinchemseweg aangelegd, in combinatie met een totale reconstructie van de weg. Deze werkzaamheden zijn gereed. Naast het vervangen van rioolleidingen, worden er ook bestaande rioolleidingen voorzien van een kunststof coating. Op deze manier wordt de levensduur van de leidingen weer opgerekt naar minimaal 60 jaar. Binnen de kern Varsseveld gaat het om de riolering in de van Pallandtstraat, Boterstraat, Kerkplein, Aaltenseweg, Kloosterstraat, Hesselinkplein en Koningin Emmastraat. Naast deze wegen zijn ook een aantal rioolleidingen in de Lichtenvoordseweg en de Kareldoormanstraat van een kunststof coating voorzien.
- 1.10 *Wij bieden de samenleving de ruimte om actief naar andere invullingen van vrijkomende bedrijfs- en woningbouwlocaties te zoeken.*
Twee voorbeelden zijn de ingebruikname van het pand Rabobank in Gendringen en van het Klooster te Ulft.
In 2014 heeft het college van B&W van gemeente Oude IJsselstreek besloten om een eenmalige subsidie te verstrekken aan Stichting IJzersterk Ondernemen. De stichting wilde graag uitbreiden en verhuizen van Ulft naar het Rabobank-pand in Gendringen. Hiermee is leegstand opgelost en uitbreiding van een goed initiatief mogelijk gemaakt. Met ongeveer 50 verschillende ondernemers is het nieuwe pand op 28 april 2014 betrokken.
Steeds vaker komen burgers met een initiatief om in samenwerking met de gemeente tot een plan van aanpak te komen voor de invulling van bijvoorbeeld een leegstaand pand. Dit sluit aan bij de nieuwe manier van werken die is genoemd in het proces-/werkakkoord. Vanuit de stichting IJzersterk Ondernemen is in 2014 een initiatief gekomen met betrekking tot het gemeentelijk pand "Het Klooster" in Ulft. Er is een beheersovereenkomst opgesteld tussen de gemeente en de initiatiefnemers en ondertekend. De Stichting IJzersterk Ondernemen heeft in november 2014 het klooster in beheer genomen met als doel om van Het Klooster een sociaal en maatschappelijk ondernemerscentrum te maken. Eind 2014 waren er al meerdere huurders die zich in het Klooster hebben gevestigd.
- 1.11 *Wij dragen bij aan de regionale Werkplaats 'Vitale leefomgeving'.*
De Werkplaats Vitale Leefomgeving bestaat niet meer. In het Algemeen Bestuur van de regio Achterhoek, en in de stuurgroep 3 O's is besloten om op een andere manier samen te werken in de Achterhoek. We zoeken naar 'coalitions of the willing'. Per idee/ project samenwerkingspartners zoeken.

- 1.12 *Het gemeentelijke verkeer- en vervoerplan (GVVP) wordt (verder) uitgevoerd. Hieronder staan de belangrijkste actiepunten opgenomen:*
 In september 2013 is gestart met het uitbreiden van de 60 km/uur-zones. Alle werkzaamheden zijn uitgevoerd. Inmiddels geldt voor alle gemeentelijke wegen buiten de bebouwde kom een maximum snelheid van 60 km/uur, uitgezonderd de weg tussen Varsseveld – Westendorp – Doetinchem.
- 1.13 *Het verkeerscirculatieplan Ulft wordt geïmplementeerd door het uitvoeren van werkzaamheden aan een deel van de Veldstraat, de Diergaarde, een deel van het Heggenseveld, de verbindingsweg tussen Middelgraaf en Debbeshoek en de weg over de keurkamer/ATAG-terrein.*
 In 2014 is de nieuwe ontsluitingroute naar het centrum aan de oostzijde vanaf de Bongersstraat via de Keurkamer en Veldstraat gerealiseerd. De Diergaarde is heringericht op basis van een plan dat samen met de bewoners is opgesteld. Ook zijn de plannen voor Heggenseveld en Kortestraat gemaakt, samen met de bewoners. De planvoorbereiding voor de Weg Achter De Blenk is afgerond (bestemmingsplan, ontwerp en aanbesteding), zijnde de andere verbindende schakel aan de westzijde van het centrum. In 2014 is tevens gestart met het opstellen van een herinrichtingsplan voor de Deurvorststraat-Bongersstraat. Samen met de bewoners en bedrijven is een eerste stap gezet.
 In 2015 zal het resterende deel van het verkeerscirculatieplan worden uitgevoerd. Zo zal De Weg achter De Blenk aangelegd worden (tussen Debbeshoek en Middelgraaf) en de herinrichting van Heggenseveld en Kortestraat worden uitgevoerd. Ook wordt in 2015 het herinrichtingsplan gemaakt voor de Deurvorststraat-Bongersstraat. Uitvoering zal wellicht in de tweede helft van 2015 kunnen starten, maar dat hangt ook af van de ontwikkelingen rondom De Sluis.
- 1.14 *De kruisingen van de N818 (Terborg-Varsseveld) met de Munstermanstraat, Rabelingstraat en Spoorstraat worden gereconstrueerd om ze veiliger te maken.;*
 De kruising met N818 - Spoorstraat is gereed. Daarnaast is de gehele weg N818 door de provincie Gelderland vervangen. Voor het kruispunt N818 – Munstermanstraat wordt door de provincie Gelderland nog naar de meest optimale kruispuntvorm gezocht. Men verwacht de werkzaamheden uit te gaan voeren in 2016.
- 1.15 *In de N317 (Slingerparallel) worden 2 rotondes aangepast. Daarnaast wordt er een nieuwe rotonde aangelegd bij Bontebrug. Deze maatregelen vergroten de doorstroming en verkeersveiligheid.*
 De rotonde in de N317 bij Industrieterrein De Rieze is in het najaar van 2014 vergroot. De aanleg van een vierde rotondepoot ter hoogte van het DRU Park is voor de helft gereed. Deze werkzaamheden worden door de provincie afgerond in 2015. Voor de rotonde bij Bontebrug moet de provincie nog procedures doorlopen, waardoor de realisatie verschuift naar 2016.
- 1.16 *Naast een reductie van het aantal spoorwegovergangen binnen onze gemeente wordt de laatste onbewaakte spoorwegovergang voor gemotoriseerd verkeer (Masselinklaan) veiliger gemaakt.*
 Er zijn afgelopen diverse particuliere (met landhekken beveiligde) spoorwegovergangen afgesloten. Er is een parallelweg aangelegd (Het Heusinkveld) waardoor twee overwegen konden worden afgesloten. In het najaar van 2015 beveiligt ProRail samen met de gemeente Oude IJsselstreek en de provincie Gelderland de spoorwegovergang Masselinklaan Sinderen met spoorbomen.

<p>Doelstelling 2: Bestemmingsplannen zijn up-to-date en zorgen voor rechtszekerheid.</p>
--

De ruimtelijke rechtszekerheid is op orde als onze bestemmingsplannen actueel zijn. Wij zijn bezig met een inhaalslag. De resultaten zullen deels in 2015 geboekt worden.

Activiteiten 2014:

- 1.17 *In 2014 wordt het nieuwe bestemmingsplan Buitengebied vastgesteld.*
 In 2014 is gewerkt aan de inventarisatie t.b.v. het nieuwe bestemmingsplan Buitengebied, daarnaast is, conform het Proces- en Werkakkoord, gestart met een consultatie van de samenleving. In 2015 zal hier verder vorm aan worden gegeven.
- 1.18 *In 2014 wordt de laatste hand gelegd aan de actualisering van de bestemmingsplannen.*
 Een deel van de bestemmingsplannen is in 2014 geactualiseerd (waaronder een aantal kleine kernen). Wegens andere prioriteiten is een aantal actualisaties doorgeschoven naar 2015.
- 1.19 *De Nota Grondbeleid wordt geactualiseerd.*

Er is een nota van uitgangspunten opgesteld die in 2015 zal worden vertaald in een nieuwe Nota Grondbeleid. In 2014 is gewerkt aan de herziening van een aantal grondexploitaties.

1.20 *In 2014 wordt een nieuw regionaal (kwalitatief) woningbouwprogramma aan de Raad aangeboden.*

In 2014 is het project Kernefoto's afgerond en er is een concept woonagenda (opvolging van het KWP3) opgesteld. Dit nieuwe regionale woningbouwkader zal in het voorjaar van 2015 worden aangeboden aan de gemeenteraad.

Doelstelling 3: Er is een passend aanbod aan accommodaties

In 2013 is begonnen aan actualisering van het accommodatiebeleid. Bij herijking van het subsidiebeleid zal dit worden voorgelegd aan de raad.. Voor zowel de gemeentelijke accommodaties als het gemeentelijk grondbezit is in 2013 een inventarisatie opgesteld, evenals criteria voor het afstoten van overtollig bezit. Afstoting is een proces van meerdere jaren, waarbij jaarlijks opbrengsten worden gegenereerd.

Activiteiten 2014:

1.21 *Het voorbereiden en vaststellen van het nieuwe accommodatiebeleid.*

In 2013 zijn er criteria vastgesteld mbt. het afstoten en maatschappelijk dan wel commercieel vervreemden van vastgoed. Voor 'blijvende' accommodaties is de relatie met het subsidiebeleid van belang. Naar verwachting wordt dit in 2015 herijkt en aan de raad voorgelegd.

1.22 *Het voorbereiden en vaststellen van de visie op sportvelden. In 2014 gaan we verder met het afstoten van sportvelden.*

De visie op sportparken wordt in 2015 opnieuw opgepakt.

1.23 *Als verbinder zoeken wij actief naar een andere invulling van vrijkomende accommodaties.*

De vrijkomende accommodaties worden waar mogelijk aangeboden voor maatschappelijke invulling. Een voorbeeld is de invulling van het Klooster te Ulft met een centrum voor startende ondernemers.

1.24 *Wij gaan door met het afstoten van 'overtollig' vastgoed.*

Het afstoten van "overtollig" vastgoed is een continu proces. Zo mogelijk, zolang accommodaties niet zijn verkocht, geven wij gehoor aan maatschappelijke initiatieven voor tijdelijk gebruik van deze accommodaties.

1.25 *In 2014 wordt gestart met de realisatie van de nieuwe sporthal/sportpark IJsselweide in Ulft/Gendringen (2014-2020). Deze locatie wordt duurzaam ontwikkeld.*

Op sportpark De IJsselweide is in 2014 een kunstgrasvoetbalveld gerealiseerd bij v.v Gendringen. Daarnaast zijn de voorbereidingen getroffen om te komen tot het kunstgrashockeyveld en de nieuwbouw van de sporthal. In 2015 wordt het kunstgrashockeyveld daadwerkelijk gerealiseerd. De werkzaamheden rond de bouw van de sporthal starten medio 2015 en medio 2016 wordt de sporthal opgeleverd. Ook starten in 2015 de voorbereidingen om de atletiekaccommodatie te revitaliseren. De inrichting van de openbare ruimte start in 2015 en zal in 2016 worden afgerond.

1.26 *De besluitvorming rond de zwembaden wordt geïmplementeerd.*

Er is besluitvorming over de zwembaden. De overeenkomsten met de nieuwe exploitanten van de zwembaden (en sporthallen) in Varsseveld en Terborg zijn ondertekend door de gemeente en de nieuwe exploitanten. De gemeente heeft opdracht gegeven voor de realisatie van het nieuwe binnenzwembad in Terborg.

Sinds 1 september 2014 zijn zwembad en sporthal Van Pallandt in Varsseveld eigendom van Rhea B.V. en worden sindsdien ook door Rhea geëxploiteerd en beheerd.

Naar inschatting worden het binnen- en buitenzwembad en sporthal De Paasberg vanaf november 2015 door Laco Oude IJsselstreek B.V. geëxploiteerd en beheerd.

Zwembad De Blenk in Ulft wordt sinds 1-1-2015 niet meer door de gemeente geëxploiteerd, maar door Laco B.V. Laco exploiteert zwembad De Blenk tot 1 oktober 2015. Hiermee wordt een goede overgang gerealiseerd tussen het gebruik van zwembad De Blenk en het nieuwe binnenzwembad in Terborg.

**Doelstelling 4:
De kwaliteiten van het buitengebied (landschappelijk, ecologisch, economisch) worden behouden en waar mogelijk versterkt.**

Inmiddels is het Gemeenschappelijk Landbouw Beleid (van de Europese Unie) tot stand gekomen. In tegenstelling tot eerdere berichten met weinig mogelijkheden voor een instandhoudingvergoeding van landschapselementen, waterberging etc. De provincie bereidt echter wel een nieuwe regeling voor tbv agrarisch natuurbeheer (SAN); dit zal meer mogelijkheden geven voor boeren en zal worden uitgevoerd door de VAL(A), de Achterhoekse koepel van verenigingen voor agrarisch natuurbeheer.

Activiteiten 2014:

1.27 *Samen met de agrarische ondernemers en maatschappelijk middenveld ontwikkelen we een visie op een toekomstbestendige landbouw, gebaseerd op nationale en Europese ontwikkelingen.*

Met provincie en de Vereniging Agrarisch Landschapsbeheer (VAL) is er gewerkt aan de opzet van een nieuwe subsidieregeling voor agrarisch natuurbeheer in het tijdvak 2015-2020.

1.28 *De landbouwkundige en de landschappelijke/ecologische structuur wordt in overleg met de betrokkenen verbeterd door het actief inzetten van het gemeentelijk grondbezit in het buitengebied.*

Landbouwgronden, die de gemeente in het Zwarte Veen bezit, zijn ingebracht voor verbetering van de landbouwstructuur, voor hoogwateropgaven, voor natuur - en landschapherstel en voor recreatieve ontsluiting. Voor de overige gronden loopt er onderzoek naar verkoopmogelijkheden en zoja met welke restricties.

1.29 *In 2014 worden delen van schetsplan Paasberg, IJsselweide en van 't Venne/Zwarte Veen uitgevoerd. Dit geldt ook voor delen van de infrastructuur in Engbergen, die volgend zijn op het kavelruilproces dat in 2013 is afgerond.*

Ter uitvoering van het Gebiedsproces Baaksebeek-Veengoot is voor het Aaltense Goor en 't Venne een inrichtingsschets opgesteld die uitvoering geeft aan de bredere ambities. Uitvoerbaarheid van de schets wordt momenteel onderzocht. Uitwerking van de recreatieve paden op Engbergen heeft in 2014 plaats gevonden. De uitvoering vindt plaats begin 2015.

1.30 *Het Landschapsplan (in samenwerking met Montferland en Doetinchem) wordt verder uitgevoerd.*

In 2014 is de uitvoering van het LandschapsOntwikkelingsPlan (LOP) voortgezet. Daarnaast is een aanvraag op grond van de provinciale subsidieregeling Natuur & Landschap voorbereid. Met een – naar verwachting - positieve beschikking (50% cofinanciering), kan de uitvoering versneld worden.

1.31 *Waar mogelijk zullen beleidsdoelstellingen c.q. budgetten voor landschap en plattelandsontwikkeling worden geïntegreerd.*

Visie en uitvoering van plattelandsontwikkeling, leefbaarheid enerzijds en de uitvoering van maatregelen ten behoeve van natuur & landschap anderzijds worden zoveel mogelijk geïntegreerd. Een voorbeeld hiervan is de aanleg van wandel- en ruitpaden van Engbergen richting Voorst, gescheiden door de aanleg van een doorgaande Elzensingel. Een maatregel die ook invulling geeft aan het LOP en het droge EHS-model 'Da's goed'.

PROGRAMMA 2

Samenleven en zorgzaam zijn

Programma-inhoud

Dit programma gaat over zorg en welzijn in brede zin binnen de Oude IJsselstreek. Belangrijk hierin zijn de omvorming (transformatie) en overdracht (transities) binnen de Jeugdzorg, AWBZ, passend onderwijs en de Participatiewet. Dit vraagt om een goede invulling van de nieuwe rol die gemeenten krijgen en hebben ten aanzien van zorg en welzijn. Er is een algemeen, preventief basisniveau voor alle inwoners en aanvullende ondersteuning voor inwoners die dat nodig hebben. Hierbij zijn het benutten en vergroten van de sociale cohesie, het zelforganiserend vermogen en het goed inbedden van wijkgericht werken belangrijke onderwerpen. De Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo), het Wmo-beleidsplan en de aanpalende beleidsplannen op het gebied van zorg en welzijn vormen de basis voor dit programma.

Wat willen we bereiken?

Hoofddoelstelling programma (missie)

Wij streven naar een samenleving waarin de inwoners verantwoordelijkheid (kunnen) nemen voor hun eigen leven en hun sociale omgeving. Er is een algemeen, preventief basisniveau voor alle inwoners en aanvullende ondersteuning voor mensen (en hun verbanden) die dat nodig hebben.

Doelstelling 1:

Inwoners met belemmeringen kunnen deelnemen aan de maatschappij.

Op het moment dat het nodig is, bieden we de noodzakelijke ondersteuning, die uitgaat van de eigen kracht en verantwoordelijkheid van onze inwoners. Het brede gesprek en dialoog met de inwoner is hierin de basis. Wanneer de inwoners er zelf – of met ondersteuning van het eigen netwerk- niet uitkomen, is er (vrijwillige) ondersteuning en/of zorg vanuit het principe:

- Meelopen
- Bijspringen
- Bijhalen
- Overnemen

Ketenpartners voeren alleen die werkzaamheden uit die -vanuit dit principe- aanvullend en versterkend aan elkaar zijn en een bijdrage leveren aan het realiseren van de maatschappelijke effecten.

Activiteiten in 2014:

- 2.1** *We kopen voor het overgangsjaar 2014, vanuit een vereenvoudigde aanbesteding, hulpmiddelen en huishoudelijke hulp in.*
Voor 2014 zijn raamcontracten afgesloten met leveranciers van huishoudelijke hulp. Zoveel als mogelijk zijn de koppels (cliënt en hulp) in stand gehouden bij de aanbesteding.
- 2.2** *We bereiden ons voor op de nieuwe Wet Maatschappelijke Ontwikkeling (WMO).*
De voorbereidingen voor de invoering van de (Wmo) 2015 zijn in 2015 grotendeels afgerond. Niet alle gegevens die hiervoor nodig waren, zijn op tijd aangeleverd door het Wmo-Kantoor en de Awbz-leveranciers. Dit wordt begin 2015 afgerond.
- 2.3** *We sluiten het zorgloket (backoffice publieksbalie) aan op de toegang tot het sociale domein (zie ook programma 5).*
In de eerste helft van 2014 zijn de klantmanagers en het zorgloket verbonden aan de wijkteams. Tegelijkertijd is een opzet gemaakt voor een nieuw werkproces voor het sociaal domein in 2015: De Ronde. Deze is in de laatste kwart van 2014 verder uitgewerkt en er zijn medewerkers geworven voor de rollen van Aanspreekpunt en diverse rollen in de backoffice. Hier zal in het eerste kwartaal van 2015 verder vorm aan worden gegeven.
- 2.4** *We werken toe naar het sluiten van een maatschappelijk contract met de uitvoerders over de gezamenlijke visie en wijze van sturing op resultaat en maatschappelijke effecten.*
De opgave die voortkomt uit de nieuwe Wmo is groot en vraagt dat de gemeente in overleg met bestaande uitvoerders en aanbieders kijkt naar de ontwikkelingen en hoe de partijen daar gezamenlijk op in kunnen spelen. Dit vraagt om resultaatgerichte afspraken waarmee het sturen op maatschappelijke effecten mogelijk is. Een eerste aanzet hiervoor is gemaakt door het

vaststellen van nieuw (uitvoerings)beleid en een nieuwe verordening sociaal domein, waarin leidende principes zijn opgenomen.

2.5 We herijken onze opdrachten ten aanzien van preventieve zorg op basis van de in 2013 vastgestelde kaders op het gebied van welzijn vanaf 0.

We hebben de werkzaamheden van voormalig Fidessa Welzijn zo goed mogelijk gecontinueerd in 2014. We zijn gestart met het proces om te komen tot Nieuw Welzijn. We zijn gestart met het project sociaal domein. We formuleren onze visie op toegang en toeleiding tot zorg en ondersteuning. De aanspreekpunten zijn inmiddels gestart. De coöperatie Helpgewoon is gestart. Het formuleren van het basisniveau is bijna afgerond.

2.6 We onderzoeken de mogelijkheden om maatwerkoplossingen te bieden.

In het (uitvoerings)beleid wordt zoveel mogelijk uitgegaan van maatwerkoplossingen, waarbij de leidende principes voorop staan. Dit is neergeslagen in de verordening, waarin maatwerktoetsing de standaard is.

Doelstelling 2:

Onze jeugd ontwikkelt zich tot zelfstandige en participerende inwoners.

Jeugd, ouders en hun omgeving spelen de hoofdrol in het creëren van een positief opgroeklimaat. De gemeente ondersteunt daarbij op gebieds/wijkniveau. Is er meer nodig, dan hanteren wij een 'erbij haal model' waarbij een generalist samen met het gezin/jongere en eventueel betrokken professionals bepaalt welke ondersteuning of hulp benodigd is en hoe die georganiseerd kan worden. Dit sluit aan bij de hiervoor aangegeven uitgangspunten en de transitie in de jeugdzorg. Door preventieve opvoeden en opgroeihulp te versterken en de zorg dichtbij het gezin te organiseren, kunnen we snel inspelen op vraagstukken en grotere problematiek voorkomen. Dit moet ertoe leiden dat de toestroom tot de jeugdhulpverlening en de jeugdzorg zoveel mogelijk wordt beperkt.

Activiteiten in 2014:

2.7 We versterken de verbindingen tussen onderwijs, CJG¹ en maatschappelijke partners.

Er worden diverse projecten uitgevoerd om de verbinding tussen het CJG, onderwijs en andere partners te versterken. Er is een werkagenda opgesteld om met het onderwijs aan de slag te gaan met diverse thema's. Dit werkplan is in het OOGO met het onderwijs besproken en vastgesteld. Ook wordt het wijkgericht werken steeds beter verbonden met de vindplaatsen in de wijk, zoals het onderwijs.

2.8 We sluiten het CJG aan op de toegang tot het sociale domein en het wijkgericht werken.

Nu nog is het CJG een zelfstandige entiteit en zorgt zij ervoor dat opvoed- en opgroevragen opgepakt c.q. doorgeleid worden naar de meest passende professional. Eind 2014 zal het CJG geen 'zelfstandige' plek meer hebben, maar de taken zullen ingebed worden in de toegang en toeleiding van het sociaal domein. Het experiment Aanspreekpunt is in 2014 voor een deel uitgewerkt. Daaruit werd helder dat een aantal van de CJG-functies, maar niet alle, bij de Aanspreekpunten belegd worden. Een ander deel is binnen het experiment Jeugdteam opgepakt. Laagdrempelige opvoedvragen kunnen gesteld blijven worden bij de jeugdgezondheidszorg en het maatschappelijk werk (in het basisniveau). Het digitale portaal is nog in ontwikkeling en zal tot slot ook voorzien in een deel van de CJG-taken.

2.9 We zetten sterker in op gebieds- en behoeftegerichte preventie en maken gebruik van wat er al is, waarbij we vooral aandacht besteden aan opvoed- en opgroei-ondersteuning. Hierbij kijken we ook naar de mogelijke steun van sociale netwerken.

Preventie is onderdeel van de discussie over welzijn vanaf 0 en het basisniveau. Hoe hier invulling aan wordt gegeven is deels uitgewerkt in het uitvoeringsprogramma van het beleidsplan 'samen voor elkaar' dat is vastgesteld op 30 oktober. Op basis van het beleidsplan en het uitvoeringsprogramma is het basisniveau in beeld gebracht.

2.10 We gaan via een aantal leertuinen experimenteren met mogelijke nieuwe werkwijzen (onder andere vereenvoudiging van toeleiding, aansluiting op het wijkgericht werken).

Vanaf 1 september is gestart met enkele experimenten. Het eerste experiment dat we starten is het werken met Aanspreekpunten die vanuit de experimenten zo snel mogelijk aan de slag gaan met het oppakken van individuele zorgvragen bij inwoners. Dit ook in het licht van de aanstaande transitie per 1 januari 2015. In 2014 zijn tevens voorbereidingen getroffen om op 1 januari 2015 te kunnen starten met een Jeugd Interventie Team (experiment 9) dat het snel inzetten van jeugdhulp moet verbeteren.

2.11 Op basis van de regionale analyse op de jeugdzorg en mogelijke uitvoeringsrichtingen worden in 2014 keuzes gemaakt en gestart met de uitvoering.

¹ CJG: Centrum voor jeugd en gezin.

Op 26 augustus is het regionale inkooptraject gestart. Daarmee wordt specialistische aanbod ingekocht. In december is het inkooptraject afgerond en zijn raamovereenkomsten gesloten met diverse jeugdhulpaanbieders. De inkoop is regionaal vormgegeven, de toegang tot het aanbod is een lokale aangelegenheid.

- 2.12 *We ondersteunen deskundigheidsbevordering en persoonlijke ontwikkeling via het CJG.*
In 2014 is hierop geen actie ondernomen in afwachting van de keuzes in het sociale domein.

Doelstelling 3:
De toegang tot het sociale domein is toekomstbestendig

De overdracht van taken en middelen op het gebied van jeugdzorg, AWBZ en werk en inkomen biedt volop mogelijkheden voor een samenhangende aanpak. Juist die inwoners met problemen op meerdere leefgebieden zijn daarmee geholpen. Hierbij is het uitgangspunt: van vangnet naar springplank en dicht bij huis.

Activiteiten in 2014:

- 2.13 *We organiseren de toegang tot ondersteuning en zorg in samenhang met het wijkgericht werken.*
Het eerste concept van de inrichting van toegang tot ondersteuning en zorg (werknaam: De Ronde) is inmiddels vastgesteld door het college. In juni zullen de organisatie, ketenpartners en raad worden geïnformeerd.
- 2.14 *We maken keuzes ten aanzien van de nieuwe mogelijkheden van contracteren, financieren en inkopen; gericht op een integraal en samenhangend systeem van bekostiging van de ondersteuning.*
Voor 2015 wordt een deel van de zorg en ondersteuning voor bestaande klanten nog op de huidige manier ingekocht. Hiervoor zijn in de regio afspraken gemaakt. Voor jeugd is een Regionaal Transitie Akkoord gesloten, voor Wmo zijn de hulpmiddelen regionaal ingekocht. In de 2^e helft van 2014 zijn er experimenten gestart om ervaring op te doen met andere wijzen van inkoop. Dit zal in de eerste helft van 2015 een vervolg krijgen.
- 2.15 *We gaan aan de slag met leertuinen/pilots om ervaring op te doen in de uitvoering van het nieuwe sociale domein (zoals de mogelijke rollen en inzet van generalisten met het mandaat om zelf te handelen en de eigen regie en keuzevrijheid van de inwoner).*
De gemeente heeft het werken met experimenten tot vaste werkwijze gemaakt. In de tweede helft van 2014 zijn 12 experimenten gestart. Deze zullen hun vervolg krijgen in 2015.

Doelstelling 4:
De gemeente is voorbereid op het uitvoeren van de transities in het sociale domein.

Regionale samenwerking is het uitgangspunt bij het ontwikkelen van nieuw beleid en (waar mogelijk) ook het uitvoeren ervan. Door gezamenlijke vraagstukken op te pakken bundelen we expertise, zijn we krachtiger en kunnen we meer bereiken.

Activiteiten 2014:

- 2.16 *We pakken de transities regionaal op en maken de lokale vertaling voor de inbedding.*
In de nota D'Ran zijn regionaal afspraken gemaakt over wat er lokaal en wat er regionaal wordt gedaan. In het beleids- en uitvoeringsplan is hier lokaal invulling aan gegeven.
- 2.17 *We maken keuzes en implementeren de transities in samenhang met het wijkgericht werken en de toegang tot het sociaal domein.*
De gemaakte keuzes zijn neergelegd in het beleidsplan en het uitvoeringsplan sociaal domein. Hier is in de 2^e helft van 2014 verder vorm aan gegeven, door het inrichten van de werkprocessen voor 2015. De Aanspreekpunten hebben daarbij een centrale rol.
- 2.18 *We ondersteunen de werkplaatsen van de Regio Achterhoek (o.a. uitvoering Sociale Atlas).*
Er zijn (beleids)medewerkers afgevaardigd in de verschillende werkplaatsen.
- 2.19 *We pakken andere beleidsvraagstukken, zoals gezondheidsbeleid, regionaal op en maken de lokale vertaling.*
In de nota D'Ran zijn regionaal afspraken gemaakt over wat er lokaal en wat er regionaal wordt gedaan. Voor de lokale invulling wordt in juni een raadsavond gepland. In het beleids- en uitvoeringsplan is hier lokaal invulling aan gegeven.

² Voor alle activiteiten geldt dat deze waar mogelijk in regionale samenwerking worden uitgevoerd.

Doelstelling 5:**De inzet/het potentieel van de inwoners om iets voor een ander te doen, wordt sterker benut**

Er is voldoende potentieel aan vrijwilligers en mantelzorgers aanwezig in onze gemeente. Door dit potentieel te benutten, te activeren en te ondersteunen kunnen we het potentieel ook daadwerkelijk inzetten.

Activiteiten in 2014:**2.20** *We stimuleren de inzet van jongeren in vrijwilligerswerk.*

In het laatste kwartaal van 2014 is een digitale marktplaats online gegaan waarbij vraag en aanbod van vrijwilligerswerk (of eigenlijk hulpvragen en hulpaanbieders) bij elkaar komen. Ook jongeren kunnen hier hun vraag of aanbod op kwijt. Vrijwilligers van BUUV, de welzijnswerkers en andere netwerkpartners wijzen onze inwoners/cliënten op het gebruik van BUUV. De maatschappelijke stage is een manier om meer jongeren kennis te laten maken met vrijwilligerswerk en hen mogelijk ook structurele te laten instromen als vrijwilliger. In 2014 hebben wij nog middelen van het Rijk ontvangen die deels ter beschikking werden gesteld aan het onderwijs om invulling te geven aan de maatschappelijke stage. Vanaf 2015 is de maatschappelijke stage niet meer wettelijk verplicht en ontvangen wij daar geen aparte middelen meer voor. Hoe scholen en de gemeente met de maatschappelijke stage vanaf 2015 om willen gaan wordt in 2015 bekend. Scholen ontvangen nog tot en met schooljaar 2014-2015 middelen voor de maatschappelijke stage omdat de verplichting ook tot en met dat schooljaar doorloopt.

2.21 *We stimuleren de participatie van 55-plussers (bijvoorbeeld door het project 'Zilveren Kracht').*

Er is een digitale marktplaats ingevoerd waarbij vraag en aanbod van vrijwilligersactiviteiten/-talent bij elkaar komen. Deze is in het laatste kwartaal van 2014 online gegaan. Het project Zilveren Kracht is in 2014 door gegaan onder de naam 'Verzilver je talent' en heeft zich verbreed, waardoor niet alleen 55-plussers gestimuleerd worden om te participeren en hun talenten in te zetten voor de samenleving. De leden van de projectgroep bestaande uit tal van vrijwilligers en enkele professionals zijn heel betrokken en nemen steeds meer taken op zich, waardoor de gemeente meer op de achtergrond actief kan zijn.

2.22 *We organiseren het mantelzorgcompliment, de vrijwilligers- en mantelzorgprijs.*

Een bedankactie voor mantelzorgers heeft op Valentijnsdag plaatsgevonden. Dit betreft niet het Mantelzorgcompliment, want dat is momenteel nog een landelijke regeling en komt vanaf 2015 over naar de gemeente. De nominaties voor de Vrijwilligersprijzen en Mantelzorgprijzen zijn in 2014 gedaan en de winnaars zijn bepaald. De daadwerkelijke uitreikingen moesten als verrassing gepland worden in overleg met de nomineerders en hebben begin 2015 plaatsgevonden.

Doelstelling 6:**De sociale cohesie en het organiserend vermogen in een wijk is sterk.**

Benutten en activeren van het potentieel aan energie in dorp, buurt of wijk is een van de opgaven om de beoogde veranderingen te kunnen realiseren. Zo krijgen we de omslag van het betrekken van inwoners bij overheidsplannen naar het betrekken van de overheid bij ideeën van de dorpen. Sociale cohesie en organiserend vermogen zijn hierbij essentieel.

Activiteiten in 2014:**2.23** *De ontwikkeling van 'dorpskracht' wordt gestimuleerd. Inwoners, belangenverenigingen en het verenigingsleven kunnen initiatieven ontwikkelen die gericht zijn op het voorkomen van duurdere zorg (preventieve activiteiten). De kernen geven zelf de prioriteiten aan ten aanzien van het verbeteren van de leefbaarheid.*

Belangenverenigingen en wijkraden zijn bezig met het ontwikkelen van dorpsplannen en visies. Een deel van de dorpsplannen is in uitvoering. Dit in samenwerking met inwoners en gemeente. Er is een initiatievenkaart opgesteld en de bedoeling is dat inwoners met initiatieven deze zelf kunnen invullen en bijhouden. De gebiedsmakelaars ondersteunen de belangenverenigingen bij het zichtbaar maken van welke activiteiten er in de gemeente of buurt plaatsvinden. Het programma BUUV dat door de gemeente is aangeschaft kan daarbij helpen, zodat er een platform is waar bewonersinitiatieven zichtbaar worden. We willen bewust niet teveel van boven af aandragen/opleggen, maar inwoners zelf met initiatieven laten komen. Dit vergt wat meer tijd

en geduld, maar geeft uiteindelijk meer draagvlak. De eerste ervaringen hiermee worden langzaam aan zichtbaar.

- 2.24 *Het wijkgericht werken wordt uitgevoerd. De gebiedsmakelaar vervult hierin een spilfunctie. Vraagstukken en initiatieven vanuit de wijk worden ondersteund vanuit het wijkgericht werken.* Het wijkgericht werken is gestart en de teams zijn gestaag aan het werk om meer en meer zichtbaar te worden in de wijk voor de burger. Dit gaat gepaard met vallen en opstaan. Een aantal zaken lukt al vrij snel om op te lossen, maar er zijn ook zaken die een langere tijd nodig hebben. Het wijkgericht werken vergt een andere aanpak dan men voorheen gewend was om te doen. In Silvolde is een experiment gestart met het wijknetwerk. Om dit wijknetwerk operationeel te krijgen is op 4 februari 2015 een startavond gehouden. Hiervoor waren alle verenigingen in Silvolde, professionele - en vrijwilligersorganisaties die actief zijn in het maatschappelijk en sociaal domein, uitgenodigd. De avond was bedoeld om kennis te nemen van het doel van het wijknetwerk, de rol van de genodigden daarin en vooral ook het kennismaken met elkaar. Geconstateerd kon worden dat het doel meer dan bereikt is en er sprake was van een geslaagde start van het wijknetwerk Silvolde.
- 2.25 *We vormen één budget leefbaarheidsinitiatieven, bedoeld voor initiatieven zoals die momenteel spelen in Heelweg, Silvolde en Westendorp.* Er is in de begroting een leefbaarheidsinitiatievenpot gerealiseerd, waarbij een deel is bedoeld voor meer grootschalige investeringen en een deel voor kleine initiatieven. In 2014 heeft Kulturhus de Vos in Westendorp een gemeentelijke subsidie ontvangen uit de leefbaarheidsinvesteringenpot. Daarnaast gaat Silvolde aan de slag met haar dorpsplein, waarbij een bedrag uit dit budget is geoordeeld. Stichting Buurtschapshuis Heelweg is zich nog met de gemeente aan het beraden op de toekomst van haar ontmoetingsfunctie. Daarnaast zijn er enkele kleinere initiatieven ter bevordering van de leefbaarheid eenmalig financieel ondersteund, zoals: diverse dorpsbijeenkomsten, basketbal Silvolde, plantenzaaimensel en fruitbomen voor de dorpsboomgaard in Varsselder, seminar Silvolde van de Toekomst, kinderspeelmiddag Ulft, realisatie Social Sofa in Netterden, bankjes parochietuin Breedenbroek, realisatie winkel annex ontmoetingsplek Megchelen en verenigingendag Varsseveld in Beeld.
- 2.26 *De subsidieregeling welzijn, cultuur en sport wordt geëvalueerd en herzien op basis van de maatschappelijke effecten (zie voor cultuur programma 3).* Het plan doorontwikkeling welzijnswerk voorziet in 2 fases. De eerste helft van 2014 is gebruikt om continuïteit te kunnen waarborgen op de meest essentiële opgaven/aandachtsgebieden in het welzijnsveld (vrijwilligersondersteuning, buurtbemiddeling, vertegenwoordiging welzijnswerkers in wijkteams, jongerenwerk, ouderenwerk, vluchtelingenwerk). Fase 2, vanaf de tweede helft van 2014 voorziet in de doorontwikkeling van het welzijnswerk en het inrichten van 'het nieuwe welzijn'. In de tweede helft van 2014 zijn de contouren van 'welzijn opbouwen vanaf nul' zichtbaar geworden. Op basis daarvan wordt het welzijnswerk anders ingericht met de verwachting dat het welzijnswerk in de nieuw te vormen coöperatie wordt ondergebracht. De beleidsdocumenten sociaal domein die in 2014 zijn vastgesteld door de gemeenteraad geven richting aan de nieuw op te stellen subsidieregeling. Dit traject wordt met ingang van februari 2015 concreet opgepakt.

Doelstelling 7: Een gezonde levensstijl voor jong en oud.
--

Door inwoners te stimuleren en te ondersteunen tot een meer (of blijvende) gezonde leefstijl, worden duurdere zorgkosten voorkomen. Gezondheid in het kader van preventie wordt één van de speerpunten in het terugdringen van gespecialiseerde zorg. Vooral de preventie richting ouderen is hierin van belang.

Activiteiten 2014:

- 2.27 *We voeren preventieprojecten uit, waarbij we ons met name richten op bewegen, voeding, veiligheid en inzet van eigen kracht. Bestaande effectieve projecten worden verder opgepakt (GKGK3), voor nieuwe ideeën creëren we ruimte.*
Bewegen op recept (BOR)
Het vervolg op GKGK wordt nader uitgewerkt en naast het gezondheidsbeleid ook binnen het regionaal sportkader opgepakt. Bewegen op recept (BOR) is een project wat hierop aansluit en zich momenteel in de opstartfase bevindt. Dit project is gericht op jeugd die in cultureel en

³ GKGK: gesunde kinder in gesunde kommune

sociaaleconomisch opzicht in een achterstandspositie leven en te maken hebben met bewegingsarmoede, overgewicht, bewegingsarmoede, diabetes, rugklachten of spanningsklachten. In dit project wordt samengewerkt met eerstelijns, en diverse partijen welke ook betrokken waren bij GK GK.

Slimmer (diabetespreventie)

Daarnaast is de uitvoering van het project Slimmer in voorbereiding. Momenteel wordt gezocht naar financiering omdat de subsidie vanuit Zonmw niet is toegekend. Dit betreft een project mbt het leefstijlprogramma voor diabetes risicogroepen. Met dit project willen we de SLIMMER-interventie implementeren in de hele Achterhoek en beter laten aansluiten op de beschikbare financiering vanuit publieke gezondheid en de eerstelijns gezondheidszorg. Meerwaarde voor mensen met een sterk verhoogd risico op diabetes is dat SLIMMER op een innovatieve manier, diabetes kan voorkomen.

2.28 *We ontwikkelen nieuw gezondheidsbeleid toegespitst op wijkgericht werken en in samenhang met de andere doelstellingen van dit programma.*

Er wordt momenteel gekeken welke aandachtspunten er binnen de verschillende wijken spelen. Hiervoor worden gegevens vanuit monitoring GGD gebruikt die evt. worden aangevuld met nog te maken wijkscans. Huidige activiteiten bestaan met name uit afstemming en verbindingen leggen tussen de betrokken partijen (o.a. gebiedsmakelaars / wijkteam(leden) / eerstelijns - huisartsen / projectteam AWBZ/WMO/jeugd en het welzijn opbouwen v.a. nul).

2.29 *We voeren de in 2013 vaststelde nota Ouderenbeleid uit, waarin nadrukkelijk aandacht is voor het bevorderen van het zolang mogelijk zelfstandig wonen, het project Zilveren Kracht, scheiden van wonen⁴ en zorg en eenzaamheid.*

Zilveren Kracht wordt: 'Verzilver je talent'. Activiteiten en bijeenkomsten zijn voortaan gericht op een bredere doelgroep omdat talent bij alle leeftijden aan de orde is. Ook uit de praktijk is gebleken dat er vanuit een bredere doelgroep interesse is.

⁴ Voor mensen in een instelling wordt de zorg gescheiden gefinancierd van het wonen

PROGRAMMA 3

Oude industrie verbonden met cultuur en kunst

Programma-inhoud

Dit programma gaat over de ontwikkeling van cultuur en kunst in de Oude IJsselstreek. Belangrijk hierin is de ontwikkeling van het DRU Industriepark. Maar ook het vergroten van de culturele samenwerking binnen de Achterhoek, het doen van een goed cultureel aanbod aan de eigen bevolking en het borgen van de cultuurhistorie zijn van groot belang.

Wat willen we bereiken?

Hoofddoelstelling programma (missie)

De culturele kwaliteit van Oude IJsselstreek versterkt het vestigingsklimaat in en de aantrekkingskracht van de Achterhoek.

Doelstelling 1:

Regionale, nationale en internationale uitstraling van het DRU Industriepark.

Met de ingebruikname van de Afbramerij door ICER (programma 4) hebben de meeste gebouwen op het DRU Industriepark een nieuwe invulling gekregen, met uitzondering van Koepeloven en Ketelhuis. De Stichting SSP Hal heeft in april de exploitatie van de hal overgenomen van de gemeente. Voor het Ketelhuis zoekt eigenaar BOEi - samen met ons - nog naar een definitieve invulling. In 2013 is gestart met parkmanagement. Er is begonnen met de afstemming van de programmering. Inmiddels heeft zich dit uitgebreid tot communicatie en openbare ruimte. Hoewel het een complexe opgave is, is het de inzet van de gemeente om ook de gebouwen van het DRU Industriepark zoveel mogelijk op afstand te zetten. Inmiddels is hier onderzoek naar gedaan. De resultaten zijn opgenomen in het DRU Rapport (6 januari 2015).. Er is tot nu toe géén oplossing die zowel voor de gemeente als voor een op te richten BV ruim positief is. Mogelijk verandert die situatie enigszins als de vennootschapsbelasting ook voor gemeenten gaat gelden.

De inrichting van de openbare ruimte is afgerond waar mogelijk. Uitzonderingen zijn de plekken waar nog gebouwd gaat worden (DRU Laan, nabij ISWI en het landmark aan de Oude IJssel). De bouw aan de DRU laan is gestart begin 2015.

Aan de overzijde van de IJssel gaat de aanleg van de 380 kV hoogspanningsleiding van Tennet zijn schaduw vooruitwerpen. Daarnaast speelt de reconstructie van de Slingerparallel, waarbij de rotonde wordt aangepast. Deze zaken bieden mogelijkheden waarbij er een goede ontsluiting voor een parkeerterrein kan worden gerealiseerd door de - nog aan te leggen - onderhoudswegen van Tennet te gebruiken. Al deze zaken worden zoveel mogelijk op elkaar afgestemd, waarbij tevens wordt gewerkt aan verbetering van de landbouwkundige structuur.

Activiteiten 2014:

- 3.1 *Samen met de partners (BOEi) werken wij aan een passende definitieve invulling van het Ketelhuis.*
Dit heeft in 2014 nog geen resultaat opgeleverd.
- 3.2 *Samen met de partners zetten wij ons in voor het gefaseerd ontwikkelen van het DRU-park met landbouw, parkeer- en evenemententerrein.*
Er is een tijdelijke toegangsweg naar een grasparkeerterrein gerealiseerd. De gemeente heeft een agrarisch bedrijf helpen verplaatsen, waardoor er in het DRU Park gronden zijn vrijgekomen. Hierdoor kan er in de komende jaren worden toegewerkt naar een definitieve ontsluitingsweg en definitief parkeerterrein.
- 3.3 *Wij stimuleren het verder optimaliseren, formaliseren en verzelfstandigen van het parkmanagement.*
Cultuurfabriek, SSP-HAL en ICER hebben het initiatief genomen voor het opstellen van een convenant, mede te ondertekenen door de gemeente, waarin de samenwerking op het DRU Industriepark vorm krijgt. Ook de andere 'spelers' op het terrein worden hierbij betrokken. Naar verwachting vindt ondertekening van het convenant plaats begin 2015.
- 3.4 *Wij zetten ons in voor het meerjarig en volledig neerleggen van de exploitatie van de SSP-HAL bij een stichting.*
Dit is afgerond.
- 3.5 *In 2014 zullen de laatste pleinen van het DRU Industriepark worden ingericht.*

Dit is afgerond.

3.6 *De partners maken, met hulp van de gemeente, het marketingconcept van het DRU Industriepark in 2014 af.*

Dit vindt plaats in de werkgroep communicatie van het parkmanagement.

Doelstelling 2:
Goede culturele samenwerking binnen de Achterhoek.

Binnen het Cultuurpact Achterhoek werken de 8 Achterhoekse gemeenten en Lochem samen met de provincie Gelderland aan de versterking van het culturele klimaat in de regio. Cultuurpact richt zich op regioversterkende, kwalitatieve en bovenlokale projecten. Het regionaal cultuurprogramma 2013-2016 sluit nauw aan op het beleidsplan van de Provincie Gelderland. De provincie Gelderland benadert met ingang van 2014 cultuur- en erfgoed als één thema. Om cultuur in de Achterhoek meer bestuurlijke daadkracht te geven is door onze gemeente gepleit voor een regionale inbedding van cultuur binnen de overlegstructuren van de regio. Cultuur heeft nu een plek gekregen binnen het Portefeuillehouderoverleg Vrijtijdseconomie van de regio Achterhoek.

Activiteiten 2014:

3.7 *Samen met de Achterhoekse ondernemers, zetten we in op extra focus op cultuurhistorie, erfgoed en identiteit van de Achterhoek en de beleving van deze thema's.*

In 2014 is het project Beleef de Spannende Gelderse Geschiedenis van start gegaan. In dit project zijn 8 tijdlijnen opgenomen waarvan de lijn Industrieel Erfgoed, Liberation Route en Middeleeuwen ook Oude IJsselstreek aandoen. DRU Industriepark is een van de vier startpunten van alle 8 tijdlijnen. Industrieel erfgoed is ook belangrijk binnen ERIH (European Route of Industrial Heritage), een Europees netwerk van toeristische attracties gericht op industrieel erfgoed. Er wordt gewerkt aan Euregionale routes van Twente tot aan het Ruhrgebied waarbij DRU Industriepark een ankerpunt is. De ankerpunten binnen ERIH laten ons een spectrum van industriële geschiedenis zien. Ook zijn de ankerpunten vertrekpunt voor regionale routes. Het gaat hierbij om toerisme in combinatie met industrieel erfgoed. In Megchelen is in 2014 aandacht geweest voor restauratie van de noodwoning de Moezeköttel, uitgebreid met educatieve activiteiten, fiets- en wandelroutes.

3.8 *Wij zetten in op het versterken van de plaats van kunst en cultuur op de Achterhoek 2020 Agenda.*

Cultuur is in 2014 een vast agendapunt bij Vrijtijdseconomie in de regio Achterhoek geworden. In 2014 is een start gemaakt om regionaal batenonderzoek te laten plaatsvinden over economie in relatie met Kunst & Cultuur. Uitkomsten hiervan worden in 2015 verwacht.

3.9 *Wij voeren uit en/of stimuleren de uitvoering van Cultuurpact Achterhoek-projecten op gemeentelijk niveau.*

In september 2014 is er met de gezamenlijke 8 Achterhoekse gemeenten het Cultuur en Erfgoedpact 2014-2016 afgesloten. Het pact bevat zes projecten die in 3 jaar tijd worden uitgevoerd. Kerndoelen daarbij is ontdekken, ondervinden, benomen en onderscheidend uitdragen van de culturele identiteit van de regio. Projecten in het pact zijn o.a. Monumentendag, Gemaakt in Gelderland en Kunstzinnig Noaberschap.

3.10 *We benutten de mogelijkheden tot grensoverschrijdende samenwerking tussen Cultuurpact Achterhoek en de Euregio.*

Dit heeft in 2014 nog niet de gewenste resultaten opgeleverd en wordt verder opgepakt door de coördinator Cultuur- en Erfgoedpact in 2015.

Doelstelling 3:**Een uitdagend aanbod van kunst en cultuur voor inwoners en bezoekers.**

De werkingsduur van de nota 'Met Vuur voor Cultuur' is formeel voorbij. Niettemin is de boodschap nog steeds relevant en vooral gericht op de eigen inwoners en bezoekers. Cultureel aanbod, activering, evenementen en de identiteit van kernen blijven van belang. De bijdragen aan DRU Cultuurfabriek en culturele evenementen zijn in 2014 gehandhaafd. In de jaren 2014/2015 wordt het subsidiebeleid geëvalueerd en mogelijk anders ingericht.

Activiteiten 2014:

- 3.10 *Wij ondersteunen actieve kunstbeoefening, culturele verenigingen en evenementen.*
In 2014 zijn de eerste gesprekken gevoerd met Achterhoek Spektakel Toer om te komen tot een gezonde organisatie met een bijzondere activiteit. Dat heeft geresulteerd in het heffen van entree voor dit festival.
Ook in 2014 zijn de evenementen Huntenkunst en Huntenpop succesvol geweest.
- 3.11 *Wij ondersteunen bibliotheek, muziekonderwijs, filmhuis, poppodium en activiteiten in het openluchttheater Engbergen.*
Openluchttheater Engbergen heeft zich ook in 2014 ingezet voor een afgewogen aanbod in voorstellingen. Daarnaast heeft het bestuur in samenspraak en samenwerking met de gemeente hard gewerkt aan het verder opknappen van het theater en de gebouwen daarbij.
In 2014 is een start gemaakt om in regionaal verband het gesprek met de Muziekschool Oost Gelderland (MOG) aan te gaan. Doel is om te komen in 2015 tot een heldere productomschrijving met bijbehorende prijs.
- 3.12 *Wij breiden het bezit aan gemeentelijke kunstwerken uit en bevorderen de toegankelijkheid van deze kunstwerken.*
In 2014 heeft de gemeente geen nieuwe kunstwerken aangekocht. Er is ingezet op een onderhoudsplan voor alle kunstwerken binnen de gemeente.
Er is opdracht gegeven om de collectie Kunst van Kunst te actualiseren (infobordjes). Zodra dit gereed is zal aan het kunstenaarscollectief Breekijzer gevraagd worden om weer rondleidingen te laten verzorgen voor basisscholen en andere belangstellenden.
- 3.13 *De subsidieregeling welzijn, cultuur en sport wordt geëvalueerd en herijkt op basis van de maatschappelijke effecten (zie ook programma 2).*
De verwachting is dat de evaluatie en herijking plaats gaat vinden in 2015.

Doelstelling 4:**Instandhouding van het cultuurhistorisch erfgoed.**

De gemeentelijke monumentenlijst is vrijwel up-to-date. Incidentele toevoegingen aan de gemeentelijke monumentenlijst blijven mogelijk. Tot nu toe kunnen eigenaren van gemeentelijke monumenten aanspraak doen op een combinatie van gemeentelijke en provinciale subsidies. De provincie is van plan om deze laatste over te dragen aan gemeenten.
De bijdragen aan het ECAL (Erfgoed Centrum Achterhoek en Liemers) evenals de (lijst)subsidies aan culturele verenigingen, zijn in 2014 gehandhaafd. In de jaren 2014/2015 wordt het subsidiebeleid geëvalueerd en mogelijk anders ingericht..

Activiteiten 2014:

- 3.14 *Wij faciliteren het organiseren van de Open Monumentendag 2014.*
Het thema Op Reis werd letterlijk uitgevoerd met veel activiteiten in met name Varsseveld en Gendringen. Ook werd de buurgemeente Stadt Isselburg er bij betrokken middels een ritje per paardentram van Gendringen naar Anholt v.v. Opnieuw is een monumentengids (tweetalig) en monumentenkrant opgesteld. De krant werd gemeentebreed huis-aan-huis bezorgd. De Monumentenprijs van het monumentenplatform OIJ werd dit jaar uitgereikt aan de Walburgiskerk in Netterden.
- 3.15 *Wij subsidiëren het ErfgoedCentrum Achterhoek Liemers (ECAL) en oudheidkundige verenigingen.*
- 3.16 *De subsidieregeling welzijn, cultuur en sport wordt geëvalueerd en herijkt op basis van de maatschappelijke effecten (zie ook bij andere actiepunten bij programma 2 en 3).*

Het plan doorontwikkeling welzijnswerk voorziet in 2 fases. De eerste helft van 2014 is gebruikt om continuïteit te kunnen waarborgen op de meest essentiële opgaven/aandachtsgebieden in het welzijnsveld (vrijwilligersondersteuning, buurtbemiddeling, vertegenwoordiging welzijnswerkers in wijkteams, jongerenwerk, ouderenwerk, vluchtelingenwerk). Fase 2, vanaf de tweede helft van 2014 voorziet in de doorontwikkeling van het welzijnswerk en het inrichten van 'het nieuwe welzijn'. In de tweede helft van 2014 zijn de contouren van 'welzijn opbouwen vanaf nul' zichtbaar geworden. Op basis daarvan wordt het welzijnswerk anders ingericht met de verwachting dat het welzijnswerk in de nieuw te vormen coöperatie wordt ondergebracht. De beleidsdocumenten sociaal domein die in 2014 zijn vastgesteld door de gemeenteraad geven richting aan de nieuw op te stellen subsidieregeling. Dit traject wordt met ingang van februari 2015 concreet opgepakt.

3.17 Eigenaren van gemeentelijke monumenten krijgen ondersteuning van de gemeente in het onderhoud van deze monumenten.

Er is voor het onderhoud van 28 gemeentelijke monumenten een subsidie toegekend. De meeste werkzaamheden zijn al uitgevoerd en uitbetaald. De andere onderhoudswerkzaamheden worden nog uitgevoerd. Verder is het abonnement van de monumentenwacht van 27 panden betaald. De monumentenwacht zorgt ervoor dat er regelmatig een inspectie wordt uitgevoerd om de staat van onderhoud bij te houden.

3.18 De Commissie Cultuurhistorisch Erfgoed adviseert onder andere over de instandhouding van het erfgoed.

De commissie CultuurHistorisch Erfgoed heeft tot taak burgemeester en wethouders op verzoek of uit eigen beweging te adviseren en/of voorlichting te geven over de selectie- en aanwijzingsvoorstellen als beschermd monument of beschermd stads- en dorpsgezicht, de uitvoering van het gemeentelijk cultuurhistorisch erfgoedbeleid, het creëren en onderhouden van draagvlak voor het cultuurhistorisch erfgoed, het stimuleren van publieksactiviteiten en alle aangelegenheden, die van belang zijn voor de behartiging van de belangen van het cultuurhistorisch erfgoed in de gemeente Oude IJsselstreek

PROGRAMMA 4

Energiek ondernemen

Programma-inhoud

In dit programma zijn de doelstellingen opgenomen die bijdragen aan het versterken van de economische ontwikkeling en het ondernemerschap, het afstemmen van het onderwijs op de arbeidsmarkt ten behoeve van een betere werkgelegenheid en ondersteuning van kwetsbare groepen daarbij.

Wat willen we bereiken?

Hoofddoelstelling programma (missie)

De gemeente bevordert in samenwerking met ondernemers, onderwijs en maatschappelijke organisaties (de 3 O's) de economische ontwikkeling en het ondernemerschap met behulp van innovatie, passend onderwijs, duurzaamheid, bereikbaarheid en maakindustrie. De gemeente Oude IJsselstreek wil op deze terreinen een kwaliteitsslag maken. Het is hierbij belangrijk dat de arbeidsmarkt en het onderwijs goed aansluiten bij de huidige en toekomstige werkgelegenheid.

Doelstelling 1:

Een groter innovatief vermogen van ondernemingen.

Wij hebben aandacht voor de effecten die de economische ontwikkeling op veel bedrijven heeft. Waar mogelijk stimuleren wij de (lokale) economie. In samenwerking met de 3 O's (Ondernemers, Onderwijs en Overheid) wordt geanticipeerd op de veranderingen in de samenleving. Vanuit de uitvoeringsagenda van Achterhoek 2020 participeren wij in projecten om het ondernemerschap te versterken en te bevorderen. Wij vinden innovatie belangrijk. Dit moet vooral inhoud krijgen via het innovatiecentrum de Afbramerij op het DRU Industriepark.

De programmering van de Afbramerij wordt verzorgd door de Stichting ICER, die bestaat uit ondernemers, onderwijsinstellingen, verenigingen van kunst en cultuur en het IJzermuseum. ICER verzorgt de exploitatie en programmering van de Afbramerij. Het innovatiecentrum heeft ondermeer als doel productinnovaties van bedrijven te ondersteunen en zichtbaar te maken.

Activiteiten in 2014:

4.1 *We verbeteren de positie van startende ondernemers door mee te werken aan projecten zoals IkStartSmart.*

In 2014 zijn 6 IkStartSmart trajecten gestart. Om de resterende trajecten onder de aandacht te brengen bij potentiële kandidaten zijn extra activiteiten in gang gezet, zoals de regionale beurs 'Starting Smart Together', extra publiciteit en een bijeenkomst voor delokale IkStartSmart-deelnemers samen met Stichting IJzersterk.

Stichting IJzersterk Ondernemen verhuisd naar pand Rabobank in Gendringen

In 2014 heeft het college van B&W van gemeente Oude IJsselstreek besloten om een eenmalige subsidie te verstrekken aan Stichting IJzersterk Ondernemen. De stichting wilde graag uitbreiden en wilde verhuizen van Ulft naar het Rabobank-pand in Gendringen. Hiermee is leegstand opgelost en uitbreiding van een goed initiatief mogelijk gemaakt. Met ongeveer 50 verschillende ondernemers is het nieuwe pand op 28 april 2014 betrokken.

Ingebruikname Klooster

Steeds vaker komen burgers met een initiatief om in samenwerking met de gemeente tot een plan van aanpak te komen voor de invulling van bijvoorbeeld een leegstaand pand. Dit sluit aan bij de nieuwe manier van werken die is genoemd in het proces-/werkakkoord. Vanuit de stichting IJzersterk Ondernemen is in 2014 een initiatief gekomen met betrekking tot het pand "Het Klooster" in Ulft. Er is een beheersovereenkomst opgesteld tussen de gemeente en de initiatiefnemers en ondertekend. De Stichting IJzersterk Ondernemen heeft in november 2014 het klooster in beheer genomen met als doel om van Het Klooster een sociaal en maatschappelijk ondernemerscentrum te maken. Eind 2014 waren er al meerdere huurders die zich in het Klooster hebben gevestigd.

4.2 *We stimuleren het ontstaan en voortbestaan van netwerken, verbinden deze en onderhouden contacten met ondernemers en andere partners, zoals bv. rond de Afbramerij.*

Door de komst van de gebiedsmakelaar bedrijven zijn de contacten met de bedrijven geïntensiveerd. Er is ruimte om actief in te spelen op vraagstukken vanuit het bedrijfsleven en er zijn intensieve individuele contacten met ondernemers. Daarnaast vindt structureel overleg plaats met VIV, IBOIJ en de ondernemersverenigingen.

Eén keer per jaar is er een ondernemersplatform. Deze bijeenkomst organiseren de winkeliersverenigingen ieder jaar samen met de gemeente. Waar nodig is er tussendoor contact met de voorzitters van deze ondernemersverenigingen.

Er vindt structureel overleg plaats met de Marktadviescommissie, een vertegenwoordiging van marktplaatshouders.

Eén keer per jaar is er een bestuurlijk overleg met het college en IBOIJ en VIV.

De gebiedsmakelaar bedrijven heeft een structureel overleg, 8 wekelijks, met IBOIJ.

De gebiedsmakelaar bedrijven heeft een structureel overleg, 8 wekelijks, met VIV.

4.3 *We stimuleren innovatietrajecten en grensoverschrijdende samenwerking tussen onderwijs, kunst, het museum en bedrijfsleven onderling, zoals bv. in en rond het innovatiecentrum de Afbramerij.*

In 2013 is de Afbramerij onder auspiciën van de gemeente verbouwd. Ondertussen heeft Stichting ICER verder vorm gekregen: de samenwerking tussen het bedrijfsleven, onderwijs, kunstenaars en het IJzermuseum. Deze samenwerking is ook geformaliseerd.

Eind 2013 is de verbouwing afgerond. ICER is daarna meer in beeld gekomen als toekomstige exploitant. Begin 2014 is er gewerkt aan de verdere invulling van het interieur, de opening en de programmering. De rol van de gemeente bij de realisatie is groot geweest. De opening is georganiseerd door ICER, waarbij de gemeente op veel terreinen betrokken was. Tevens is de opening door de koning en koningin een vliegwielt geweest om veel opgaven te versnellen, zoals de inrichting van de pleinen. De programmering behoort – net als de exploitatie – aan ICER. De rol van de gemeente beperkt zich de komende jaren tot die van gebouweigenaar.

Project zonnepanelen VIV 4.24

Tijdens een structureel overleg met de VIV waarbij verduurzaming braakliggende terreinen ter sprake kwam hebben we hen in contact gebracht met de Agem. Er is gesproken over het opzetten van een mogelijke businesscase, namelijk het in concept uitwerken van de mogelijkheden voor het plaatsen van zonnepanelen op bedrijfsgebouwen waarbij werknemers via personeelsverenigingen deels meefinancieren en profiteren. Project zit nog in de brainstormfase.

Doelstelling 2:

Goede faciliteiten voor ondernemers.

Wij bieden goede locaties en plekken voor ontwikkeling en uitbreiding van bedrijven. De kwaliteit en kwantiteit van bedrijfsterreinen, de voorzieningen ter plaatse en de bereikbaarheid zijn daarbij van groot belang.

Bedrijfsverplaatsing wasserij de Bielheimerbeek van Gaanderen naar Varsseveld.

Met de uitbreiding van dit moderne, gezonde bedrijf binnen onze gemeentegrenzen kunnen we rekenen op een uitbreiding van werkgelegenheid van circa 20 arbeidsplaatsen. Tevens is bereikt dat twee gemeenten in dit project nauw samenwerken (intergemeentelijk) met het oog op het behoud en uitbreiding van de werkgelegenheid.

De provincie zou een subsidie verlenen van € 500.000,-, waarbij beide gemeentes een co-financiering van elk € 50.000,- bijdragen. De provincie Gelderland heeft de subsidie echter afgewezen. De afwijzing is voor de beide gemeentes ´een complete verrassing´. Beide gemeentes en de ondernemer hebben bezwaar gemaakt tegen de subsidieafwijzing. Deze procedure loopt nog.

Activiteiten in 2014:

4.4 *In samenwerking met de industriële kringen IBOIJ, IG&D en de recent opgerichte Parkmanagementorganisatie, gaan wij verder met de herontwikkeling van bedrijventerrein Akkermansweide in Terborg. Uitvoering wordt gegeven aan het door de raad geaccordeerde projectplan.*

De plannen hebben betrekking op herinrichting van de openbare ruimte van het bedrijventerrein Akkermansweide. Met dit plan moet het straatbeeld rustiger, eenduidiger, aantrekkelijker en vooral groener en veiliger worden. Het project dient in 2015 te worden afgerond. De HRT subsidie is in de stuurgroep West Achterhoek aan de orde geweest.

Wij faciliteren de aanleg van glasvezel in onze verschillende kernen, het buitengebied (via de werkplaats Duurzame Economie) en op onze bedrijventerreinen. Er lopen diverse initiatieven. De uitvoering laten we aan de markt over.

In 2014 participeert de gemeente in het project voor de aanleg en exploitatie van een breedbandnetwerk in het buitengebied van de Regio Achterhoek.

In dit project nemen naast de provincie Gelderland en de gemeente Oude IJsselstreek tevens de gemeenten, Aalten, Bronckhorst, Berkelland, Doesburg, Doetinchem, Lochem, Montferland, Oost Gelre en Winterswijk deel.

Het initiatief omvat de aanleg en exploitatie van een langjarig functionerend breedbandnetwerk: het netwerk moet in breedbandconnectiviteit voorzien voor een periode van 25-30 jaar. Onder het project vallen particuliere aansluitingen en de aansluitingen van kleinschalige bedrijven (agrarisch, recreatief etc.) in het buitengebied. Bedrijventerreinen vallen niet onder dit project. Met het project wordt beoogd een zo groot mogelijk aantal adressen in het buitengebied van Oude IJsselstreek op glasvezel aan te sluiten, waardoor dit gebied leefbaar kan blijven. De provincie verstrekt de financiering van € 34 miljoen in de vorm van aandelenkapitaal. De provincie is hiermee primair de risicodragende partij. Aan de Achterhoekse gemeenten is gevraagd gezamenlijk € 35 miljoen in te brengen. Iedere gemeente levert naar rato van het aantal "witte" adressen financiële inbreng. Voor de gemeente Oude IJsselstreek gaat het om een financiële inbreng van € 4.127.691,-.

Besluitvorming en uitvoering van het project zijn voorzien in 2015.

In 2014 is op initiatief van IBOIJ (IBOIJ Fiber) glasvezel aangelegd op diverse bedrijventerreinen, welk initiatief de gemeente heeft ondersteund.

4.5 *In samenwerking met ondernemers en andere partners werken wij aan de veiligheid in winkelgebieden en op bedrijventerreinen.*

Op 11 december 2014 is het eerste gezamenlijke certificeringstraject voor Keurmerk Veilig Ondernemen op Bedrijventerreinen (KVO-B) voor het bedrijventerrein Akkermansweide (deels Doetinchem, deels Oude IJsselstreek) succesvol afgerond. De uitreiking van de certificaten vond plaats tijdens de algemene ledenvergadering van IG&D Bedrijvig Doetinchem op 17 december 2014.

4.6 *Wij dragen, samen met 3 buurgemeenten, zorg voor de ontwikkeling van het A18-bedrijvenpark in Doetinchem/Wehl en het Euregionaal bedrijvenpark in 's-Heerenberg.*

De verkoop van gronden voor A18/EBT verloopt als gevolg van de nasleep van de economische crisis moeizaam. In 2014 is voor het bedrijvenpark ook een uitgebreide risicoanalyse opgesteld en besproken met de raden.

Doelstelling 3:

Een samenhangend netwerk van toeristische en recreatieve voorzieningen.

In regioverband wordt publiciteit gezocht en gegenereerd voor onze toeristische en recreatieve voorzieningen. Hiervoor is een nieuwe stichting, genaamd StAT, opgericht. Eigen gebiedsmarketing richt zich vooral op lokale activiteiten.

Activiteiten 2014:

4.7 *We voeren samen met de partners het lokaal toeristisch recreatief ontwikkelingsplan (TROP) uit. IJzer is het hoofdthema binnen ons TROP. De DRU is mei 2014 opgenomen in de route Spannende Gelderse Geschiedenis en is het begin en eindpunt worden voor de hele Achterhoek. Daarnaast ziet het er naar uit, dat de DRU ERIH-ankerpunt wordt. Hierover wordt tijdens het ERIH-jaarcongres 2015 besloten. Op dit moment is een grensoverschrijdend onderzoek in uitvoering naar het ontwikkelen van een grensoverschrijdende industrieel-historische ERIH-route. 1^e helft 2015 wordt dit onderzoek afgerond. Binnen het Gebiedsproces Baaksebeek-Veengoot bespreken we de mogelijkheden om toeristische ontwikkeling van 't Venne in een groter geheel op te pakken. Eind 2014 is een inrichtingsschets uitgewerkt. Medio 2015 moet de haalbaarheid hiervan zijn onderzocht en moet het inrichtingsplan door de gebiedspartners worden vastgesteld.*

4.8 *Wij versterken de recreatieve infrastructuur, door voorzieningen als fiets-, wandel- en ruitersporen aan te leggen. Wij streven naar doorgaande netwerken. Hierbij hebben we specifiek aandacht voor het (verder) realiseren van het fietspad Doesburg – Bocholt. Verschillende stukken zijn in voorbereiding (omgeving Capetillaan Ulft en Engbergen).*

De ontbrekende schakels in de fietsverbinding Doesburg-Bocholt zijn in 2014 aangelegd. Alleen ter hoogte van Terborg en Silvolde is nog sprake van verbeterpunten. Eind 2014 zijn binnen het gebied Engbergen stroken grond voor de aanleg en in standhouding van recreatieve paden (wandelen/fietsen en paardrijden) op Engbergen aangekocht. Voor de aanleg van de recreatieve paden is provinciale subsidie aangevraagd en gekregen. Uitvoering van de aanleg moet maart 2015 zijn afgerond.

- 4.9 *Begin 2014 vind de Wasserkonferenz plaats, waarin o.a. aandacht zal zijn voor het doortrekken van de bevaarbaarheid van de Oude IJssel naar Duitsland.*
De Wasserkonferenz is gehouden. Bevaarbaarheid naar Bocholt is en blijft voorlopig een lange termijn opgave. WRIJ en de gemeenten Doesburg t/m Bocholt zien het belang van intensieve samenwerking op stroomgebied niveau. Er is draagvlak om Kreis Borken is volop bezig met uitwerking van hoogwateropgaven en heeft hiertoe onlangs gronden aangekocht nabij stuw Hardenberg.
- 4.10 *We ontwikkelen en participeren in het creëren van nieuwe toeristische trekkers en concepten zoals de zgn. 'parels' als onderdeel van het rivierenconcept in de Achterhoek.*
Het onderwerp "Waterbeleving" als onderdeel van het rivierenconcept wordt momenteel door Stichting Achterhoek Toerisme met aanliggende gemeenten uitgewerkt. Visie is medio 2015 gereed.
- 4.11 *We stimuleren het verbinden van meerdere toeristische aanbieders tot samenhangende arrangementen; wij denken hierbij bv. aan arrangementen waarin de (succesvolle) Isselganger een rol speelt.*
Er is een bustocht voor VE-ondernemers georganiseerd en het aantal arrangementen rond de Isselganger is uitgebreid. Voorjaar 2015 gaat Stichting Achterhoek Toerisme een Regio-coördinator leveren die ondernemers in onze gemeente ondersteunt met het ontwikkelen van nieuwe aansprekende arrangementen.
- 4.12 *We stimuleren en ondersteunen lokale toeristische en recreatieve organisaties op weg naar financiële zelfstandigheid, waarmee de exploitatiesubsidie kan afnemen.*
Door opheffing van het RAL en het verlagen van onze bijdrage aan de VVV hebben we de taakstelling voor wat betreft onze bijdrage aan recreatieve organisaties doorgevoerd. Met de VVV-OIJ zijn we in overleg over welke dienstverlening voor minder geld nog mogelijk is.
- 4.13 *We streven naar toeristische verwijsborden die verwijzen naar grotere toeristische objecten binnen onze gemeente langs de ons omringende snelwegen, ook over de grens.*
Gesteld moet worden dat het overleg met provincie en RWS over verbetering van de bebording langs hoofdwegen moeizaam verloopt. Het begrip voor onze wensen is er, maar niet de bereidheid om de gevraagde medewerking te verlenen. Op regionaal niveau onderzoek Stichting Achterhoek Toerisme welke verbeteringen doorgevoerd kunnen worden (bijv. welkomstborden)

Doelstelling 4:

Burgers en bedrijven kunnen hun bestemming goed bereiken.

In samenwerking met onze buurgemeenten en relevante partners ondersteunen wij initiatieven ter verbetering van de bereikbaarheid van onze gemeente en de regio. We stimuleren de uitbreiding van nieuwe openbaar vervoer initiatieven. Dit heeft betrekking op uitbreiding van het buurtbussennetwerk met nieuwe verbindingen, maar ook eigen dorpsauto-initiatieven. Het buurtbussennetwerk functioneert boven verwachting en we zien mogelijkheden om dit verder uit te breiden. We participeren met onze Duitse partner in onderzoek naar grensoverschrijdende openbaar vervoeraansluitingen. In samenwerking met de regio (via een werkgroep Basismobiliteit) is er onderzoek naar samenhangende mobiliteitsvoorzieningen uitgevoerd, waarvan de resultaten gebruikt worden in de heroriëntatie op de samenhang in de verschillende vervoersvoorzieningen (leerlingenvervoer, regiotaxi e.d.). Een concreet doel daarbij is het verzelfstandigen van de burger en het stimuleren, en waar mogelijk, ondersteunen van dorpsinitiatieven die hier betrekking op hebben.

Activiteiten 2014:

- 4.14 *We stimuleren het gebruik van het openbaar vervoer en voorzien daarvoor in de benodigde voorzieningen, zoals een uitbreiding van het buurtbussennetwerk.*
Deze activiteit vindt gedurende het gehele jaar plaats.
- 4.15 *Wij werken mee aan de uitvoering van de verbetering van de N18/A18.*
Deze activiteit vindt gedurende het gehele jaar plaats. Het project N18 ligt op schema. Er lopen bij Rijkswaterstaat nog hoger beroepszaken tegen het Tracébesluit N18. De uitvoering start in 2016 en loopt door tot en met 2018.
- 4.16 *Wij werken mee aan een zo gunstig mogelijke ligging van de nieuwe afrit bij de A3 bij Netterden.*
Het laatste hoger beroep in Duitsland is vrijwel afgewikkeld, waardoor de Duitsers de voorbereidingen kunnen hervatten. De afritlocatie is blijven liggen op de plek van het huidige viaduct over de A3 tussen Netterden en Klein Netterden.
- 4.17 *Wij zetten ons in voor een verdubbeling van de spoorlijn Arnhem-Winterswijk.*

Er vindt spoorverdubbeling plaats op enkele plaatsen tussen Doetinchem en Zevenaar. De lobby voor volledig dubbel spoor wordt ook dit jaar voortgezet.

**Doelstelling 5:
Onderhoud van de wegeninfrastructuur.**

We kennen een tweetal kwaliteitsniveaus; 'goed' voor de centra van de kernen, de ontsluitingswegen en doorgaande verbindingen en 'voldoende' voor de overige wegen. Van de wegeninfrastructuur moet vooral veilig gebruik kunnen worden gemaakt. Het onderhoudsniveau moet minimaal van een zodanige kwaliteit zijn dat het kwaliteitsniveau van een weg zelf niet tot ongelukken leidt. Dit doel geldt eveneens voor de aanverwante voorzieningen in de openbare ruimte.

Activiteiten 2014:

4.18 Het wegenbeheersprogramma wordt sober doch doelmatig uitgevoerd.

In 2014 is er een plan van aanpak voor de verlichting in het buitengebied gemaakt. Deze zit nog steeds in de conceptfase en wordt in 2015 definitief gemaakt. Daaruit voortvloeiende aanpassingen worden, door de bezuinigingen, in 2016 uitgevoerd.

**Doelstelling 6:
Duurzaamheid: Vermindering CO2-emissie met 50% (Akkoord van Groenlo doelstelling voor het jaar 2020).**

Het beleidsprogramma 'Tijd voor nieuwe energie' wordt uitgevoerd. We participeren actief binnen diverse projecten en activiteiten op het gebied van duurzaamheid. Dit zijn eigen gemeentelijke maar ook regionale projecten. In regionaal verband is de Achterhoekse Groene Energie Maatschappij (AGEM) opgericht en hier worden de eerste activiteiten ontwikkeld. Daarnaast lopen projecten die voortvloeien uit het akkoord van Groenlo. Ten behoeve van het verduurzamen van de bestaande bouw is in regioverband (3O's) de stichting ADV (Achterhoek Duurzaam Verbouwen) opgericht.

Activiteiten 2014:

4.19 Het voortzetten van de regionale actie 'de Achterhoek bespaart'. Deze actie stimuleert het isoleren van de bestaande woningvoorraad.

Sinds 2009 zijn er 1550 subsidies verstrekt voor woningisolatie. Voor de regeling Achterhoek Bespaart 13/14 zijn al 665 aanvragen gedaan. De provincie heeft extra budget vrij gemaakt voor een vervolg tot eind 2015. Er wordt voor 2015 nieuw budget aangevraagd.

4.20 In samenwerking met ADV stimuleren wij duurzame nieuwbouw en vooral duurzame verbouw van bestaande woningen.

De gemeente is actief lid van stichting Achterhoek duurzaam verbouwen (VerduurSaam). ADV organiseert samen met de gemeenten activiteiten rond het verduurzamen van de bestaande woningvoorraad. In 2014 heeft de focus gelegen op wijken waar particuliere woningen en huurhuizen door elkaar staan, eerst huurwoningen en later particulieren (m.m.v. Wonion en m.b.v. robuuste investeringsgelden provincie). Verder zijn er accenten op scholing en onderwijs, het MKB en de gemeentelijke gebouwen. In de herfst is er een publiekscampagne geweest met o.a. de duurzame huizen route.

4.21 Daar waar zich kansen voordoen verduurzamen wij bestaande gemeentelijke gebouwen die in eigendom blijven. De ambitie voor nieuwe gemeentelijke gebouwen is dat ze minimaal energieneutraal worden uitgevoerd.

Tijdens het regulier onderhoud wordt er gekeken of er duurzame maatregelen aan de gemeentelijke gebouwen kunnen worden meegenomen. Hierdoor worden met geringe meerkosten geleidelijk onze gebouwen verduurzaamd.

Bij de herinrichting en de nieuwbouw van de sportpark cq sporthal De IJsselweide wordt duurzaamheid nadrukkelijk meegenomen. Ook een energieneutrale (of energieleverende) sporthal/sportpark wordt in de plannen meegenomen als alternatief.

Regionaal wordt nieuw beleid gemaakt voor de regionale energietransitie.

De acht Achterhoekse gemeenten zijn bezig om de ambitie om energieneutraal te worden in 2030 te vertalen naar beleid. Er zal een Strategienota Duurzame energie geschreven worden en een Strategienota Besparing. In de strategienota duurzame energie komt aandacht voor de ruimtelijke impact van de ambitie. Dit alles moet uitmonden in een uitvoeringsagenda. In de uitvoeringsagenda staan de maatregelen die de energietransitie mede vorm kunnen geven.

4.22 Waar mogelijk werken wij mee aan duurzame initiatieven in de markt.

De gemeente staat open voor nieuwe initiatieven voor de opwekking van duurzame energie, maar legt steeds meer verantwoording in de maatschappij bij de ondernemers en organisaties. Zo is de AGEM (Achterhoekse Groene energie Maatschappij) door de gemeenten in de regio opgericht als lokale energiemaatschappij. De AGEM moet voor meer lokale groene energie zorgen en is tevens energieleverancier. De AGEM is een beginnende organisatie waarvan het aantal activiteiten groeit.

Op ruimtelijk vlak speelt de gemeente een actieve rol bij projecten die leiden tot meer duurzame energieproductie. Deze projecten zitten in verschillende fases van initiatief tot vergunningverlening. Het gaat om m.n. windpark van de BAM, Windpark Den Tol en de biovergisting van de BVA in Hofskamp-Oost. De omgevingsvergunning voor het windpark BAM is inmiddels onherroepelijk (12 MW). Het bestemmingsplan voor Windpark Den Tol is door de gemeenteraad goedgekeurd (30MW). Het project zit in de beroepsfase (raad van State). De omgevingsvergunning is aangevraagd. Het Solarpark van Wonion is gestopt. Ook voor de vergunning van de BVA zit in de beroepsfase.

Doelstelling 7:

Het onderwijs is kwalitatief op niveau.

De keuze is gemaakt voor inhoudelijke kwaliteit in het onderwijs (incl. voorschoolse educatie). Ontwikkelingen rondom scholen worden gestimuleerd, hiervoor is een visie op passend onderwijs en zorg voor de jeugd ontwikkeld. Bereikbaarheid van de onderwijsinstellingen blijft, in samenhang met ontwikkelingen op het gebied van leefbaarheid en accommodatiebeleid, een belangrijk aandachtspunt. In overleg met de schoolbesturen wordt een verdere visieontwikkeling verwacht in relatie tot de krimp, die we in 2014 verder concretiseren. Dit wordt vervolgens vertaald naar de consequenties voor het integraal huisvestingsplan (IHP) van de scholen, waarvoor de gemeente thans verantwoordelijk is. De consequenties van de toekomstige ontwikkeling waarbij het groot onderhoud van de gemeente naar de scholen verschuift worden daarin meegenomen.

Activiteiten 2014:

- 4.23 *Gemeente en schoolbesturen zijn gezamenlijk betrokken bij de inrichting van ondersteuningsplannen ten behoeve van het uitvoeren van de Wet Passend Onderwijs. Voor 1 mei 2014 is er een op overeenstemming gericht overleg (OOGO) met de gemeenten in het samenwerkingsverband. De effecten hiervan op de huisvesting en het leerlingenvervoer worden dan ook zichtbaar.*
Op 16 januari heeft het op overeenstemming gericht overleg (=OOGO) met het Primair Onderwijs plaatsgevonden. Op 7 april heeft OOGO met het Voortgezet Onderwijs plaatsgevonden. In beide overleggen is overeenstemming bereikt over de ondersteuningsplannen van beide samenwerkingsverbanden. Hierbij is duidelijk geworden dat de effecten op onderwijshuisvesting en leerlingenvervoer minimaal zijn. Op 27 oktober heeft OOGO plaatsgevonden met respectievelijk het PO en het VO over het beleidsplan 'Samen, voor elkaar'. Grootste aandachtspunt daaruit is de gezamenlijke uitwerking van de plannen.
- 4.24 *Op basis van inzicht in de toekomstige ontwikkelingen over de bevolkingssamenstelling en de effecten daarvan op het basisonderwijs en de onderwijshuisvesting worden, in overleg met het Lokaal Educatief Beraad, afspraken gemaakt over het voorzieningenniveau. Deze worden in 2014 uitgewerkt in het IHP van de scholen*
Het bestuurlijk krimpoverleg en de gevolgen van rijksombuigingen in het kader van decentralisaties, onder andere ook de inzet van de 'kleine scholentoeslag' heeft extra aandacht. In het Lokaal Educatief Beraad van 13 januari 2014 is door Henkjan Kok (procesbegeleider krimp Achterhoek) een toelichting gegeven op de ontwikkelingen.
Het vervolg wordt afgestemd op de verdere ontwikkeling van de (Regio Henkjan Kok).
Op 7 april is een brede, interactieve avondsessie georganiseerd over onderwijshuisvesting in de toekomst in Oude IJsselstreek.
Op 12 mei heeft het Lokaal Educatief Beraad besloten eerst nadere informatie van de staatssecretaris af te wachten in verband met ingediende moties en toezeggingen om de kleine scholentoeslag niet te schrappen. Voor 2014 is verder een pas op de plaats gemaakt. In 2015 zullen we verder bekijken hoe met dit onderwerp om te gaan.
- 4.25 *Visie wordt ontwikkeld en uitgevoerd t.b.v. de samenhang en mogelijke integratie van peuterspeelzalen en kinderopvang, waarbij het doel is zoveel mogelijk kinderen uit de doelgroep te bereiken*

De gemeente en Humanitas zijn met elkaar in gesprek over een visiedocument. Er is een uitwerking gemaakt van de visie op het peuterspeelzaalwerk en integratie van het peuterspeelzaalwerk en kinderopvang). Deze zal in 2015 worden geconcretiseerd.

- 4.26 *We starten met de bouw van een nieuwe school ter vervanging van de huidige Dobbelsteen/Antoniusschool (incl. gymzaal) in de bomenbuurt in Ulft-Noord.*
De werkzaamheden van de bouw van de nieuwe school zijn in gang gezet en verlopen volgens planning.

Doelstelling 8:

Arbeidsmarkt, onderwijs en werkgelegenheid zijn optimaal op elkaar afgestemd.

De afstemming tussen bedrijfsleven en onderwijs wordt gestimuleerd, waarmee er voor wordt zorg gedragen dat arbeidsmarkt en werkgelegenheid optimaal op elkaar aansluiten.

Activiteiten in 2014:

- 4.27 *Wij voeren lokale projecten van de Achterhoek Agenda 2020 uit, zoals 'een leven lang leren' en 'toekomstbestendig opleiden en werven'.*
Vanuit de gemeente wordt bijgedragen aan realisatie van diverse regionale projecten die hieraan bijdragen.
- 4.28 *Wij continueren, met de 3 O's, de 'eigen Achterhoek Academie' voor kennis- en netwerkontwikkeling.*
In 2014 heeft, vanuit de Achterhoek Academie, de Colletour plaatsgevonden, een viertal inspirerende lezingen met verschillende thema's, door een combinatie van sprekers uit de Achterhoek in combinatie met een daarbij relevante wetenschapper die zijn visie op hetzelfde thema weergaf.
- 4.29 *We ondersteunen projecten om de toegankelijkheid van de arbeidsmarkt te stimuleren. We zetten ons in voor een duurzame arbeidsmarkt rekening houdend met ontwikkelingen zoals de flexibilisering van de arbeid.*
Dit voeren we uit door het toegankelijk maken van informatie, het deelnemen in netwerken en verbinden van verschillende initiatieven die de economie stimuleren. Tevens stimuleren wij het opdoen van werkervaring voor jonge mensen, door het aannemen van jonge mensen als stagiairs, trainees en via andersoortige projecten. Via het Actieplan Jeugdwerkeloosheid Achterhoek worden jongeren vouchers uitgereikt aan ondernemers, om daarmee enerzijds het in dienst nemen van een jongere te stimuleren en anderzijds de jongere werkervaring op te laten doen.
- 4.30 *We maken techniek aantrekkelijk voor jongeren en zorgen dat ze ermee in aanraking komen. Hierin heeft de Afbramerij een belangrijke taak.*
Met de opening van ICER in 2014 is een fysieke plaats ingericht waar het werken aan techniek en innovatie vanuit diverse sectoren, vanuit onderwijs en ondernemers ook zichtbaar is. Meerdere activiteiten en bijeenkomsten hebben in 2014 plaatsgevonden. Dit draagt bij aan een reële beeldvorming over techniek en wat dit inhoudt.
- 4.31 *Wij brengen werkzoekende jeugd en ouderen (55+) via verschillende projecten in contact met bedrijven.*
Wij dragen bij aan diverse projecten op dit gebied, o.a. via het Platform Onderwijs-Arbeidsmarkt (POA).
- 4.32 *We stimuleren de bereikbaarheid van hoger onderwijs en de samenwerking daarbinnen in Nederland en de grensstreek.*
Met de onderwijsinstellingen aan beide kanten van de grens vind afstemming plaats en wordt gekeken naar de bereikbaarheid, ook grensoverschrijdend.

Doelstelling 9:

Een inwoner is economisch zoveel mogelijk zelfstandig.

Het ISWI voert de Wet werk en bijstand (en aanverwante uitkeringen) uit voor de gemeente met als insteek het Workfirstprincipe als uitgangspunt ("werk voor uitkering") waarbij zoveel mogelijk wordt toegerust op en toegeleid naar regulier werk. Wedeo voert de Wet Sociale Werkvoorziening uit, waarbij de afgelopen jaren met succes sterk is geïnvesteerd in de ontwikkeling van de mensen van binnen naar buiten. De ontwikkelingen ten aanzien van de Participatiewet worden nauwlettend gevolgd. In het kader van deze nieuwe wet, of andere regelgeving, wordt in de regio onderzoek gedaan naar mogelijkheden om de organisaties die met werk en inkomen te maken hebben anders in te richten. Het minimabeleid in haar huidige vorm wordt heringericht.

Activiteiten 2014:

- 4.33 *We stimuleren de participatie van niet-werkenden op de arbeidsmarkt en we bieden werkervaring aan mensen met een achterstand tot de arbeidsmarkt.*
ISWI en Wedeo geven voor de gemeente Oude IJsselstreek uitvoering aan de wetgeving over de arbeidsmarkt en inkomensondersteuning.
- 4.34 *De pilot voorportaal schulddienstverlening wordt in 2014 geëvalueerd, waarna besloten zal worden over de toekomst van de organisatie van deze dienstverlening.*
De evaluatie laat zien dat het voorportaal voorziet in een behoefte. De vraag naar ondersteuning door mensen met schulden blijft toenemen. Besloten is om de functie van het Voorportaal Schulddienstverlening onder te brengen bij de Aanspreekpunten.
- 4.35 *In 2014 vindt de besluitvorming plaats over de toekomstige uitvoeringsorganisatie van werk en inkomen, zoals thans ondergebracht in Wedeo, ISWI en Sociale Zaken.*
De raad heeft besloten om te komen tot een gefuseerde toekomstige uitvoeringsorganisatie. Deze moet gereed zijn op 1 januari 2016.

PROGRAMMA 5

Kwaliteit in dienstverlening en bestuur

Programma-inhoud

In dit programma zijn de doelstellingen opgenomen die bijdragen aan het versterken van de kwaliteit van het bestuur en het inrichten van de dienstverleningsorganisatie.

Wat willen we bereiken?

Hoofddoelstelling programma (missie)

Kwaliteit in dienstverlening

De gemeentelijke dienstverlening voldoet aan de behoefte en de logica van de inwoner. De gemeente is ondernemend en creatief als het gaat om de manier waarop ze haar dienstverlening inricht, daarbij houdt de gemeente oog op de toekomst en is kostenefficiënt.

Kwaliteit in bestuur

De gemeentelijke organisatie voert haar taken doelmatig, doeltreffend en rechtmatig uit en probeert het vertrouwen te winnen bij de inwoners, bedrijven en instellingen. De gemeente is er voor haar inwoners en niet andersom.

Doelstelling 1:

De behoeften en wensen vanuit de inwoners, verenigingen en bedrijven zijn bekend. Waar mogelijk ondersteunt en faciliteert de gemeente deze behoeften en wensen.

De gemeente ontwikkelt zich tot een netwerkorganisatie die onderdeel uitmaakt van de netwerksamenleving en goed weet wat er speelt op wijk- en kernniveau. Door het in de samenleving oplossen van vraagstukken en het slim organiseren van noodzakelijke taken passen we onze dienstverlening aan, aan de behoefte van onze inwoners.

Activiteiten in 2014:

- 5.1 *Een lerende organisatie vormgeven, waarbij het steeds zoeken naar de optimale bijdrage van de samenleving en de gemeente aan een maatschappelijk effect centraal staat. Een belangrijk element van deze verandering is het doorontwikkelen van wijkgericht werken en gebiedsmakelaars.*

Er wordt volop gewerkt aan de verdere implementatie van wijkgericht werken, het gesprek aangaan met de samenleving en de instellingen die ook deelnemen aan het wijkteam. De gebiedsmakelaar vervult een spilfunctie: belangrijk startpunt voor zowel organisatie als samenleving: verbinden horizontaal en verticaal. Bij vraagstukken die de organisatie aangaan houdt de gebiedsmakelaar de organisatie een spiegel voor (omdenken).

- 5.2 *Starten met de uitvoering van het plan Social Media. In 2014 worden social media ingezet als communicatiemiddel om contact te leggen met inwoners. We willen leren als gemeente om niet alleen maar boodschappen te zenden aan onze inwoners, maar hoe we meer kunnen deelnemen aan maatschappelijke discussies als één van de betrokken partijen.*

In 2014 is gestart met de uitvoering van de Social Mediastrategie. In het begin van 2014 is er voornamelijk geëxperimenteerd met de inzet van social media en in de tweede helft van het jaar is het gebruik meer naar conversatie met inwoners verschoven. De social media wordt als aanvullend communicatiemiddel ingezet om te komen tot meer dialoog met inwoner. Niet zendergerichte inzet, maar contactgericht. Op deze manier nemen we meer deel aan maatschappelijke discussies in onze gemeente en kunnen we ons ook beter aansluiten als één van de betrokken partijen. Dat stelt ons ook beter in staat verbindingen te leggen daar waar dat nodig blijkt.

- 5.3 *Het verder uitbouwen van Het Nieuwe Werken binnen de organisatie.*

In maart is de ontmoetingplek op de overloop gerealiseerd. Een prettige plek waar men kan werken, lezen of met elkaar praten. In de tweede helft van het jaar is de grote vergaderzaal Schuilenburg nog gemoderniseerd, waardoor het een prettiger vergaderruimte is geworden, voor zowel interne als externe gasten.

Voor de inhoudelijke ondersteuning en facilitering wordt verwezen naar de paragraaf bedrijfsvoering en de andere programma's.

Doelstelling 2:
Het college en de raad beschikken tijdig over de informatie die voor hun samenspel nodig is.

2014 is het jaar van het bestendigen van werkwijzen en rapportages.

Activiteiten in 2014

5.4 *(Financiële) rapportages: maandelijks aan college en per kwartaal de raadsscorekaart aan de raad. Daarnaast ontvangt de raad per bestuursperiode van 4 maanden een bestuursrapportage.* De rapportages worden nog steeds maandelijks gemaakt en besproken in het MO en college. Nadruk hierbij ligt op het realiseren van de voorgenomen maatregelen. In aanloop naar de begroting 2015 en verder zijn de structurele maatregelen nog eens kritisch onder de loep genomen. De eventuele structurele rode maatregelen zijn in de begroting 2015 een verder verwerkt.

Doelstelling 3:
Goede dienstverlening aan de inwoners en de bedrijven; hieronder wordt verstaan tijdig, betrouwbaar, transparant, efficiënt en klantgericht.

Voor 2014 betekent dit het leggen van de basis voor de digitale dienstverlening door de gemeente aan haar inwoners. Het nieuwe team front-Office publieksbalie wordt opgeleid tot een team van dienstverlenende generalisten dat in staat is 80% van de vragen aan de voorkant af te handelen.

Activiteiten in 2014:

5.5 *Het implementeren van het zaakstelsel.*

Naast het ontwikkelen van zaaktypes is het afgelopen jaar ook ingezet op LEAN. Dit is een aanpak waarmee de werkprocessen efficiënter worden ingericht. Dit levert tijdswinst op voor de klant van het proces (intern of extern) en voor de uitvoerders van het proces. Processen binnen het Zorgloket, P&O en evenementenvergunningen zijn ondermeer 'LEAN' gemaakt.

5.6 *Het (verder) implementeren van een informatiesysteem zodat nog meer informatie verstrekt kan worden door de publieksbalie over producten, taken, wet en regelgeving, bestemmingsplannen enzovoort.*

Er is gestart met het ontwikkelen van een aantal zaaktypes voor producten van burgerzaken, omdat dit producten zijn die door de inwoners het meest worden aangevraagd. Denk hierbij aan het doorgeven van een verhuizing of het aanvragen van uittreksels. Voorheen moest men hiervoor naar het gemeentehuis komen en nu kan dit online geregeld worden.

5.7 *Het inrichten van het team publieksbalie tot een multifunctioneel team met breed inzetbare medewerkers. Dit team bevat Burgerzaken, TIC, Bouwen, Belastingen en Zorgloket. Hier ligt dan ook de noodzakelijke verbinding met het sociale domein en de ODA (omgevingsdienst Achterhoek).*

Het inrichten van het team publieksbalie tot een multifunctioneel team met breed inzetbare medewerkers is gestart en volop in ontwikkeling. Dit team bevat Burgerzaken, Tic en front-Office Zorgloket. De onderwerpen Vergunningen en Sociaal Domein staan voor 2015 op de rol. taakveld Belastingen is geen onderdeel van de Publieksbalie. Wel de aanvragen om kwijtschelding, maar die vallen onder front-Office Zorgloket.

5.8 *Het team publieksbalie wordt ingericht met een front- en backoffice. De backoffice met de specialisten kunnen zo nodig in de front-Office ingezet worden*
Dit is gerealiseerd en functioneert goed.

Doelstelling 4:
Wettelijke taken worden doelmatig, doelgericht en efficiënt uitgevoerd (minimaal huidige niveau).

Het spreekt voor zich dat de basistaken op het gebied van burgerzaken, zorg, bouwen, milieu en afval e.d. worden uitgevoerd. In 2014 worden de volgende accenten geplaatst:

Activiteiten in 2014:

- 5.9 *Het wegwerken van de achterstanden in de Basisregistraties adressen en gebouwen (BAG).*
De gemeente is nog niet geslaagd voor de BAG-audit.
Vanaf juni 2014 wordt er vooralsnog voor de periode van één jaar een toezichthouder specifiek ingezet om de achterstanden voor de BAG weg te werken. De bij de vorige audit geconstateerde hiaten in de procedures zijn weggewerkt. Daarnaast zijn er structureel een aantal geautomatiseerde voorzieningen (zoals obliek- en luchtfoto's, alsmede de vergelijking daarmee met de BAG) ingezet om het toezicht in het kader van de BAG zo efficiënt mogelijk te kunnen uitvoeren. Welke mate en vorm van toezicht voor BAG nog noodzakelijk blijft zal in het eerste kwartaal van 2015 geëvalueerd worden. Hiermee is aan alle voorwaarden voldaan om op termijn te kunnen voldoen aan de eisen die wettelijk aan de BAG gesteld worden.
- 5.10 *Het verbeteren van de volledigheid, juistheid en tijdigheid van de gegevens in de en Gemeentelijke Basisadministratie (GBA).*
Sinds vorig jaar hebben we de BRP (Basisregistratie Personen), die de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA) vervangt. In 2014 is de BRP verbeterd op volledigheid, juistheid en tijdigheid van gegevens.
- 5.11 *Het voorbereiden om de komst van de Basisregistratie Grootchalige Topografie (BTG).*
De realisatie van de Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT). De werkzaamheden zijn gegund. Voor de beheerfase wordt gewerkt aan een impactanalyse om het beheer gezamenlijk met Doetinchem, Aalten en Doesburg uit te voeren.
- 5.12 *Het verlenen en handhaven van omgevingsvergunningen (o.a. door de Omgevingsdienst Achterhoek).*
De omgevingsdienst heeft 167 (vergunning)aanvragen ontvangen. Daarvan zijn er 127 afgehandeld. Op het gebied van toezicht en handhaving zijn 115 oftewel 82% van de ingebrachte (150) controles uitgevoerd. Tenslotte zijn er 44 klachten afgehandeld, waarvan 77% binnen de gestelde termijn.

Doelstelling 5:
Oude IJsselstreek is veilig.

Activiteiten in 2014:

- 5.13 *Het uitvoeren van het uitvoeringsplan op het gebied van preventie, preparatie en repressie (door VNOG).*
Verdere invoering MOED (project om de brandweer gereed te maken voor de toekomst op basis van 6-tal gekozen uitgangspunten) binnen de VNOG,
Uitruk op maat
Verdere invulling rol voor officier Bevolkingszorg (OvD-BZ) die namens de gemeente bij een GRIB 1 situatie plaats zal gaan nemen in het COPI. Opleiding heeft plaatsgevonden en eerste COPI oefeningen zijn gehouden. De OvD-BZ is in het kader van de WMO regeling aangesteld als eerste aanspreekpunt binnen de gemeente bij calamiteiten op het gebied van jeugd
- 5.14 *Het optimaliseren van het rampenbestrijdingsplan door de samenwerking in de regio verder vorm te geven.*
Presentatie en verdere uitwerking van programma "Bevolkingszorg op orde" versie 2.0.
In de crisisbeheersing hebben de gemeenten een specifieke rol, namelijk het zorgdragen voor de bevolkingszorg. De afgelopen jaren is een notitie "Eigentijdse Bevolkingszorg in de VNOG" opgesteld over de doorontwikkeling van de bevolkingszorg naar de nieuwe normen, de inbedding en de benodigde ondersteuning.
Implementatie van het nieuw landelijk registratie systeem slachtoffers bij rampen en in crisissituaties (SIS) Dit heet voortaan "Verwanteninformatie".
- 5.15 *Samen met inwoners, ondernemers en maatschappelijk middenveld gemeenschappelijke doelen en activiteiten verwoorden t.a.v. het vergroten van het gevoel van veiligheid.*
In de periode november 2014 t/m maart 2015 zijn in samenwerking met Politie en stichting preventie en veiligheid drie informatieavonden georganiseerd om woninginbraak tegen te gaan.

Harmoniseren evenementenbeleid

Het doel is uniformiteit in de werkwijze binnen de (81) gemeenten in de provincies Gelderland en Overijssel, de vijf Veiligheidsregio's en de politie eenheid voor de afhandeling bij evenementen om zo te komen tot één uniform evenementenkader en één evenementenkalender.

Voortzetting van de anti fietsendiefstal campagne door aan te sluiten bij het Achterhoek brede project lokfietsen.

- 5.16 *In 2014 door hangjongeren en omwonenden een plan ontwikkelen om overlast weg te nemen of te beperken.*

Het plan verder uit te voeren door onder andere, extra inzet van oa jeugdagent en de via RADAR aangestelde jongerenwerker, inzet van het vanuit Graafschapcollege opgerichte TOP TEAM en met ondersteuning van het Veiligheidskamer, opgezette pilot project Jongeren Oude-IJsselstreek (JOY).

Het actualiseren van de Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Oude IJsselstreek. In mei ter vaststelling aan de raad voorstellen.

- 5.17 *Samen met de horeca de ontwikkeling voor de vergroting van veiligheid bespreken en afspraken hierover uitvoeren.*

Het ontwikkelen en implementeren van het Preventie en Horecaplan

Het plan is in 2014 in voorbereiding genomen. In 2015 zal het tot besluitvorming komen.

Waarna het gecommuniceerd wordt met alle horecaondernemers.

Doelstelling 6:

Een schone gemeente door een doelmatige afvalinzameling.

Activiteiten in 2014:

- 5.18 *Het realiseren van een milieustraat.*

Milieustraat is niet gerealiseerd. De raad gaat in 2015 in het kader van het VANG (afvalstoffenbeleidsplan) bepalen of een milieustraat gewenst is of niet.

- 5.19 *Het plaatsen ondergrondse afvalcontainers (verzamelcontainers).*

Het plaatsen van ondergrondse containers is in 2014 nagenoeg afgerond.

- 5.20 *De implementatie van het nieuwe afvalstoffenbeleidsplan.*

Het nieuwe afvalstoffenbeleidsplan (VANG) is in 2014 in voorbereiding genomen. In 2015 zal het tot besluitvorming komen.

- 5.21 *Er wordt samen met de samenleving actie ondernomen tegen horizonvervuiling (excessen).*

Opschoondag is gehouden. Betreft een jaarlijks terugkerend initiatief van de WBE's in samenwerking met de gemeente.

Hoofdstuk 11 Paragrafen

10.1 Paragraaf Financiering

Inleiding

De financieringsparagraaf (of treasuryparagraaf) vormt, op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV), een verplicht onderdeel van zowel de begroting als de jaarrekening. Daarnaast vloeit deze paragraaf voort uit de bepalingen van de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet FIDO). Deze wet stelt regels met betrekking tot het financieringsgedrag van gemeenten. Het belangrijkste uitgangspunt is het bevorderen van een solide financiering en kredietwaardigheid van de decentrale overheden en het beheersen van de renterisico's. In deze wet zijn de kaders gesteld voor een verantwoorde, prudente en professionele inrichting en uitvoering van de treasuryfunctie van decentrale overheden. De treasuryfunctie wordt hierbij gedefinieerd als:

*het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op:
de financiële vermogenswaarden, de financiële geldstromen, de financiële posities en
de hieraan verbonden risico's.*

De treasuryparagraaf is in samenhang met het treasurystatuut een belangrijk instrument voor het transparant maken van de financieringsfunctie van de gemeente.

Beleid

De activiteiten van de gemeenten op het gebied van financiering zijn, zoals in de inleiding vermeld, gebonden aan wettelijke kaders. De belangrijkste kaders zijn opgenomen in de Wet Financiering Decentrale Overheden, waarbij onze belangrijkste beleidsuitgangspunten zijn:

- de gemeente mag uitsluitend leningen of garanties verstrekken uit hoofde van de 'publieke taak';
- de gemeenteraad dient daarbij goedkeuring te verlenen aan derde partijen, waarbij vooraf advies wordt ingewonnen over de financiële positie en de kredietwaardigheid van de betreffende partij;
- de gemeente kan middelen uitzetten uit hoofde van de treasuryfunctie, indien deze uitzettingen een prudent karakter hebben en niet zijn gericht op het genereren van inkomsten door het lopen van overmatig risico;

Het prudente karakter wordt daarbij gewaarborgd door middel van de richtlijnen en de limieten zoals opgenomen in het treasurystatuut.

- het gebruik van derivaten (beleggingproduct, bestaande uit meerdere productcategorieën, elk met een eigen karakter en een eigen beleggingsstrategie) is niet toegestaan;
- Bij het aantrekken van financieringen voor een periode van één jaar en langer gelden de volgende uitgangspunten:
 1. Financieringen worden enkel aangetrokken ten behoeve van de uitoefening van de publieke taak;
 2. Om het renteresultaat te optimaliseren wordt de financiering met externe financieringsmiddelen zoveel mogelijk beperkt door eigen financieringsmiddelen in te zetten;
 3. De onderhandse lening, is de enige toegestane leningsvorm bij het aantrekken van financieringen;
 4. De gemeente vraagt indien mogelijk offertes op bij 3 instellingen (met een zogenaamde triple A-rating) alvorens een financiering wordt aangetrokken. De resultaten van de eventueel overige offertes waarvan geen gebruik wordt gemaakt dienen later bij de uiteindelijke beslissing te worden vermeld.
- In het door het college vastgestelde Treasurystatuut belangrijkste doelstellingen van de financieringsfunctie zijn:
 - verzekeren van een duurzame toegang tot de financiële markten tegen acceptabele condities;
 - beschermen van de gemeentelijke vermogens- en (rente)resultaten tegen ongewenste financiële risico's, zoals rente-, koers- en liquiditeitsrisico's;
 - minimaliseren van kosten (intern en extern) bij het beheren van de geldstromen en de financiële posities;
 - optimaliseren van renteresultaten binnen de kaders van de Wet FIDO en het Treasurystatuut.

Risicobeheer

De risico's die worden gelopen binnen onze gemeente bij de uitvoering van de treasurytaak bestaan voornamelijk uit liquiditeiten, rente en kredietrisico's. Om die risico's te beperken geldt er vanuit de wet Fido een vastgestelde kasgeldlimiet renterisiconorm.

Op het gebied van het risicobeheer geldt het volgende:

Renterisico

Dit is het risico dat de gemeente kan worden geconfronteerd met sterke rentestijgingen voor reeds afgesloten leningen. Onder renterisicobeheer is het bewust beperken van de -negatieve- invloed van toekomstige rentewijzigingen op het resultaat van de organisatie en op de waarde van rentedragende activa en passiva. Ook het minimaliseren van de rentekosten en het optimaliseren van de rentebaten behoren tot dit onderwerp.

Het renterisico wordt beperkt door een lening af te sluiten tegen een vast rentepercentage en per lening te bekijken welke leningsvorm en looptijd het meest gunstig is.

Kredietrisico

Dit is het risico dat de gemeente loopt wanneer geldleningen worden verstrekt aan rechtspersonen die in voorkomende gevallen in financiële problemen zouden kunnen komen. In het treasurystatuut is vastgelegd dat de gemeente alleen geld mag uitlenen aan betrouwbare bedrijven (met minimaal een zogeheten AAA-rating), semi-overheden of aan instellingen waarvoor een solvabiliteitsratio van 0% geldt. Beperkte risico's loopt de gemeente bij geldleningen die verstrekt zijn aan verenigingen. Hypothecaire leningen aan ambtenaren zijn begrensd door de waarde van het verbonden onroerend goed.

Liquiditeitsrisico

Liquiditeitsrisico is het risico dat de gemeente op de korte termijn niet genoeg geld in kas heeft om aan zijn verplichtingen te voldoen. Hierom worden liquiditeitsplanningen en een liquiditeitsbegroting opgesteld. Hierbij wordt erop toegezien dat de liquiditeitspositie voldoende is om te garanderen dat de verplichtingen tijdig worden nagekomen.

Met name het goed plannen van investeringsuitgaven en het verschaffen van goed inzicht in de grondexploitatie draagt bij aan een goed liquiditeitsbeheer en vermindert de risico's.

Ontwikkelingen

Relatiebeheer

De NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) is de huisbankier van de gemeente Oude IJsselstreek. De dienstverlening verloopt naar tevredenheid en wordt eens per 5 jaar geëvalueerd. De gemeente heeft ook een rekening bij de ING bank en de Rabobank.

Kasbeheer

Liquiditeitsprognoses zijn ten opzichte van voorgaande jaren wat verbeterd en zal op termijn uitmonden in management informatie en een betere beheersing van de kasstromen.

Ten aanzien van de debiteuren geldt dat er een vast beleid is ten aanzien van de invordering. Voor belastingdebiteuren gelden wettelijke bepalingen en wordt voor de dwanginvordering gebruik gemaakt van een extern deurwaarderskantoor. Voor de overige -dubieuze- debiteuren wordt van geval tot geval bezien of dwanginvordering via de gerechtsdeurwaarder zowel juridisch als praktisch (kosten/baten) zinvol is.

Rentevisie

Voor de rentevisie maakt de gemeente vooral gebruik van de informatie van de BNG Bank, het CBS en de rentenotitie van Thésor. Eind 2014 is de economie naar vijftien maanden uit de recessie. Gemiddeld is de economie in 2014 gekrompen tot en met het 3e kwartaal met 0,6% om het 4e kwartaal een kleine groei te laten zien van 0,1%. Voor 2014 kwam het inflatiecijfer uit op 2,53%. Voor het jaar 2014 is door het CBS een verdere voorzichtige groei geraamd. De tarieven voor het kort geld blijven relatief goedkoop ten opzichte van het lang geld.

Wet HOF

Op 11 december 2013 is de wet houdbare overheidsfinanciën (wet Hof) officieel gepubliceerd. In die wet worden de Europese normen verankerd voor de hoogte van de overheidsschuld en de jaarlijkse groei van de overheidsschuld. Die normen raken ook gemeenten, omdat de gemeenteschulden en financieringstekorten van gemeenten meetellen in de overheidsschuld van Nederland. Alle gemeenten samen krijgen een plafond voor het totale EMU-tekort van gemeenten in een jaar. Dat plafond wordt volgens de wet na bestuurlijk overleg voor een bepaalde periode overeengekomen. In 2015 is de 1^e evaluatie gepland.

Schatkistbankieren

Ook is einde 2013 de wet tot wijziging van de Wet financiering decentrale overheden (de wet verplicht schatkistbankieren) aangenomen. Schatkistbankieren verplicht alle decentrale overheden om hun overtollige liquide middelen aan te houden in de schatkist. Het woord "overtollig" verwijst naar alle middelen die decentrale overheden niet onmiddellijk nodig hebben voor de publieke taak. Een decentrale overheid behoudt, op basis van de wet Fido, de mogelijkheid om leningen te verstrekken en uitzettingen te verrichten uit hoofde van de publieke taak. De deelname aan schatkistbankieren verandert daar niets aan. Schatkistbankieren wordt uitgevoerd door het agentschap. Alle deelnemers aan het schatkistbankieren hebben een privaatrechtelijke rekening-courantovereenkomst met de Staat der Nederlanden, vertegenwoordigd door het agentschap. Schatkistbankieren is gebaseerd op het afkomen van het saldo op een bankrekening ten gunste van de rekening-courant die een decentrale overheid heeft bij de schatkist dan wel het aanvullen van een bankrekening ten laste van de rekening-courant die een decentrale overheid heeft bij de schatkist. Deelname van de decentrale overheden aan schatkistbankieren draagt bij aan een lagere EMU-schuld van de collectieve sector, de externe financieringsbehoefte van het rijk zal hiermee dan ook verminderen.

Financiering

Financieringspositie

Ook dit jaar stonden er grote investeringen en projecten op het programma. De belangrijkste projecten zijn terug te vinden onder de beleidshoofdpunten.

Hieronder worden de financieringsbehoeften afgezet tegen de financieringsmiddelen.

Financieringsbehoefte

Financieringsbehoefte	stand 1-1-2014	Stand 31-12-2014
Vaste activa	143.946.391	146.497.735
Totaal financieringsbehoefte	143.946.391	146.497.735

Financieringsmiddelen

Binnen de gemeente Oude IJsselstreek zijn volgende financieringsmiddelen beschikbaar:

Financieringsmiddelen	stand 1-1-2014	Stand 31-12-2014
Vaste geldleningen o/g	126.216.671	130.113.489
Reserves incl. rekeningresultaat	33.685.920	29.402.135
Voorzeningen	2.254.434	3.081.708
Totaal financieringsmiddelen	162.157.025	162.597.332

Het verschil tussen de behoefte en de middelen laten in eerste instantie een "overschot" op de middelen zien per balansdatum. Echter het gaat hier om een momentopname in werkelijkheid zijn de cijfers continue aan veranderingen onderhevig. Per einde 2014 is een langlopende geldlening aangetrokken en is er niets meer gefinancierd met kortgeld. In 2015 wordt voor bijna 15 miljoen aan restantkredieten opgevoerd. Ook zijn niet opgenomen bijvoorbeeld de voorraden dit is ook een vorm van financieringsbehoefte. In de grondexploitatie is de komende jaren ook een behoefte aanwezig.

Er valt daarom ook niet eenduidig te stellen dat de financieringsmiddelen hoger zijn dan de financieringsbehoefte op dat moment.

Beheersing risico's

Liquiditeitsrisico - kasgeldlimiet

Ter beperking van het renterisico is in de Wet FIDO een norm opgenomen ten aanzien van de korte schuld, de zogeheten kasgeldlimiet. Deze limiet geeft de maximale omvang van de korte schuld (maximaal 1 jaar) aan. De limiet wordt berekend naar een vast percentage (8,5%) van het begrotingstotaal per 1 januari. Als de kasgeldlimiet wordt overschreden zal (een deel van) de kortlopende schuld moeten worden omgezet in een langlopende schuld (consolidatie van vlottende schuld). Voor Oude IJsselstreek zag dat er als volgt uit:

Begrotingstotaal per 1 januari 2014	82.859.116
Vastgesteld percentage	8,5%
Kasgeldlimiet	7.043.025
Kasgeld 2014 gemiddeld	7.166.333
Overschrijding limiet	123.308

De kasgeldlimiet is gemiddeld over het boekjaar licht overschreden. Bij de BNG Bank is in 2014 een vaste lening aangegaan van € 15.000.000 om de overschrijding op te vangen.

Renterisico - renterisiconorm

Middels de renterisiconorm wordt bepaald welk renterisico de gemeente loopt op haar vaste schuld (leningen met een looptijd langer dan 1 jaar).

De renterisiconorm is bepaald op 20% van het begrotingstotaal. Dat wil zeggen dat in enig jaar de verplichte aflossingen en renteherzieningen niet meer dan 20% van begrotingstotaal mogen bedragen. Het aangaan van nieuwe langlopende geldleningen wordt door de Provincie niet gezien als een renteherziening. Slechts de aflossing van deze leningen maakt onderdeel uit van de berekening van de renterisiconorm. Er is een minimumbedrag vastgesteld van € 2,5 miljoen. Uitgangspunt van de renterisiconorm is het beheersen van de renterisico's op langlopende schulden. Dit gebeurt door het aanbrengen van spreiding in de looptijden van de leningen. Daarmee wordt voorkomen dat een - groot- deel van de leningen tegelijk opnieuw moet worden afgesloten, met het risico van snel oplopende rentelasten.

De ontwikkeling van de leningenportefeuille ziet er als volgt uit:

Ontwikkeling leningenportefeuille	2014
Stand leningen 1 januari	126.216.671
Vervroegde aflossingen	0
Reguliere aflossingen	-/-11.103.182
Nieuw aangetrokken leningen	15.000.000
Stand leningen per 31 december	130.113.489

De renterisiconorm wordt berekend als een percentage van de totale begroting. De omvang van de renterisiconorm van dit jaar is opgenomen in de onderstaande tabel.

Berekening renterisiconorm	Begroting 2014
Begrotingstotaal	82.859.116
Wettelijk vastgesteld percentage	20%
Renterisiconorm	16.571.823

De ontwikkelingen op het gebied van de renterisico's zagen er dit jaar als volgt uit:

Renterisico's vaste schuld	Werkelijk 2014
1a. Renteherziening op vaste schuld o/g	0
1b. Renteherziening op vaste schuld u/g	0
2. Netto renteherziening op vaste schuld	0
3a. Nieuw aangetrokken vaste schuld	15.000.000
3b. Nieuwe verstrekte lange leningen	
4. Netto nieuw aangetrokken vaste schuld	15.000.000
5. Aflossingen	11.103.182
6. Herfinanciering	0
Renterisico (saldo 1, 2 + 5)	11.103.181

De opgenomen geldlening voor € 15.000.000 is aangegaan per 31 december 2014.

De huidige opgenomen leningen bieden de geldgevers geen mogelijkheid tot rente aanpassingen. De te betalen rentelasten van opgenomen geldleningen bedroeg voor 2014 € 4.026.764.

De toets van de renterisiconorm geeft het onderstaande beeld te zien.

Toets renterisiconorm	Begroting 2014
Renterisiconorm	16.571.823
Renteherziening of aflossing	11.103.182
Ruimte (+) - Overschrijding (-)	5.468.641

Geconcludeerd kan worden dat onze gemeente dit jaar geen renterisico heeft gelopen.

10.2 Paragraaf Verbonden partijen

Inleiding

In deze paragraaf schenken we aandacht aan de relaties en verbindingen van de gemeente met (verbonden) derde partijen, waarin bestuurlijke invloed wordt uitgeoefend en waarmee financiële belangen gemoeid zijn.

Onder bestuurlijke invloed verstaan we in dit verband een zetel in het bestuur van een participatie of het hebben van stemrecht. Van financieel belang is sprake als de gemeente de middelen welke ten behoeve van de (verbonden) derde partij beschikbaar heeft gesteld als verloren dient te beschouwen in geval van faillissement van de verbonden partij. Van een dergelijk belang is ook sprake als financiële tegenvallers onder bepaalde voorwaarden door de verbonden partij verhaald kunnen worden op de gemeente. Subsidieverlening valt dus niet onder het begrip “verbonden partij.” Er is immers alleen sprake van een financieel belang en niet van een direct bestuurlijk belang. Men spreekt dus van een verbonden partij als er sprake is van zowel een bestuurlijk als een financieel belang.

Voor de gemeenteraad zijn verbonden partijen om twee redenen relevant:

1. Verbonden partijen voeren beleid uit dat de gemeente in principe ook zelf kan (blijven) doen. De gemeente mandateert als het ware de verbonden partij. De gemeente blijft de uiteindelijke verantwoordelijkheid houden voor het realiseren van de beoogde doelstellingen. De raad heeft nog steeds de kaderstellende en controlerende taak.
2. De kosten - het budgettaire beslag - en de financiële risico's die de gemeente met verbonden partijen kan lopen en de daaruit voortvloeiende budgettaire gevolgen.

Beleid

De paragraaf “Verbonden partijen” is een in het kader van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) een verplichte paragraaf. In artikel 21 van de “Verordening op de uitgangspunten voor het financieel beleid, alsmede voor het financieel beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie gemeente Oude IJsselstreek” is bepaald dat in deze paragraaf bij de begroting (en de jaarstukken) in elk geval wordt ingegaan op:

- nieuwe verbonden partijen;
- het beëindigen van bestaande verbonden partijen;
- de visie die de gemeente heeft op verbonden partijen in relatie tot de realisatie van de doelstellingen die zijn opgenomen in de begroting;
- de beleidsvoornemens van de verbonden partijen zelf;
- het wijzigen van bestaande verbonden partijen;
- eventuele problemen (risico's) bij bestaande verbonden partijen.

Lijst van de verbonden partijen

Deze paragraaf dient om op hoofdlijnen inzicht te geven in de verbonden partijen. Om die reden is het begrip ‘financieel belang’ in dit kader verruimd naar ‘aanmerkelijk financieel belang’, waarbij een financiële ondergrens is gehanteerd van € 50.000.

Regio Achterhoek (Doetinchem)										
Relatie met de programma's	<p>3. Oude industrie verbonden met cultuur en kunst</p> <p>4. Energiek ondernemen</p> <p>5. Kwaliteit in dienstverlening en bestuur</p>									
Doelstelling	<p>Gemeenschappelijke belangenbehartiging op het gebied van:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Grensoverschrijdende samenwerking • Verkeer en vervoer • Economische ontwikkeling en arbeidsmarkt • Jeugd en onderwijs • Cultuur • Recreatie en toerisme • Zorg en welzijn • Milieu en afval • Ruimtelijke ontwikkeling en volkshuisvesting 									
Activiteiten	<p>§ Voor 2 juli 2014, op basis van de oude Agenda Achterhoek 2020, secretariële ondersteuning verlenen aan de werkplaatsen van Achterhoek 2020</p> <p>§ Procesmanagement en communicatie Achterhoek 2020 (Ondersteuning vanuit Regio door André Oosterink en communicatie + beheer website Achterhoek 2020 door Regio Achterhoek)</p> <p>§ Procesmanagement en coördinatie van de grensoverschrijdende samenwerking (Euregio, samenwerking Regio Twente, Kreis Kleve en Borken)</p> <p>§ Procesmanagement Europese subsidies (binnenhalen Leader, INTERREG V subsidiegelden)</p> <p>§ Lobby (organiseren lobbyactiviteiten)</p> <p>§ Regiomarketing / economische profilering (Campagne Echte Achterhoek, Smart Industrie)</p> <p>§ Secretariële ondersteuning van de vijf portefeuillehoudersoverleggen (Duurzame Economie, Vrijetijds Economie, ROV, Verkeer en Vervoer, Externe Betrekkingen)</p> <p>§ Programmamanagement regiocontract (Beheer, programmamanagement ligt bij Joke Emaus)</p> <p>§ Secretariële projectondersteuning bijv. Kernenfoto's)</p> <p>§ Financiële afhandeling voor Externe Veiligheid (Externe Veiligheid was in het verleden een taak van de Regio maar berust nu bij Omgevingsdienst Achterhoek (ODA). De financiële afhandeling voor Externe Veiligheid vindt in 2014 voor het laatste jaar via Regio Achterhoek plaats)</p>									
Deelnemende partijen	<table border="0"> <tr> <td>• Aalten</td> <td>• Doetinchem</td> <td>• Montferland</td> </tr> <tr> <td>• Berkelland</td> <td>• Oost Gelre</td> <td>• Winterswijk</td> </tr> <tr> <td>• Bronckhorst</td> <td>• Oude IJsselstreek</td> <td></td> </tr> </table>	• Aalten	• Doetinchem	• Montferland	• Berkelland	• Oost Gelre	• Winterswijk	• Bronckhorst	• Oude IJsselstreek	
• Aalten	• Doetinchem	• Montferland								
• Berkelland	• Oost Gelre	• Winterswijk								
• Bronckhorst	• Oude IJsselstreek									
Bestuurlijk belang	<p>De gemeente bezet één zetel in het Algemeen Bestuur vanuit het college. (portefeuillehouder regio)</p> <p>Per portefeuillehoudersoverleg is een collegelid afgevaardigd.</p>									
Ontwikkelingen	<p>Achterhoek 2020 heeft per 2 juli 2014 een nieuwe agenda opgesteld en gekozen voor een nieuwe werkwijze, mede daardoor zijn de werkplaatsen verdwenen. Daarmee is halverwege 2014 ook deels de taakstelling van de Regio Achterhoek gewijzigd. Op 9 september 2014 is tijdens het AB van de Regio Achterhoek voor het eerst besproken wat de nieuwe opdracht aan de Regio vanuit de deelnemende gemeenten zou moeten zijn. De taakstelling die daaruit voortvloeit gaat zich primair richten op het behartigen van belangen van de gemeenten en het verbinden van gemeenten met elkaar en indien gewenst met derden. Op 28 januari 2015 is de nieuwe opdracht aan de Regio Achterhoek definitief bevestigd en derhalve besloten.</p>									
Risico's en getroffen beheersmaatregelen	<p>Voor deelname aan gezamenlijke projecten moeten middelen worden gereserveerd (geld en personeel).</p>									

GGD-Gelre IJssel (Zutphen)	
Relatie met de programma's	5. Kwaliteit in dienstverlening en bestuur
Doelstelling	Het op regionaal niveau vaststellen en uitvoeren van gezondheidsbeleid. Dit betreft met name activiteiten op het gebied van preventie zoals gezondheidsbevorderende en –beschermende maatregelen.
Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Preventieve en uitvoerende taken vanuit de Wet publieke gezondheid, genoemd in de artikelen 2, 4, 5, 5a, 6 en 7. Dit betreft o.a. de taken op het gebied van jeugdgezondheidszorg en preventieve ouderengezondheidszorg. • Het uitbrengen van hygiëeadvies aan instellingen. • Het uitvoeren van inspecties bij kinderopvang als bedoeld in de Wet kinderopvang. • Het uitbrengen van medisch milieukundige adviezen. • Het vaccineren en voorlichten van reizigers. • Het verrichten van taken op het terrein van de forensische geneeskunde. • Overige uit te voeren taken op het terrein van de volksgezondheid die van een GGD verwacht mogen worden ten behoeve van gemeenten, personen, instellingen en organisaties.
Deelnemende partijen	<ul style="list-style-type: none"> <li style="width: 33%;">• Aalten <li style="width: 33%;">• Epe <li style="width: 33%;">• Oldebroek <li style="width: 33%;">• Apeldoorn <li style="width: 33%;">• Ermelo <li style="width: 33%;">• Oost Gelre <li style="width: 33%;">• Berkelland <li style="width: 33%;">• Harderwijk <li style="width: 33%;">• Oude IJsselstreek <li style="width: 33%;">• Bronckhorst <li style="width: 33%;">• Heerde <li style="width: 33%;">• Putten <li style="width: 33%;">• Brummen <li style="width: 33%;">• Lochem <li style="width: 33%;">• Voorst <li style="width: 33%;">• Doetinchem <li style="width: 33%;">• Montferland <li style="width: 33%;">• Winterswijk <li style="width: 33%;">• Elburg <li style="width: 33%;">• Nunspeet <li style="width: 33%;">• Zutphen
Bestuurlijk belang	De portefeuillehouder volksgezondheid maakt vanuit het college van B&W deel uit van het algemeen bestuur.
Ontwikkelingen	<ul style="list-style-type: none"> • In 2014 is de uitgangspuntennota 2015 verschenen. Met de uitgangspuntennota 2015 biedt de GGD meer kans aan gemeenten op sturing van de jaarlijkse begroting. • Bezuinigingsmaatregelen worden nader uitgewerkt • De ontwikkelingen omtrent de toekomstige plek van de I-JGZ (integrale jeugdgezondheidszorg 0 t/m 19 jaar) staat ter discussie.
Risico's en getroffen beheersmaatregelen	De beleidsvoornemens zijn gebaseerd op de in 2009 vastgestelde strategische visie. Kern van deze visie is dat de gemeenten hebben gekozen voor een GGD die zich versterkt als een gemeentelijke gezondheidsdienst. De GGD heeft de opdracht diverse bezuinigingen nader uit te werken.

Veiligheidsregio Noord Oost Gelderland (Apeldoorn)	
Relatie met de programma's	5. Kwaliteit in dienstverlening en bestuur
Doelstelling	Het gemeenschappelijk en op regionaal niveau uitvoeren van veiligheidsbeleid, specifiek gericht op brandweertaken, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen, rampenbestrijding en multidisciplinaire samenwerking, zowel preventief als repressief.
Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> • inventariseren van risico's van branden, rampen en crises; • adviseren van het bevoegd gezag over risico's van branden, rampen en crises in de bij of krachtens de wet aangewezen gevallen alsmede in de gevallen die in het beleidsplan zijn bepaald; • adviseren van het college van burgemeester en wethouders over; • het voorkomen, beperken en bestrijden van brand; • het beperken van brandgevaar; • het voorkomen en beperken van ongevallen bij brand en al hetgeen daarmee verband houdt; • het beperken en bestrijden van gevaar voor mensen en dieren bij ongevallen anders dan bij brand. • voorbereiden op de bestrijding van branden en het organiseren van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing; • instellen en in stand houden van een brandweer; • instellen en in stand houden van een GHOR; • voorzien in de meldkamerfunctie; • aanschaffen en beheren van gemeenschappelijk materieel; • inrichten en in stand houden van de informatievoorziening binnen de diensten van de veiligheidsregio en tussen deze diensten en de andere diensten en organisaties die betrokken zijn bij de eerder genoemde taken.
Deelnemende partijen	<ul style="list-style-type: none"> <li style="width: 33%;">• Aalten <li style="width: 33%;">• Ermelo <li style="width: 33%;">• Oost Gelre <li style="width: 33%;">• Apeldoorn <li style="width: 33%;">• Harderwijk <li style="width: 33%;">• Oude IJsselstreek <li style="width: 33%;">• Berkelland <li style="width: 33%;">• Hattum <li style="width: 33%;">• Putten <li style="width: 33%;">• Bronckhorst <li style="width: 33%;">• Heerde <li style="width: 33%;">• Voorst <li style="width: 33%;">• Brummen <li style="width: 33%;">• Lochem <li style="width: 33%;">• Winterswijk <li style="width: 33%;">• Doetinchem <li style="width: 33%;">• Montferland <li style="width: 33%;">• Zutphen <li style="width: 33%;">• Elburg <li style="width: 33%;">• Nunspeet <li style="width: 33%;">• Epe <li style="width: 33%;">• Oldebroek
Bestuurlijk belang	De burgemeester vertegenwoordigt de gemeente in het algemeen bestuur.
Ontwikkelingen	Per 1 januari 2014 zijn het materieel en de vrijwilligers overgedragen aan de VNOG. Verder worden de mogelijkheden voor het overdragen van de kazernes onderzocht. Ook is de VNOG bezig met het projectplan MOED.
Risico's en getroffen beheersmaatregelen	Het regionaal crisisplan is begin 2012 geïmplementeerd. Binnen het cluster Brandweer Achterhoek West is het beleid op de gebieden repressie, risicobeheersing en operationele voorbereiding in het Beleidsplan 2011 - 2015 gelijk getrokken voor de vier deelnemende gemeenten in het cluster. Het AB van VNOG heeft gekozen voor een scenario waarbij 10% wordt bezuinigd. Het cluster Brandweer Achterhoek West garandeert de huidige brandweezorg voor hetzelfde geld. Vanaf 2013 is de bijdrage van alle gemeenten € 19,90 per inwoner. Dit komt overeen met het huidige prijsniveau van de gemeente Oude IJsselstreek, dat het laagste is van de deelnemende gemeenten. Wat andere gemeenten meer betalen wordt ingezet als veranderkapitaal/frictiekosten.

Omgevingsdienst Achterhoek (Hengelo Gld.)			
Relatie met de programma's	5. Kwaliteit in dienstverlening en bestuur		
Doelstelling	Het uitvoeren van omgevingsrecht conform de landelijke kwaliteitscriteria.		
Activiteiten	Vergunningverlening en handhaving op het gebied van milieuwetgeving en aanverwante specialismen.		
Deelnemende partijen	Gemeente Aalten Gemeente Berkelland Gemeente Bronckhorst Gemeente Doetinchem Gemeente Lochem	Gemeente Montferland Gemeente Oost-Gelre Gemeente Oude IJsselstreek Gemeente Winterswijk	Gemeente Zutphen Provincie Gelderland
Bestuurlijk belang	De gemeente bezet één zetel in het Algemeen Bestuur vanuit het college en is plaatsvervangend lid van Dagelijks Bestuur.		
Ontwikkelingen	<p>Wettelijk zijn in 2014 een aantal taken van provincies overgedragen aan gemeenten. Hiervoor is ook de uitkering aan gemeenten in het gemeentefonds aangepast. De stijging van de bijdrage aan de ODA wordt voor een groot deel (€113.776) hierdoor verklaard.</p> <p>Het overige gedeelte van de stijging van de bijdrage aan de ODA wordt verklaard doordat de ODA gaat en moet investeren in ICT. Van het uitgangspunt 'verlengde kabels' is gebleken dat dit in de praktijk niet werkt en een obstakel is voor de efficiëncyslag die de ODA nog moet maken. Naast de meerkosten voor het gebruik, onderhoud, beheer en ontwikkeling van software brengt dit ook loonkosten voor applicatiebeheer en informatiemanagement met zich mee.</p>		
Risico's en getroffen beheersmaatregelen	<p>De Omgevingsdienst Achterhoek is een uitvoeringsorganisatie die met de Gelderse Maat als uitgangspunt conform Wet- en regelgeving (incl. de zogenaamde 'VTH-criteria') uitvoering geeft aan wat formeel taken zijn van de deelnemende organisaties. Voor zover er sprake is van zelfstandige beleidsvoornemens hebben die hoofdzakelijk betrekking op het niveau van bedrijfsvoering en die zijn vastgelegd in het bedrijfsplan zoals dat in 2012 door het directieurennetwerk en de colleges van de deelnemende organisatie zijn vastgesteld.</p> <p>Er is een risico dat de ODA de komende jaren BTW moet gaan betalen. Dat zou de kosten voor de ODA met 21% doen stijgen. Op dit moment is het echter niet goed mogelijk een reële inschatting te geven van de waarschijnlijkheid van dit risico. De ontwikkelingen op dit gebied worden scherp in de gaten gehouden.</p>		

Recreatieschap Achterhoek Liemers (Hummelo)	
Relatie met de programma's	4. Energiek ondernemen
Doelstelling	Het Recreatieschap heeft tot doel het behartigen van de gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten op de terreinen openlucht recreatie en toerisme. Bescherming van bestaande natuurlijke waarden en landschappelijk karakter is daarbij uitgangspunt.
Activiteiten	Het Recreatieschap heeft tot doel het behartigen van de gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten op de terreinen openlucht recreatie en toerisme. Bescherming van bestaande natuurlijke waarden en landschappelijk karakter is daarbij uitgangspunt.
Deelnemende partijen	<ul style="list-style-type: none"> • Aalten • Berkelland • Bronckhorst • Doetinchem • Duiven • Lochem * • Montferland • Oost Gelre • Oude IJsselstreek • Rijnwaarden • Westervoort • Winterswijk • Zutphen *
Bestuurlijk belang	Lid college van B&W is lid algemeen bestuur, lid raad is plaatsvervangend lid.
Ontwikkelingen	Per 1-1-2014 geldt de situatie dat: <ul style="list-style-type: none"> • het beheer van de recreatieve paden bij de gemeenten is ondergebracht waar deze liggen; • de recreatiegebieden (m.u.v. de Bielandt) zijn overgedragen aan het RGV; • routeontwikkeling en bewegwijzering is ondergebracht in een Routebureau hetgeen deel uitmaakt van de onlangs opgerichte Stichting Achterhoek Toerisme.
Risico's en getroffen beheersmaatregelen	Er van uitgaande dat de ontmanteling van het RAL daadwerkelijk met de beschikbare reserves wordt uitgevoerd, is geen sprake meer van risico's. Het RGV is een BV waarin de voormalige RAL-gemeenten als niet-risicodragende aandeelhouder deelnemen.

Amphion (Doetinchem)	
Relatie met de programma's	3. Oude industrie verbonden met cultuur en kunst
Doelstelling	Bieden breed cultureel theateraangebod in daarbij te onderscheiden kunstvormen. Realisatie van theater podiumplan Oost/Achterhoek met theaters in de Achterhoek.
Activiteiten	Theater en conferenties
Deelnemende partijen	Gemeenten Oude IJsselstreek, Aalten, Bronckhorst en Doetinchem.
Bestuurlijk belang	De wethouder Cultuur is vertegenwoordiger in Algemene Vergadering van Aandeelhouders. De Raad van Commissarissen zijn inhoudelijk deskundigen uit de regio.
Financieel belang	Gemeente is aandeelhouder en die 25 aandelen hebben een boekwaarde van ongeveer € 450 per stuk.
Ontwikkelingen	Professioneel theaterprogramma Oost Gelderland.
Risico's en getroffen beheersmaatregelen	Opgezette beheerorganisatie zorgt voor het financieel management. Gemeenteraden hebben duidelijke grenzen bepaald en meegegeven aan Aandeelhouders (AVA). De geconstateerde gebreken aan de buitenmuur vormen een risico. Onderzocht wordt welke mogelijkheden er zijn om te komen tot een oplossing.

Stadsbank Oost Nederland (Enschede)	
Relatie met de programma's	4. Energiek ondernemen
Doelstelling	Op zowel maatschappelijk als zakelijk verantwoorde wijze: <ul style="list-style-type: none"> • voorzien in de behoefte aan sociaal geldelijk krediet; • regelen van schulden van personen in financiële moeilijkheden conform de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening; • voorzien in budgetbeheer;
Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> • kredietverlening • budgetbeheer • schuldhulpverlening • verzorgen van aanvragen wet schuldsanering natuurlijke personen
Deelnemende partijen	<ul style="list-style-type: none"> • Aalten • Almelo • Berkelland • Borne • Bronckhorst • Dinkelland • Enschede • Haaksbergen • Hellendoorn • Hengelo (O) • Hof van Twente • Lochem • Losser • Montferland • Oldenzaal • Oost Gelre • Oude IJsselstreek • Rijssen-Holten • Tubbergen • Twenterand • Wierden • Winterwijk
Bestuurlijk belang	Portefeuillehouder sociale zaken is vanuit het college lid van het Algemeen Bestuur, een lid van de gemeenteraad is plaatsvervangend lid.
Ontwikkelingen	<p>De Wet schuldhulpverlening is ingegaan per 1 juli 2012. In 2014 is verder vorm en inhoud gegeven aan het voeren van regie in het voorportaal. In algemene zin zien we een verslechterende financiële positie voor een deel van onze inwoners. Er wordt steeds vaker gebruik gemaakt van financiële ondersteuning om (dreigende) schulden op te lossen.</p> <p>Schuldhulpmaatjes en Stadsbank hebben te maken met stijgende aanvragen en stijgende kosten.</p>
Risico's en getroffen beheersmaatregelen	<p>De treasuryfunctie krijgt meer inhoud. De in gang gezette registratie en verantwoording van de geldstroom zal een vast onderdeel gaan vormen van bestuurlijke rapportages via het Zorgloket.</p> <p>In 2015 zetten we de ontwikkeling die we hebben gemaakt met 'het voorportaal' door.</p>

Werkvoorzieningschap Wedeo (Doetinchem)	
Relatie met de programma's	4. Energiek ondernemen
Doelstelling	Uitvoering Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) inhoudende dat personen met een afstand tot de arbeidsmarkt worden geholpen zich te ontwikkelen binnen hun mogelijkheden.
Activiteiten	Prestatieafspraken met gemeente, workfirstprojecten. Conform de prestatieafspraken met de gemeente: <ul style="list-style-type: none"> • begeleid werken; • beschut werken; • detachering van mensen in de WSW; • mensen begeleiden naar de voor hen hoogst haalbare positie op de werkladder.
Deelnemende partijen	Gemeenten Doetinchem, Montferland en Oude IJsselstreek
Bestuurlijk belang	Zowel vanuit raad als college van B&W is een lid en een plaatsvervangend lid in Algemeen Bestuur WEDEO afgevaardigd. De wethouder Sociale Zaken is lid van het Dagelijks Bestuur
Ontwikkelingen	De Participatiewet die de onderkant van de arbeidsmarkt op een andere manier zal invullen, is een jaar uitgesteld. Deze zal nu ingaan per 1 januari 2015. In 2015 zal verder vorm en inhoud worden gegeven aan de samenwerking met ISWI en Werk en Inkomen Doetinchem.
Risico's en getroffen beheersmaatregelen	

ISWI (Uift)	
Relatie met de programma's	4. Energiek ondernemen
Doelstelling	De Uitvoering van de Wet Werk en Bijstand en de daaruit voortvloeiende besluiten en regelingen. Eveneens voert het ISWI regelingen uit op het terrein van inkomensvoorzieningen ten behoeve van specifieke doelgroepen, zoals jongeren en zelfstandigen. De regionale sociale recherche is bij ISWI ondergebracht. Tot slot voert het ISWI de Wet participatiebudget, uit, te weten de Wet inburgering, volwasseneneducatie en re-integratie. De centrale doelstelling is werkzoekenden zo snel mogelijk laten uitstromen naar duurzaam regulier werk en de arbeidsparticipatie te bevorderen.
Activiteiten	Diverse re-integratie-instrumenten, zoals scholing, loonkostensubsidies en workfirstprojecten. Het ISWI heeft een eigen werk - leerbedrijf.
Deelnemende partijen	Gemeenten Aalten en Oude IJsselstreek
Bestuurlijk belang	In het Algemeen Bestuur van ISWI zitten twee leden van het college. In het Dagelijks Bestuur één, en deze is tevens voorzitter.
Ontwikkelingen	De Participatiewet die de onderkant van de arbeidsmarkt op een andere manier zal invullen, is een jaar uitgesteld. Deze zal nu ingaan per 1 januari 2015. In 2014 is verder vorm en inhoud gegeven aan nieuwe uitvoeringspraktijk. Belangrijk vraagstuk is nog altijd of de uitvoeringsplannen voor deze wet van Doetinchem en Oude IJsselstreek doorgang vinden.
Risico's en getroffen beheersmaatregelen	De middelen van het rijk worden ontoereikend. Door een stijging van het aantal bijstandsvragers moet er extra autonoom budget worden vrijgemaakt. Op dit moment wordt er gewerkt aan beheersmaatregelen.

Erfgoed Centrum Achterhoek Liemers (Doetinchem)	
Relatie met de programma's	3. Oude industrie verbonden met cultuur en kunst
Doelstelling	<ul style="list-style-type: none"> • Uitvoeren van alle wettelijke archieftaken voor de bij de Regio Achterhoek aangesloten (8) gemeenten. • Uitvoeren van de zogenoemde "Staring-taken" (diensten op het gebied van behoud van en onderzoek naar streekcultuur en –historie). Voor 15 gemeenten in Achterhoek en Liemers.
Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> • het overeenkomstig de Archiefwet beheren, toegankelijk maken en beschikbaar stellen van archiefbewaarplaatsen van de deelnemende overheidslichamen; • het toezicht door de streekarchivaris op het beheer van de niet naar de centrale archiefbewaarplaats overgebrachte archiefbescheiden van de (8) gemeenten in de Achterhoek; • het in stand houden en bevorderen van het cultureel erfgoed in het gebied van de Achterhoek en de Liemers in de ruimste zin van het woord.
Deelnemende partijen	De 15 gemeenten in Achterhoek (8) en Liemers.
Bestuurlijk belang	De wethouder voor Cultuur heeft namens Oude IJsselstreek zitting in het Algemeen Bestuur.
Ontwikkelingen	De nog jonge samenwerking ontwikkelt zich gaandeweg tot een belangrijke regionale voorziening voor cultuurhistorie. Door bezuinigingsvraagstukken moet het ECAL wel kritisch kijken naar haar werkzaamheden en mogelijk keuzes maken om bepaalde taken soberder of niet meer te doen of op een andere manier te financieren.
Risico's en getroffen beheersmaatregelen	geen.

Financieel overzicht verbonden partijen

Verbonden partij	Bijdrage 2014	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Resultaat
		1-1-2014	31-12-2014	1-1-2014	31-12-2014	
Regio Achterhoek	166.590	1.046.000	997.000	13.435.000	6.218.000	38.000
GGD Gelre IJssel	534.556	3.182.000	3.501.000	3.467.000	3.562.000	266.000
VNOG	1.802.877	6.492.761	6.220.357	36.723.321	32.575.992	1.648.011
ODA	630.215	447.000	410.000	-	579.000	54.000
RAL	-					
Stadsbank ON	317.239	3.009.000	1.740.700	4.437.300	4.048.600	10.800
Wedeo		6.073.000	6.096.000	2.928.000	2.645.000	81.000
ISWI						
Erfgoedcentrum AL	151.224	22.935	102.851	503.406	481.821	79.916
	<u>3.602.701</u>					

Deelnemingen

Naam		activiteiten	aantal aandelen
NUON Energy NV	1)	Energievoorziening	121.887
Alliander		Netwerkbedrijf	580.414
Vitens		watervoorziening	40.057
Bank Nederlandse Gemeenten	2)	Bankieren	161.460

Toelichting

1) Medio 2009 hebben de aandeelhouders ingestemd met de verkoop van de NUON aandelen aan het Zweedse energiebedrijf Vattenfall. De verkoop van de aandelen verloopt in 4 tranches. Inmiddels zijn 3 tranches ontvangen en staat de vierde gepland voor 2015.

2) Alle banken en dus ook de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) worden als gevolg van de economische crisis gedwongen het eigen vermogen aan te vullen. De BNG heeft maar beperkte mogelijkheden extern nieuw kapitaal aan te trekken en zal dus het vermogen voor het belangrijkste deel moeten versterken uit de winst. Gevolg hiervan is dat de BNG vanaf 2011 de dividenduitkering heeft gehalveerd. Deze situatie zal waarschijnlijk tot 2018 duren.

10.3 Paragraaf Lokale heffingen

Algemeen

De paragraaf lokale heffingen heeft betrekking op zowel de heffingen waarvan de besteding is bestemd (rioolheffing, afvalstoffenheffing) als heffingen waarvan de besteding niet van te voren is bestemd (onroerende-zaakbelasting, hondenbelasting en toeristenbelasting). Uit het overzicht "algemene dekkingsmiddelen" blijkt overigens van welke omvang het budgettaire belang is van met name de niet-bestemde heffingen. Dat inzicht, gekoppeld aan het inzicht over omvang, werking en reikwijdte van de lokale heffingen is van belang, omdat de budgettaire positie van de gemeente mede wordt bepaald door de wijze waarop het lokale belastinginstrument wordt gehanteerd.

Het eigen gemeentelijke beleid

De gemeente Oude IJsselstreek kent de volgende gemeentelijke belastingen en heffingen:

a. gemeentelijke woonlasten:

Deze bestaan uit:

1. afvalstoffenheffing;
2. onroerende-zaakbelastingen;
3. rioolheffing;
- b. hondenbelasting;
- c. leges;
- d. lijkbezorgingsrechten;
- e. marktgelden;
- f. reinigingsrechten;
- g. toeristenbelasting;
- h. precariorechten.

Ad a. Gemeentelijke woonlasten

Om de gezamenlijk uitgesproken ambities voor de komende jaren te kunnen verwezenlijken, is vastgesteld dat de totale woonlasten (de afvalstoffenheffing, de rioolheffing en de onroerende - zaakbelastingen zakelijk recht voor woningen) met maximaal 3% mogen stijgen. Hierbij dient wel rekening gehouden te worden met het feit dat de afvalstoffenheffing, reinigingsrechten en rioolheffing op begrotingsbasis maximaal 100% kostendekkend mogen zijn.

De totale opbrengsten gemeentelijke woonlasten bedroegen in 2014 € 11.030.974. De werkelijke opbrengst gemeentelijke woonlasten is iets meer dan de raming (€ 77.843) en de reden is dat de areaaluitbreiding niet is meegenomen in de begroting.

De belastingsoorten die onder de gemeentelijke woonlasten vallen, staan hieronder ook per belastingsoort weergegeven, omdat de wetgeving de term gemeentelijke woonlasten niet kent.

Ad a1. Afvalstoffenheffing

Afvalstoffenheffing wordt geheven van degene die gebruik maakt van een perceel ten aanzien waarvan de gemeente de verplichting heeft om daar afvalstoffen van huishoudelijke aard in te zamelen. Praktisch gezien komt het er op neer dat iedere huishouding bij moet dragen in de kosten die verbonden zijn aan de inzameling en verwerking van huishoudelijke afvalstoffen.

De gemeente is verplicht om bij de inzameling van afval onderscheid te maken tussen GFT-afval (de groene container) en overig afval (de grijze container). Daarnaast heeft de gemeente er voor gekozen om ook ten aanzien van glas, plastic, kleding, papier, grof groen afval en klein chemisch afval afzonderlijke inzamelingsacties te organiseren. Voor de inzameling van papier, die veelal door verenigingen en scholen wordt verzorgd, is een subsidieregeling van kracht.

Voor de verwerking van het ingezamelde afval zijn door de Regio Achterhoek centrale contracten opgesteld. De inzameling van het afval was opgedragen aan ter Horst milieu b.v. te Varsseveld.

Voor de tarieven van de afvalstoffenheffing wordt onderscheid gemaakt tussen een huishouding die bestaat uit meerdere personen en huishoudingen die bestaan uit één persoon.

Het totaal van alle kosten, rondom de inzameling, verwerking en andere activiteiten ten aanzien van de huishoudelijke afvalstoffenheffing, dient volledig gedekt te worden door de tarieven van de

afvalstoffenheffing en het reinigingsrecht. De totale opbrengst aan afvalstoffenheffing bedroeg in 2014 € 2.869.082.

Onderstaand overzicht biedt inzicht in de tarieven afvalstoffenheffing.

Type huishouding	tarief 2013	tarief 2014
meerpersoonshuishouding	€ 203,28	€ 191,52
- 1 persoonshuishouding	€ 131,16	€ 123,24

Ad a2. Onroerende-zaakbelastingen

De heffing van de onroerende-zaakbelastingen (OZB) geniet al jaren een meer dan gemiddelde belangstelling. Dat is ook wel begrijpelijk, omdat juist deze heffing bij uitstek het instrument is om ten aanzien van de gewenste of noodzakelijke begrotingsruimte standpunten in te nemen.

De OZB bestaat in feitelijke uit een tweetal heffingen, te weten:

een heffing van de zakelijk gerechtigde (veelal de eigenaar) van een onroerend goed waarop de heffing van toepassing is voor zowel woningen als zogenaamde niet-woningen;

een heffing van degene die als gebruiker van een zogenaamde niet-woning (veelal de huurder of de eigenaar) dient te worden aangemerkt van een onroerend goed waarop de heffing van toepassing is.

De heffing geschiedt op alle gebouwde onroerende registergoederen. Dit betekent dat deze goederen opgenomen moeten zijn in de kadastrale registers. Onder de heffingen vallen zowel woningen als bedrijven. Van de heffing is een beperkt aantal onroerende goederen vrijgesteld. Gedacht moet hierbij worden aan o.a. kerken, verkeerstechnische installaties en land- en tuinbouwgronden. De heffing wordt opgelegd aan degene die op 1 januari van het belastingjaar als "eigenaar" en/of als "gebruiker" van het belastingobject (het onroerend goed) kan worden aangemerkt.

De grondslag voor de heffing van de OZB is de waarde die in het economisch verkeer aan het belastingobject kan worden toegekend. Die waarde wordt jaarlijks vastgesteld en wordt via een WOZ-beschikking aan de belastingplichtige meegedeeld. Belastingplichtigen kunnen dan bezwaar maken tegen de hoogte van de taxatiewaarde. De op de WOZ-beschikking vermelde WOZ-waarde wordt door de belastingdienst gebruikt voor de inkomstenbelasting (huurwaardeforfait) en door de waterschappen voor de ingezetenenomslag. De gemeenten krijgen jaarlijks via het gemeentefonds een vergoeding voor de kosten die ze maken voor de uitvoering van de Wet waardering onroerende zaken. De vergoeding van de kosten vindt plaats door een specifieke uitkering aan elke gemeente. De totale vergoeding wordt daarbij verdeeld via een aantal objectieve maatstaven (vast bedrag, aantal woningen, aantal niet-woningen en oppervlakte).

De (her)waardering van het onroerend goed voor het belastingjaar 2014 heeft plaats gevonden naar de peildatum 1 januari 2013.

De OZB wordt berekend naar een percentage van de vastgestelde WOZ-waarde. De totale opbrengst in 2014 aan onroerende-zaakbelastingen bedroeg € 6.482.455. Het aandeel dat betrekking heeft op de gemeentelijke woonlasten bedroeg € 4.696.541 (woninggedeelte) en het niet-woning gedeelte bedroeg € 1.785.914.

In onderstaande tabel is het tarievenoverzicht opgenomen.

Type OZB	tarief 2013 percentage van de WOZ- waarde	tarief 2014 percentage van de WOZ- waarde
1. gebruikers van		
a. woningen	n.v.t.	n.v.t.
b. niet-woningen	0,10645%	0,11131%
2. eigenaren van		
a. woningen	0,12820%	0,14228%
b. niet woningen	0,12841%	0,13655%

Ad a3. Rioolheffing

De heffing van rioolheffing wordt opgebracht door de gebruiker (bewoner) van een op de riolering aangesloten pand. De jaarlijkse lasten ten aanzien van de riolering hebben, als gevolg van een grillig investeringsverloop, geen stabiel karakter. Daarom is er voor gekozen om ten behoeve van het product riolering een egalisatiefonds in het leven te roepen. Dit heeft als voordeel dat de jaarlijkse tariefsaanpassing voor meerdere jaren gelijkmatig kan verlopen. In het Gemeentelijk Riolerings Plan (GRP) zijn meerjarig de te treffen maatregelen opgenomen met de daarbij behorende bedragen. Uitgangspunt blijft dat het tarief van de heffing, meerjarig gezien, alle kosten dekt welke verband houden met de exploitatie van de gemeentelijke riolering. De totale opbrengst van de rioolheffing bedroeg € 3.655.351 in 2014. In dit bedrag zit een bedrag van € 190.000 dat betrekking heeft op het niet-woning gedeelte.

Tariefoverzicht rioolrechten:

	tarief 2013	tarief 2014
Oude IJsselstreek	€ 199,08	€ 209,04

Ad b. Hondenbelasting

Voor het houden van een hond wordt als een directe belasting hondenbelasting geheven. Het tarief is progressief van opbouw. Dit betekent dat voor de 2e (en volgende) hond een hoger tarief geldt dan voor de 1e hond. Voor kennelhouders is het belastingtarief afgetopt. De opbrengst uit de hondenbelasting moet beschouwd worden als een algemeen dekkingsmiddel. Niettemin zijn in de afgelopen jaren maatregelen genomen ter bestrijding van overlast, veroorzaakt door honden. De totale opbrengst aan hondenbelasting bedroeg € 35.737 in 2014.

Onderstaand overzicht biedt inzicht in de tarieven hondenbelasting.

	tarief 2013	tarief 2014
- 1e hond	€ 19,56	€ 9,96
- 2e hond	€ 27,60	€ 13,92
- kennel	€ 64,50	€ 32,52

Ad c. Leges

De totale opbrengst aan leges bedroeg in 2014 € 772.682. In de primitieve begroting 2014 was de totale legesraming € 599.813 en via de berap bijgesteld naar € 576.946. De grootste budgetafwijkingen zaten bij de leges bouwvergunningen, reisdocumenten, rijbewijzen en aanlegvergunningen kabels en leidingen. Bij de berap is al melding van gemaakt dat het begrote bedrag aan reisdocumenten niet gehaald zou worden. Uiteindelijk bleek het werkelijke resultaat € 195.736 hoger dan de aangepaste begroting.

Ad d. Lijkbezorgingsrechten

Er worden lijkbezorgingsrechten geheven voor het gebruik van een tweetal begraafplaatsen te weten de algemene begraafplaats in Varsseveld en in Terborg. De rechten worden geheven van degene op wiens aanvraag dan wel ten behoeve van wie de dienst wordt verricht of van degene die van de bezittingen, werken of inrichtingen gebruik maakt. De totale opbrengst van de Lijkbezorgingsrechten bedraagt € 162.455 in 2014.

Ad e. Marktgeden

Er worden marktgeden geheven voor het innemen van standplaatsen op de wekelijkse warenmarkten te Silvolde, Terborg, Ulft en Varsseveld. De totale opbrengst van de marktgeden bedroeg in 2014 € 17.726.

Ad f. Reinigingsrechten

Naast de afvalstoffenheffing kennen we een reinigingsrecht. Dat recht is verschuldigd door bedrijven en instellingen die geringe hoeveelheden afval, passend in de 'gemeentelijke containers' aanbieden en die de gemeente hebben verzocht dat afval tijdens de normale inzamelingsactiviteiten mee te willen nemen. De totale opbrengst aan reinigingsrechten bedroeg in 2014 € 57.165.

Onderstaand overzicht biedt inzicht in de tarieven reinigingsrechten.

Gemeente	tarief 2013	tarief 2014
- grijze container	€ 252,00	€ 180,00
- groene container	€ 123,00	€ 99,00
- milieubox	€ 42,00	€ 42,00

Ad g. Toeristenbelasting

De opbrengst uit de toeristenbelasting vormt een algemeen dekkingsmiddel. De belasting wordt geheven van personen die niet in de gemeentelijke bevolkingsadministratie zijn opgenomen, maar die tegen het betalen van een vergoeding wel verblijf houden met overnachtingen in hotels, pensions, vakantieonderkomens, mobiele kampeermiddelen e.d. De totale opbrengst van de toeristenbelasting bedroeg € 128.703 in 2014.

Er wordt gebruik gemaakt van forfaitaire heffingsmogelijkheden. Dit betekent dat de belasting geïnd wordt bij degene die gelegenheid biedt om tegen betaling te overnachten, waarbij wordt uitgegaan van een gemiddelde bezetting.

Ten aanzien van het tarief kan het volgende overzicht worden gegeven:

	tarief 2013	tarief 2014
per overnachting	€ 1,03	€ 1,06

ad h. Precariorechten

Er worden precariorechten geheven van degene die een met vergunning verleende standplaats in gebruik heeft op voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond. De totale opbrengst van de precariorechten bedroeg in 2014 € 6.507.

Onderstaand overzicht biedt inzicht in de tarieven precariorechten:

	tarief 2013	tarief 2014
dagtarief	€ 10,50	€ 11,00
jaartarief	€ 453,00	€ 467,00

Kwijtschelding gemeentelijke belastingen

Gemeenten kunnen met inachtneming van de Invorderingswet kwijtschelding verlenen voor de gemeentelijke heffingen, waarbij tot het autonoom beleid behoort het geven van een antwoord op de vraag voor welke heffingen die kwijtschelding mogelijk is. Bij de uitvoering van het kwijtscheldingsbeleid is de gemeente daarbij gebonden aan de rijksregelgeving, met dien verstande dat bij de vaststelling van de berekeningscomponent "kosten van bestaan" de gemeente een ruimere interpretatie kan en mag hanteren dan op dit punt door het rijk wordt gedaan.

Het rijk hanteert voor de bepaling van de norm "kosten van bestaan" hierbij een bedrag dat overeen komt met 90% van de bijstandsnorm. Veruit de meeste gemeenten hanteren voor deze situatie een ruimere norm. Vaak wordt daarbij uitgegaan van 100% van de bijstandsnorm. Voor de gemeente Oude IJsselstreek geldt eveneens dat bij aanvragen om kwijtschelding uitgegaan wordt van 100% van de bijstandsnorm.

In 2014 is een totaalbedrag van € 240.928 aan gemeentelijke belastingen kwijtgescholden. Dit is iets meer dan 2% van de totaal geraamde opbrengsten gemeentelijke belastingen die voor gemeentelijke kwijtschelding in aanmerking komt. In 2013 werd in totaliteit € 220.883 aan gemeentelijke belastingen kwijtgescholden.

Totaaloverzicht belastingen en heffingen

Soort	Belasting/Heffing	Werkelijke opbrengst 2013	Raming 2014 (primitief)	Raming 2014 na wijziging	Werkelijke opbrengst 2014
	Precariorechten	5.201	6.000	6.000	6.507
	Marktgeden	20.607	23.300	23.300	17.726
	Leges	802.456	599.946	576.946	772.682
	Lijkbezorgingrechten	142.224	90.200	90.200	162.455
	Toeristenbelasting	126.004	142.500	142.500	128.703
	Hondenbelasting	71.804	32.500	32.500	35.737
	OZB niet-woningen	1.754.520	1.802.000	1.802.000	1.785.914
	Reinigingsrechten	80.782	60.000	60.000	57.165
	Woonlasten	10.908.696	10.953.131	10.953.131	11.030.974
	Rioolrecht bedrijven	190.000	190.000	190.000	190.000

10.4 Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

In deze paragraaf zijn conform de voorschriften (Besluit Begroting en Verantwoording) het beleidskader en de daaruit voortvloeiende financiële consequenties met betrekking tot de kapitaalgoederen van de gemeente opgenomen.

De kapitaalgoederen zijn grofweg als volgt te rubriceren:

- Infrastructuur;
 - Wegen
 - Civiel technische kunstwerken en kunst in de openbare ruimte
 - Riolering
 - Gemeentelijke gebouwen
 - Water
- Voorzieningen;
 - Openbaar groen
 - Speelplaatsen
 - Openbare verlichting

De lasten van onderhoud komen op bijna alle programma's voor. Om een integraal inzicht in deze belangrijke kostenpost te verschaffen is de paragraaf "Onderhoud kapitaalgoederen" in het leven geroepen. Argumenten buiten het grote financiële belang zijn:

- De politieke gevoeligheid;
De kwaliteit van het openbaar gebied wordt door de inwoners vaak het meest intensief beleefd. Zwerfvuil, hondenpoep, loszittende stoeptegels, boomwortels, slecht onderhouden schoolgebouwen, moeilijk toegankelijke gemeentelijke gebouwen: deze onderwerpen in de directe omgeving raken de burgers direct en hier hebben zij vaak een eigen en duidelijke mening over.
- Het grote belang voor de realisatie van de programma's
De kapitaalgoederen zijn vaak van groot belang voor het realiseren van de gemeentelijke programma's.

De volgende kengetallen (per 1 februari 2015, tenzij anders vermeld) illustreren dit:

Totaal oppervlakte in m ²	13.660.000
waarvan - openbaar groen, zonder bermen	1.388.000
- binnenwater	126.000
<hr/>	
Aantal m ² wegen met een asfaltverharding	1.952.800
Aantal m ² wegen met een elementverharding	1.025.600
Aantal m ² parkeren met asfaltverharding	13.400
Aantal m ² parkeren met elementverharding	157.500
Aantal m ² trottoir/voetpad met asfaltverharding	3.600
Aantal m ² trottoir/voetpad elementverharding	359.700
Aantal m ² fietspad met asfaltverharding	114.500
Aantal m ² fietspad met elementverharding	14.900
Aantal m ² semi-verharde paden + zandwegen	40.600
Aantal betonnen bruggen	40
Aantal houten bruggen	11
Aantal stalen bruggen	4
Aantal m1 stalen damwand	750
Aantal m1 aanlegsteiger	200
Aantal kunstwerken in de openbare ruimte	65
Aantal km vrijvervalriolering in woonkernen	193
Aantal bergbezinkbassins	16
Aantal rioolgemaal	30
Aantal km persleiding	22
Aantal pompunits buitengebied	1.130

Aantal km vrijvervalriolering buitengebied	30
Aantal km persleiding buitengebied	178
Aantal rioolaansluitingen (per 1-1-2012)	17.154
Aantal gemeentelijke gebouwen	p.m.
waarvan - onderwijsgebouwen	p.m.
- sportvoorzieningen	+p.m.
- overige gemeentelijke gebouwen	p.m.
Aantal m ² bruto vloeroppervlak	p.m.
Aantal m ² gazon	726.000
Aantal m ² sportvelden, oefenvelden e.d.	312.500
Aantal m ² bermen (klepelen)	245.000
Aantal m ² beperkt maaien (slootkanten e.d.)	87.000
Aantal m ² ruigte braakliggend terrein	180.000
Aantal bomen	36.200
Aantal m ² bosgebied, -paden, bosplantsoen, struweel singels	605.000
Aantal m ² hagen (hoog en laag)	12.500
Aantal m ² blokhagen	37.000
Aantal m ² heesters, rozen, vaste planten, e.d.	194.248
Aantal lichtpunten	7.612

Beleid

Inzake het "Onderhoud kapitaalgoederen" is in de verordening art. 212 Gemeentewet in artikel 18 het volgende opgenomen:

1. Het college stelt tenminste eens in de tien jaar, conform de eisen van de provincie, de beheerplannen vast voor de inrichting van de openbare ruimte en het beoogde onderhoudsniveau voor het openbaar groen, verlichting, straatmeubilair, sportfaciliteiten, water, wegen, riolering, kunstwerken en gebouwen. Eens in de vier jaar worden de beheerplannen geëvalueerd en zo nodig bijgesteld.
2. Bij de begroting en de jaarstukken doet het college in de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen verslag over de voortgang van het geplande onderhoud en het eventuele achterstallig onderhoud aan openbaar groen, verlichting, straatmeubilair, sportfaciliteiten, water, wegen, riolering, kunstwerken en gebouwen.

De volgende nota's zijn vastgesteld:

Beleidsstuk/beheerplan	Jaar	Planperiode	Inhoud/opmerking
Wegen	2014	2014-2018	Beleidsplan Wegen 2014-2018
Gemeentelijk rioleringsplan	2011	2012-2016	In 2012 is er een nieuw en verbreed GRP vastgesteld.
"Groen doen we samen!" Groenbeleidsplan 2014-2024 Gemeente Oude IJsselstreek	2014	2014-2024	Het beleidsplan is een groeidocument dat als kaderstelling flexibel kan reageren op maatschappelijke en economische ontwikkelingen.
Speelplaatsen	2006	2007-2012	Er moet een nieuw beleidsplan worden opgesteld.
Openbare verlichting	2012	2012-2016	Beleidsplan openbare verlichting "Licht Op Maat".

De volgende beheerplannen voor de kapitaalgoederen zijn geactualiseerd of opgesteld:

Beleidsstuk/beheerplan	Jaar	Planperiode	Inhoud/opmerking
Wegen	2014	2014-2018	Planning onderhoudsmaatregelen diverse (verharde) wegen vanuit beheerpakket Kikker
Groen	2014	2014-2024	Uitwerking kaderstelling groen en relatie met ontwikkelingen (actief burgerschap e.a.)
Water	2009	2010-2020	
Bomenbeheerplan	2008	2008-2018	
Kunstwerken	2011	2012-2016	Uitgaande van het beheerpakket Kikker
Openbare verlichting	2014	nrb	Plan van aanpak OV buitengebied (concept)

De verschillende beheerplannen worden jaarlijks geactualiseerd. In deze plannen wordt het gemeentelijke beleid vertaald in een (meerjaren)uitvoeringsplanning. De plannen geven per kapitaalgoed inzicht in de activiteiten die op stapel staan, de daarmee gemoeid zijnde financiële middelen en eventuele ontwikkelingen en risico's. Hierbij wordt het gemeentelijke beleid als uitgangspunt gehanteerd.

Aan het einde van deze paragraaf wordt integraal inzicht geboden in de financiën die met het onderhoud kapitaalgoederen gemoeid zijn.

Wegen

Beleid

Het gemeentelijke beleid is gericht op efficiënt en effectief onderhoud aan de wegen. De uitgangspunten zijn beschreven in het "Beleidsplan wegen gemeente Oude IJsselstreek 2014-2018". Één keer per twee jaar worden alle wegen in de gemeente Oude IJsselstreek geïnspecteerd en beoordeeld op kwaliteitsniveau en schades. Op basis hiervan wordt het onderhoud uitgevoerd. Onderdeel hiervan is de bepaling van de benodigde budgetten voor rationeel wegbeheer voor de komende jaren.

Financiën

In de begrotingen van de afgelopen jaren is voor het beheer en onderhoud wegen benodigde bedrag enerzijds als groot onderhoud in de exploitatiebegroting opgenomen. Anderzijds zijn er op de investeringslijst jaarlijks nog reconstructies opgenomen die uit het wegbeheer of uit noodzakelijk uit te voeren rioolwerkzaamheden voortvloeien. Financiële wet- en regelgeving laten niet meer toe, dat de kosten van wegonderhoud e.d. geboekt worden als een investering. Onderhoudskosten kunnen ook niet worden geactiveerd, maar komen direct ten laste van de exploitatie of van een voorziening. Om meer stabiliteit, continuïteit en flexibiliteit op het beheer van onze wegen te krijgen is afgesproken dat er vanaf 2016 een onderhoudsvoorziening wegen zal worden ingesteld.

In het beleidsplan Wegen 2014-2018 is aangegeven dat met het huidige beschikbare budget van € 1.010.000,00 voor groot onderhoud in combinatie met de uitvoering van de meerjarenplanning voor reconstructies van wegen (€ 3.000.000/jaar) de wegen in de gemeente Oude IJsselstreek op kwaliteitsniveau basis gehouden kunnen worden. Hierbij moet aangetekend worden dat het budget voor klein onderhoud aangevuld moet worden tot € 151.500 structureel per jaar (15% van het budget voor groot onderhoud).

Gerealiseerd in 2014

In 2014 zijn diverse wegen gereconstrueerd. Reconstructie van:

- Breukelaarweg in Varsseveld;
- Pr. Magrietstraat in Varsseveld;
- Keurkamer en Veldstraat in Ulft;
- Diergaarde in Ulft;
- Gedeelte revitalisering Vogelbuurt fase 3 in Ulft;
- Aaltenseweg (bubeko) in Sinderen;
- Doetinchemseweg in Westendorp;
- Walburgisplein in Netterden;
- Oosterstraat in Gendringen;
- Bruntstraat Terborg;
- Nijverheidsstraat Terborg.

Verder zijn een aantal projecten in 2014 gestart zoals de Terborgseweg in Breedenbroek, Pr. Bernhardstraat in Silvolde, Nering Bögelstraat in Terborg, Zandberg/Lindestraat in Ulft, Heggenseveld in Ulft, de aanleg van de Weg Achter de Blenk in Ulft en de Vogelbuurt fase 3.

Verder zijn een aantal projecten in 2014 gestart zoals de revitalisering van de Vogelbuurt fase 3 in Ulft. Diverse wegen in de gemeente zijn – in het kader van groot onderhoud – voorzien van een nieuwe asfalt- of slijtlaag.

Wat willen we bereiken, wat gaan we daarvoor doen en wat mag het kosten?

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Jaar	Wat mag het kosten?
Hoofddoelstelling Schoon, heel en veilig (Voldoen vastgestelde CROW-norm)	Planmatig onderhoud en reconstructie van wegen, indien noodzakelijk volledige herinrichting	jaarlijks	Bestaand beleid
Subdoelstelling Efficiënt en effectief onderhoud aan wegen	1. Uitvoering van het beleidsplan Wegen 2014-2018	jaarlijks	Bestaande budgetten en formatie
	2. Opstellen een bijhouden meerjarenplanning voor reconstructies van wegen	jaarlijks	Bestaande budgetten en formatie
	3. Reconstructies en herinrichtingen	jaarlijks	Bestaande formatie

Ontwikkelingen

Begin 2014 is het nieuwe beleidsplan wegen vastgesteld. De begroting van 2014 heeft hiervoor als een van de uitgangspunten gediend.

Om meer stabiliteit, continuïteit en flexibiliteit op het beheer van onze wegen te krijgen is afgesproken dat er binnen afzienbare termijn een onderhoudsvoorziening wegen zal worden ingesteld. In 2015 zal er een beleidsplan voor de zandwegen worden opgesteld.

Risico's

De risico's liggen vooral op het terrein van de wettelijke aansprakelijkheid. Ondanks de structurele verbetering in de voorbereiding en uitvoering is er op dit moment een achterstand in het groot onderhoud van wegen. De achterstand is veroorzaakt door bezuiniging op het onderhoudsbudget en schades als gevolg van de afgelopen winterperiodes. De noodzakelijke onderhoudsmaatregelen zijn/worden doorgeschoven.

Riolering

Beleid

Voor het verwijderen van stedelijk afvalwater, hemelwater en grondwater uit onze gehele gemeente zijn er voorzieningen nodig. Ze dragen bij aan de bescherming van de volksgezondheid, het milieu en het tegengaan van wateroverlast. Aanleg en beheer van deze voorzieningen is een gemeentelijke taak die zijn wettelijke basis vindt in de Wet milieubeheer en de Waterwet. In deze wetten is opgenomen dat de gemeente zorg moet dragen voor een doelmatige inzameling en transport van afvalwater dat binnen haar grenzen wordt aangeboden. Deze zorgplicht is per 1-1-2008, met invoering van de Wet verankering en bekostiging gemeentelijke watertaken, verbreed tot drie zorgplichten:

- Zorgplicht voor inzameling en transport van stedelijk afvalwater.
- Zorgplicht voor doelmatige inzameling en verwerking van afvloeiend hemelwater.
- Zorgplicht voor grondwatermaatregelen.

Vanuit onder andere de eerder genoemde Wet Milieubeheer heeft de gemeente een verplichting tot het opstellen van een beleidsplan, waarin deze zorgplichten verder worden uitgewerkt. Het gemeentelijke beleid is opgenomen in het verbreed gemeentelijk rioleringsplan (vGRP).

Het vGRP bevat:

- a. een overzicht van de in de gemeente aanwezige voorzieningen voor de inzameling en het transport van afvalwater en het tijdstip waarop die voorzieningen naar verwachting aan vervanging toe zijn;
- b. een overzicht van de aan te leggen of te vervangen voorzieningen als bedoeld onder a;
- c. een overzicht van de wijze waarop de voorzieningen worden of zullen worden beheerd;
- d. de gevolgen voor het milieu van de aanwezige voorzieningen en van de in het plan aangekondigde activiteiten;
- e. een overzicht van de financiële gevolgen van het plan.

Het hierboven genoemde vGRP is in december 2011 door de gemeenteraad vastgesteld en moet in 2016 worden herzien.

Alle riolen binnen de bebouwde kommen zijn geïventariseerd op diameter, hoogteligging, materiaalsoort ed. Daarnaast is van het overgrote deel van deze riolen de toestand vastgesteld. Rioolbuizen worden hiervoor van binnen met een videocamera bekeken en schades worden volgens een landelijke NEN norm vastgelegd. Deze twee informatiestromen worden ingebracht in een rioolbeheerprogramma (Kikker riool). Hieruit komt een vervangingsplanning.

Aan de hand van uitgangspunten die zijn opgenomen in het vGRP, zullen alle riolen in de diverse kernen doorgerekend worden voor wat betreft het functioneren. Door de uitkomsten van deze berekeningen te vergelijken met wat daadwerkelijk aanwezig is, ontstaat er een plan van eventuele verzwaringen van riolen of het plaatsen van voorzieningen.

De vervangingsplanning kan eventueel enkele jaren aangepast worden, indien blijkt dat verzwarende van een bepaald rioolgedeelte meer prioriteit heeft vanwege steeds voorkomende problemen bij regenval. Zo komt er een lijst van te vervangen of te verzwaren riolen tot stand. Getracht wordt om de rioolwerkzaamheden zoveel mogelijk af te stemmen met andere werken.

Apart te noemen valt nog het onderhoud en vervanging van pompgemalen (minigemalen en grote gemalen). Deze installaties worden jaarlijks gereinigd en geïnspecteerd. Het onderhoud en het verhelpen van storingen is geregeld door middel van een onderhoudscontract.

Gerealiseerd in 2014

In 2014 is de riolering in onder andere de volgende straten vervangen, gestart met de vervanging of gerelined:

- Pr. Bernhardstraat, Silvolde;
- Karel Doormanstraat (vervangen), Varsseveld;
- Lichtenvoordseweg (gerelined), Varsseveld;
- Van Pallandtstraat (gerelined), Varsseveld;
- Hesselinkplein (gerelined), Varsseveld;
- Boterstraat (gerelined), Varsseveld;
- Koningin Emmastraat (gerelined), Varsseveld;

- Kerkplein (gerelined), Varsseveld;
- Parallelweg Aaltenseweg (gerelined), Varsseveld;
- Kloosterstraat (gerelined), Varsseveld;
- Nering Bögelstraat (vervangen), Terborg;
- Bruntstraat (vervangen), Terborg;
- Nijverheidstraat (vervangen), Terborg;
- Zandberg (vervangen), Ulft;
- Lindenstraat (vervangen), Ulft;
- Doetinchemseweg (vervangen), Westendorp;
- Vogelbuurt, Ulft

Alle kosten die voortvloeien uit de hierboven genoemde zorgplichten worden gedekt via het egalisatiefonds riolering. Dit is ook zo opgenomen in het recentelijk vastgestelde vGRP.

Wat willen we bereiken, wat gaan we daarvoor doen en wat mag het kosten?

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Jaar	Wat mag het kosten?
Hoofddoelstelling Schoon, heel en veilig (Bescherming volksgezondheid, kwaliteit leefomgeving waarborgen en bescherming grond- en oppervlaktewater)	Uitvoeren vGRP	2012-2016	Bestaande formatie en budgetten Idem
Subdoelstelling Efficiënt en effectief onderhoud aan riolering	Uitvoeren vGRP	jaarlijks	Idem
Voorkomen van "water op straat"	Oplossen knelpunten Uitvoeren vGRP	jaarlijks	p.m. Bestaande formatie en budgetten

Ontwikkelingen

De statistieken tonen aan dat het klimaat aan het veranderen is. Op dit moment komt het regelmatig voor dat de gemiddelde hoeveelheid regen per maand, in één extreme bui valt. Voor de riolering levert dit de nodige problemen op. Om overlast en schade te voorkomen zal rekening gehouden moeten worden met dit fenomeen. Niet alleen nieuwe plannen zullen anders ontworpen moeten worden. Ook bestaande systemen zullen tegen het licht gehouden moeten worden.

Risico's

Er zijn geen bijzondere risico's bekend.

Gebouwen

Beleid

Het beheerplan is geactualiseerd. In dit plan is het gemeentelijke beleid vastgesteld en zijn de uitgangspunten voor het beheer en onderhoud opgenomen. Er dient nog wel een gewenst conditieniveau volgens de NEN2767 te worden vastgesteld. Advies is om tot aan definitieve vaststelling gewenst conditieniveau als uitgangspunt niveau 3 volgens de NEN 2767 te hanteren (Een element, waarvan het verouderingsproces duidelijk op gang is gekomen) en dit in de toekomst te verhogen naar conditieniveau 2 (Een bouw- of installatiedeel dat kenmerken van een beginnende veroudering heeft).

Wat willen we bereiken, wat gaan we daarvoor doen en wat mag het kosten?

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Jaar	Wat mag het kosten?
Hoofddoelstelling Instandhouding en behoud van de gemeentelijke gebouwen	1. Uitvoeren planmatig onderhoud 2. Uitvoeren dadelijks onderhoud 3. Groot onderhoud, nieuw- en verbouw en aanpassingen Zie bijlage 1 - Investeringsplan 2013-2016	jaarlijks jaarlijks jaarlijks	Bestaande formatie en budgetten

Ontwikkelingen

De inventarisatie van de staat van onze gemeentelijk gebouwen is afgerond. Aan de hand van deze gegevens is er een lijst opgesteld t.b.v. het afstoten van gemeentelijk gebouwen. Voor de af te stoten gebouwen dient een instandhoudingsbudget beschikbaar te zijn. De overige gebouwen zullen in het opgestelde planmatig onderhoudsprogramma meedraaien.

Risico's

Asbest; Mogelijk komend verbod ingaande per 2024 op bestaande toepassingen van asbesthoudende producten aan de buitenzijde van gebouwen (daken en geveldelen). Vanaf 2024 zijn deze toepassingen niet meer toegestaan en moeten dan gesaneerd en door andere producten vervangen zijn. Om de gebouwen, uitgaande van 40 stuks, te inventariseren op het eventueel aanwezig asbest is een budget benodigd van € 40.000. Dit zijn alleen de inventarisatiekosten, kosten voor sanering zijn hierin nog niet opgenomen. Op basis van de inventarisatierapporten kunnen de saneringskosten in beeld worden gebracht.

Er zijn andere geen bijzondere risico's bekend. Mogelijke risico's liggen vooral op het terrein van de wettelijke aansprakelijkheid, waarvoor de gemeente overigens een verzekeringspolis heeft afgesloten. Dat neemt niet weg dat deze risico's aanzienlijk kunnen worden beperkt als de gemeente voor het onderhoud actuele meerjarige beheerplannen heeft vastgesteld, voor de daaruit voortvloeiende budgettaire consequenties in financiële zin dekking heeft gevonden en het onderhoud op basis van de plannen uitvoert.

Groen

Beleid

De raad heeft in november 2014 het Groenbeleidsplan 2014-2024 '*Groen doen we samen!*' vastgesteld dat als richtsnoer wordt gebruikt voor het beheer van gemeentelijk groen, de ontwikkeling van groen en de ruimte voor inwonersinitiatieven. Op basis van dit groenbeleid worden de uitgangspunten voor het beheer en onderhoud van het openbaar groen vormgegeven. Op basis hiervan zal in de programmabegroting 2015-2018 inzicht gegeven worden in het gemeentelijke beleid, de doelstellingen, de activiteiten die op stapel staan, de daarmee gemoeid zijnde financiële middelen en eventuele ontwikkelingen en risico's.

Vanaf 2015 zal er een nieuw beheerplan voor groen worden opgesteld, gekoppeld aan het (nieuwe) beheersysteem.

Er is een Bomenverordening opgesteld en in 2010 door de raad vastgesteld.

Wat willen we bereiken, wat gaan we daarvoor doen en wat mag het kosten?

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Jaar	Wat mag het kosten?
<p>Hoofddoelstelling Binnen de maatschappelijke en economische ontwikkelingen acteren, namelijk het verduurzamen van onze gemeente, de noodzaak van kostenbewustzijn en een participerende samenleving. Dit is een <u>lager</u> niveau (maar realistischer) dan de ambitie in het verleden, namelijk "Duurzaam veiligstellen en ontwikkelen van kwalitatief hoogwaardige groenstructuur en het bevorderen van een aantrekkelijke groene woon- en werkomgeving als karakteristieke kwaliteit van de vitale plattelandsgemeente Oude IJsselstreek".</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Opstellen Groenbeheerplan • Uitvoeren planmatig onderhoud 	2016 jaarlijks	Bestaande budgetten en formatie P.M.
<p>Subdoelstelling 1. Duurzaam beheer</p>	<ul style="list-style-type: none"> • We richten de openbare ruimte duurzamer in en verduurzamen de werkwijze van het groenbeheer in de gemeente. 	jaarlijks	Bestaande budgetten en formatie
<p>2. Gedifferentieerd beheer</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Uitvoeren planmatig onderhoud • We differentiëren naar niveaus van beheer van de openbare ruimte in de kernen en het buitengebied. 	jaarlijks	Bestaande budgetten en formatie
<p>3. Actief burgerschap</p>	<ul style="list-style-type: none"> • We geven inwoners de ruimte om de eigen verantwoordelijkheid te nemen bij de voorbereiding, uitvoering en het beheer van de gezamenlijke openbare ruimte. • Streven naar beeldkwaliteit groen die beter overeen komt met het wensbeeld van bewoners en bedrijven. 	jaarlijks	Hiervoor wordt extra budget gevraagd (vooralsnog € 20.000 / jaar) om initiatieven niet te frustreren. De onderhoudskosten mogen overigens hiermee niet stijgen.
<p>4. Het behoud van cultuurhistorische waarden</p>		jaarlijks	Bestaande budgetten en formatie

Risico's openbaar groen

Er zijn geen bijzondere risico's bekend.

Mogelijke risico's liggen vooral op het terrein van de wettelijke aansprakelijkheid, waarvoor de gemeente overigens een verzekeringspolis heeft afgesloten. Dat neemt niet weg dat deze risico's aanzienlijk kunnen worden beperkt als de gemeente planmatig onderhoud op basis van actuele meerjarige beheerplannen uitvoert.

Een ander risico is de uitwerking van actief burgerschap. In enkele gevallen werd de openbare ruimte anders en op een hoger niveau ingericht met actief burgerschap als het gaat om onderhoud. Als echter de inspanning van dit actieve burgerschap nalaat, dan vervalt ook het onderhoud. Hierdoor wordt de gemeente geconfronteerd met extra onderhoud op een accentniveau. In zulke gevallen zal het hogere niveau weer worden omgevormd naar een basisniveau.

Risico's bomen

Periodieke boomcontroles zijn essentieel om te voldoen aan de wettelijke zorgplicht. Mogelijke problemen kunnen zo tijdig opgemerkt worden en risico's van schade die hieruit voort kunnen vloeien kan worden verminderd of weggenomen.

Aansprakelijkheid

Bij tak- of stambrek of bij omvallen, kan een boom schade aanrichten bij of aan derden. De vraag is wie aansprakelijk is voor deze schade. In het Nederlands recht bestaan diverse vormen van aansprakelijkheid:

- schuldaansprakelijkheid
- pseudorisicoaansprakelijkheid

Risicoaansprakelijkheid

Bij aansprakelijkheid voor schade door bomen en takken gaat het om schuldaansprakelijkheid en in gevallen van hoge gevaarstelling om pseudorisicoaansprakelijkheid. Degene die de schade heeft geleden, moet dan bewijzen dat dit de boomeigenaar verweten of toegerekend kan worden omdat deze onvoldoende zorg aan de schadeveroorzakende boom of tak heeft besteed. De nadere invulling van deze zorg (de zorgplicht) door de boomeigenaar bestaat uit de controle op (uitwendig) zichtbare gebreken en het regulier en regelmatig onderhoud aan de bomen.

Zorgplicht

Een eigenaar heeft een zorgplicht voor zijn bomen. Op basis van rechtspraak wordt in de praktijk onderscheid gemaakt tussen:

- algemene zorgplicht (systematische boomcontrole en zo nodig maatregelen)
- verhoogde zorgplicht (jaarlijkse controle voor bomen met verhoogde gevaarstelling)
- onderzoeksplicht (bomen waar uitwendige gebreken zijn vastgesteld die gevaar kunnen opleveren. Doel is: maatregelen bepalen en uitvoeren om risico te minimaliseren)

Voorzienbare schade

In juridisch verband gaat het meestal om het begrip 'voorzienbare schade'. Een boom moet gecontroleerd worden op uitwendig zichtbare gebreken en duidelijke tekenen die op een niet direct zichtbaar gebrek wijzen. Het gaat daarbij om gebreken die aantoonbaar zijn voordat de boom schade aanricht. Gebreken die pas na het ongeval zichtbaar worden, terwijl vooraf niets op een slechte toestand wees, mogen niet bij de aansprakelijkstelling worden meegenomen.

Bewijsvoering

Bij schade ligt in beginsel de bewijslast bij de eisende partij. Deze moet aantonen dat de boom een gebrek vertoont en dat de eigenaar dit bij een normale controle had kunnen of moeten vaststellen. De eigenaar van de boom zal op zijn beurt bij aansprakelijkstelling aan moeten tonen dat hij de zorgplicht is nagekomen.

Door het niet consequent uitvoeren van een VTA inspectie van haar bomen voldoet de gemeente niet aan haar verplichtingen in kader van de zorgplicht. Daarmee loopt de gemeente risico's.

Specifieke risico's bomen

Specifieke ziekten aan bomen (o.a. de kastanjebloedingsziekte, essentaksterfte) zijn nieuwe en moeilijk beheersbare en geneesbare ziekten aan bomen. Als een boom ziek wordt is vaak snelle verwijdering noodzakelijk. Verhoogde zorgplicht is noodzakelijk, maar ook adequaat handelen.

Water

Beleid

In 2010 is het Gemeentelijk Waterplan gereed gekomen. In dit waterplan is een integrale (water)visie opgenomen die ervoor moet zorgen dat de waarde van het water nu en in de toekomst behouden blijft en daar waar mogelijk wordt versterkt.

Vanuit de nieuwe Waterwet heeft de gemeente de zorgplicht om in het openbaar gemeentelijk gebied maatregelen te treffen om structureel nadelig gevolgen van de grondwaterstand voor de aan de grond gegeven bestemming zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken. Dit voor zover het treffen van die maatregelen niet tot de zorg van het waterschap of provincie behoort. Hoe de gemeente deze zorgplicht in denkt te vullen, is opgenomen in het verbrede GRP wat in 2012 is vastgesteld door de gemeenteraad.

Gerealiseerd in 2014

Zoals al eerder aangegeven zijn de uitgangspunten van het waterplan verwerkt in het vGRP. Te denken valt hierbij aan de aanleg van hemelwaterriolen, meestal in combinatie met de vervanging van vuilwaterriolen. Bekostiging gebeurt dan ook vanuit het vGRP.

Wat willen we bereiken, wat gaan we daarvoor doen en wat mag het kosten?

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Jaar	Wat mag het kosten?
Hoofddoelstelling In 2020, een ecologische, recreatieve, cultuurhistorische en ruimtelijke samenhang in het water in en om de gemeente Oude IJsselstreek.	Uitvoering in overeenstemming met het uitvoeringsprogramma	jaarlijks	Bestaande budgetten en formatie

Ontwikkelingen

Er zijn geen ontwikkelingen te melden.

Risico's

Er zijn geen bijzondere risico's bekend.

Speelplaatsen

Beleid

Er is een nota "Buitenspelen, ja leuk!" over het speelruimtebeleid 2007-2010. De beleidsuitgangspunten van speelruimtebeleid zijn via een raadsbesluit gecontinueerd tot 2015. In dit beleid waren de uitgangspunten voor de renovatie en het opwaarderen van bestaande speelterreinen en de aanleg van nieuwe speelterreinen opgenomen. Op basis hiervan wordt in de programmabegroting 2015-2018 nog steeds inzicht gegeven in het gemeentelijke beleid, de doelstellingen, de activiteiten die op stapel staan, de daarmee gemoeid zijnde financiële middelen en eventuele ontwikkelingen en risico's.

Vooraf de speelterreinen die niet voldoen aan het Warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen (landelijke normering voor de veiligheid van speelvoorzieningen en val-ondergronden) worden gerenoveerd.

Actuele staat

Uit een gehouden schouwing blijkt dat het meubilair op diverse plekken slecht scoort op kwaliteitsniveau.

Nieuw beleid?

Vanuit het beheer is het wenselijk om het bestaande beleid onder de loep te nemen. Gedacht wordt aan het concentreren van goede speelruimte, gecombineerd met actief burgerschap. Daarmee kunnen kleinere speelvoorzieningen worden verwijderd en geven we inwoners de ruimte om de eigen verantwoordelijkheid te nemen bij het beheer.

Ontwikkelingen

In samenspraak met de burgers zal worden bekeken of de diverse speelplekken nog wel wenselijk zijn. In andere gevallen zal met de burgers worden bepaald of speelplekken moeten worden vervangen en/of worden opgeknapt.

Risico's en verplichtingen

Er zijn enige risico's bekend. De gemeente loopt in die zin risico's ten aanzien van de veiligheid (ongelukken) en aansprakelijkheid (claims). Deze risico's zijn beheersbaar, maar hiervoor is wel geld nodig.

Als niet wordt geïnvesteerd in renovaties en vervangingen zijn op korte termijn verhoogde onderhoudskosten te verwachten. Door het niet voldoen aan het vastgestelde kwaliteitsniveau neemt de kans op onveilige situaties, klachten en claims toe. In een uiterste situatie moeten speeltoestellen worden verwijderd. In sommige gevallen is dit in 2014 al gebeurd.

Door het consequent (laten) uitvoeren van een inspectie van de speeltoestellen voldoet de gemeente momenteel voldoende aan haar verplichtingen in kader van de Warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen. De gemeente heeft eind 2014 geïnvesteerd in een scholingstraject van de wijkbeheerders, die daarmee zelf de controle kunnen uitvoeren.

Openbare verlichting

Beleid

Openbare verlichting is een hulpmiddel dat bijdraagt aan een veilige en leefbare openbare ruimte. Het is daarom een beleidsterrein waarbij het van belang is dat de gemeente zelf een sturende rol bij het definiëren van het beleid en het uitvoeren van het beheer en onderhoud vervult. Met het oog daarop is in 2012 een geharmoniseerd en geactualiseerd beleids- en onderhoudsplan voor de openbare verlichting vastgesteld. Naast doelen, prioriteiten, kwaliteit en investeringsomvang zal aan het beleidsplan ook een uitvoeringsplan worden gekoppeld. In 2006 is een vervangingstraject voor openbare verlichting opgesteld. Jaarlijks wordt een bestek voor vervanging van de openbare verlichting opgesteld.

Wat willen we bereiken, wat gaan we daarvoor doen en wat mag het kosten?

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Jaar	Wat mag het kosten?
Hoofddoelstelling Het openbare leven bij duisternis zo goed mogelijk te laten functioneren en bij te dragen aan een sociaal veilige, verkeersveilige en leefbare omgeving.	1. Opstellen uitvoeringsplan 2. Inventariseren van de openbare verlichting in het buitengebied 3. Vervanging openbare verlichting (Vogelbuurt Ulft) 4. Uitvoeren regulier onderhoud 5. Afhandelen storingen en klachten	2015 e.v. 2014/ 2015 jaarlijks jaarlijks	Bestaande budgetten en formatie Idem Idem Idem
Subdoelstelling	Het vervangen van energievretende lampen en verouderde armaturen. Het vervangen van verouderde	2016 e.v.	Bestaande budgetten en formatie

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Jaar	Wat mag het kosten?
	masten Het toepassen van innovatieve ontwikkelingen op het gebied van de energieaanpak	2016 e.v. 2015 e.v.	Bestaande budgetten en formatie Bestaande budgetten en formatie

Ontwikkelingen

Op dit moment zijn de ontwikkelingen op het gebied van LED (Lichting Emitting Diodes) verlichting zodanig gevorderd dat dit voor de gemeente Oude IJsselstreek goed toepasbaar is. Bij het vervangen van armaturen in het vervangingsplan wordt daarom rekening gehouden met de vervanging door LED. Ook de conventionele lampen maken een ontwikkeling door en gaan tot 4 keer langer mee, met dezelfde lichtopbrengst, en een lager energieverbruik. Het dimmen van de openbare verlichting wordt verder ingevoerd, dit scheelt ongeveer 10% energieverbruik op de totale installatie. Het onderhoud van de openbare verlichting wordt vanaf 2012 gezamenlijk met de gemeente Montferland en Doetinchem uitgevoerd. Dit contract loopt in 2015 af en zal daarom in regionaal verband in de tweede helft van 2014 opnieuw aanbesteed worden.

Gerealiseerd in 2014

De voorziening voor de vervanging van de openbare verlichting is in 2014 voor een groot deel gebruikt voor het vervangen van de openbare verlichting in de Vogelbuurt. Daarnaast zijn een groot aantal masten ouder dan 45 jaar getest op stabiliteit. De masten die tijdens deze test als gevaarlijk uit de bus kwamen zijn allemaal vervangen! Ook is binnen de diverse reconstructieplannen de openbare verlichting ook vervangen.

Er is een structurele besparing op het energieverbruik van \pm 300.000 kWu op jaarbasis (vanaf 2010).

Product	Kosten begroting 2011	Gerealiseerd
Vervanging lichtmasten en armaturen (vervangingsplan)	€ 95.000.	Revitalisering Vogelbuurt fase 2 en 3
Uitvoering planmatig onderhoud	Bestaande budgetten en formatie	Klachten en storingen verhelpen
Opstellen beleidsplan	Bestaande budgetten en formatie	Gereed

Risico's

De gemeente loopt in die zin risico's ten aanzien van de veiligheid (ongelukken) en aansprakelijkheid (claims). Bij het uitstellen van de vervanging van masten kunnen deze op den duur een gevaar opleveren voor de directe omgeving (bereikbaarheid bekabeling, omvallen masten).

Civieltechnische kunstwerken en kunst in de openbare ruimte

Beleid

Kunst in de openbare ruimte

In 2013 is door een gespecialiseerd bedrijf alle kunst in de openbare ruimte in kaart gebracht. Vervolgens is er een notitie opgesteld hoe om te gaan met de geconstateerde achterstand in het onderhoud, en het onderhoud in de toekomst.

Civieltechnische kunstwerken(bruggen)

Uitgangspunt bij dit onderdeel is de in 2010 uitgevoerde inspectie. In 2015 zullen alle kunstwerken weer door een daartoe gecertificeerd bedrijf geïnspecteerd worden. Aan de hand van deze inspectie zal een uitvoeringsplan opgesteld worden.

Kwaliteitsniveau

Uitgangspunt is een zodanig kwaliteitsniveau dat de kunstwerken naar behoren functioneren en er dus geen sprake is van achterstallig onderhoud of gevaarlijke situaties.

Bij het beheer heeft het voorkomen van gevaarlijke situaties eerste prioriteit. Tweede prioriteit is zorg dragen voor het goed functioneren van de voorzieningen.

Gerealiseerd in 2014

Naast het reguliere onderhoud is in 2014 het achterstallig onderhoud aan zowel de kunstobjecten (kunst in de openbare ruimte) als de civieltechnische kunstwerken uitgevoerd. Over de eigendomssituatie en het beheer en onderhoud van de Doetinchemsewegbrug lopen er nog gesprekken met de gemeente Doetinchem en het waterschap Rijn en IJssel. De Bergerslagbeekbrug is ook dit jaar weer door de eigen dienst geïnspecteerd. De geconstateerde gebreken zijn niet toegenomen en het advies van regelmatige inspectie blijft bestaan. De Veerbrug over het Waalsewater dient nog aangepakt te worden. Vanuit de projectgroep voor de gebiedsvisie is aangegeven dat de brug opgeknapt kan worden. De huidige functie verandert niet. Met de voorbereiding is gestart.

Wat willen we bereiken, wat gaan we daarvoor doen en wat mag het kosten?

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Jaar	Wat mag het kosten?
Een zodanig kwaliteitsniveau dat de kunstwerken naar behoren functioneren en er dus geen sprake is van achterstallig onderhoud of gevaarlijke situaties. Bij het beheer heeft het voorkomen van gevaarlijke situaties eerste prioriteit. Tweede prioriteit is zorg dragen voor het goed functioneren van de voorzieningen.	Uitvoering in overeenstemming met het uitvoeringsprogramma	jaarlijks	Bestaande budgetten en formatie

Ontwikkelingen

Er zijn geen ontwikkelingen te melden.

Risico's

Er zijn geen bijzondere risico's bekend.

1. Inleiding

Onder grondbeleid wordt verstaan het gehele instrumentarium dat de gemeente ter beschikking staat om ruimtelijke doelstellingen te realiseren. Het grondbeleid omvat alle strategieën van de gemeente rondom het verwerven, beheren, bewerken en uitgeven van gronden. Grondbeleid is een verzamelnaam van een aantal specifieke beleidsuitingen en kan worden ingezet om doelstellingen van de andere beleidsaspecten binnen de gemeente mede mogelijk te maken. Het grondbeleid heeft grote invloed op en samenhang met de realisatie van de beleidstaken zoals: ruimtelijke ontwikkeling - volkshuisvesting - verkeer en vervoer – zorg en welzijn - cultuur, sport en recreatie - economische structuur.

Daarnaast kan het grondbeleid grote financiële gevolgen hebben. Met name de financiële risico's zijn van belang voor de financiële positie van de gemeente.

1.1. Beleid

De huidige nota grondbeleid van de gemeente Oude IJsselstreek dateert van 2005. Sinds die tijd zijn de omstandigheden ingrijpend gewijzigd. Denk bijvoorbeeld aan de economische en financiële crisis, die sinds 2008 forse invloed heeft op de woningmarkt en op de behoefte aan bedrijventerreinen. Maar denk ook aan de wijzigingen in bevolkingssamenstelling en omvang die zich de komende jaren gaat voltrekken in de regio Achterhoek.

In dit licht zal de nota grondbeleid van 2005 opnieuw worden gezien. De nota grondbeleid zal in 2015 worden herzien en aan de gemeenteraad worden voorgelegd. Enkele belangrijke aandachtspunten die terug zullen komen in deze nota zijn:

- De economische crisis vraagt om anders na te denken over grondbeleid door gemeenten. Risicovol actief grondbeleid maakt plaats voor een meer afwachtend faciliterend grondbeleid. Kostenverhaal vindt voor nieuwe ontwikkelingen niet langer plaats via uitgifte van gronden, maar middels anterieure overeenkomsten en/of exploitatieplannen.
- De economische crisis vraagt ook om anders te gaan kijken naar de bestaande grondexploitaties. Per project/grondexploitatie wordt afzonderlijk gekeken in hoeverre het oorspronkelijke woningbouwprogramma nog past bij de huidige vraag/behoefte. Waar nodig wordt het programma aangepast. Vervolgens wordt op basis van een marktanalyse een oordeel gegeven welke V.O.N. verkoopprijzen reëel zijn. Op basis van deze analyse worden via een residuele grondwaardeberekening de gronduitgiftepunten bepaald. Voor de grondcomplexen voor woningbouw is deze exercitie inmiddels uitgevoerd, een deel van de grondexploitaties zijn ook al herzien.
- Bij de jaarlijkse actualisatie van de grondexploitaties is het belangrijk om naast de financiële uitgangspunten te beoordelen of het programma (zowel kwalitatief als kwantitatief) nog aansluit bij de behoefte.
- Demografische verandering vraagt om een andere kijk op grondbeleid. Actief grondbeleid is niet langer een middel om geld te genereren. De doelstelling van het grondbeleid verandert. (Actief) grondbeleid kan in de toekomst een bijdrage gaan leveren aan andere overkoepelende doelstellingen zoals het voorkomen van verpaupering, structurele leegstand of bij de realisatie van sociaal maatschappelijke doelstellingen in de zorg of op het gebied van welzijn.
- In 2014 zijn de ruimtelijke opgaven van de Achterhoek in beeld gebracht d.m.v. de zongenaamde "kernenfoto's". In 2015 wordt hier een vervolg aangegeven middels de omgevingsvisie. Op basis van dit ruimtelijke beleid worden de opgaven voor de gemeente de komende jaren in kaart gebracht. Het grondbeleid anticipeert hier op.
- De nieuwe nota grondbeleid van de gemeente Oude IJsselstreek sluiten aan bij de huidige wet en regelgeving. Het onderdeel grondbeleid krijgt, in welke vorm dan ook, een plek in de omgevingswet. Belangrijk is de ontwikkelingen op het gebied van wet en regelgeving nauwgezet te blijven volgen.
- De invoering van de vennootschapsbelasting (VPB) voor overheidsondernemingen vanaf 2016 heeft een flinke impact voor o.a. de grondexploitaties. De gevolgen en strategische afwegingen hiervan krijgen een belangrijke plek in de nota grondbeleid.
- In de nieuwe nota grondbeleid worden de afzonderlijke instrumenten die een bijdrage leveren aan actief en faciliterend grondbeleid nader toegelicht.
- In het verleden heeft de gemeente Oude IJsselstreek veel actief grondbeleid gevoerd of is er gekozen voor een publiek private samenwerking. De toekomstige ontwikkelingen van

- de gemeente vragen maatwerk op het toe te passen grondbeleid. In de nieuwe nota grondbeleid worden kaders opgenomen over het te voeren grondbeleid in verschillende situaties. In ogenschouw moet worden genomen dat grondbeleid in de toekomst vaker een middel wordt om sociaal maatschappelijke ontwikkelingen van de grond te krijgen.
- De structuurvisie van de gemeente Oude IJsselstreek dateert van 12 mei 2011. In deze structuurvisie is nog geen uitvoering gegeven aan het onderwerp kostenverhaal voor bovenwijkse voorzieningen. Voor toekomstig kostenverhaal is het noodzakelijk om een uitvoeringsparagraaf te hangen aan de nieuwe omgevingsvisie. Vervolgens is het wenselijk e.e.a. te vertalen en vast te leggen in een nota bovenwijkse voorzieningen. Daarbij dient nut en noodzaak, gelet op de beperkte verhaalbaarheid van kosten te worden meegenomen.
 - Ondanks de trend van actief naar faciliterend grondbeleid is het soms noodzakelijk dat de gemeente toch over gaat tot aankoop van gronden/opstallen. In de nieuwe nota grondbeleid worden kaders opgenomen over het doen van dergelijke aankopen. Daarnaast wordt jaarlijks een budget ter beschikking gesteld.
 - De grondprijzen voor een aantal woningbouwcomplexen zijn in 2014 herzien. In de nieuwe nota grondbeleid worden kaders gesteld hoe ervoor te zorgen dat de grondprijzen binnen de gemeente marktconform blijven.
 - Zowel landelijk als ook lokaal bestaan er diverse “alternatieve” financieringsmogelijkheden om ruimtelijke ontwikkelingen te realiseren. In het kader van de nieuwe nota grondbeleid worden verschillende mogelijkheden uitgewerkt.
 - Mede naar aanleiding van de brief van de rekenkamercommissie worden met de gemeenteraad in 2015 afspraken gemaakt over begroting en verantwoording rondom de bestaande grondexploitaties. Deze afspraken worden opgenomen in de nieuwe nota grondbeleid.
 - Oude IJsselstreek kent voor de grondexploitaties risicomangement. Het proces tot inschatting en verantwoording van risico's wordt vastgelegd in de nieuwe nota grondbeleid.

1.2. Gronduitgifte

Voor de bepaling van de uitgifteprijs van bouwgrond is niet de optelsom van de kosten bepalend, maar wordt zoveel mogelijk de marktprijs benaderd, waarbij liggings- en omgevingsfactoren van invloed kunnen zijn. Daarnaast is voor de prijs van bedrijventerreinen van belang de samenwerkingsovereenkomst tot het realiseren van het regionale bedrijventerrein. De daarin gemaakte afspraken zijn tevens van invloed op de hoogte van de grondprijzen binnen onze bedrijventerreinen. Op basis van de gesloten overeenkomst over het regionale bedrijventerrein zijn de uitgifteprijzen van de bouw kavels in de gemeente geharmoniseerd.

Op dit moment staat de verkoop van bouwgrond voor woningbouw, alsmede de behoefte aan kavels voor bedrijven sterk onder druk. De afgelopen jaren, en ook in 2014, is reeds op deze ontwikkelingen geanticipeerd door de looptijd van de exploitaties te verlengen (langere duur van de uitgifte) en te rekenen zonder opbrengstenstijging. Daarnaast zijn in 2014 een drietal grondcomplexen herzien en daarvan de grondprijzen verlaagd. Voor het bepalen van (financiële) risico's wordt tevens rekening gehouden met een verdere uitloop van de exploitaties.

1.3. Beleidsuitgangspunten reserves, voorzieningen en risico's voor grondzaken

De gemeente Oude IJsselstreek kent ingevolge de begrotings- en rekeningvoorschriften geen eigen algemene reserve voor de grondexploitatie. Bij gronden niet in exploitatie zullen boekwaardes moeten worden afgeboekt wanneer deze boekwaardes de marktprijs/verwachtingswaarde overschrijden. Deze afboeking vindt plaats ten laste van het exploitatieresultaat van de algemene dienst. Voor de gronden in exploitatie met verwachte nadelige resultaten wordt voor deze nadelige resultaten een verliesvoorziening getroffen. Dat wil zeggen dat een deel van de algemene reserve wordt vastgelegd om toekomstige verliezen af te kunnen dekken. Daarnaast worden risico's geïnventariseerd en wordt de kans dat deze zich kunnen voordoen bepaald. Het uiteindelijke bedrag van het totaal van deze risico's is van invloed op het weerstandsvermogen van de gemeente. Deze zal groot genoeg moeten zijn om de risico's af te dekken wanneer deze risico's zich voordoen. Daarmee kan worden gesteld dat met financiële risico's en verwachte nadelige resultaten binnen de grondexploitatie in voldoende mate rekening wordt gehouden.

2. Herziening grondexploitaties⁵

2.1. Aanpassingen grondexploitaties

Alle gronden in exploitatie zijn per 31 december 2014 (peildatum) herzien. Deze herziening hield het volgende in:

- Bijstelling van de boekwaarden op basis van inkomsten en uitgaven in 2014.
- Aanpassing parameters:
 - De rente waarmee in de grondexploitatie in de grondexploitaties wordt gerekend is 3,5% per jaar. Elk jaar wordt bij het herzien van de grondexploitaties bij het opstellen van de jaarrekening berekend wat de rente moet zijn die over de boekwaarde aan de algemene middelen wordt vergoed. Voor het jaar 2014 bedroeg deze zogenaamde gecorrigeerde omslagrente 2,5 %. Op basis hiervan wordt de huidige rekenrente in de grondexploitatieberekeningen gehandhaafd op 3,5%. Omdat deze berekeningen zich over meerdere jaren uitstrekken is dit percentage voldoende om een eventuele toekomstige rentestijging op te vangen. Jaarlijks zal bezien worden, op basis van de omslagrente, of deze rekenrente voldoende is.
 - De kostenstijging is gehandhaafd op 2,5%. Het thans gehanteerde percentage loopt vooralsnog in de pas met de inflatie conform de opgave van het Centraal Planbureau kostenindex "CPI alle huishoudens" over het jaar 2014. Wordt gekeken naar de inflatie specifiek gericht op de bouwsector, dan ligt het percentage van 2,5% ruim boven de index van het afgelopen jaar. Ook dit percentage zal jaarlijks worden herzien op basis van de werkelijke ontwikkeling van de inflatie en mogelijke toename in de kosten van infrastructurele werken en plankosten.
 - Gebruikelijk was een opbrengstenstijging toe te rekenen. Het percentage wordt echter, net als vorig jaar, gehandhaafd op 0%. In het huidige economische en financiële klimaat is het niet te verwachten dat de uitgiftepreizen van bouwrijpe gronden in de pas blijven lopen met de inflatie. Er is op dit moment sprake van een licht herstel van de economie, daarbij een stabilisatie van de uitgiftepreizen op zijn plaats.

2.2. Regionale Woonvisie

In het kader van de regionale woonvisie Achterhoek 2010-2020 heeft de gemeente Oude IJsselstreek bij de vaststelling van de jaarrekening 2012 de financiële consequenties verwerkt.

De regionale Woonvisie anticipeert op de op handen zijnde bevolkingsdaling. De plancapaciteit voor nieuwe woningen lag in de gemeente Oude IJsselstreek hoger dan de geraamde behoefte. In de periode 2010-2012 zijn er forse ingrepen gedaan om de plancapaciteit te verminderen. Dit had ook gevolgen voor de gemeentelijke grondexploitaties. Ter voorbereiding op de jaarrekening van 2012 zijn dan ook diverse grondexploitaties herzien. Uiteindelijk zijn de financiële consequenties van het terugbrengen van de plancapaciteit bij de jaarrekening van 2012 verwerkt.

In 2014 is een start gemaakt om de regionale woonvisie van 2011 te actualiseren. Daarvoor zijn er kernfoto's gemaakt, dat input heeft geleverd aan de regionale woonagenda 2015-2025. De regionale woonagenda wordt in 2015 voorgelegd aan de gemeenteraad. In deze visie zal de trend van minder woningen verder worden doorgezet. Bij de jaarrekening 2013 is al rekening gehouden met het terugbrengen van de plancapaciteit in de risico's. Bij paragraaf 3 zal hier nader op ingezoomd worden.

2.3. Stimuleren woningmarkt

De gevolgen van de economische crisis worden steeds verder duidelijk. De woningmarkt werkt aan een voorzichtig herstel, desalniettemin blijven verkopen nog steeds achter op de prognoses en ondervinden potentiële kopers nog altijd financiële belemmeringen bij het aan-

⁵ Alle in deze paragraaf genoemde bedragen zijn in euro's en exclusief BTW

en verkopen van woningen. Om die reden heeft de gemeenteraad in de zomer van 2013 een motie aangenomen om de woningmarkt te stimuleren. Het najaar van 2013 is gebruikt om te analyseren of er maatregelen zijn, en in hoeverre deze effect zouden kunnen hebben op de lokale woningmarkt. Naar aanleiding van deze analyse heeft de gemeenteraad in december 2013 een voorstel aangenomen. Daardoor beschikt de gemeente over een bestemmingsreserve van € 670.582,--. Met dit bedrag wil de gemeente Oude IJsselstreek door middel van maatwerk nieuwbouwprojecten stimuleren, daar waar net een laatste (financieel) zetje noodzakelijk is.

Gelet op de ontwikkelingen binnen de herziening van de grondcomplexen voor woningbouw en het bijstellen van de grondprijzen naar een marktconform niveau is het restant voor een bedrag van € 406.250 van deze bestemmingsreserve toegevoegd aan de verliesvoorziening ten behoeve van de mogelijke afboekingen van de nadelige resultaten van de grondexploitaties in 2016. Wel wordt nog een bedrag gehanteerd om voor een aantal lopende onderhandelingen een bedrag van € 102.835 te reserveren. Het gaat hierbij om kavels binnen het plangebied Slawijkseweg Netterden en de Bomenbuurt te Ulft.

Aanwending bestemmingsreserve stimuleren woningmarkt		
Saldo reserve:		€ 670.582
Af: Kortingen in projecten Hutten Noord, Eskopje en Essenkamp	€ 161.497	
Af: Reserveren voor lopende transacties	€ 102.835	
Af: Toe te voegen aan de voorziening voor herzieningen 2016	€ 406.250	
	Totaal:	€ 670.582
		€ 0

2.4. Aankondiging herziening grondexploitaties woningbouwprojecten

Bij de behandeling van de begroting voor 2015 in november 2014 heeft het college van B&W aangekondigd een aantal grondexploitaties te willen herzien.

De afgelopen periode is er een aantal ontwikkelingen geweest die aanleiding hebben gegeven om de grondexploitaties ingrijpend te herzien. Naast het feit dat een aantal onderhandelingen inmiddels zijn afgerond, en er meer zicht is gekomen op de resterende risico's voor wat betreft de woonvisie heeft de crisis op de woningmarkt ook grote consequenties voor de gemeentelijke grondexploitaties. Plannen moeten verder worden uitgefaseerd en de vraag naar verlaging van de grondprijzen nam toe. Mogelijke financiële gevolgen hiervan zijn tot op heden alleen doorgerekend in de zogenaamde risicoanalyse bij de jaarrekening. Het is voor de gemeente noodzakelijk om haar grondexploitaties te actualiseren om zo aan te sluiten bij de actuele marktwaarde. Hierbij is primair gekeken naar:

- **Nog te maken kosten:** doordat plannen langer duren, lopen de kosten verder op. Denk hierbij aan rente, plankosten etc.
- **Grondprijs:** het actualiseren van alle grondprijzen op basis van de residuele grondwaarde-berekening. Daarbij wordt de prijs van het bouwkegel bepaald door de kosten voor bouw en ontwikkeling af te trekken van de commerciële waarde (de zogenaamde VON = vrij op naam-prijs) van de te realiseren woning met bijbehorende grond. Deze benadering wordt door veel betrokkenen geprefereerd, en is ook overeengekomen tussen de NEPROM, de NVB, de VNG en het Ministerie van VROM.⁶
- **Van prijs per m² naar kavelprijs.** De methode van residuele grondwaardeberekening geeft aanleiding de grondprijzen (aanzienlijk) te verlagen maar past wel beter in het bepalen van een marktconforme en toelaatbare waardering van de bouwkegels en deze in een kavelprijs uit te drukken in plaats van een prijs per vierkante meter. Bovendien kan daardoor beter rekening worden gehouden met ligging- en omgevingsfactoren.
- **Fasering:** er is een achterstand ontstaan in planning van de uitgifte van kavels. Voor de verschillende grondexploitaties wordt gekeken welke fasering realistisch is en pas bij de kern en het plan.
- **Herprogramming:** in een aantal gevallen zal een voorstel voor herprogramming worden gedaan. De vraag is veranderd en dat geeft aanleiding om ons aanbod bij te

⁶ (Convenant gemeentelijk grond(prijs)beleid bij gronduitgifte aan marktpartijen in relatie tot woningkwaliteit.)

stellen. De hierbij vrijkomende bouw mogelijkheden dragen bij aan het verder terug brengen van de plancapaciteit.

Op het moment van opmaak van de jaarrekening 2014 zijn op basis van bovenstaande uitgangspunten de volgende grondexploitaties herzien:

Afgewikkeld 2014		
Project	aanwending verliesvoorziening 2013	onttrekking alg reserve 2014
Eskopje Varsseveld (december 2014)	113.236	360.886
Essenkamp Varsseveld (december 2014)	87.787	359.483
V/d Pavert Varsselder (december 2014)	-	-
Hutten Noord (maart 2015)	-	-
Kromkamp Sinderen (april 2015)	226.523	892.478
totaal	427.546	1.612.847

2.5. Gevolgen invoering vennootschapsbelasting (VPB) voor overheidsondernemingen

Het college van B&W heeft bij de begroting van 2015 aangekondigd om uiterlijk bij jaarrekening 2014 de herziening van de grondexploitaties (voor woningbouw) te hebben afgerond. Met de invoering van de vennootschapsbelasting voor gemeenten per 1-1-2016 komt dit toch in een ander daglicht te staan, de grondexploitaties vallen grotendeels binnen de belastingplichtige activiteiten. De invoering van de vennootschapsbelasting kan grote nadelige gevolgen hebben voor de resultaten van de grondexploitaties, zowel voor de lokale grondexploitaties als ook voor het RBT/EBT, er zijn een aantal kritische aspecten waar nog veel onduidelijkheid over bestaat, waaronder:

- De vennootschapsbelasting wordt geheven over de winst van een onderneming. Het ingewikkelde is dat fiscale winst anders kan worden becijferd dan feitelijke winst of zelfs verlies. Voor de aangifte van de VPB wordt gewerkt met een zogenaamde openingsbalans. Op deze openingsbalans dient de waarde in het economische verkeer te worden opgenomen. Afboekingen uit het verleden kunnen niet worden verrekend. Dit kan betekenen dat een grondcomplex, waarvan het verlies inmiddels is genomen, voor de VPB toch als winstgevend wordt gezien, waardoor grondexploitaties worden belast met een extra kostenpost vennootschapsbelasting.
- Op de zogenaamde openingsbalans mogen alleen kosten en opbrengsten worden geraamd die voortkomen uit de activiteit als ondernemer. Er bestaat momenteel discussie over bijvoorbeeld de kosten voor bouw- en woonrijpmaken, afdracht fonds bovenwijkse voorzieningen etc. Komen deze kosten voort uit de publieke of privaatrechtelijke taak van de gemeente? Hier is nog geen definitief uitsluitsel over.
- Naast de reguliere administratie dient ook een fiscale administratie te worden gevoerd. Dit kan overbodig lijken als na het voeren van die administratie bij de aangifte blijkt dat er sprake is van (gedeeltelijke) vrijstelling. Welke activiteiten binnen de grondexploitatie zijn vrijgesteld is nog onduidelijk (denk aan de DAEB niet-DAEB activiteiten).

In februari 2015 is gestart met een inventarisatie van de gevolgen van de invoering van de VPB. Dit gebeurt op regionale schaal. Naar verwachting zal medio april de inventarisatie voor de gemeente Oude IJsselstreek zijn afgerond waarna een eerste inschatting kan worden gemaakt van de gevolgen voor onze gemeente.

Gelet op de onzekerheden in het kader van de VPB zullen de herzieningen van de overige grondexploitaties (voor woningbouw) worden uitgesteld tot na invoering van de vennootschapsbelasting. Het gaat daarbij om de volgende complexen:

- centrumplan Uft
- Slawijkseweg Netterden
- Bomenbuurt Uft

Het totaal te verwachten nadelige resultaat voor deze drie complexen wordt ingeschat op € 4.625.067 dit verlies is gedeeltelijk voorzien bij jaarrekening 2014 ten bedrage van

€ 1.477.123 Daarnaast wordt voorgesteld om voor de voorlopig geraamde nadelige resultaten een verliesvoorziening te vormen van € 3.147.944.
Deze voorziening kan gedekt worden uit:

Dekkingsplan voorziening herziening exploitaties	
Vrijval voorziening Hutten Noord	274.074
Bestemmingsreserve stimuleren woningmarkt	406.250
Vrijval subsidies Hutten Noord	1.250.000
Exploitatieresultaat afgesloten complexen 2014	346.833
<i>Aanvulling uit algemene middelen</i>	<i>870.787</i>
Totaal	3.147.944

2.6. Resultaten gronden in exploitatie

Alle grondexploitaties zijn herzien per peildatum 31 december 2014. Dat wil zeggen dat alle kosten (investeringen) en opbrengsten (desinvesteringen⁷) in de boekwaarden zijn verwerkt en dat de parameters zijn aangepast (zie paragraaf 2.1 aanpassing grondexploitaties). Het verwachte nadelig resultaat van de verlieslatende complexen bedraagt op Netto Contante Waarde (NCW)⁸ in totaal € 1.491.358. In de jaarrekening 2013 was een verliesvoorziening grondexploitaties getroffen van € 1.299.775. In 2014 heeft een aantal onttrekkingen plaatsgevonden ten laste van deze verliesvoorziening ten bedrage van € 593.364. Dit betekent dat per saldo een aanvulling wordt gedaan ten bedrage van € 784.947.

gronden in exploitatie (bedragen in NCW)				
complex	Verlies- voorziening 31-12-2013	Onttrekking voorziening 2014	Aanvulling algemene middelen 2014	Verlies- voorziening 31-12-2014
De Hutten Noord ('t Gietelinc) Ulf	274.074	274.074		
Centrumplan Ulf			775.757	775.757
Slawijkseweg Netterden	113.236		4.970	118.206
Eskopje Varsseveld	87.787	87.787		
Lenteleven II West Gendringen (afgesloten)	4.980	4.980		
Kromkamp Sinderen	226.523	226.523	101	101
Bomenbuurt Ulf (Biezenakker II)	571.936		11.224	583.160
Keurkamer (Atagterrein) Ulf	21.239		-7.105	14.134
Totaal	1.299.775	593.364	784.947	1.491.358

Het oplopen van de verliesvoorziening heeft met name betrekking op het centrumplan Ulf. Door het achterblijven van inkomsten, het oplopen van de o.a. de plankosten en de financiële gevolgen van de gemaakte afspraken binnen de in 2014 gesloten overeenkomst met de ontwikkelaar is er een negatief exploitatieresultaat ontstaan. Voor de overige complexen waarbij de het negatieve resultaat verder is opgelopen heeft vooral betrekking op rente en plankosten door het verder uitfaseren van de uitgifte.

In 2014 zijn een drietal complexen afgesloten met een voordelig exploitatie resultaat. Het betreft daarbij de volgende complexen:

Afgesloten complexen 2014	
Project	exploitatieresultaat per 31-12-2014
Rieze IV Ulf	198.095
Lenteleven-W Gendringen	28.450
Het Anker Ulf	120.288
Totaal	346.833

Gelet op de ontwikkelingen binnen de herziening van de overige grondcomplexen voor woningbouw en het bijstellen van de grondprijzen naar marktconform niveau is het voordelige exploitatiesaldo ten bedrage van € 346.833 toegevoegd aan de verliesvoorziening ten

⁷ Desinvesteringen zijn onder andere opbrengsten uit verkopen, subsidies, exploitatiebijdragen.

⁸ Netto Contante Waarde (NCW) is een methode om de resultaten van de grondexploitaties om te rekenen naar de waarde per 1 januari 2013. Deze resultaten zijn immers waarden in de toekomst. Door deze uit te rekenen in NCW. Kunnen ze vergeleken worden.

behoefte van de mogelijke afboekingen van de nadelige resultaten van de grondexploitaties in 2016.

De boekwaarden en het resultaat van alle gronden in exploitatie zijn weergegeven in onderstaande tabel.

Boekwaarde en resultaat van alle gronden in exploitatie(BIE)								
gronden in exploitatie	boekwaarde 01-01-2014	investering	desinves- tering	boekwaarde 31-12-2014	complexen met een positief resultaat obv NCW	Voor- ziening verlies- latende complexen jaarrek 2013 obv NCW	Voor- ziening verlies- latende complexen jaarrek 2014 obv NCW	Balans waarde 31-12-2014
Rieze IV Ulf (afgesloten)	-194.747	194.747	0	0				0
Rieze VI Ulf	2.327.251	107.308	473.700	1.960.858	508.985			1.960.858
De Hutten Noord ('t Gietelinc) Ulf	1.938.035	2.034.841	2.003.666	1.969.209	58.848	274.074		1.969.209
De Hutten Zuid Ulf zonder Atagterr.	864.739	31.059	1.400.000	-504.202	3.324			-504.202
Rieze V Ulf	2.576.076	74.725	0	2.650.801	246.214			2.650.801
Centrumplan Ulf	2.179.748	1.052.307	1.397.916	1.834.139			775.757	1.058.382
Slawijkseweg Netterden	335.976	10.848	0	346.824		113.236	118.206	228.618
Hofskamp-Oost II Varsseveld	10.990.713	308.822	0	11.299.535	1.864.008			11.299.535
Eskopje Varsseveld	555.823	23.862	448.673	131.012	2.748	87.787		131.012
Lenteleven II West Gendringen (afgesloten)	-27.865	27.865	0	0				0
Essenkamp Varsseveld	560.656	33.659	471.923	122.392	18.358			122.392
Kromkamp Sinderen	823.289	381.829	1.119.001	86.117		226.523	101	86.016
Bomenbuurt Ulf (Biezenakker II)	1.886.065	71.114	0	1.957.179		571.936	583.160	1.374.019
Varsselder Velthunten (V/d Pavert)	-44.492	21.868	121.281	-143.905	267.121			-143.905
Het Anker Ulf (afgesloten)	24.169	136.231	160.400	0				0
Wienwaarden / Bosboomstraat	46.819	12.509	24.750	34.578	45.205			34.578
Keurkamer (Atagterr.) Ulf	131.750	17.007	350.001	-201.244		21.239	14.134	-215.378
	24.974.006	4.540.599	7.971.311	21.543.294	3.014.811	1.294.795	1.491.358	20.051.936

Naast de grondexploitaties met een negatief resultaat van totaal € 1.491.358,-- zijn er exploitaties met een positief resultaat van in totaal € 3.014.811. De bedrijventerreinen met een gezamenlijk positief resultaat van € 2.619.207 dragen aanzienlijk bij aan dit resultaat. Desondanks staan de grondprijzen voor de bedrijfsterreinen behoorlijk onder druk. In de risicoanalyse is dan ook rekening gehouden met een mogelijke afwaardering van deze grondprijzen.

2.7. Regionaal bedrijventerrein A18 en Euregionaal Bedrijventerrein

De gemeenten Doetinchem, Montferland, Bronckhorst en Oude IJsselstreek werken samen bij de ontwikkeling en herontwikkeling van bedrijventerreinen binnen de gemeenten (met middelen uit het zogenaamde HRT-fonds) en ook specifiek bij de ontwikkeling van het bedrijvenpark A18 in de gemeente Doetinchem en het Euregionaal Bedrijventerrein in de gemeente Montferland (EBT), waarbij de deelnemende gemeenten risicodragend zijn. In de samenwerkingsovereenkomst is tevens afgesproken dat de resultaten onderling verevend worden en eventuele baten in het HRT-fonds worden gestort.

Het verwachte exploitatieresultaat van de A18 is door de aanhoudende recessie verder verslechterd.

In de risicoanalyse Samenwerking Bedrijventerreinen West Achterhoek (A18 en EBT) is vastgelegd dat dit door de geldende voorschriften voor de gemeente Oude IJsselstreek betekent dat zij voor haar deel een verliesvoorziening moet treffen van € 1.527.218, daarvan is reeds € 659.774 voorzien bij de jaarrekening van 2013. Dit betekent een verhoging van

€ 867.444 Immers een verevening met de verwachte voordelige resultaten van het EBT is pas mogelijk als dat resultaat ook te gelde kan worden gemaakt (de zogenaamde "winstneming"). Tot die tijd nemen de deelnemende gemeenten in de jaarrekening en de begroting ieder hun deel van de verliesvoorziening op.

Naast een geactualiseerde exploitatieberekening van de A18 met het hiervoor genoemde en toegenomen nadelig resultaat zijn ook de risico's geïventariseerd van een mogelijke verdere verslechtering van dit resultaat als gevolg van o.a. kostenstijging, prijsrisico's en afzetrisico. Voor het aandeel van onze gemeente betekent dit dat een bedrag van € 462.000 moet worden opgenomen in de risicoparagraaf ter bepaling van het benodigde weerstandsvermogen.

In 2014 waren er nog geen programmatische of financiële redenen om het noordelijk deel van de A18 af te boeken. Financieel niet omdat het verwacht resultaat na verevening positief is en programmatisch niet om dat in het vastgestelde Regionaal Programma Bedrijventerreinen (RPB) van 2013 ook rekening is gehouden met een periode van economische teruggang. Bovendien wordt in 2015 het RPB geactualiseerd. Als dan blijkt dat er inderdaad sprake is van minder vraag naar bedrijventerreinen wordt aanbevolen dit voor de gehele West Achterhoek integraal te bekijken.

2.8. Niet in exploitatie genomen gronden (NIEGG)

Ten opzichte van 2013 zijn in 2014 geen grondcomplexen toegevoegd aan de NIEGG of overgeheveld naar de IEGG (in exploitatie genomen gronden) of opgenomen op de balans onder MVA. Wel zijn er een aantal wijzigingen doorgevoegd binnen het complex de strategische aankopen.

- Voor een aantal objecten binnen de strategische aankopen heeft een herwaardering plaats gevonden. Dit resulteert in een afboeking van € 158.559.
- Binnen de strategische aankopen hebben in het jaar 2014 een tweetal verwervingen plaats gevonden.

Het verloop van de boekwaarden van niet in exploitatie genomen gronden over 2014 ziet er als volgt uit:

Boekwaarde en resultaat van alle gronden niet in exploitatie genomen(NIEGG)							
<i>gronden niet in exploitatie</i>	<i>Boekwaarde</i>	<i>investeringen</i>	<i>desinves- teringen</i>	<i>Afgeboekt</i>	<i>boekwaarde</i>	<i>m²</i>	<i>Boek- waarde per m²</i>
	<i>01-01-2014</i>				<i>31-12-2014</i>		
Biezenakker II (Ulf-Noord)	140.347	562	0		140.909	1.815	77,64
Strategische aankopen	881.629	3.159.726	625.360	158.559	3.257.437	313.993	10,37
Den Dam Breedenbroek	12.069	48	0		12.118	--	--
	1.034.045,31	3.160.336,99	625.359,97	158.559,00	3.410.463,33	315.808	

2.9. Gevolgen voor reserves en voorzieningen

In het boekjaar 2014 zijn diverse dotaties aan verliesvoorzieningen en (in)directe onttrekkingen van de algemene reserve gedaan. Onderstaande tabel geeft een samenvatting van deze mutaties:

Samenvatting gevolgen reserves en voorzieningen	
Afwaardering complexen 2014 (direct t.l.v. algemene reserve)	1.612.847
Aanvulling verliesvoorziening tbv toekomstige herzieningen	870.787
Aanvulling verliesvoorziening tbv verlieslatende complexen per 31-12-2014	784.947
Aanvulling verliesvoorziening RBT/EBT	867.774
Afwaardering strategische aankopen (t.l.v. rekening resultaat over 2014)	158.559
Totaal	4.294.914

Samenvattend geeft dit het volgende totaal overzicht van de (te vormen) verliesvoorzieningen:

Totaal van de voorzieningen	
Verliesvoorziening t.b.v. verlieslatende complexen per 31-12-2014	1.491.358
Verliesvoorziening t.b.v. toekomstige herzieningen	3.147.944
Verliesvoorziening t.b.v. RBT/EBT	1.527.218
Totaal aan voorzieningen	6.166.520

Risico's

3.1 Inleiding

Grondexploitaties zijn ramingen van het financiële verloop van ruimtelijke projecten, zoals woningbouwprojecten, bedrijventerreinen en herstructureringsplannen. Grondexploitaties hebben vaak een lange looptijd van 10 jaar, 15 jaar of zelfs meer. Gedurende deze looptijd kunnen allerlei veranderingen plaatsvinden die zowel positief als negatief kunnen uitpakken voor het financiële resultaat van de exploitatie. De veranderingen, die op kunnen treden, kunnen van velerlei aard zijn. De inflatie kan oplopen, de rente kan veranderen, er kunnen zich omstandigheden voordoen die niet waren voorzien, zoals de huidige financiële en economische crisis. Een grondexploitatie is dan ook niet alleen een raming, maar bovenal een dynamisch proces.

De paragraaf grondbeleid in de jaarrekening geeft de stand van zaken per 31 december van het betreffende jaar, alsmede de verwachte financiële uitkomst bij het beëindigen van de exploitatie in het eindjaar op Netto Contante Waarde (NCW). Zekere risico's, zowel positief als negatief, zijn voor zover mogelijk in de exploitatie berekening meegenomen. Er kunnen zich echter ook onzekere gebeurtenissen voordoen. Als voorbeeld het volgende:

Door de huidige financiële en economische crisis zijn de grondverkoop teruggelopen. In de grondexploitaties is hiermee rekening gehouden door de looptijd van de grondexploitaties te verlengen. Daarmee zijn de opbrengsten en een deel van de kosten over meerdere jaren verdeeld en is er dus rekening gehouden met de huidige crisis. Verondersteld kan echter ook worden dat de crisis veel langer duurt. Het is dan ook zinnig te weten wat bij het verder verlengen van de looptijd (=risico) de financiële gevolgen zijn.

Met behulp van een risicomodel kunnen zowel mogelijke positieve als negatieve ontwikkelingen financieel worden vertaald. Voor alle lopende grondexploitaties (in de jaarrekening opgenomen als "gronden in exploitatie") is met behulp van het risicomodel berekend wat het financiële resultaat wordt wanneer de veronderstelde gebeurtenissen zich zouden voordoen.

In deze rapportage wordt beschreven welke set van gebeurtenissen is gehanteerd en wat de financiële uitkomsten daarvan zijn. Basis voor de berekeningen zijn de grondexploitaties, zoals opgenomen in de jaarrekening 2014.

3.2 Uitgangspunten

Vertrekpunt voor de berekeningen zijn de huidige grondexploitaties zoals opgenomen in de jaarrekening 2014. Uitgangspunten zijn het begrote resultaat, de gehanteerde parameters, de looptijd van de exploitaties en de kosten en opbrengsten die nog gerealiseerd moeten worden.

▪ **Begrote resultaat grondexploitaties jaarrekening 2014**

Uitgangspunt voor de berekeningen is de waarde van de grondexploitaties, zoals gepresenteerd in de jaarrekening 2014. Voor de nog te herziene complexen voor woningbouw is bij deze jaarrekening een verliesvoorziening gevormd. Bij de risicoanalyse wordt dan ook uitgegaan van de concept herzieningen. Het zou onjuist zijn om bij de risicoanalyse van deze complexen nogmaals rekening te houden met de financieel nadelige gevolgen van deze toekomstige herzieningen.

Ter dekking van het begrote tekort is ook in de jaarrekening 2014 conform de voorschriften in het Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten en provincies (BBV) een verliesvoorziening getroffen ter grootte van alle verlieslatende exploitaties voor een totaal bedrag van €1.491.358. Er zijn wel een aantal winstgevendende grondexploitaties maar deze begrootte winst mag volgens de BBV pas genomen worden als deze gerealiseerd is en verder geen uitgaven meer worden verwacht binnen het complex die het resultaat kunnen beïnvloeden. Dat is normaliter aan het eind van de realisatie van het project.

▪ **Kosten en opbrengsten nog te maken.**

In de grondexploitaties zijn de totaal nog te maken kosten geraamd op € 13,6 miljoen (te vermeerderen met de kostenstijging van € 0,5 miljoen en de rente van € 3,9 miljoen). De nog te realiseren opbrengsten zijn geraamd op € 42,1 miljoen. In de risicoanalyse wordt berekend hoe kosten en opbrengsten zich kunnen ontwikkelen op basis van de veronderstelde onzekere gebeurtenissen.

▪ **Parameters**

In de grondexploitatie wordt gerekend met de volgende parameters:

- Kostenstijging 2,5% per jaar
- Opbrengstenstijging 0,0 % per jaar
- Rente 3,5% per jaar

In de risicoanalyse worden bandbreedtes geformuleerd. Daarmee kan uitgerekend worden wat het resultaat van de grondexploitatie is wanneer de parameters zich de komende jaren wijzigen.

▪ **Looptijd van de grondexploitatie**

Elke grondexploitatie kent een bepaalde looptijd. Dat wil zeggen het aantal jaren dat nog nodig is om alle geraamde kosten en geraamde opbrengsten te realiseren. In de risicoanalyse wordt berekend wat de invloed op de resultaten is, wanneer de geraamde looptijd, door bijvoorbeeld planvertraging, verlengd moet worden.

3.3 Risico's in de berekening

De volgende algemene risico's zijn benoemd en toegepast op alle grondexploitatie in de risicoanalyse. Deze risico's hebben dus invloed op alle grondexploitatie.

• **Kostenstijging**

In de grondexploitatie wordt gerekend met een kostenstijging van 2,5% per jaar. Al een aantal jaar blijkt dat er van kostenstijging geen sprake is. Voor de grondexploitatie met een korte looptijd is het risico van kostenstijging dan ook beperkt ingeschat. Voor de overige exploitatie wordt rekening gehouden met het oplopen van de kostenstijging met een half procentpunt.

• **Opbrengstenstijging**

In de grondexploitatie is rekening gehouden met een opbrengstenstijging van 0,0 % per jaar. Veronderstelling hierbij is dat als gevolg van de economische crisis het zeer moeilijk zal zijn een opbrengstenstijging te realiseren die de kostenstijging bijhoudt. In de risicoanalyse is er vanuit gegaan dat de komende jaren geen opbrengstenstijging gerealiseerd kan worden. Het risico op minder opbrengsten is meegenomen onder Grondopbrengsten.

• **Rente**

In de grondexploitatie wordt gerekend met 3,5% rente per jaar. Door daling van de rente de afgelopen twee jaar bedroeg de rente, die ten laste komt van de grondexploitatie, per 31 december 2013 2,5%. De rente van 3,5% per jaar in de grondexploitatie is daarom aan de voorzichtige kant. Op de middellange termijn (< 5 jaar) wordt geen aanzienlijke toe- of afname van de rente verwacht. Mogelijk kan zich dit op de lange termijn (> 5 jaar) wel voordoen.

In de risicoanalyse is daarom gerekend met een rentepercentage van tot maximaal 3,9%. Voor exploitatie met een kortere looptijd wordt ook rekening gehouden met eventuele lagere rente dan 3,5%.

Fasering

Door de financiële en economische crisis vinden er thans weinig grondverkoop plaats. Voor de complexen voor woningbouw zijn daarom een aantal complexen in 2014 herzien. De fasering in deze herziene complexen wordt als reëel ingeschat. Daarnaast is voor de nog te herziene complexen voor woningbouw een verliesvoorziening gevormd. Het zou onjuist zijn om bij de risicoanalyse van deze complexen nogmaals rekening te houden met de financieel nadelige gevolgen van deze toekomstige herzieningen. Voor de risicoanalyse zijn dan ook de in concept bijgestelde complexen als uitgangspunt genomen.

Voor de overige complexen is in de risicoanalyse rekening gehouden met een verlenging van de looptijd van de grondexploitatie. Afhankelijk van de huidige looptijd is een bandbreedte van 20% tot 50% opgenomen. Concreet betekent dit dat wanneer een grondexploitatie een looptijd heeft van 10 jaar (120 maanden), en wordt uitgefaseerd met 20%, de looptijd wordt verlengd met 24 maanden, ofwel 2 jaar. Dit resulteert meestal in extra rentekosten (en toenemende kostenstijging) waardoor het projectresultaat verslechtert.

• **Grondopbrengsten**

De belangstelling voor bouwgrond is door de financiële en economische crisis sterk teruggelopen. Dit geldt niet alleen voor woningbouwlocaties, maar ook voor de bedrijventerreinen. Hierdoor zijn de uitgifteprijs onder druk komen te staan. In de risicoanalyse is daarom rekening gehouden met een mogelijke verlaging van de uitgifteprijs met 20%. De grondexploitatie laten met name door een verlaging van de

grondprijzen een sterk verlaagd (negatief) resultaat zien. Dit geldt niet voor de complexen voor woningbouw die in 2014 zijn herzien en de complexen waar inmiddels een aanvullende verliesvoorziening is getroffen.

- **Specifieke risico's**

Voor elke grondexploitatie is nagegaan of hierin nog specifieke risico's zitten. Dit komt slechts in enkele complexen voor.

3.4 Resultaten van de risico berekeningen.⁹

Op basis van bovenbeschreven risico's is van alle grondexploitaties een risico analyse gemaakt.

Voor het bepalen van het weerstandsvermogen wordt binnen de grondexploitatie rekening gehouden met een gemiddeld risico (gebaseerd op een een gemiddelde van best en worse case scenario) dat wil in dit geval zeggen dat de invloed van positieve als op negatieve gebeurtenissen even groot is. In dit scenario wordt er vanuit gegaan dat niet alle risico's zich volledig en tegelijk voordoen, maar is een gemiddelde uitkomst berekend. Aangezien er in de risico's nauwelijks positieve gebeurtenissen zijn opgenomen, verslechteren nagenoeg alle grondexploitaties ook in dit scenario.

⁹ De berekeningen zijn uitgevoerd op basis van Netto Contante Waarde (NCW)

3.5 Gemiddeld risico scenario

In het gemiddeld risico scenario is het resultaat van alle exploitaties € 7.186.030 negatief. In onderstaande tabel zijn per exploitatie de uitkomsten van het gemiddeld risico scenario weergegeven..

Een groot deel van het risico wordt gevormd door een verdere verslechtering van de exploitatie van bedrijventerreinen. Zij nemen bij een gemiddeld risico al een bedrag van ruim € 6 miljoen voor hun rekening. Het grootste risico wordt gevormd door de stagnerende afzet van bedrijfspercelen als gevolg van vraaguitval in verband met de economische crisis. Bij het bepalen van de risico's is dan ook rekening gehouden met marktrisico's zoals een langere uitgifteduur als ook een risico van prijsreductie, berekend op basis van 20 % lagere opbrengsten. Daarnaast is voor de bedrijfsterreinen ook rekening gehouden met het risico dat 30% van de gronden wellicht niet meer uitgegeven worden.

Risicoanalyse grondexploitaties	
Project	berekend risico neutraal resultaat
Rieze VI Ulf	837.860
Hutten-Noord Ulf	581.400
Hutten Zuid Ulf	1.144
Rieze V Ulf	1.011.208
Centrumplan Ulf 2014 herziening	717.803
Slawijkseweg Netterden	40.796
Hofskamp-Oost 2e f Varsseveld	4.305.496
Eskopje Varsseveld	- 6.354
Essenkamp Varsseveld	- 64.513
Kromkamp Sinderen	6.462
Bomenbuurt Ulf	47.375
V/d Pavert Varsselder	- 269.373
Wienwaarden/Bosboomstraat Terborg 2014	- 22.002
Keurkamer Ulf	- 1.273
Totaal	7.186.030
Totaal verlieslatend	7.549.545
Totaal winstgevend	- 363.514

Het totaal resultaat van alle grondexploitaties zoals opgenomen in de jaarrekening 2014 bedraagt ruim € 1,5 miljoen positief (NCW). In het gemiddeld risico scenario verslechtert dit resultaat tot een negatief resultaat van € 7.186.030. Het totale resultaat van de verlieslatende complexen loopt op tot € 7.549.545. Voor het bepalen van de weerstandscapaciteit zal met dit mogelijk toenemende risico van € 7.549.545 rekening gehouden moeten worden.

3.6 Risico's totaal

Bij de weerstandscapaciteit dient rekening gehouden te worden met een totaal (gemiddeld) toenemend risico op de verlieslatende grondexploitaties van € 7.549.545. Dit risico wordt vooral gelopen door risico's in het verlengen van de looptijd van de exploitaties, de mogelijke verlaging van de uitgifteprijs en het potentiële risico op beperking van de uitgifte van bedrijfskavels.

Naast de grondexploitaties zijn de risico's door woningbouwreductie in gevolge de regionale woonagenda vooralsnog ingeschat op een bedrag van voor een bedrag van € 1.360.000 (50%).

Binnen de strategische aankopen is een aantal complexen waarbij het onzeker is of de boekwaarde bij verkoop of herwaardering gehandhaafd kan blijven. Dit risico is ingeschat op € 683.000 (50%)

Tot slot dient nog rekening gehouden te worden met risico's vanuit de deelname in de ontwikkeling van het regionaal en euregionaal bedrijvenpark ten bedrage van € 462.000.

E.e.a. is toegelicht bij paragraaf 2.7.

Het totaal aan risico's komt daarmee op € 10.054.454. Onderstaande tabel geeft een overzicht van het totaal van alle risico's.

Resterende risico's			
Herwaardering strategische aankopen	1.366.000	50%	683.000
Regionaal bedrijfsterreinen (RBT/EBT)	462.000	gewogen risico ¹⁰	462.000
resterende risico's woonvisie	2.720.000	50%	1.360.000
Resterende risico's grondexpl (o.a. bedrijfsterreinen)	7.549.545	gewogen risico ⁶	7.549.545
Risico's waarbinnen het weerstandsvermogen rekening moet worden gehouden:			10.054.545

De risico's binnen de grondexploitaties hebben de laatste jaren een behoorlijke impact op het weerstandsvermogen van de gemeente Oude IJsselstreek. Het weerstandsvermogen kwam bij jaarrekening 2013 uit op een "ruim voldoende". Ondanks dat bij jaarrekening 2014 met aanzienlijk meer risico's binnen de grondexploitatie rekening moet worden gehouden, kan het weerstandsvermogen van de gemeente Oude IJsselstreek worden gewaardeerd op "voldoende", zodat ook financiële tegenvallers binnen de grondexploitatie kunnen worden opgevangen. Zie hiervoor ook de Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing van de jaarrekening

¹⁰ De risico's zijn berekend volgens het zogenaamde monte carlo model. Dit betekent dat verschillende risico's worden afgewogen binnen het model. Het opgenomen bedrag is het resultante van alle risico's binnen de complex(en) tezamen.

10.6 Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Het weerstandsvermogen geeft aan hoe robuust de financiële positie van de gemeente is. Het geeft aan in welke mate de gemeente in staat is financiële tegenvallers op te vangen. Inzicht hierin is van groot belang. In het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) is opgenomen dat onder meer in de begroting hier specifieke aandacht aan besteed moet worden in een aparte paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing. Met ingang van vorig jaar is vanuit de BBV het onderwerp risicobeheersing expliciet toegevoegd aan deze paragraaf. Het gaat dus nadrukkelijk niet alleen om een inventarisatie en beschrijving van risico's en de middelen en mogelijkheden van de gemeente om deze op te vangen, maar zeker ook om de wijze waarop en de processen en systemen waarmee de gemeente de risico's beheerst. Een manier van risicobeheersing zou bijvoorbeeld kunnen zijn het uitwerken van goed en slecht weer scenario's door de organisatie en het opnemen van de uitkomsten hiervan in deze paragraaf, zodat deze paragraaf meer inzicht geeft in de mogelijke ontwikkelingen en de bandbreedte waarbinnen de risico's zich daarbij ontwikkelen. Voor het opzetten van goed risicomangement gaan we gebruik maken van externe expertise.

Beleid

Het bestaande beleid inzake het weerstandsvermogen is vastgelegd in de nota Weerstandsvermogen. Voor een uitgebreide toelichting en beschrijving wordt naar de nota verwezen. In deze paragraaf zijn alleen de belangrijkste en actuele zaken opgenomen. In deze begroting zijn alle reserves en voorzieningen kritisch tegen het licht gehouden, waardoor er een geactualiseerd inzicht in de reserves en voorzieningen aanwezig is.

Beleidsuitgangspunten zijn:

- Gemeente Oude IJsselstreek gebruikt in eerste instantie incidentele weerstandscapaciteit om zowel incidentele als structurele tegenvallers te dekken;
- Mochten zich gedurende een jaar structurele tegenvallers voordoen, zonder dat daar meevallers tegenover staan, dan zullen deze eerst incidenteel worden afgedekt middels de incidentele weerstandscapaciteit.
- Voor structurele tegenvallers wordt bij de eerstvolgende begroting dekking gezocht;
- Er wordt rekening gehouden met een buffer in het weerstandsvermogen;
- Het weerstandsvermogen wordt zoveel mogelijk in tact gelaten en er wordt terughoudend opgetreden bij de beschikking over de algemene reserve. Dit omdat niet alle risico's voldoende gekwantificeerd kunnen worden. Om een goed beeld te houden op de risico's en de beschikbare weerstandscapaciteit worden deze minimaal tweemaal per jaar (bij de programmabegroting en de jaarrekening) geïnventariseerd;
- De post onvoorzien wordt alleen gebruikt voor eenmalige tegenvallers; deze tegenvallers dienen te voldoen aan de volgende criteria: Onuitstelbaar, Onvoorzienbaar en Onvermijdbaar. Structurele knelpunten dienen op structurele wijze te worden opgelost.
- De algemene reserve wordt volledig meegerekend bij de bepaling van de weerstandscapaciteit

Berekening van de weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de som van:

- a. de begrotingsruimte;
- b. de algemene reserves;
- c. bestanddelen van de bestemmingsreserves;
- d. de stille reserves;
- e. de niet-benutte belastingcapaciteit;
- f. mogelijke bezuinigingsmaatregelen.

Ad. a. Begrotingsruimte

Voor de dekking van niet voorziene uitgaven is in de begroting een structureel bedrag van € 2,50 per inwoner, ofwel een totaalbedrag van € 98.695 opgenomen.

Ad. b. Algemene reserves

Omschrijving	Geraamde stand Conform begroting 1-1-2014	Geraamde stand Conform begroting 31-12-2014	Werkelijk stand 1-1-2014	Werkelijke stand 31-12-2014
Algemene reserve	20.458.583	20.068.966	18.907.096	17.092.883

Ad. c. Bestanddelen van de bestemmingsreserves

In deze begroting zijn de reserves kritisch beoordeeld op de noodzaak om deze in stand te houden. Geconstateerd is dat er geen bestanddelen van de bestemmingsreserves beschikbaar zijn ter verhoging van de weerstandscapaciteit.

Ad. d. Stille reserves

Dit betreft dit activa die tegen nul zijn gewaardeerd of waarvan de boekwaarde - beduidend - onder de handelswaarde ligt. De mogelijke meeropbrengsten die bij verkoop ontstaan kunnen voor andere doeleinden worden aangewend. Dit geldt wel **alleen** voor die bezittingen die op de markt te verkopen zijn. Bijvoorbeeld objecten die onderdeel zijn van de bouwgrondexploitatie zijn niet vrij te verkopen, evenmin als monumentale panden en objecten die onderdeel van de herhuisvesting zijn. In verband met de continuïteit van de bedrijfsvoering hebben wij ook o.a. het gemeentehuis en de gemeentewerf uitgesloten van de lijst.

De inventarisatie die wij hebben gedaan, heeft de volgende lijst van panden in gemeentelijk bezit die invloed hebben op de stille reserves opgeleverd. Ook is gezien de huidige economie en verwachtingen richting de toekomst het reëel niet het volledige verschil tussen boekwaarde en WOZ als weerstandscapaciteit te zien. Daarom gaan we voorzichtigheidshalve uit van 50% van dit verschil.

Omschrijving	31-12-2014		
	Boekwaarde	Actuele WOZ-waarde	Weerstandscapaciteit 50%
Repetitieruimte Biezenakker	0	47.000	23.500
Kantine VV Gendringen	0	59.000	29.500
Gymzaal Schoolweide	21.000	340.000	159.500
Ijsbaan Waalstraat	0	63.000	31.500
Bedrijfspann Humanitas, Pinkeltje	0	247.000	123.500
Multifunctionele acc. FB Deurvorststraat	210.000	505.000	147.500
Stationsgebouw	0	46.000	23.000
Brandweerkazerne	697.000	1.183.000	243.000
Scoutinggebouw Den Dam	0	109.000	54.500
Woning Oranjestraat 68	0	132.000	66.000
Woning de Tuit	0	377.000	188.500
Totaal	928.000	3.108.000	1.090.000

Ontwikkelingen

Onderstaande panden hebben op 31 december een WOZ waarde die hoger ligt dan de boekwaarde, maar maken om diverse redenen geen onderdeel uit van de stille reserves

- De Kameleon staat op de nominatie verkocht te worden
- Kwaksmölle staat op de nominatie om verkocht te worden
- Vm st Jorisschool staat op de nominatie om verkocht te worden
- Hummeltje Tummeltje is onderdeel geworden van de grondexploitatie Essenkamp fase II
- De panden aan de Hoofdstraat gaan wellicht onderdeel uitmaken van plan Deurvorst
- Woning aan de Zeskamp staat op de nominatie om verkocht te worden
- Sporthal de Paasberg is verhuurd voor de komende 10 jaar
- SSP-Hal is verhuurd voor de komende 5 jaar.
- Zwembad de Blenk zal medio 2015 niet meer door ons geëxploiteerd worden. De toekomst van het pand is nog niet geheel duidelijk.

Niet-benutte belastingcapaciteit

1. Woonlasten

Met betrekking tot de onbenutte belastingcapaciteit is het volgende te melden: Bij de afvalstoffenheffing en de rioolheffing is sprake van volledige kostendekkendheid. Er is dus geen sprake van niet-benutte belastingcapaciteit. Er is geen limitering van de OZB-tarieven meer maar er is wel een voorbehoud gemaakt dat de opbrengstenstijging van de OZB landelijk beperkt dient te blijven. Hiertoe is een macronorm ingesteld die de maximale opbrengstenstijging voor een bepaald jaar aangeeft.

2. Leges

Bij de heffing van leges wordt volledige kostendekkendheid als uitgangspunt gehanteerd. Van belang hierbij is of het totale bedrag aan legesinkomsten binnen de begroting de aan de specifieke dienstverlening toegerekende lasten al dan niet volledig dekken. Begin 2013 heeft een onderzoek plaatsgevonden op de kostendekkendheid van de leges. Hieruit bleek dat de meeste producten nog niet kostendekkend zijn en indien gewenst zit er dus nog enige ruimte in de legesopbrengsten

Totale weerstandscapaciteit

De totale weerstandscapaciteit van de gemeente ziet er als volgt uit:

Onderdeel	Totaalbedrag
a. Begrotingsruimte (post onvoorzien)	98.695
b. Algemene reserves *	17.092.883
c. Bestanddelen bestemmingsreserves	0
d. Stille reserves	1.090.000
e. Niet-benutte belastingcapaciteit	0
Totaal weerstandscapaciteit	18.281.578

* zodra de jaarrekening definitief wordt vastgesteld zal dit eindbedrag lager uitvallen als gevolg van het opheffen van de verliesvoorzieningen van het grondbedrijf en het instellen van diverse bestemmingsreserves middels resultaatbestemming. Dit heeft dus ook gevolg voor de weerstandscapaciteit.

Risico's en de mate van beheersbaarheid

Hier worden de risico's behandeld en is het totaaloverzicht van de risico's waarmee de gemeente geconfronteerd wordt in een tabel opgenomen. De risico's worden na de tabel verder toegelicht.

De risico's zijn onderverdeeld naar:

- a. Aansprakelijkheidsrisico's
- b. Risico's op eigendommen
- c. Risico's van de bedrijfsvoering
- d. Financiële risico's
- e. Grondexploitatie
- f. Verbonden partijen
- g. Openeind regelingen
- h. Grote projecten
- i. Garant-borgstellingen
- j. Externe factoren
- k. Overige beperkte risico's

Beheersing van de risico's:

Voor elk risico moet een keuze gemaakt worden uit de volgende vier maatregelen:

1. vermijden:

Dit houdt in dat het beleid waar een risico door ontstaat, wordt beëindigd, op een andere manier wordt vorm gegeven of geen beleid gestart dat een risico met zich meebrengt. Ook kunnen werkprocessen zodanig ingevuld zijn, dat op die manier bepaalde risico's worden vermeden.

2. verminderen:

Door het risico af te dekken middels een verzekering, een voorziening of een ander budget in de begroting. Hiermee worden de gevolgen van een risico dus beperkt. Tevens kan bij verminderen gedacht worden aan het aanpakken of wegnemen van de oorzaak van het risico.

3. overdragen:

Dit kan door het beleid dat een risico met zich meebrengt, uit te laten voeren door een andere betrokken partij, die daarbij ook de financiële risico's overneemt.

4. accepteren:

Als een risico niet wordt vermeden, verminderd of overgedragen, wordt het risico geaccepteerd en zal eventuele financiële schade volledig middels de weerstandscapaciteit moeten worden afgedekt. Dit betekent niet dat het risico niet beïnvloedbaar is en daarom maar geaccepteerd moet worden. Het betekent dat het risico op dit moment geaccepteerd wordt en niet op één of andere wijze is afgedekt. Mocht de wens bestaan om het risico in de toekomst anders te beheersen dan zal gekozen moeten worden voor vermijden, verminderen of overdragen.

Het totaaloverzicht van de risico's van de gemeente Oude IJsselstreek ziet er als volgt uit:

Risico Categorie	Kans	Mate van inschatbaarheid	Beheersing *	Financiële gevolg	Risico
a. Aansprakelijkheid					
Schadeclaims	5%	Slecht	Verminderen	200.000	10.000
b. Eigendommen					
Gemeentelijke eigendommen en accommodaties	5%	Slecht	Verminderen	200.000	10.000
Percelen met bodemverontreiniging	10%	Redelijk	Accepteren	250.000	25.000
c. Bedrijfsvoering					
Ziekte	10%	Redelijk	Accepteren	200.000	20.000
Juridische procedures	10%	slecht	Accepteren	200.000	20.000
Bestuursdwang	25%	Slecht	Verminderen	100.000	25.000
Proceskostenveroordeling	50%	Slecht	Accepteren	20.000	10.000
e. Grondexploitatie					
Zie paragraaf grondbeleid	div.	Redelijk	Accepteren	10.054.545	10.054.545
f. Verbonden partijen					
zie paragraaf	div	Goed	Accepteren	divers	250.000
g. Openeind regelingen					
Monumentensubsidies	10%	Goed	Accepteren	10.000	1.000
Leerlingenvervoer	25%	Slecht	Accepteren	100.000	25.000
Bijzondere bijstand	25%	Slecht	Accepteren	100.000	25.000
Sociaal Domein	50%	Redelijk	Verminderen	2.000.000	1.000.000
h. Grote projecten					
Implementatie zaakstelsysteem	5%	Redelijk	Accepteren	70.000	3.500
i. Garant-/borgstellingen					
DRU Cultuurfabriek	5%	Redelijk	Accepteren	600.000	30.000
DRU Cultuurfabriek	5%	Redelijk	Accepteren	675.000	33.750
BOE	5%	Redelijk	Accepteren	775.000	38.750
WSW achtervang	1%	Redelijk	Accepteren	87.602.576	876.026
Optimaal FM	5%	Redelijk	Accepteren	400.000	20.000
Stg. Gemeenschapshuis	5%	Redelijk	Accepteren	225.000	11.250
SDOUC	5%	Redelijk	Accepteren	105.000	5.250
SDOUC	5%	Redelijk	Accepteren	52.800	2.640
Schuttersgilde St. Joris	5%	Redelijk	Accepteren	248.000	12.400
Stg. Westendorphuis	5%	Redelijk	Accepteren	470.520	23.526
Stg. Stadsherstel Terborg	5%	Redelijk	Accepteren	80.000	4.000
j. Externe factoren					
Risico's door het doen en laten van anderen	10%	Slecht	Accepteren	100.000	10.000
Economische ontwikkelingen	10%	Slecht	Accepteren	500.000	50.000
k. Overige beperkte risico's					
	1%	Slecht	Verminderen	100.000	1.000
Totaal				105.438.441	12.597.637

Toelichting risico's

a. Aansprakelijkheidsrisico's

Schadeclaims

De gemeente kan op velerlei gebied aansprakelijk worden gesteld vanwege onzorgvuldig, onjuist of niet tijdig handelen. Hierbij kunnen we denken aan de volgende gebieden:

- Weg- en rioolbeheer
- Het gebied van vergunningverlening en handhaving (milieu, RO, bouwen, veiligheid)
- Gegevensregistratie en –informatie (m.n. wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen, verder verstrekken van onjuiste informatie o.i.d.)
- Niet-tijdig nemen van besluiten

Deze risico's kunnen aanzienlijk zijn. We hebben ons tegen dit soort schadeclaims verzekerd. Het eigen risico á € 2.500 is in de begroting gedekt. In de uitzonderlijke gevallen dekt de verzekering de schade niet. Hiervoor is een beperkt restrisico opgenomen.

b. Risico's op eigendommen

Gemeentelijke gebouwen en accommodaties

De risico's zijn aanzienlijk beperkt doordat de gemeente een uitgebreide brand- en stormverzekeringen heeft afgesloten. Naast brand en stormschade is ook waterschade, vandalisme en diefstal verzekert. Er geldt hiervoor een eigen risico van € 5.000 per gebeurtenis.

Gemeentelijke percelen en bodemverontreiniging

Wat betreft eigen percelen gelden de volgende risico's:

- er zit een verontreiniging die nog niet bekend is
- er zit een verontreiniging die wel bekend is, maar bij nader onderzoek groter uitvalt
- er zit een verontreiniging die zich verspreidt tot op het perceel van de buurman
- er zit een verontreiniging op het gemeentelijk perceel als gevolg van verspreiding vanaf het buurperceel

Er zijn een aantal gevallen van bodemverontreiniging bekend; op basis van de huidige saneringsregels en –uitvoeringspraktijk schatten wij de hiermee gepaard gaande risico's beperkt in. Een aantal risico's zijn middels budgetten afgedekt. Een aantal andere gevallen kan in de toekomst nog problemen opleveren. Hiervoor is een globale totaalinschatting gemaakt.

c. Risico's van de bedrijfsvoering

Ziekte

De reorganisatie is nu vrijwel geheel afgewikkeld. Hiermee is de formatie vrijwel conform plan. Dit betekent dat de formatie efficiënt en slank is. Hierdoor kan het voorkomen dat wanneer iemand die een sleutelpositie bekleedt -langdurig- uitvalt, de taken niet direct opgevangen kunnen worden in onze staande organisatie. Om het risico te verminderen, zijn acties ingezet. Er is een plan van aanpak om de werkdruk te verlagen en er vindt een evaluatie van de formatie plaats.

Juridische procedures

Verregaande juridische expertise hebben wij niet in huis voorhanden.

d. Financiële risico's

Bestuursdwang

De gemeente heeft geen budget voor bestuursdwang. Het risico bestaat dat ergens binnen de gemeente bestuursdwang toegepast moet worden waarbij bijvoorbeeld sprake is van hoge opruimkosten. Deze kosten komen in eerste aanleg voor rekening van de gemeente. Wanneer de kosten niet te verhalen zijn op de overtreder blijft de gemeente met een schadepost zitten.

Proceskostenveroordeling

In bezwaar- en beroepsprocedures kan het bestuursorgaan worden veroordeeld tot het betalen van een vergoeding voor proceskosten op grond van de Algemene wet bestuursrecht. De rechter kan op grond van artikel 8:73 Awb (vernietiging besluit) deze vergoeding toekennen. De Commissie bezwaarschriften kan adviseren om proceskosten toe te kennen indien er sprake is van een gegrond besluit en waarbij de bezwaarmaker gebruik maakt van professionele externe rechtsbijstand. Via mediation proberen we het aantal processen te verminderen.

e. Grondexploitatie

Zie paragraaf Grondexploitatie.

f. Verbonden partijen

Als deelnemer van de gemeentelijke regelingen is de gemeente, samen met de overige deelnemende gemeenten financieel aansprakelijk voor eventuele tekorten bij deze verbonden partijen. Zie hiervoor de paragraaf verbonden partijen.

g. Openeind regelingen

De uitgaven die gemoeid zijn met openeind regelingen zijn zoals de naam al aangeeft moeilijk te beïnvloeden door de gemeente. Uitgaven vinden plaats op basis van verordeningen en regelingen. De aanspraken die op de regelingen worden gedaan zijn niet te beïnvloeden door de gemeente.

In Oude IJsselstreek is gaat het om de volgende regelingen:

- Monumentensubsidies
- Leerlingenvoer
- Bijzondere bijstand

Sociaal Domein

In het sociaal domein gaat circa 25 mln. om. Met de kennis van nu en vooral het nog ontbreken van het inzicht in de gevolgen van de implementatie van het sociaal domein, is het financiële risico hoog. Er is geen vergelijkingsmateriaal met voorgaande jaren of met andere gemeenten voorhanden. We zetten in op vermindering van het risico door te professionaliseren op het gebied van inkoop (inzet contractmanagement), experimenten en sturing (inzet business analyst). Door het versneld invoeren van ICT krijgen we sneller en beter inzicht in de cijfers en ontwikkelingen.

h. Grote projecten/investeringen

De verdere implementatie van het zaakstelsel (het is nu al deels in de lucht voor een aantal producten van burgerzaken). Is afhankelijk van de verdere inhuur van een functioneel beheerder. In de investeringen die voor 2015 voor digitale dienstverlening zijn opgevoerd, zijn deze kosten meegenomen.

i. Garant-/Borgstellingen

Alle borg-/garantstellingen worden getoetst aan de uitvoeringsregels Welzijn, Cultuur en Sport. In Hoofdstuk 5 staat het totaaloverzicht. Hieronder staan alleen de borg-/garantstellingen waarbij we enig toekomstig risico in schatten.

DRU-Cultuurfabriek:

De borgstelling is in 2010 afgegeven ten behoeve van het afsluiten van een geldlening voor investeringen en onvoorziene meerkosten. Daarnaast is in 2010 er een akte van borgtocht afgegeven ter voorkoming van liquiditeitsproblemen. Doordat er een herstelplan is opgesteld wordt het risico beperkt.

BOEi:

Om verder te kunnen investeren in restauratiewerken op het DRU terrein, moet BOEi een lening af sluiten. Zonder garantstelling is het verkrijgen van een lening in het huidige economische klimaat onmogelijk. Er zijn inmiddels ontwikkelingen dat de borgstelling eventueel komt te vervallen of anders wordt vormgegeven.

Optimaal FM:

Om de verhuur van het Loongebouw mogelijk te maken, heeft Optimaal FM een gemeentegarantie nodig om een lening af te sluiten voor de interne verbouwing. Onze financiële beoordeling van Optimaal FM leert ons dat er een beperkt risico bestaat.

SDOUC:

Zij hebben 2 borgstellingen ontvangen voor de realisatie van een kleedaccommodatie en het realiseren van een kunstgrasveld. Er is sprake van een aanvaardbaar risico.

Wonion:

In principe baart de financiële positie van Wonion op basis van de laatste jaarrekeningen geen zorgen met betrekking tot de ingenomen borgstelling in het kader van de regeling WSW. Maar gezien de negatieve berichtgeving rondom diverse woningbouwcorporaties in den lande, nemen wij toch 1% op als mogelijk risico.

Stg. Gemeenschapshuis Varsselder-Velthunten:

Wij staan borg voor de lineaire geldlening die de stichting heeft afgesloten om het gemeenschapshuis te kunnen realiseren. Gezien de waarde van het nieuwe gebouw lopen wij hier nauwelijks risico

Stichting Stadsherstel Terborg:

De stichting heeft als doel verpaupering van het centrum van Terborg tegen te gaan. Daarvoor zetten zij zich in door leegstaande panden te renoveren/restaureren en vervolgens weer te verkopen. Om dit te kunnen bekostigen zijn langlopende geldleningen afgesloten. Wij staan niet alleen borg voor deze geldleningen, maar nemen ook een deel van de rente als zijnde subsidie voor onze rekening.

Dit jaar is de borg voor één van de geldleningen aangesproken en hebben wij ineens € 142.000 moeten bijpassen. Zie hiervoor ook het overzicht incidentele baten en lasten.

Schuttersgilde St. Joris:

Voor de realisatie van een nieuw clubgebouw heeft het schuttersgilde een hypothecaire geldlening afgesloten. Wij staan borg voor de duur van 20 jaar.

Stichting Borchuus

Vorig jaar is ingestemd met het verlenen van een garantstelling, deze is nog niet geëffectueerd.

Stichting westendorphuus

Voor de realisatie van een Kulturhuus in Westendorp heeft de stichting een langlopende lening moeten aantrekken bij de Bank Nederlandse Gemeenten. Voorwaarde voor verstrekking van deze lening is, dat wij als gemeente hiervoor borg staan, met een duur van maximaal 25 jaar.

j. Externe factoren

Risico's door het doen en laten van derden

Deze risico's zijn niet of nauwelijks te voorspellen. In dit kader moet vooral gedacht worden aan projecten waarvan de uitvoering in een onomkeerbare situatie verkeerd. Deze risico's doen zich ook op andere terreinen in de exploitatiesfeer voor, maar zijn dan vaak van een andere omvang.

Economische ontwikkelingen

Het gaat hier om meer algemene ontwikkelingen buiten de invloedssfeer van de gemeente. Daarbij kan onder andere gedacht worden aan renteontwikkelingen. Niemand garandeert dat de huidige lage rentestand voor opname van vast geld zal blijven voortduren. In de begroting wordt daar echter voor een deel wel op geanticipeerd.

De economische ontwikkelingen zijn ook van invloed op de rijksuitgaven/-bezuinigingen. Deze vertalen zich door in de algemene uitkering. Wanneer er dus extra bezuinigd moet worden op rijksniveau, zal dit betekenen dat er een lagere algemene uitkering zal worden betaald.

k. Overige beperkte risico's

In deze paragraaf worden enkele overige risico's benoemd die verder weinig tot geen financiële gevolgen hebben.

Het betreft de volgende zaken:

Planschade

Als gevolg van de aanpassing van de Wet op de Ruimtelijke Ordening mag de gemeente tegenwoordig met de initiatiefnemers van bouwprojecten weer afwentelingovereenkomsten afsluiten. Dat wil zeggen dat eventuele planschadeclaims voor rekening komen van de initiatiefnemer en niet voor de gemeente. Eventuele claims die daaruit voortvloeien zijn niet te verhalen. Er is nu nog geen zicht op wat voor consequenties dit zal hebben.

Hypotheken personeel

De gemeente verstrekte tot 31-12-2008 hypotheeklen aan personeelsleden. Het onderpand voor de hypotheekverstrekking is de eigen woning van de hypotheekgever. Het beleid van de gemeente is dat de maximale hypotheek wordt gerelateerd aan de WOZ-waarde. Ondanks de waardedaling van de woningen de laatste jaren zorgt deze zekerheidsstelling ervoor dat de gemeente hiervoor niet veel risico loopt.

Weerstandsvermogen

Voor het beoordelen van het weerstandsvermogen is inzicht nodig in de omvang en in de achtergronden van de risico's in relatie tot de aanwezige weerstandscapaciteit. Het weerstandsvermogen is voldoende als financiële tegenvallers goed opgevangen kunnen worden en het saldo van de weerstandscapaciteit minus de risico's positief is. Bij het vaststellen van de nota weerstandsvermogen in 2006 is uitgegaan van een minimaal weerstandsvermogen van 4 miljoen, deze is in 2009 opgehoogd met 5% naar 4,2 miljoen. Dit minimum dient als bufferfunctie

1. Beschikbare weerstandscapaciteit	18.281.578
2. Risico's volgens de tabel	12.597.637
3. Minimaal weerstandsvermogen	4.200.000
4. Saldo benodigd vermogen = (2. + 3).	16.797.637
5. Ratio = 1. / 4	1,09

Vanuit de Provincie wordt onderstaande ratio gehanteerd om het weerstandsvermogen te waarderen.

> 2,0	= Uitstekend
1,4 – 2,0	= Ruim voldoende
1,0 - 1,4	= Voldoende
0,8 - 1,0	= Matig
0,6 – 0,8	= Onvoldoende
< 0,6	= Ruim Onvoldoende

Hieruit kan geconcludeerd worden dat het weerstandsvermogen van de gemeente Oude-IJsselstreek voldoende is om eventuele financiële tegenvallers op te vangen. Dit ondanks het feit dat veel risico's moeilijk te kwantificeren zijn

10.7 Paragraaf Bedrijfsvoering

1. Beleid

De bedrijfsvoering is er op gericht we op 1 januari 2017 een optimaal faciliterende gemeente zijn. In de faciliterende gemeente hebben en ontwikkelen we dienstverlening die aansluit bij onze inwoners en de toekomst van onze samenleving. We benutten krachten en talenten binnen en buiten de organisatie. We scheppen voorwaarden, brengen ideeën en mensen samen om te groeien naar een participatiesamenleving waarbij de gemeente in plaats van aanbodgericht, vraaggericht wil werken en een plek inneemt in de samenleving.

Het zelf-organiserend vermogen van de inwoners staat daarbij centraal. Gemeente Oude IJsselstreek streeft hierbij naar evenwicht tussen verschillende belangen. Waar mensen of groepen over onvoldoende eigen kracht beschikken, krijgen zij ondersteuning.

2. Organisatieontwikkeling

In 2013 is deze gemeentelijke organisatie opnieuw ingericht volgens het nieuwe rollenboek. In 2014 is dat geconsolideerd en dat zal ook in 2015 het geval zijn. De inrichting en richting van deze nieuwe organisatie is een continue proces, waarbij we de maatschappelijke effecten zoals het bestuur dat voorstaat willen realiseren. De gemeente stuurt volgens de principes van netwerksturing. Dat betekent dat zoveel als mogelijk de samenwerking wordt gezocht en de sterke punten van alle betrokkenen (inwoners, ondernemers, maatschappelijke partners) worden ingezet.

We geven hoge prioriteit aan de ontwikkeling van onze medewerkers en onze organisatie. We bieden opleidingen en trainingen op maat en organisatiebreed aan in de vorm van een leernetwerk. Prioriteit geven we ook aan de verdere inrichting van een netwerkorganisatie door de vorming en ondersteuning van zelfsturende teams.

2014 is ook het jaar van de inrichting van het sociaal domein. Daarnaast besteden we veel aandacht aan communicatie over waar we voor staan en wat de doelen zijn van onze organisatie. We gaan werken met de hele organisatie aan de uitvoering van deze doelen, zodat we een meer faciliterende organisatie worden. Verder worden onze werkprocessen geoptimaliseerd o.a. door toepassing van de lean methodiek.

3. Personeel

In 2014 zijn een aantal zaken met betrekking tot de organisatieverandering afgerond.

De meeste bezwaar- en beroepsprocedures, naar aanleiding van de invoering van het rollenboek, zijn afgerond. In 2015 zullen we de laatste gaan afronden.

Op 1 september 2014 en op 1 januari 2015 zijn de zwembaden geprivatiseerd en is het personeel voor het overgrote deel overgenomen door LACO en HYDRA.

De nieuwe rollen zijn eind 2014 definitief gewaardeerd. De formele afronding in de vorm van brieven aan medewerkers volgt begin 2015.

De komende jaren zullen vooral worden beheerst door de verantwoordelijkheid van zorgtaken op het gebied van het sociaal domein, waaronder de participatiewet, Jeugdzorg, Wmo, bijzondere bijstand, minimabeleid en de wet op de volksgezondheid die eerder voor een groot deel door het rijk en de provincie werden uitgevoerd en nu door de gemeente moeten worden uitgevoerd.

Op P&O komt hiermee extra druk vanwege de invulling van de vacatures die dit met zich mee brengt. Het komende jaar zal veel aandacht uitgaan naar de volgende personeelsgeoriënteerde activiteiten:

- Ontregelen en aanpassen van o.a. de instrumenten gesprekscyclus en werving en selectie aan de nieuwe werkwijze.
- Uitvoering van de werkkostenregeling
- Ontwikkeling medewerkers en leernetwerk (Als individu dragen wij allemaal bij aan de organisatieontwikkeling, de visie en de missie. Het leernetwerk ondersteunt hierbij in de vorm van opleidingen en workshops)
- Uitvoering Sociaal Plan
- Preventief gezondheidsbeleid en werkdruk
- Implementatie van feedbackcultuur
- Werving en selectie

4. Informatisering en automatisering

In 2010 hebben we als organisatie een visie op dienstverlening ontwikkeld. Wij ontwikkelen ons naar een excellente, digitale dienstverlener waarbij de verlangens van de inwoner centraal staan. In de afgelopen periode is in kaart gebracht welke huidige systemen bijdragen aan dit eindresultaat. Daarnaast zijn de steeds aangepaste eisen die vanuit de landelijke overheid worden

gesteld, geïnventariseerd. Een andere ontwikkeling die belangrijke eisen stelt aan onze systemen is de ambtelijke organisatie die zich ontwikkelt tot een netwerkorganisatie. Een netwerkorganisatie die zich in en rondom de samenleving beweegt, waar het tijd- en plaats onafhankelijk werken een belangrijke component vormt.

Informatisering

Doelstelling van informatisering is dat de juiste informatie op het juiste moment beschikbaar is voor de juiste personen.

In 2014 is op ambtelijk niveau door de gemeenten Aalten, Doesburg, Doetinchem en Oude IJsselstreek de intentie uitgesproken om ook op het gebied van informatisering samen te gaan werken en de mogelijkheden daartoe nader te onderzoeken. Een eerste op in die richting is gezet door gezamenlijk een onderzoek te doen naar de mogelijkheden van gezamenlijk beheer van de Basiskaart Grootchalige Topografie (BGT).

Open source software

Door te streven naar mogelijk 'open source software' te gebruiken en te ontwikkelen, ondersteunen we de doelstellingen op het vlak van economie, onderwijs en arbeidsmarkt. Met de keuze voor open source software kan het budget dat bespaard wordt op de aanschaf en het gebruik van licenties gebruikt worden voor (door)ontwikkeling van de open source software.

Het zaakstelsel is open source en in 2014 zijn stappen gezet om ook website(s) open source te maken. Voor wat betreft deze websites wordt gebruikt gemaakt van de diensten van een lokale ondernemer.

5. Planning en Control

De in gang gezette verbetering van de verschillende instrumenten uit de planning en controlcyclus is in dit jaar gecontinueerd.

Het begrotingsproces heeft zich voor wat betreft control dit jaar vooral gericht op alle ontwikkelingen rondom het sociaal domein. Er is veel aandacht geweest voor de inrichting van systemen zodat monitoring in 2015 mogelijk wordt. Bij de inrichting is ook specifiek rekening gehouden met het creëren van mogelijkheden om te komen tot regionale afstemming.

Er wordt maandelijks middels een marap aan college gerapporteerd over afwijkingen op de budgetten. Alsmede de stand van zaken over de maatregelen en investeringen komen aan bod.

Dit resulteert twee keer per jaar in een bestuursrapportage aan de raad, waarin naast budgettaire afwijkingen ook een stand van zaken wordt gegeven van de activiteiten benoemd in de programmabegroting. Aan de bestuursrapportage is op verzoek van de raad toegevoegd een paragraaf ict. Het laatste product uit de P&C cyclus is de voorliggende jaarrekening.

Hierin worden alle budgettaire afwijkingen groter dan € 25.000 toegelicht alsmede de stand van zaken over de niet realiserende maatregelen vanuit de voorgaande begrotingen. De gedane investeringen krijgen uiteindelijk een plek op de balans onder de (im) materiële en financiële vaste activa. Het verloop van de activa hiervan is ook terug te vinden in Hoofdstuk 4.

6. Strategie

De strateeg is degene die voor op het schip staat en kijkt of we de goede koers varen met alles wat er om ons heen gebeurt en verandert op korte en lange termijn. De strateeg moet de toekomst verkennen en voor de nodige strategische beleidsimpulsen en samenhang zorgen. Het gaat hierbij om zowel de interne als externe samenhang. De strateeg moet de buitenwereld naar binnen brengen. Hij opereert lokaal en ook regionaal en landelijk.

Bij een aantal onderwerpen heeft de strateeg een belangrijke rol gespeeld.

In het kader van de 380 KV hoogspanningslijn heeft de strateeg de contacten onderhouden met het ministerie en de uitvoerder Tennet.

In het kader van de ring van ijzersteden zijn contacten gelegd met de provincie met de vraag om onderzoek te doen naar kennisuitwisseling, bedrijfscontacten en daaraan gekoppelde werkgelegenheid en samenwerking met onderwijsinstellingen die in steden gevestigd zijn in de Ring. De strateeg heeft voorbereidingen getroffen om samen met het college, externen en adviseurs gesprekken te voeren over een strategische visie.

Vanuit strategie is samen met adviseurs en de directie van het Almede een start gemaakt met het nadenken over de toekomst van het VO in onze gemeente. De insteek hierbij was niet beperkt tot onderwijs maar heeft ook verbinding naar de ruimtelijke ordening, financiën, economie en verkeer. Inmiddels het de programmamanager economie en onderwijs het vraagstuk overgenomen.

Door de strateeg zijn in nauwe samenwerking met de gemeente Bocholt projecten voorbereid die samen met OIJ uitgevoerd gaan worden in 2015 e.v. jaren.

De strategieg is namens de gemeente OIJ lid van het strategisch overleg van de Regio Achterhoek. Betrokken bij de eerste gedachten ontwikkeling van het regionale media centrum. Lobby traject ancorpoint ERIH en initiatiefnemer/voorbereiding euregioproject onderzoek haalbaarheid ERIH route door Twente en Gelderland.

7. Communicatie

Communicatie is essentieel om de gemeente als netwerkgemeente tot een succes te maken. Zowel intern als extern. De gemeente zal naar de nieuwe werkwijze moeten handelen, maar bovendien zal iedereen deze voortdurend moeten uitdragen, uitstralen en ondersteunen. Dat ondersteunt de beweging. In 2014 is extra ingezet op het 'vermarkten' van de organisatieontwikkeling zowel intern als extern. Voor de organisatie is op een A4 'Oude IJsselstreek Netwerkgemeente 2015' weergegeven waar we voor staan als gemeente. Hoe we dit volbrengen, wat van ons verwacht mag worden, wat ons gereedschap is en wat ons DNA is? Dit A4 is gepresenteerd tijdens een personeelsbijeenkomst begin januari en is de basis voor de communicatie rondom de werkwijze van de gemeente. Extern dragen we het uit via onze reguliere communicatiemiddelen als gemeentepagina (bijvoorbeeld de rubriek: 'mooie voorbeelden'), website en social media. Ook in de communicatie rondom de transitie in het sociaal domein, hetgeen een speerpunt was in 2014, is dit als basis gebruikt. Onder de noemer 'Samen voor Elkaar' zijn in 2014 inwonersbijeenkomsten gehouden, digitale nieuwsbrieven verstuurd, extra gemeentepagina's opgesteld etc.

Vanuit de gedachte 'iedereen communiceert' ontwikkelt het team zich door naar een team dat het bestuur en de organisatie proactief adviseert, faciliteert en ondersteunt. Dit met als doel een meer effectieve externe communicatie en het bevorderen van het communicatief bewustzijn. Daarvoor heeft het team in 2014 enkele zogenaamde Factor C sessies gehouden met collega's: waarbij per afdeling, project of groep geadviseerd wordt.

De website inclusief het digitale loket wordt een steeds belangrijker communicatiemiddel en dienstverleningskanaal. In 2014 is met de invoering van het zaakstelsel een nieuw digitaal loket ingevoerd als onderdeel van de website. De voorbereidingen voor een nieuwe website zijn in volle gang. In 2015 wordt een nieuwe website gelanceerd die meer aansluit bij de behoefte van de inwoners (vraaggestuurd) en waarin de focus ligt op digitale dienstverlening en aansluit op de nieuwe werkwijze van de gemeente. Met de nieuwe website wordt ook verbinding gemaakt met onze sociale media (twitter en facebook). Deze sociale media zetten we meer en meer in en het aantal volgers groeit nog steeds. Bovendien worden de sociale media voortdurend gemonitord door het team communicatie om trends te volgen en inzicht te krijgen in meningen/standpunten/gevoelens die er leven in de samenleving.

8. Documentaire informatievoorziening

Het team documentaire informatievoorziening is verantwoordelijk voor de informatiehuishouding van de gemeente.

In 2014 is begonnen met de inrichting en implementatie van een zaakstelsel. Het zaakstelsel zal fasegewijs verder geïmplementeerd worden in 2015.

Het zaakstelsel maakt het mogelijk dat processen niet alleen gedigitaliseerd, maar ook geautomatiseerd kunnen worden.

Hierdoor kan de gemeente sneller werken tegen lagere kosten.

Ook verlaagt automatisering van processen de kans op fouten en verhoogt het de tevredenheid van inwoners.

10. Inkoop

In 2014 heeft Inkoop een intensieve en actieve bijdrage geleverd aan de samenwerking tussen de Achterhoekse gemeenten op het terrein van het gemeentelijke inkoopproces. Naast het realiseren van schaalvoordeel (bijvoorbeeld bij de inkoop van Wmo Hulpmiddelen en verzekeringen), worden hierbij ook kosten en kennis gedeeld. Samen met de Achterhoekse gemeenten is in 2014 ook zeer intensief samengewerkt om de aanbestedingen in het Sociaal Domein uit te voeren (Jeugdhulp en Ondersteuning en Kortdurend Verblijf).

Bij aanbestedingen is toenemende aandacht voor het creëren van maatschappelijke waarde. Zo is bijvoorbeeld de uitvoering van schoonmaakwerkzaamheden, ondergebracht bij de (toenmalige) ISWI en Wedo.

Structurele aandacht voor het inkoop- en aanbestedingsbeleid blijft noodzakelijk om efficiënt en rechtmatig in te kopen.

11. Zaaksysteem en basisregistraties

De samenwerking met de gemeente Doetinchem in de Europese aanbestedingsprocedure heeft niet geleid tot een gunning. In het najaar van 2014 is een start gemaakt met het aanbesteden van een zaaksysteem voor alleen de gemeente Oude IJsselstreek op basis van Open Source.

Er zijn drie verschillende basisregistraties. De basisregistratie (natuurlijke) personen is op orde. In 2014 heeft er een audit plaatsgevonden van de basisadministratie adressen en gebouwen (BAG). De auditors hebben geconcludeerd dat deze nog niet op orde is. De belangrijkste achterstanden zitten in de geometrie en het toezicht. Er zijn maatregelen genomen om de achterstanden in te lopen. Er is voorbereidend onderzoek gedaan naar de vervaardiging van de basisadministratie grootschalige topografie (BGT). Voor het beheren van de BGT, dat zal starten na 1 januari 2016, wordt de samenwerking met de gemeenten Doetinchem en Aalten gezocht.

Raadsbesluit

Raadsvergadering d.d.9 juli 2015

De raad van de gemeente Oude IJsselstreek,

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d.

BESLUIT:

1. De totale jaarrekening 2014;
Etc..

Aldus besloten door de raad van de gemeente Oude IJsselstreek in zijn openbare vergadering van 9 juli 2015,

De griffier,

De voorzitter,

J. van Urk

Controleverklaring

(wordt separaat naverstuurd)

